

Saksbehandler: Gunn Heidi
Sorknes Holme
gunn.holme@inn.no
Saksnr.. 23/04887-61
Dato: 12.06.2024
Side 1 av 1

Møteinnkalling: Innkalling og agenda

Navn på innkalte:

Maren Kyllingstad, Björn Åstrand, Marte Kvittum Tangen, Laurence Habib (vara for Thor Gjermund Eriksen), Bent Sofus Tranøy, Knut Olav Skarsaune, Barbara Zimmermann, Marte Monsen, Hanne Furuheim, Odd Einar Heggdal, Marita Sandstøl

Tidspunkt og sted:

Onsdag 19. juni på studiested Lillehammer, Nyhove, møterom 1K121/122
09.00 – 15.00

Agenda:

- Orientering til styret (lukket del)
- Behandling av saker ihht saksliste, kl. 10.00
- Lunsjpause, kl.12.00 – 13.00
- Behandling av saker ihht saksliste,
- Styrets evaluering kl.14.45 (lukket)

Tilhørere kan følge møtet [via zoom](#)

Webinar ID 682 9590 6753

Passcode 570426

(lenke ligger også på inn.no)

Saksdokumenter:

[Saksdokumenter - Høgskolen i Innlandet](#)

Styremedlemmer har også tilgang til saksdokumentene via eMeetings Prepare (First Agenda).

Elverum/Lillehammer, 12. juni 2024

Maren Kyllingstad
Styreleder

Peer Jacob Svenkerud
Rektor

Saksliste

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Vedtaksaker

12/24 Innkalling og agenda	3
13/24 Politikk for håndtering av immaterielle rettigheter ved Høgskolen i Innlandet -til høgskolestyret	4
14/24 Akkreditering av bachelorstudier for studieportefølje 2024/2025	26
15/24 Oppnevning av studentrepresentanter til høgskolens skikkethetsnemnd	174
16/24 Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet	175
17/24 Fakultetsråd Høgskolen i Innlandet	274

Diskusjonssaker

4/24 Prinsipper for HINNs arbeidstidsordning - diskusjonssak	277
--	-----

Orienteringssaker

12/24 Økonomisk bærekraft Høgskolen i Innlandet	285
13/24 Høgskolen i Innlandet og forskningsaktivitet i samarbeid med eksterne aktører	290
14/24 Styresak Foreløpig studieportefølje 2025-2026	296
15/24 Orientering om ny UH-lov og konsekvenser for ansettelsesområdet	356
16/24 Delårsregnskap og virksomhetsrapport for 1. tertial 2024	358

Referatsaker

8/24 Mulig oppstart av Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) fra høst 2024	377
9/24 Revisjon av årsregnskapet for Høgskolen i Innlandet 2023	383
10/24 Protokoll Høgskolestyret 07.05.2024	387
11/24 Svar på spørsmål om stipendiater på ph.d i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer	398

Arkivsak-dok. 24/04002-2
Saksbehandler Marte Tøndel
Saksbehandler Marit Sletmoen
Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

POLITIKK FOR HÅNDTERING AV IMMATERIELLE RETTIGHETER VED HØGSKOLEN I INNLANDET – FORSLAG TIL REVISJON

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret vedtar forslaget til revidert politikk for håndtering av immaterielle rettigheter ved Høgskolen i Innlandet slik det er vedlagt denne saken.

Sammendrag:

HINN har, som resten av sektoren, tatt et tydeligere grep om sitt arbeid med kommersialisering av forskningsresultater. HINN fikk i 2023 tildelt midler fra Forskningsrådet til dette arbeidet med 200 000 kroner per år i to år i et prosjekt (HINNKOMMERS) i samarbeid med Klosser Innovasjon AS. Samarbeidet med Klosser Innovasjon om kommersialisering av forskningsresultater er langvarig og har hittil i stor grad vært prosjektbasert. Fagområdet det hovedsakelig har vært aktuelt for er bioteknologi. HINN er nå inne i en prosess for å formalisere dette arbeidet ytterligere. Samarbeidet med Klosser Innovasjon AS er ikke til hinder for samarbeid med andre lignende aktører dersom det er vurdert som relevant.

Gjennom HINNKOMMERS er det tydeliggjort et behov for å revidere HINNs politikk for håndtering av immaterielle rettigheter. Nåværende politikk følger vedlagt. Målet med revisjonen er å legge til rette for god og forutsigbar håndtering av HINNs immaterielle rettigheter. Forslag til ny politikk tar utgangspunkt i gjeldende standard for sektoren, med vekt på praksis fra UiO, NMBU, NTNU, UiA og UiB. Forslaget til ny politikk er behandlet i FoU-utvalget, rektors ledergruppe og IDF.

For implementeringen av politikken, og støtte til prosessen for kommersialisering av forskningsresultater, har prosjektet også utarbeidet et DOFI-skjema for innmelding av resultater til HINN, en beskrivelse av fremgangsmåten for kommersialisering ved HINN og en overordnet beskrivelse av kommersialiseringsprosessen, inkludert beslutningspunkter som skal publiseres på forskningsstøttesidene på inn.no. Disse følger vedlagt denne saken til informasjon. Videre vil det fremover utarbeides en plan for informasjon til fagmiljøene om mulighetene for en eventuell kommersialisering.

Vedlegg:

2020-ipr-policy-for-hinn
Politikk for håndtering av immaterielle rettigheter - revidert forslag
HINNs fremgangsmåte ved kommersialisering
HINN_DOFI-skjema
Overordnet kommersialiseringsprosess

Politikk for håndtering av immaterielle rettigheter (IPR) ved Høgskolen i Innlandet

§ 1 Formål mv

HINNs formål er undervisning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. HINN skal finansiere, frembringe og formidle forskningsbasert og faglig basert kunnskap til studenter, bedrifter og det offentlige.

Reglementet er overordnet og styrende for de kasuistiske IPR-dokumenter som forutsettes utarbeidet og ajourført av HINNs administrasjon, i dialog med høgstulens faglige interesseorganisasjoner. Ved evt. motstrid mellom reglementet og IPR-dokumentene, går reglementet foran.

Reglementet medfører ingen monopolisering av den faglige, intellektuelle, kunstneriske og vitenskapelige kunnskap som HINN bekoster frembragt og formidlet. Reglementet bygger tvert imot på at denne kunnskapen er fri og skal komme allmennheten til gode.

HINN skal praktisere anerkjente prinsipper for akademisk frihet, yringsfrihet, åpen vitenskap, kreditering, forskningsetikk og arbeidstakeres rettigheter.

§ 2 Råderett

Med mindre annet avtales skriftlig i det enkelte tilfelle

- tilstås HINN den råderett over åndsverk mv. som er nødvendig og rimelig for at arbeids- og oppdragsavtalene skal nå sitt formål og/eller for høgstulens normale virksomhet;
- anses HINNs råderett fullt ut kompensert av den lønn/det honorar som HINN betaler høgstulens arbeids- og oppdragstakere
- beholder HINNs arbeids- og oppdragstakere all øvrig opphavsrett mv., herunder alle ideelle rettigheter iht åndsverkloven
- tilstås HINN ingen råderett over
  - o vitenskapelige og faglitterære verk, herunder avhandlinger, artikler og lærebøker
  - o kunstnerisk utviklingsarbeid
  - o undervisningsmaterieil som utarbeides utelukkende for bruk i egen undervisning
  - o forelesninger, muntlige som skriftlige

Opptak av forelesninger og annen undervisning, samt videre bruk av disse, reguleres særskilt.

For arbeidstakeroppfinnelser gjelder arbeidstakeroppfinnelsesloven.

§ 3 Subjekter som omfattes

Reglementet gjelder for alle arbeids- og oppdragstakere ved HINN, herunder midlertidige ansatte og deltidsansatte.

Gjesteforskere, gjesteforelesere, stipendiater og studenter omfattes når og så langt de utfører arbeid eller oppdrag for HINN.

§ 4 Rettigheter som omfattes

Den råderett som HINN tilstår, er teknologinøytral.

Råderetten omfatter både åndsverk og frembringelser som nevnt i åndsverklovens naboettslige kapittel; kataloger og databaser, fotografiske bilder, lyd- og filmopptak mv.

For arbeidstakeroppfinnelser gjelder arbeidstakeroppfinnelsesloven.

Bærende medier og innsamlet materiale som bekostes av HINN, eies av høgskolen.

§ 5 Lojalitetsplikt mv.

HINNs utøvelse av råderetten skal hensynta arbeids- og oppdragstakernes faglige og kunstneriske integritet samt gjeldende regler for personvern.

Med mindre annet avtales i det enkelte tilfelle, skal HINNs arbeids- og oppdragstakere

- hvor det fremstår som naturlig, kreditere HINN og høgskolens ansatte for finansiell og/eller faglig bistand
- ikke utnytte sine rettigheter til verk mv. som frembringes for HINN, på måter som er i konkurranse med den virksomhet som høgskolen utøver, eller som på andre måter er i strid med HINNs interesser. Dette gjelder også ved utøvelse av bierverv.

§ 6 Prosjekteierskap mv

HINN kan som arbeids- og oppdragsgiver utøve alminnelig instruksjons- og organisasjonsmyndighet overfor høgskolens arbeids- og oppdragstakere, herunder for å organisere undervisning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Politikk for håndtering av immaterielle rettigheter (IPR) ved Høgskolen i Innlandet (HINN)

(Godkjent av høgskolestyret 13.11.2019 – revisjon godkjent xx.xx.xxxx)

§ 1 Formål

Overordnet skal HINN drive forskning, undervisning og formidling til gangs for et bærekraftig samfunn; miljømessig, sosialt og økonomisk.

HINN har et samfunnsansvar for at resultater fra HINNs virksomhet skal komme til bred anvendelse i samfunns- og næringslivet og bidra til bærekraftig utvikling, samtidig som HINN skal sikre at den enkeltes akademiske frihet og åpenhet om høgskolens resultater ivaretas.

Denne politikken skal legge til rette for god og forutsigbar håndtering av HINNs immaterielle rettigheter.

§ 2 Behov for en rettighetspolitikk

Det følger av samfunnsoppdraget at HINN skal legge til rette for kommersiell utnyttelse av forskningsresultater. Det er derfor behov for en politikk for håndtering av immaterielle rettigheter som gjennomgår hvilke resultater av de ansattes virksomhet som det knytter seg rettigheter til, og i hvilke tilfeller høgskolen bør eller skal overta disse rettighetene. En overtakelse av rettigheter innebærer også ansvar for at resultatene utnyttes med de utgifter som er knyttet til dette.

HINNs rettighetspolitikk skal, i den grad studenter involveres i forskningsaktiviteter, gi tydelige rammer for eierskapet til studentenes forskningsresultater og tilrettelegge for at disse også forvaltes på en god måte.

§ 3 Prinsipper

HINN skal praktisere anerkjente prinsipper for akademisk frihet, yringsfrihet, åpen vitenskap, kreditering, forskningsetikk og arbeidstakeres rettigheter.

HINN og ansatte ved høgskolen har en egeninteresse i å sikre inntjening basert på de ansattes resultater. Dette må imidlertid balanseres mot samfunnets behov og der disse interessene ikke er forenlige skal samfunnets behov prioriteres.

§ 4 Definisjoner

Ansatt:	Person som har inngått arbeidsavtale med HINN.
Student:	Person som har betalt semesteravgift og er registrert som student ved HINN, og som ikke har ansettelsesforhold til HINN.
Fagmiljø:	Institutt, faggruppe, senter.
Institusjonelt nivå:	HINN-nivå, dvs. forankret i styre eller rektorat.

Idéhaver(e):	De(n) personen(e) som frembringer et resultat.
Tredjepart:	Fysisk eller juridisk person som ikke er et subjekt for rettighetspolitikken.
Ideelle rettigheter:	Idéhaver(e)/opphavsperson(er)s krav på å bli navngitt slik som god skikk tilsier, samt opphavsperson(er)s rett til å motsette seg at verket endres eller tilgjengeliggjøres på en måte eller i en sammenheng som er krenkende for hans/hennes litterære, vitenskapelige eller kunstneriske anseelse eller egenart, eller for verkets anseelse eller egenart.
Immaterielle rettigheter (Intellectual Property Rights):	Alle rettigheter til tekniske løsninger, metoder, prosesser og prosedyrer enten disse er patentert, kan patenteres eller ikke, samt alle opphavsrettigheter og rettigheter til varemerker, design, plantesorter, databaser, tegninger, spesifikasjoner, prototyper, bedriftshemmeligheter og lignende.
Immaterielle verdier (Intellectual Property):	Dette kan være oppfinnelser, varemerke, design, produksjonsprosesser, fremgangsmåter, databaser, forskningsdata, ulike typer åndsverk, knowhow og forretningshemmeligheter.
Resultater:	Alle resultater som er skapt eller oppnådd i forbindelse med et prosjekt, arbeid e.l., herunder Immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene er vernet av lovgivning.
Data:	Enhver fysisk representasjon av opplysninger, viten, meninger etc. i motsetning til innholdet, som kalles informasjon.
Fysisk materiale:	Ethvert produkt (organisk, uorganisk og biologisk materiale), herunder substanser, organismer og avlinger samt materialer.

§ 5 Resultater som omfattes av rettighetspolitikken

Følgende kategorier resultater er omfattet av HINNs rettighetspolitikk og **undergitt meldeplikt**.

- Patenterbare oppfinnelser,
- Ikke-patenterbare oppfinnelser og andre løsninger, prinsipper, know-how, inkludert f.eks. bedriftshemmeligheter, teknisk, vitenskapelig og merkantil informasjon og forretningskonsepter, heretter betegnet *ikke-patenterbar teknologi*,
- Kataloger og databaser, som sammenstiller et større antall opplysninger eller som er resultatet av en vesentlig investering
- Fysisk materiale (organisk, uorganisk og biologisk materiale), herunder substanser, organismer og avlinger med videre.
- Dataprogrammer

Disse kategoriene resultater omfattes av HINNs rettighetspolitikk og kan overtas fra de(n) ansatte i henhold til ansettelsesforhold og arbeidsavtale.

Meldeplikt

Resultater som beskrevet ovenfor må meldes inn til HINNs TTO-funksjon som en *Disclosure of Invention* (DOFI), slik at HINN får anledning til å vurdere eierskap til oppfinnelsen og eventuell overtakelse av rettighetene til denne.

En ansatt kan i meldingen gi beskjed om at vedkommende vil publisere resultatet uten å vente på HINNs behandling av saken, men en innmelding må uansett skje.

Følgende kategorier er omfattet av rettighetspolitikken, men **ikke undergitt meldeplikt**:

- Faglitterære verk
- Undervisningsmateriale
- Kunstneriske resultater
- Administrative arbeider (utredninger, høringsuttalelser og pensumforslag m.m. undervisningsplaner)

§ 6 Nærmere om håndtering av rettighetene til ulike resultater

Resultater omfattet av meldeplikten

Oppfinnelser

HINN kan kreve å få overført kommersiell utnyttelsesrett til den ansattes patenterbare oppfinnelser helt eller delvis. Bruken av denne retten skal ikke komme i konflikt med prinsippet om akademisk frihet. Den ansatte står fritt til å prioritere publisering, selv om dette vil kunne hindre mulighetene for kommersialisering. Eventuell utsettelse av publisering for å sikre rettighetene (for eksempel innsendelse av patentsøknad), kan avtales skriftlig.

Ikke patenterbare oppfinnelser

Arbeidstakeroppfinnelsesloven omfatter ikke oppfinnelser som er patenterbare bare etter utenlandsk lovgivning og heller ikke oppfinnelser som ikke er patenterbare. Retten til patentering av egen oppfinnelse forblir i disse tilfellene hos arbeidstakeren, jf. formuleringen "*her i riket patenterbare oppfinnelser*" i arbeidstakeroppfinnelsesloven § 1., med mindre noe annet er avtalt eller oppfinner ønsker å overdra oppfinnelsen frivillig. Meldeplikt til HINNs TTO-funksjon for oppfinnelser gjelder imidlertid på samme måte for ikke-patenterbar teknologi som for patenterbare oppfinnelser, da det kan være vanskelig å avgjøre på et tidlig stadium hva som er eller ikke er patenterbart etter norsk patentrett.

Videre kan det også være tilfelle at ikke-patenterbare oppfinnelser kan kommersialiseres gjennom for eksempel lisensavtaler. Denne utvidede meldeplikten er nedfelt arbeidsavtalen mellom HINN og den ansatte.

HINNs rett i samsvar med arbeidsavtalen til å overta ikke-patenterbare oppfinnelser, skal praktiseres på samme måte som retten til å overta patenterbare oppfinnelser.

Kataloger og databaser

HINN har enerett til å bruke (ved kopiering, arkivering, endring og offentliggjøring) kataloger og databaser som er blitt til ved en vesentlig investering fra høgskolen. Utøvelse av eneretten skal ikke komme i konflikt med prinsippet om akademisk frihet eller være til hinder for at kataloger og databaser kan gjøres offentlig tilgjengelige eller på annen måte stilles til rådighet for forskningsformål.

For øvrige kataloger og databaser tilhører eneretten den ansatte som har utarbeidet disse, med mindre:

- høgskolen har bedt en ansatt spesielt om å frembringe katalogen eller databasen
- høgskolen har inngått en avtale med tredjeperson om et bestillingsverk
- annet er avtalt

Fysisk materiale

Fysisk materiale som er blitt til ved bruk av HINNs ressurser, er høgskolens eiendom og kan fritt brukes av høgskolen til undervisnings-, forsknings- og kommersialiseringsformål. Dette gjelder likevel ikke dersom avtale med tredjepart eller andres rettigheter er til hinder for dette.

Den som har frembragt materialet, har

- rett til livslang tilgang og bruk
- rett til å dele materialet med andre, på følgende vilkår:
  1. noe av materialet skal være igjen på høgskolen, dvs. man skal normalt ikke tømme kilden;
  2. mottaker skal ikke videreformidle materialet til tredjepart uten høgskolens godkjenning;
  3. fysiske gjenstander kan bare deles med andre til forskningsformål, deling til kommersielle formål krever særlig avtale;
  4. det innhentes undertegnet avtale om bruken av det utleverte materiale fra mottaker før utsendelse.

Dataprogrammer

HINN har rett til datamaskinprogrammer som er utarbeidet av de(n) ansatte, gjennom oppgavene som omfattes av arbeidsforholdet eller etter høgskolens anvisninger. Retten går ikke lengre enn det som kan begrunnes i høgskolens hovedoppgaver (forskning, undervisning og formidling). Videre skal høgskolens rett ikke være til hinder for den ansattes egne bruksrettigheter, for eksempel bruk av åpne programvarelisenser (open source).

Resultater som ikke omfattes av meldeplikten:

Faglitterære verk

HINNs publiseringspolicy sier at ansatte skal publisere åpent (open access) der dette er faglig forsvarlig.

Som hovedregel kan de(n) ansatte selv bestemme bruk (som kopiering, arkivering, endring og offentliggjøring) av egne faglitterære verk (som monografier, lærebøker, vitenskapelige artikler og doktorgradsavhandlinger). I særlige begrunnede tilfeller kan høgskolen få en ikke-eksklusiv, begrenset rett til å bruke slike resultater. Dette gjelder spesielt der høgskolen har brukt eller bruker betydelige ressurser i utarbeidingen av disse. Spørsmål om høgskolen skal ha slike rettigheter, avklares på forhånd, før arbeidet starter.

Andre litterære og kunstneriske verk

Som hovedregel kan de(n) ansatte selv bestemme bruk (som kopiering, arkivering, endring og offentliggjøring) av egne litterære og kunstneriske verk. I særlige begrunnede tilfeller kan høgskolen få en ikke-eksklusiv begrenset rett til å bruke slike resultater. Dette gjelder

spesielt der høgskolen bruker betydelige ressurser i utarbeidingen av disse. Spørsmål om høgskolen skal ha slike rettigheter, avklares på forhånd.

Undervisnings- og formidlingsmateriale

Som hovedregel kan de(n) ansatte selv bestemme bruken av (som kopiering, arkivering, endring og offentliggjøring) eget undervisnings- og formidlingsmateriale.

Høgskolen har rett til bruk av slikt materiale dersom:

- det er utarbeidet til generell bruk (standardisert materiale),
- høgskolen har bidratt med særskilte ressurser, enten det er i form av penger, teknisk bistand eller redusert undervisningsplikt,
- høgskolen har bedt en ansatt spesielt om å utarbeide dette undervisningsmaterialet,
- høgskolen har inngått en avtale med tredjeperson om et bestillingsverk nettopp til bruk i undervisning,
- det er avtalt enten med de(n) som har utarbeidet det eller på annen måte.

Vilkår for høgskolens bruksrett:

- bruksretten skal ikke gå lengre enn det som kan begrunnes ut fra høgskolens oppgaver,
- bruksretten skal ikke være til hinder for de(n) ansattes egne bruksrettigheter,
- de(n) ansatte skal ha rett til å få varsel om eventuelle endringer,
- de(n) ansatte beholder sine ideelle rettigheter (rett til å bli navngitt).

Administrative arbeider

Høgskolen har alle rettigheter til administrative arbeider (som utredninger, høringsuttalelser, pensumforslag og undervisningsplaner).

§ 7 Hvem omfattes av rettighetspolitikken?

Rettighetspolitikken gjelder for alle arbeids- og oppdragstakere ved HINN, herunder midlertidige ansatte og deltidsansatte.

Gjesteforskere, gjesteforelesere, stipendiater og studenter omfattes når og så langt de utfører arbeid eller oppdrag for HINN.

Studenter eier selv de resultatene de frembringer som del av studier eller studieopphold ved høgskolen dersom ikke annet er avtalt.

Dersom en student ber om det, og høgskolen ved HINNs TTO-funksjon etter en kommersiell vurdering av resultatene finner det tjenlig, kan høgskolen få overført rettigheter til næringsmessig utnyttelse. Ved slik frivillig overdragelse av rettigheter til næringsmessig utnyttelse, reguleres fordelingen av rettighetene gjennom egen avtale mellom vedkommende student og høgskolen.

For resultater som er frembrakt av en eller flere studenter og en eller flere ansatte i fellesskap (sameie), har høgskolen rett til å overta andeler i sameiet, i samsvar med lovgivningen, eventuelle inngåtte avtaler og denne rettighetspolitikken.

Studenter som har et ansettelsesforhold ved høgskolen, for eksempel i en prosjektstilling eller som vitenskapelig assistent, behandles som andre ansatte når det gjelder resultater som har sammenheng med oppgaver innenfor ansettelsesforholdet.

For gjesteforskere bør rettighetshåndteringen avklares gjennom egen avtale.

Dersom en ansatt har flere arbeidsgivere, må arbeidsgiverne bli enige om hvordan deres rettigheter skal fordeles dem imellom.

§ 8 Særlig om samarbeid og avtaler med eksterne institusjoner og virksomheter.

Alt forskningssamarbeid som HINN har med eksterne institusjoner og virksomheter skal være basert på skriftlige avtaler som blant annet regulerer rettighetsspørsmål. Avtaler, budsjetter og priser for slikt samarbeid er nærmere regulert i rundskriv F13 -07 fra Kunnskapsdepartementet og BOA-reglementet ved HINN.

Ved fullfinansierte oppdragsprosjekter kan det inngås avtaler hvor retten til resultatene overdras til oppdragsgiver. Slik overdragelse skal imidlertid begrenses til de konkrete resultater som antas å kunne skapes gjennom oppdraget.

HINN har ikke adgang til å inngå avtaler om varig hemmelighold av forskningsresultater (UH-loven § 1-5 (6)). HINN har en ubetinget plikt til å sikre at forskningsresultater er tilgjengelige for videre forskning ved institusjonen og at resultatene kan brukes i undervisning. Dette gjelder også for fullfinansiert oppdragsforskning.

§ 9 Om kommersialisering av forskningsresultater ved HINN

Kommersialiseringsaktiviteter skal ikke komme i konflikt med prinsippet om akademisk frihet. Den ansatte står fritt til å prioritere publisering og til å velge at resultatet skal gjøres allment tilgjengelig, selv om dette vil kunne komme i konflikt med kommersialiseringsmulighetene. Det er opprettet en kommersialiseringsfunksjon ved HINN som forvaltes av Forskningsadministrativ avdeling i samarbeid HINNs TTO-funksjon.

Ansatte og studenter oppfordres til å kontakte HINNs TTO-funksjon dersom de har ideer og resultater som kan ha muligheter for næringsmessig utnyttelse.

HINNs TTO-funksjon vurderer om kommersialisering av resultatet skal forsøkes. Vurderingen gjøres i dialog med den ansatte. Den ansatte orienterer sin instituttleder tilsvarende om saken når kommersialiseringsprosessen startes.

Den ansatte har rett til en rimelig andel av nettoinntekten fra en kommersialisering. Utgangspunktet for inntektsfordelingen, er en tredjedel til den ansatte, en tredjedel til høgskolen og en tredjedel til det forskningsmiljøet hvor det aktuelle resultatet er oppnådd.

Dersom høgskolen ikke utnytter et forskningsresultat eller viderefører kommersialiseringen av det innen en gitt tidsfrist, kan de(n) ansatte selv utnytte resultatet etter avtale med høgskolen

Retningslinjer for fordeling av nettoinntekt ved lisensiering og salg av IPR:

Retningslinjene for fordeling av inntekter beskrevet her, gjelder inntekter fra lisensiering eller salg av immaterielle verdier som mottas. Retningslinjene omfatter alle nye og pågående kommersialiseringsprosjekter som ivaretas av HINNs TTO.

Nettoinntekt fra salg av bruks-/og eller eiendomsrett til HINNs IPR fordeles i henhold til Idéholder(e), fagmiljø og HINN som institusjon i henhold til Politikk for håndtering av immaterielle rettigheter.

Fordelingen av inntekter fra et prosjekt skjer etter fratrukk for eventuelle direkte kostnader, heretter benevnt som nettoinntekt. Direkte kostnader som kan trekkes fra er begrenset oppad til totalt 200.000,- NOK per prosjekt som HINNs TTO og/eller fagmiljø ved HINN kan dokumentere påløpt i kommersialiseringsprosjektet, og som ikke er dekket fra andre finansieringskilder (eks. Forskningsrådet; Innovasjon Norge, lisenstaker, kjøper eller fra samarbeidsavtalen/tjenesteavtalen mellom HINN og HINNs TTO).

Alle HINNs TTOs timekostnader på kommersialiseringsprosjekter forventes dekket gjennom årlige tjenestekjøpsavtaler og/eller andre finansieringskilder, eller ved egeninnsats ved HINNs TTO og inngår ikke i beregningen av nettoinntekt.

Timekostnader fra HINNs ansatte forventes dekket gjennom stilling ved HINN eller andre finansieringskilder og inngår ikke i beregningen av nettoinntekt.

Fordelingen av nettoinntekter fra kommersialiseringsprosjekter skal som hovedregel følge tredelingsmodellen hvor Idéholder(e), HINNs fagmiljø og HINN (institusjonsandel) får tildelt 1/3 hver.

I tilfeller der ansatte ved helseforetak er blant oppfinnerne, evt. i kombinerte stillinger ved HINN og helseforetak, skal andelen til HINNs fagmiljø deles likt med gjeldende laveste administrative enhet i helseforetak.

Fordeling av lisensinntekter foretas idet oppgjør fra lisenstaker er innbetalt, samt beregning av nettoppgjør er gjennomført, senest 1 måned etter at TTO årsregnskap er avlagt.

Fordelingsnøkkel for 3 ulike nivåer av totale akkumulerte nettoinntekter på ett prosjekt:

Mindre enn 500.000 NOK: Ved fordeling av nettoinntekt fra lisenser skal Idéholder(e) og fagmiljø (institutt) der Idéholder(e) er ansatt, tilgodeses med en større andel i starten hvor nettoinntekter opp til 500.000,- NOK fordeles 50/50 mellom Idéholder(e) og fagmiljø.

Ved akkumulerte nettoinntekter på et prosjekt fra 500.001 NOK og opp til 10 MNOK: fordeles med 1/3 til Idéholder, 1/3 til fagmiljø (institutt(er)) og 1/3 til HINN (institusjonsandel).

Mer enn 10 MNOK: Ved akkumulerte nettoinntekter på ett prosjekt over 10 MNOK fordeles fortsatt 1/3 til Idéholder(e), 1/3 til fagmiljø (institutt 1/6 og fakultet 1/6) og 1/3 til HINN (institusjonsandel).

Fremgangsmåte ved kommersialisering av forskningsresultater ved Høgskolen i Innlandet

Har du en god idé relatert til forskningen din som kan bli et nyttig produkt eller tjeneste? Forskningsadministrativ avdeling eller Klosser; HINNs Technology Transfer Office (TTO) kan hjelpe deg med å gjøre ideen din til virkelighet.

Nedenfor beskrives prosessen for kommersialisering ved HINN.

Send inn ideen din:

Hvis du har en idé eller oppfinnelse knyttet til stillingen din ved HINN, patenterbar eller ikke, skal du kontakte TTO som hjelper deg med å vurdere ideen din, verifisere potensialet og eventuelt hjelpe deg med å utvikle den videre. Ideen din trenger ikke å være ferdig utviklet før du kontakter TTO-en. Det vil faktisk være til din fordel å ta kontakt så tidlig som mulig, da det øker ideene dine sjanser for suksess i markedet.

Samarbeid med TTO er ikke et hinder for å publisere forskningsresultatene dine. Men for å kunne beskytte ideen din er det viktig å snakke med TTO-en før du offentliggjør ideen din.

TTO hjelper deg også med åpen innovasjon og anvendelse av din forskning på nye produkter, tjenester eller metoder som bidrar til samfunnet. Du kan diskutere og få råd om en god strategi for effekt og anvendelse av forskningen din. For å gjøre dette, vennligst kontakt TTO og send inn ideen din ved utfylling av DOFI (Disclosure of Invention)-skjema. Fyll ut DOFI-skjema så fullstendig som mulig før videre henvendelse til TTO. Tidspunktet for innlevert DOFI -skjema blir utgangspunkt for saksbehandlingen.

Spørsmål vedrørende kommersialisering ved HINN rettes Forskningsadministrativ avdeling ved forskningsdirektør eller jurist.

Idévurdering:

Når du sender inn en idé til TTO, vil det bli gjort en grundig vurdering av unikhet, markedsbehov og potensial til å være et nyttig produkt eller tjeneste.

Hvis ideen din vurderes å ha et godt potensial, vil det bli investert betydelige ressurser i å verifisere teknologien eller metoden ved å lage prototyper og utvikle ideen mot et markedsklart produkt eller tjeneste.

Finansiering:

Et innovasjonsprosjekt har mange utgifter knyttet til prototype-utvikling, arbeidstid, utstyr, patentsøknader, varemerkebeskyttelse, innleid kompetanse, reiser osv. TTO-en har kompetanse om og tilgang til finansiering fra blant annet Forskningsrådets kommersialiseringsprogram FORNY.

Patentering:

For noen ideer er det riktig å søke patent. En innvilget patentsøknad vil være et konkurransefortrinn i markedet og fungere som en plattform for å bygge verdi og gi forutsigbarhet for ulike industripartnere.

Dersom patentering ikke er mulig, kan designbeskyttelse, merkevarebeskyttelse og konfidensialitetsavtaler være gode metoder for å sikre rettigheter.

Patentering er ikke et hinder for publisering av forskningen din! Du kan kombinere patentering og publisering, men du må søke patent først. All offentliggjøring utover taushetsplikt regnes som offentliggjøring.

Markeds lansering:

Et nytt produkt eller en tjeneste kan lanseres på to måter; den gunstigste vil variere fra prosjekt til prosjekt.

TTO bistår deg med alt i forbindelse med etablering av det nye selskapet. Du kan velge å være ansatt i selskapet enten heltid eller deltid. Hvis du ikke vil ha en aktiv rolle i selskapet, er det også greit. Kanskje et verv i bedriftsstyret passer bedre for deg.

Når inntektene fordeles i et aksjeselskap, vil den økonomiske gevinsten være knyttet til hvor mange aksjer hver aksjonær eier.

I noen tilfeller kan det være mer hensiktsmessig å lisensiere ut bruken av oppfinnelsen gjennom en lisensavtale.

En eller flere etablerte industrielle aktører, som allerede er etablert i de riktige markedene, vil betale for rettighetene til å utnytte oppfinnelsen og utvikle den til en vare eller tjeneste.

Oppfinnerne og andre bidragsytere får betalt sin rettmessige andel av oppfinnelsens bruk.

TTO forhandler frem lisensavtaler med relevante industripartnere på vegne av HINN og oppfinnerne.

HINNs rett til å bruke kunnskapen videre i forskning og undervisning, samt publiseringsrettigheter, skal ivaretas.

Disclosure of Invention (DOFI)

CONFIDENTIAL

In accordance to Norwegian law, "Arbeidstakeroppfinnelsesloven" and HINN's IPR policy, all employees in HINN will be required to give **XX** a written notice and information immediately after a possible patentable invention/idea has been made, regardless of whether or not the invention/idea has a commercial potential. This document is for registration of an idea or invention, that is:

- Considered as new/unique
- Which may be of commercial interest

For any assistance in filling out DOFI, please contact Klosser Innovation. The recipient will respond within 10 business days to confirm receipt of document, discuss the specific invention and current follow-up.

Based on this registration, Klosser Innovation will execute an initial assessment of the invention to clarify whether the invention may have a commercial potential and how it should be further processed.

Please send the DOFI to post@klosser.no.

1. Title of the invention

Give the invention a descriptive title.

2. Short name of the invention

Give the invention a short name.

3. Reference number

*Given by **XX** (DOFI number and project number).*

4. Date of the invention

If possible, enter the date of the first written version of the invention, successful experiment, or the first drawings/figures.

5. Description of the invention

The description should enable the employer to assess the invention's patentability and commercial potential.

Please give a short description of the invention.

**What is the novelty/added value of your invention compared to already existing technology?
Sources for your search?**

What could be the commercial potential of the invention?

Give a brief assessment based on your knowledge of the market and the possible commercial use of the invention.

Who are potential buyers of the invention?

6. Public disclosure

Public disclosure includes publication, presentation in seminars or lectures, press release, other media coverage and similar disclosure.

Has the invention been publicly disclosed?

Yes   No

If yes, please describe how.

If no, when do you plan to disclose the invention?

7. Inventor(s)

Please fill in information about the inventor(s). If more than three inventors, please copy and paste the table. It is important that all persons who have contributed intellectually to the invention are included, such as students, research fellows, post docs and technical/administrative staff.

Have you discussed the percentage contribution of the invention between the inventors?

Yes No

Inventor 1 (XX's contact person)

Name:	☐ Man ☐ Woman	Primary employer:	
Title:	Telephone:	E-mail:	
Have your primary employer been notified about the invention? ☐ Yes ☐ No	Have your primary employer been informed about submitting the DOFI to Klosser Innovation? ☐ Yes ☐ No		
Primary employer, name and e-mail:			

Inventor 2

Name:	☐ Man ☐ Woman	Primary employer:	
Title:	Telephone:	E-mail:	
Have your primary employer been notified about the invention? ☐ Yes ☐ No	Have your primary employer been informed about submitting the DOFI to Klosser Innovation? ☐ Yes ☐ No		
Primary employer, name and e-mail:			

Inventor 3

Name:	☐ Man ☐ Woman	Primary employer:	
Title:	Telephone:	E-mail:	
Have your primary employer been notified about the invention? ☐ Yes ☐ No	Have your primary employer been informed about submitting the DOFI to Klosser Innovation? ☐ Yes ☐ No		
Primary employer, name and e-mail:			

8. Employers' confirmation

Is the idea within HINNs area of interest?

Yes   No

_____
Signature (Primary employer)

9. Research collaborations

If the invention is generated as part of research collaboration with external parties, this must be stated here in order to determine the inventorship and split of potential commercial rights.

Is the invention made as a result of research collaboration with others?

Yes   No

If yes, please give the name of the institution(s) and collaborative partners:

Is the distribution of ownership rights between these institutions clarified?

Yes   No

If yes, please describe the division of rights in short terms.

10. External funding

External funding might affect ownership and the right to commercial exploitation of the invention.

Has the invention been fully or partially funded by external sources?

If yes, please state funding source and contract- or project number.

Do you think that the external funding source could claim commercial rights to the invention?

Yes   No

11. Technology Readiness level (TRL)

Please tick off the TRL level that best describes the current status of the technology development.

- TRL 1 – Basic principles observed
- TRL 2 – Technology concept formulated
- TRL 3 – Experimental proof of concept
- TRL 4 – Technology validated in lab
- TRL 5 – Technology validated in relevant environment
- TRL 6 – Technology demonstrated in relevant environment
- TRL 7 – System prototype demonstration in operational environment
- TRL 8 – System complete and qualified
- TRL 9 – Actual system proven in operational environment (competitive manufacturing)

12. Additional information

If you have any other information that might be relevant for your invention, please write it here.

13. Attachments (drawings, articles, publications, contracts, etc.)

- 1.
- 2.
- 3.

Signatures

Remember to get signatures from all inventors presented in part 7.

Inventor 1	
_____	
Name in block letters	
_____	_____
Signature	Date and place

Inventor 2	
_____	
Name in block letters	
_____	_____
Signature	Date and place

Inventor 3	
_____	
Name in block letters	
_____	_____
Signature	Date and place

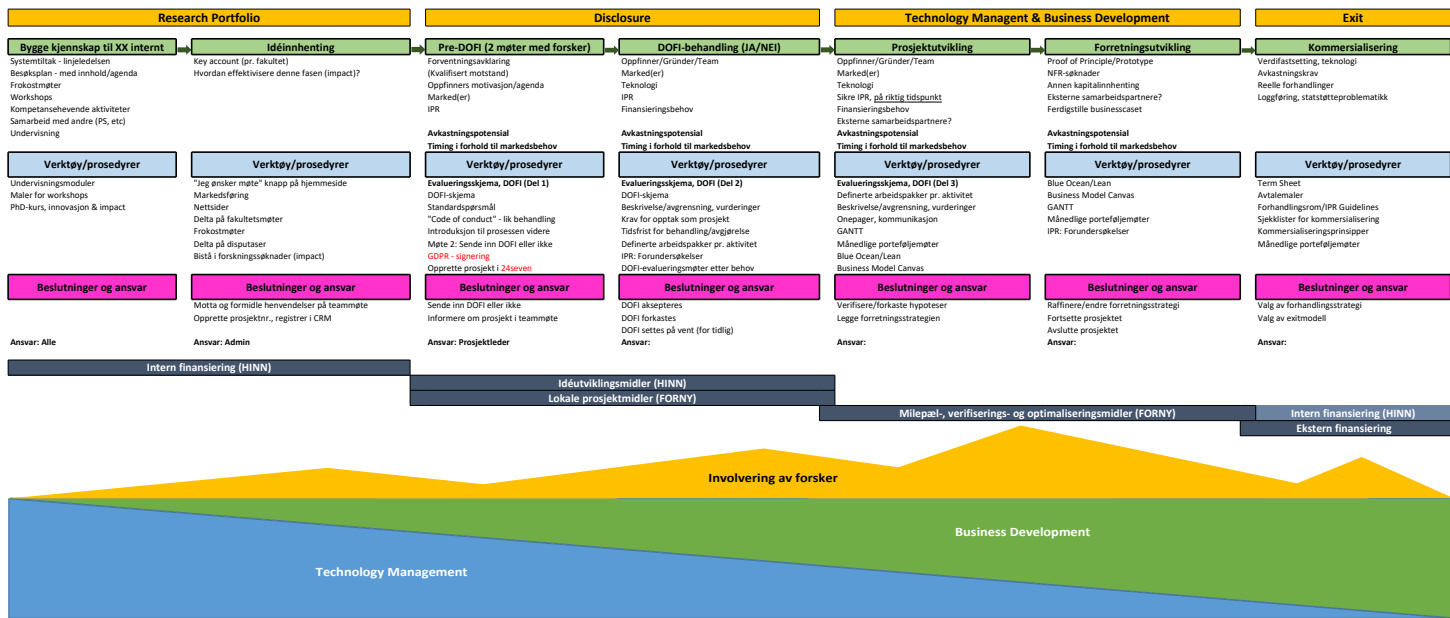
On behalf of **XX**

NN,title

Date and place

Arkivsak-dok. 23/00781-22
Saksbehandler Arve Thorsberg
Saksbehandler Stine Grønvold
Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

AKKREDITERING AV BACHELORSTUDIER FOR STUDIEPORTEFØLJE 2024/2025

Forslag til vedtak/innstilling:

Høgskolestyret akkrediterer studiene:

- Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert over 4 år, 180 studiepoeng (Stuedsted Hamar)
- Bachelor i fysioterapi, 180 studiepoeng (Stuedsted Elverum)

Igangsetting av bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert forutsetter finansiering fra Kunnskapsdepartementet og Rektor ber styret om fullmakt til å vedta igangsetting av dette tilbudet så snart avklaring på dette foreligger.

Sammendrag:

I henhold til høgskolens kvalitetssystem og prosessbeskrivelsen for studieporteføljearbeid, akkreditering og etablering av nye studieprogrammer, er det høgskolestyret som akkrediterer studieprogrammer over 60 studiepoeng (og årsstudier som inngår i bachelorgrad), etter innstilling fra Utdanningsutvalget. Med akkreditering menes her en vurdering av at standarder og kriterier fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT er oppfylt. Alle relevante krav er nedfelt i høgskolens mal for søknad om akkreditering av studietilbud.

Det er følgende studier som høgskolestyret må gjøre vedtak om akkreditering til for studieportefølje 2024/2025:

- Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert over 4 år, 180 studiepoeng (Stuedsted Hamar)
- Bachelor i fysioterapi, heltid, 180 studiepoeng (Stuedsted Elverum)

Begge studietilbudene som fremlegges er vurdert til å være innenfor de faglige fullmaktene HINN har gjennom overbyggende Ph.d.-programmer, og at høgskolen følgelig er selvakkrediterende. Mer om den enkelte utdanning og prosessen som ligger til grunn for behandlingen i høgskolestyret under.

Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert (ABLU)

Prorektor utdanning orienterte høgskolestyret 7. mai 2024 om at vi trenger en styreforankret bekreftelse på at vi ønsker å benytte Kunnskapsdepartementets mulighet for å gjøre tilpasninger i studietilbud for studieåret 2024/2025. Henvendelsen kom fra departementet 6. mai 2024.

Høgskolestyret gjorde i uke 21 digitalt vedtak om å støtte ønsket om å etablere Arbeidsplassbasert barnehageutdanning (ABLU), med oppstart allerede høst 2024.

Høgskolen sendte 28. mai 2024 søknad til KD om å omgjøre forventet ledig kapasitet på våre eksisterende barnehagelærerutdanninger, og tilby 30 studieplasser på ABLU. Det ble i brevet til KD søkt om midler i tråd med alternativ 1, der KD tildeler 50.000 kroner per studieplass per år, for å dekke merkostnadene ved å omgjøre ledig kapasitet til utdanningen. I tillegg ble det søkt om noe utviklingsmidler (Brev av 28. mai vedlagt).

Etter dette har høgskolens Utdanningsutvalg 31. mai (UU-sak 25-24) behandlet og godkjent studieplanen.

Siden studiet allerede eksisterer i samling- og campusbaserte utgaver ved HINN, er det kun utarbeidet en kortfattet akkrediteringssøknad (Vedlagt) for å synliggjøre sentrale elementer ved studiet og fagmiljøet.

Kort om studiet (fra akkrediteringssøknaden, s. 1)

«Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) er en alternativ deltidsorganisering av eksisterende barnehagelærerutdanning som høgskolen allerede tilbyr (samlingsbasert). Studiets primære målgruppe er personer som allerede er i arbeid i barnehage (deltid, vikariat, assistent, eller på dispensasjon), og som ønsker å kvalifisere til barnehagelæreryrket. Arbeid i barnehage ved siden av studier er en forutsetning for studieplass. Studentene på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil ha samkjørt undervisning med studenter på samlingsbasert barnehagelærerutdanning, men ha annen studieprogresjon. Det legges opp til 30 studieplasser.

P.t har det ikke kommet svar fra KD på søknaden (dersom det kommer svar fra KD etter ferdigstilling av saksdokumentet blir dette orientert om i møtet).

Studiet ble lyst ut i lokalt opptak 1. juni med forbehold om akkreditering og tildeling av midler til oppstart.

Vedlagt saken: Akkrediteringssøknad + Studieplan + Brev til KD datert 28. mai.

Bachelor i fysioterapi

Høgskolen fikk tildelt midler i Statsbudsjettet 2024 til 20 studieplasser for bachelor i fysioterapi. Vedtak om igangsetting for bachelor i fysioterapi, er gjort gjennom vedtak av studieportefølje (styresak 28/23 i møte 22. november 2023). Studietilbudet ble etter dette lyst ut for søkning for studieåret 2024/2025, under forutsetning av høgskolestyrets akkreditering av tilbudet på et senere tidspunkt.

Studieplanen ble behandlet og godkjent i høgskolens Utdanningsutvalg 22. mars 2024. Fagmiljøet har etter dette utarbeidet fullstendig akkrediteringssøknad for å dokumentere kravene i studietilsynsforordningen. For å begrense dokumentmengden noe, er det kun selve akkrediteringssøknaden som følger saken og ikke alle underliggende vedlegg. Disse vedleggene kan gjøres tilgjengelig for styret ved behov.

Kort om studiet (fra akkrediteringssøknaden, s 5)

Bachelor i fysioterapi er en profesjonsutdanning som vil gi rett til autorisasjon som fysioterapeut etter fullført utdanning og turnustjeneste. Fysioterapi er en del av det medisinske fagfeltet, og er et yrke som krever både akademisk og praktisk kompetanse.

Det er prorektor utdannings vurdering at akkrediteringssøknaden svarer ut studietilsynsforordningens krav, også til rekrutteringsgrunnlaget til studiet (s. 9), infrastrukturbehov og støttefunksjoner (s. 15f), vurderinger rundt rekruttering av fagmiljø (s. 25f) og økonomi (s. 32f).

Rektors vurdering

Akkrediteringssøknadene dokumenterer tilstrekkelig studietilsynsforordningens forventninger til forankring, profil og krav til studiene.

Igangsetting av bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert forutsetter finansiering fra Kunnskapsdepartementet og Rektor ber styret om fullmakt til å vedta igangsetting av dette tilbudet så snart avklaring på dette foreligger.

Vedlegg:

Akkrediteringssøknad arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
 Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert _ Studieplan
 Brev til KD 28.05.2024 Ad forespørsel om studietilbud i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
 Akkrediteringssøknad BA fysioterapi
 Bachelor i fysioterapi _ Studieplan Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert
 Studieplan Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert
 Brev til KD datert 28. mai 2024
 Akkrediteringssøknad Bachelor i fysioterapi
 Studieplan Bachelor i fysioterapi

Akkrediteringssøknad Bachelor – barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert (bachelor – 180 studiepoeng)

Del 1 Generelt – Bakgrunn for studiet og studiets forankring i strategi og profil

Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) er en alternativ deltidsorganisering av eksisterende barnehagelærerutdanning som høgskolen allerede tilbyr (samlingsbasert). Studiets primære målgruppe er personer som allerede er i arbeid i barnehage (deltid, vikariat, assistent, eller på dispensasjon), og som ønsker å kvalifisere til barnehagelæreryrket. Arbeid i barnehage ved siden av studier er en forutsetning for studieplass. Studentene på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil ha samkjørt undervisning med studenter på samlingsbasert barnehagelærerutdanning, men ha annen studieprogresjon. Det legges opp til 30 studieplasser.

Høgskolen i Innlandet mottok brev fra Kunnskapsdepartementet 6. mai 2024 med forespørsel om å starte opp studietilbud i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Utgangspunkt for forespørselen i den svake rekrutteringen til lærerutdanningene, herunder også barnehagelærerutdanning. Som en del av arbeidet med å snu den negative utviklingen, la regjeringen 12. februar 2024 fram strategien *Flere lærere i barnehage og skole – Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030*. Strategien er utarbeidet i samarbeid med de 11 organisasjonene¹ som sitter i Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling. Sentralt i strategien står å gjøre lærerutdanningene til attraktive studievalg (mål 1), gjennom å styrke fleksible og desentraliserte utdanninger slik at flere kan ta en lærerutdanning der de bor og kombinere jobb med studier (mål 1.1), og spesifikt å gi ansatte i barnehage mulighetene til å ta arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (mål 1.4).

Fakultetet for lærerutdanning og pedagogikk har tilbudt barnehagelærerutdanning og tidligere førskolelærerutdanning i mange ulike organiseringsformer etter at utdanningen ble etablert som lærerutdanning med egen nasjonal rammeplan i 1971. Høgskolen har tilbudt arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning i perioden 2009-2019, og det var et meget vellykket studieprogram med god gjennomstrømming og med meget godt omdømme. I de senere årene er det Utdanningsdirektoratet som har forvaltet ordningen og finansieringen med arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og sørget for tildeling av studieplasser til UH-institusjonene. HINN har ikke fått innvilget søknader om fortsettelse av studietilbudet, men ser nå en mulighet til å gjenopprette tilbudet, slik brevet fra KD 6. mai inviterer til. Fakultetets vurdering er at det er mulig å tilby studieplasser allerede fra høst 2024 gjennom lokalt opptak. Opptakskontoret har bekreftet at de har kapasitet. Det er nødvendig med aktiv og målrettet markedsføring i ulike kanaler, som det forutsettes at markedsavdelingen ved HINN gjør i samarbeid med fakultetet.

Studieplanen for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning følger alle nasjonale føringer som er fastsatt for barnehagelærerutdanning: Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen (fastsatt av Kunnskapsdepartementet) og nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanningene (fastsatt av Universitets- og høgskolerådet - lærerutdanning). Studieplanen for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning ved Høgskolen i Innlandet bygger på følgende nasjonale grunnlagsdokumenter:

¹ Forumet ledes av statsrådene i Kunnskapsdepartementet, og forumet består ellers av KS, Utdanningsforbundet, Universitets- og høgskolerådet - Lærerutdanning (UHR-LU), Pedagogstudentene, Private Barnehagers Landsforbund (PBL), Lektorlaget, Skolenes landsforbund, Skolelederforbundet, NHO, Creo, Elevorganisasjonen og Norsk studentorganisasjon.

- Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning med merknader
- Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning
- Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15
- Lov om barnehager av 10. juni 2022 og gjeldende forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Nasjonal forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning
- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

I tråd med den nasjonale forskriften har utdanningsinstitusjonene anledning til å velge en faglig eller tematisk profil (20 studiepoeng). Høgskolen i Innlandet har valgt en pedagogisk profil med fokus på barns utvikling, lek og læring.

Studiet er videre forankret i HINNs utviklingsavtale (2023-2026), målområde 2, om forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet: HINN vil [...] utvikle studieporteføljen og den faglige kompetansen i takt med samfunnets utfordringer, samt styringsparameter nr. 6: Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren. I tillegg er studieprogrammet forankret i LUPs fakultetsstrategi, samt studieporteføljesaken til høgskolestyret (utvikling deltidsutdanning barnehagelærerutdanning).

Alt i alt vil en arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning bidra til å ivareta HINNs samfunnsoppdrag med å utdanne barnehagelærere som det er behov for og mangel på i sektoren.

Del 2 Krav til studiet (med henvisning til NOKUTs veileder til Studietilsynsforskriften)

Krav til læringsutbytte, jf. studietilsynsforskriften

Studiet er innholdsmessig identisk med allerede akkrediterte barnehagelærerutdanninger ved HINN. Det er organiseringen av studieprogrammet som skiller seg fra de to heltidsutdanningene som nå tilbys, der hovedforskjellen er at dette studieprogrammet blir en deltidsutdanning, samt at forankringen i barnehagen som studentens arbeidsplass blir tydeligere og en integrert del. Det er utviklet en egen studiemodell for ABLU som gjør at studieprogrammet går på deltid og dermed er fireårig, til forskjell fra samlingsbasert barnehagelærerutdanning, som ordinært er treårig. Studentene på ABLU vil ha samkjørt all undervisning med studentene på samlingsbasert barnehagelærerutdanning, men vil følge ulike kull på de ulike emnene fordi studiet strekker seg over fire år.

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering av ABLU-studieplasser

Høgskolen i Innlandet har planlagt for 200 studieplasser på barnehagelærerutdanningene kommende studieår. Prognosen på antall møtte studenter 138 studenter. Vi antar altså at vi vil ha 60 studieplasser ledige høst 2024, slik situasjonen også har vært tidligere år. Høst 2020 var det siste året studieplassene ble fylt. Flere tiltak har vært iverksatt for å fylle studieplassene, men HINN følger internasjonale og nasjonale synkende rekrutteringsutfordringer. Høst 2022 foretok HINN på vegne av Samarbeidsforum Innlandet en undersøkelse om behovet og interessen for en såkalt arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). Vi avdekket en interesse i nesten samtlige kommuner i Innlandet fylke, da knyttet til å gi et studietilbud til ufaglærte assistenter og fagarbeidere i barnehager. I Innlandet er det rundt 20% av barnehagene som pr. i dag (2024) ikke oppfyller pedagognormen, og 15% har

Høgskolen
i Innlandet

midlertidig dispensasjon. På landsbasis er det rundt 26% som har midlertidig dispensasjon fra kravet om barnehagelærerutdanning. Videre rekrutterer Høgskolen i Innlandet bredt fra Oslo og Viken (særsilt Akershus) hvor dekningsprosenten (pedagognorm oppfylt) er henholdsvis 47,4% og 37,1%². OsloMet tilbyr ABLU, men med begrenset antall studieplasser som alle fylles hvert år. Det er derfor strategisk viktig å ha et tilbud i regionen.

I tillegg til at søkningen til lærerutdanningene faller, og at kompetansen i barnehagen ikke fyller dagens pedagognorm, har regjeringen mål om å øke pedagognormen (andel barnehagelærere pr. barn i barnehagen). Regjeringen vil arbeide for at barnehagelærerne utgjør minst 60% av de ansatte. (Jf. barnehagestrategien "Barnehagen for en ny tid")³. Skal barnehagesektoren nå kvalitetsmålene, må antall studenter som søker seg til barnehagelærerutdanningen, øke.

Det er med stor sannsynlighet at en arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil gjøre det mer realistisk for ufaglærte assistenter eller fagarbeidere som allerede arbeider i barnehage å kunne følge studiet, og vil være et godt, regionalt alternativ til de ordinære barnehagelærerutdanningene som HINN allerede tilbyr. Tilsvarende studietilbud tilbys ved OsloMet, men i den perioden vi tilbød ABLU ved Høgskolen i Hedmark, var lekkasjen til OsloMet/Høgskolen i Oslo og Akershus relativt liten. Dette kan ha med praktiske forhold som reiseveg (at campus Hamar er geografisk nærmere og at det dermed er mer realistisk å delta på samlingene for de som bor i Innlandet). Rekrutteringsgrunnlaget vurderes som godt.

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk kan ha kapasitet til 30 studieplasser på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning fra og med høst 2024. Studentene vil gå sammen med studenter på samlingsbasert utdanning, og ettersom studiepllassene på barnehagelærerutdanningen ikke er fylt opp, er det allerede dimensjonert for denne studentgruppa med tanke på infrastruktur, utstyr og støttefunksjoner.

Arbeidsformer

Barnehagelærerutdanningen er et deltidsstudium som er nett- og samlingsbasert. Aktiv studentdeltakelse er avgjørende for læringsmiljøet. Det forventes engasjement og aktiv deltakelse i alle studieaktiviteter, også mellom samlingene på campus. Når det gjelder undervisning og andre faglige aktiviteter, stilles det krav om 75 % obligatorisk frammøte i henhold til undervisningsplan. Obligatoriske krav spesifiseres detaljert i hver enkelt emnebeskrivelse og framgår også i undervisningsplaner. Samarbeid er viktig barnehagelærerkompetanse. Studiet legger derfor opp til stor grad av faglig samarbeid mellom studentene. Studentene deles i grupper som fungerer som studiegrupper for faglig samarbeid og gruppeinnleveringer for obligatoriske arbeidskrav. Nettaktivitetene vil romme ulike læringsaktiviteter, slik som skriftlige innleveringer til praktiske oppgaver som skal filmes og dokumenteres, videoforelesninger, lesekollokvier, nettdiskusjoner, multiple choice-oppgaver, podcastproduksjoner, osv.

All praksis er obligatorisk. Undervisning knyttet til praksisgjennomføring og kurs må tas igjen uansett grunn for fravær. Ved fravær knyttet til praksisforberedelser må studenten gjennomføre en undervisningsøkt med lærer før studenten kan gå ut i praksis.

² <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/ansattes-utdanning-andel/>

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnehagen-for-en-ny-tid/id2959402/>

Det stilles også krav til studentenes selvstendighet i studiet. Å ta ansvar for egen, men også andres læring er en viktig profesjonskunnskap. Undervisning og veiledning er støttefunksjoner til egen studieinnsats. Studiet tar i bruk et mangfold av studieformer som utfordrer og bevisstgjør studentene i forhold til samarbeid, ansvarlighet, forpliktelse, selvstendighet, punktlighet og evne til å planlegge.

Samarbeidet med barnehagene hvor studentene har et ansettelsesforhold, er sentralt. Barnehagene der studentene arbeider, skal fungere som en læringsarena i utdanningen, bl.a. gjennom veiledning, samtaler, og faglige refleksjoner med styrer og andre pedagoger. Barnehagene der studentene arbeider, skal være en kilde til erfaringer som det forventes at studentene skal benytte aktivt i studiet.

Praksis første og fjerde studieår gjennomføres i barnehagen hvor studenten har et ansettelsesforhold. Et tett og nært samarbeid mellom høgskolen og barnehagen sørger for veiledet, vurdert, og variert praksis når man har praksis på egen arbeidsplass. Studentene kan ikke gjennomføre sine ordinære oppgaver som ansatt, men skal være student og ha fullt fokus på læringsutbytte for gjeldene praksisperiode. Det er utviklet ordninger for studenter hvis arbeidstilknytning til en barnehage opphører i løpet av studieperioden.

For å sikre arbeidstilknytningen til en barnehage, må studenten ved opptak dokumentere ansettelsesforhold i minst 40% stilling, samt legge ved bekreftelse fra ansattbarnehagen om at denne skal være læringsarena for studenten, samt at styrer og minimum en pedagogisk leder i barnehagen har fullført og bestått barnehagelærerutdanning. Dette gjøres for å sikre at studenten får tilstrekkelig faglig veiledning underveis i studiet. I andre og tredje studieår har studentene praksis i en annen partner- eller praksisbarnehage som høgskolen inngår avtale med.

Del 3 Krav til fagmiljøet

Studentene på ABLU skal følge allerede etablerte utdanningsprogram, og er ment som tilbud for å fylle ledig kapasitet på studieprogrammene. Det foreligger allerede en akkreditering av disse studieprogrammene (barnehagelærerutdanning campusbasert og barnehagelærerutdanning samlingsbasert), og dermed er også studietilsynsforskriftens krav til fagmiljøet vurdert som tilstrekkelig. Det er tilstrekkelig faglig tilsatte, §52-3, første og annet ledd. ABLU vil som BLU og BLUS (samlingsbasert) bli ledet av studieprogramansvarlig Andreas Engh Seland, som har sin grunnstilling som førsteamanuensis i RLE ved institutt for samfunnsfag, religion og etikk ved fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (§2-3, tredje ledd).

Det vil være behov for en mindre koordinatorfunksjon (ca. 10%) for å koordinere og ivareta samarbeidet/oppfølgingen med de involverte ansattbarnehagene. Dette er en administrativ funksjon som vil dekkes av inneværende stilling i praksisadministrasjonen på LUP.

§2-3, ledd 5-7 i studietilsynsforskriften er allerede ivaretatt i dagens akkrediterte studietilbud.

Del 4. Finansering og ressursbruk

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk er dimensjonert for de planlagte studieplassene som de nå ikke fyller. Det nye studieprogrammet vil ikke kreve nyttilsetninger eller ekstra ressurser utover det ATO gir av mertimer per student på emnene. I sitt brev av 6. mai kunngjør KD at de vil tildele 50 000

pr. studieplass pr. år for å dekke merkostnadene ved å omgjøre ledig kapasitet til arbeidsplass barnehagelærerutdanning.

Studentene registreres som studenter på egenfinansierte tilbud og vil på vanlig måte gi uttelling to år etter gjennom det KDs resultatbaserte finansieringssystem, i motsetning ABLU-tilbudene som forvaltes av Utdanningsdirektoratet, der studietilbudet er 100% eksternfinansiert). KD vil også dekke utviklingsmidler etter søknad, og studietilbudet som har oppstart 2024 vil prioriteres. Fakultetet ønsker derfor å søke KD om kr. 300 000 til utvikling av nye emneplaner for praksis, samt til utvikling av arbeidsplassbaserte arbeidskrav gjennomgående i studiet, utvikling av mer innovativ undervisningsmetodikk via Læringsverkstedet, samt workshop for involverte parter. For alle tiltakene gjelder det at barnehageansatte/praksislærere skal delta aktivt, slik at tiltakene får en tydelig praksisforankring.

Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Studiepoeng: 180
Heltid/deltid: Deltid
Startsemester: 2024 Høst

Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Hamar

Introduksjon

Fullført studium gir tittelen Bachelor - barnehagelærer. Studiet går på deltid og er normert til fire år (180 studiepoeng). Studiet er nett- og samlingsbasert med inntil åtte obligatoriske samlinger hvert studieår, på studiested Hamar. Samlingene går over 2-3 dager første, andre og tredje studieår og 4-5 dager fjerde studieår.

Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) er et studietilbud til de som arbeider i barnehage og som ønsker å øke kompetansen sin gjennom å kombinere studier og arbeid. Arbeidsplassen er en viktig læringsarena i utdanningen, og studenten må ha et ansettelsesforhold i minst 40% stilling i barnehage gjennom hele studietiden.

Bakgrunn for studiet

Kunnskapsdepartementet har fastsatt Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen. Lærerutdanningsinstitusjonene er ansvarlige for å utvikle utdanningen i tråd med denne og Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning. Studieplanen for arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning ved Høgskolen i Innlandet bygger på følgende nasjonale grunnlagsdokumenter:

- Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning
- Merknader til nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning
- Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning
- Lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15
- Lov om barnehager av 10. juni 2022 og gjeldende forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Nasjonal forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning
- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

I tråd med den nasjonale forskriften har utdanningsinstitusjonene anledning til å velge en faglig eller tematisk profil (20 studiepoeng). Høgskolen i Innlandet har valgt en pedagogisk profil med fokus på barns utvikling, lek og læring.

Læringsutbytte

Nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanningen har fastsatt læringsutbytte for utdanningen. Studenten skal i løpet av utdanningen tilegne seg kunnskapene, ferdighetene og den generelle kompetansen som er beskrevet i læringsutbytteformuleringene.

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om barnehager i Norge, herunder barnehagens egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter
- har bred kunnskap i pedagogikk og i barnehagens fagområder, om ledelse og tilrettelegging av pedagogisk arbeid og om barns lek og læringsprosesser
- har bred kunnskap om hvordan barns danning foregår, om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, sosialt, religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold
- har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet, sosiale-, fysiske og skapende utvikling og gryende digitale-, lese-, skrive- og matematikkferdigheter
- har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra FoU til å lede og tilrettelegge for barns lek, undring, læring og utvikling, og til å begrunne sine valg
- kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns allsidige utvikling i samarbeid med hjemmet og andre relevante instanser
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek, læring og formidling

- kan vurdere, stimulere og støtte barns ulike evner, og ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger
- kan fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns skapende aktivitet, helhetlige læring og opplevelse av mestring
- kan anvende relevante faglige verktøy, strategier og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med hjemmet og relevante eksterne instanser
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn, og på bakgrunn av faglige vurderinger raskt iverksette tiltak
- kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere denne under veiledning
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver
- kan planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere, og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- mestrer norsk språk, både bokmål og nynorsk, på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan trekke globale, nasjonale, regionale, lokale og flerkulturelle perspektiver, preget av respekt og toleranse, inn i barnehagens arbeid
- har endrings- og utviklingskompetanse, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for fremtidens barnehage
- kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre

Målgruppe

Barnehagelærerutdanningen er rettet mot studenter i alle aldre med interesse for barn og deres livsvilkår. Målgruppen for studiet er personer som ønsker å arbeide som barnehagelærer i barnehagen.

Det arbeidsplassbaserte studiet er rettet mot de som arbeider i barnehage som ønsker å øke kompetansen gjennom å kombinere studier og arbeid.

Arbeids- og undervisningsformer

Barnehagelærerutdanningen er et deltidsstudium som er nett- og samlingsbasert. Aktiv studentdeltakelse er avgjørende for læringsmiljøet. Det forventes engasjement og aktiv deltakelse i alle studieaktiviteter, også mellom samlingene på campus. Når det gjelder undervisning og andre faglige aktiviteter, er det 75 % obligatorisk frammøte i henhold til undervisningsplan. Obligatoriske krav spesifiseres detaljert i hver enkelt emnebeskrivelse og framgår også i undervisningsplaner. Samarbeid er viktig barnehagelærerkompetanse. Studiet legger derfor opp til stor grad av faglig samarbeid mellom studentene. Studentene deles i grupper som fungerer som studiegrupper for faglig samarbeid og gruppeinnleveringer for obligatoriske arbeidskrav. Nettaktivitetene vil romme ulike læringsaktiviteter, slik som skriftlige innleveringer til praktiske oppgaver som skal filmes og dokumenteres, videoforesninger, lesekollektivier, nettdiskusjoner, multiple choice-oppgaver, podcastproduksjoner, osv.

All praksis er obligatorisk. Undervisning knyttet til praksisgjennomføring og kurs må tas igjen uansett grunn for fravær. Ved fravær knyttet til praksisforberedelser må studenten gjennomføre et opplegg med lærer før studenten kan gå ut i praksis.

Det stilles også krav til studentenes selvstendighet i studiet. Å ta ansvar for egen, men også andres læring er en viktig profesjonskunnskap. Undervisning og veiledning er støttefunksjoner til egen studieinnsats. Studiet tar i bruk et mangfold av studieformer som utfordrer og bevisstgjør studentene i forhold til samarbeid, ansvarlighet, forpliktelse, selvstendighet, punktlighet og evne til å planlegge.

Veiledning er et sentralt redskap i det pedagogiske arbeidet i barnehagen, både overfor barn, medarbeidere og foreldre. Det er derfor viktig at studenten både har kunnskaper og praktiske ferdigheter i veiledning. Studenten vil få erfaring med veiledning av barn i forbindelse med praksis, og erfaring med veiledning av voksne vil skje gjennom praktiske øvelser på høgskolen og gjennom oppgaver knyttet til praksisstudiet.

Vurderingsformer

Det benyttes varierte vurderingsformer. Studenten skal prøves i begge målformer, og prøves både muntlig og skriftlig, individuelt og i gruppe.

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet regulerer alt som gjelder oppmelding, avmelding, sykdom og gjennomføring av eksamen i kunnskapsområdene, fordypningen og bacheloroppgaven og i praksisstudiet.

Obligatoriske krav må være godkjent for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen, jfr. <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15> og Forskrift om

opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet. Det framkommer av hver emneplan hvilke obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent.

Ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering, benyttes graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter, eller Bestått/Ikke bestått.

Praksisstudiet vurderes til Bestått/Ikke bestått.

Skikkethet

Studiet er underlagt skikkethetsvurdering jfr. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (nr 859) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10 sjette ledd. <http://www.lovdatab.no/for/sf/kd/kd-20060630-0859.html>

Høgskolen foretar en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som barnehagelærer. Skikkethetsvurderingen foregår gjennom hele studietiden, både i den teoretiske og den praktiske delen av utdanningen.

Forskrift om skikkethetsvurdering blir gjennomgått ved studiestart.

Studiets oppbygging og innhold

Faglig innhold

Barnehagelærerutdanningen er en pedagogisk lederutdanning. Det faglige innholdet er knyttet til barnehagelæreres profesjonsutøvelse i barnehagen. Pedagogikk er et sentralt og sammenbindende fag og pedagogisk kunnskap inngår i hele utdanningen. Alle kunnskapsområdene er profesjonsrettede og integrerer på ulike måter, og i ulik grad, relevant pedagogisk, faglig og didaktisk kunnskap tilpasset barnehagens gjeldende rammeplan. Hvert kunnskapsområde belyses med fagstoff fra ulike fagområder, og oppfyller samlet læringsutbyttebeskrivelsene i studieplanen. Studentene får egen vurdering i hvert kunnskapsområde.

Enkelte sentrale tema er gjennomgående i hele utdanningen og går på tvers av kunnskapsområdene. Dette gjelder mangfold og likeverd, urfolksperspektiv og samisk kultur, barn med behov for særskilt omsorg og oppfølging, livsmestring og helse, profesjonsfaglig digital kompetanse og bærekraft. Temaene inngår på ulik måte i de ulike kunnskapsområdene, som beskrevet nedenfor.

Gjennomgående temaer

- **Mangfold og likeverd**

Mangfold omfatter forhold som flerkulturalitet, sosial ulikhet, særskilte behov for omsorg og oppfølging, likestilling, kjønn, etnisitet, religion og livssyn. Likeverd er et

tema som behandles i ulike sammenhenger, bl.a. knyttes det til tema om etikk og barns medvirkning. Mangfold og likeverd berøres i alle kunnskapsområdene.

- **Urfolksperspektivet og samisk kultur**

Utdanningen legger til grunn en bred definisjon på urfolksperspektiv, og i den sammenheng legges det særskilt vekt på norsk kontekst og samiske forhold. Samisk kultur inngår i alle kunnskapsområder.

- **Barn med behov for særskilt omsorg og oppfølging**

Barnehagelærerutdanningen legger vekt på god innsikt i barns utvikling og ulike livsvilkår for barn. Barnehagelæreres arbeid skal favne barn i ulike aldre og med ulike behov, uttryksformer, interesser, forutsetninger og kulturell og sosial bakgrunn. Utdanningen tar opp aktuelle muligheter og utfordringer knyttet til det økende mangfoldet i dagens barnehage, og kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner er et tema som inngår i flere kunnskapsområder. Samarbeid med eksterne instanser og tverretattlig samarbeid inngår også i utdanningen.

- **Barns livsmestring og helse**

De nasjonale retningslinjene og barnehagens rammeplan vektlegger barns livsmestring og helse. Utdanningen har et utvidet perspektiv på barns livsmestring og helse, både individperspektiv, gruppeperspektiv og samfunnsperspektiv. Utdanningen belyser barns livsmestring i et bredt perspektiv, med ulike faglige og teoretiske tilnærminger i flere kunnskapsområder, gjennom for eksempel helse-, relasjons- og vennskapsperspektiv.

- **Profesjonsfaglig digital kompetanse, herunder digital dømmekraft**

Profesjonsfaglig digital kompetanse er en integrert del av utdanningen og inngår både som praktiske ferdigheter og med teoretiske perspektiv. En barnehagelærer skal inneha profesjonsfaglig digital kompetanse, blant annet gjennom å tilegne seg, bearbeide og produsere informasjon og kommunisere i digitalt format. Utdanningen vektlegger innsikt i perspektiver på digital utvikling og digitale mediers betydning og funksjon i dagens samfunn, herunder også etisk problemstillinger knyttet til digital dannelse og deltakelse i det digitale og demokratiske samfunnet. Utdanningen skal bidra til at studenten kan vurdere kritisk hvordan den digitale utviklingen endrer og utvider det pedagogiske arbeidet med barn, samt utøve digital og kritisk pedagogisk dømmekraft i digitale læringsprosesser som omfatter barn.

- **Bærekraft**

Bærekraft og bærekraftig utvikling handler om likeverd, helse, ansvarlig forbruk, rettferdighet, redusering av ulikheter, solidaritet, å ta vare på miljøet og mangfoldet i verden, helse, likestilling, etiske relasjoner med hverandre og omverdenen. Bærekraftig utvikling knyttes videre både til politiske, økonomiske, økologiske,

sosiale og kulturelle dimensjoner. Alle kunnskapsområdene i utdanningen tematiserer bærekraft og bærekraftig utvikling.

Studiemodell

Studiet er organisert i 6 kunnskapsområder (emner), en forsterkning, en fordypning og en bacheloroppgave:

	Barns utvikling, lek og læring BULL1	20 studiepoeng
	Samfunn, religion, livssyn og etikk SRLE	20 studiepoeng
	Språk, tekst og matematikk STM	20 studiepoeng
	Kunst, kultur og kreativitet KKK	20 studiepoeng
	Natur, helse og bevegelse NHB	20 studiepoeng
	Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid LSU	15 studiepoeng
Forsterkning	Barns utvikling, lek og læring BULL2	20 studiepoeng
Fordypning:	2 - 4 valgmuligheter	30 studiepoeng
Bacheloroppgave:	Profesjonsrettet	15 studiepoeng

Studentene skal gjennomføre 100 dager praksis i barnehage, hvorav 5 dager har fokus på overgang barnehage/skole. Praksis er integrert i alle kunnskapsområder. 75 dager praksis gjennomføres over de tre første studieårene, og de gjenværende 25 dagene med praksis gjennomføres i fjerde studieår. I første og i fjerde studieår har studentene praksis i barnehagen der de har et ansettelsesforhold. I andre og tredje studieår har studentene praksis i en annen partner- eller praksisbarnehage som høgskolen inngår avtale med. Fjerde studieår velger studentene en fordypningsenhet på 30 studiepoeng på høsten. Høgskolen tilbyr 2–4 fordypninger (inkl. internasjonalt semester). De tre første studieårene har en oppbygging som

muliggjør mobilitet og overflytting til en annen utdanningsinstitusjonen etter tredje studieår.

Samarbeidet med barnehagene hvor studentene har et ansettelsesforhold er viktig. Barnehagene skal fungere som en læringsarena i utdanningen, bl.a. gjennom veiledning, samtaler, og faglige refleksjoner med styrer og andre pedagoger. Barnehagene der studentene har et ansettelsesforhold skal være en kilde til erfaringer som det forventes at studentene skal benytte aktivt i studiet.

Progresjon

Etter fullført barnehagelærerutdanning skal kandidatene ha til sammen 180 studiepoeng (120 studiepoeng første til tredje studieår, 60 studiepoeng i fjerde studieår). Studenter i deltidsstudier må normalt ha fullført:

- 20 studiepoeng for å kunne gå videre til andre studieår
- 60 studiepoeng for å kunne gå videre til tredje studieår
- 80 studiepoeng for å kunne gå videre til fjerde studieår

Praksis er en integrert del av kunnskapsområdene og tas i tilknytning til disse.

Praksis fra én praksisperiode må være bestått for å kunne starte på neste studieår. Studenter som ikke består praksis, må påberegne ett ekstra studieår for å komme à jour i studieprogrammet.

Studentene bør fortrinnsvis ha ansettelsesforhold i samme barnehage i hele studieperioden, men det er ikke et absolutt krav. Dersom arbeidsforholdet i en barnehage opphører i løpet av et påbegynt studieår og studentene ikke får en ny arbeidskontrakt i en annen barnehage, kan studentene fullføre studieåret på ABLU. I slike tilfeller må studenten søke seg inn på annen, ordinær barnehagelærerutdanning for å fullføre utdanningen (ordinær campus- eller samlingsbasert barnehagelærerutdanning). Dette gjøres ved ordinært opptak. Emner som er gjennomført og bestått, vil kunne innpasses i nytt studie.

Studiemodeller

Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Informasjon

Emneoversikt Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert (Kull høst 2024)

Fakultet

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Studiemodell:

EMNE	TYPE	24 H	25 V	25 H	26 V	26 H	27 V	27 H	28 V
2BBULLS1-1 Barns utvikling, lek og læring, BULL1	Obligatorisk	10	10						
2BSRLES-1 Samfunn, religion, livssyn og etikk	Obligatorisk	10	10						
2BBULLS-2 Barns utvikling, lek og læring, BULL2	Obligatorisk			10	10				
2BNHBS-1 Natur, helse og bevegelse	Obligatorisk			10	10				
2BSTMS-1 Språk, tekst og matematikk	Obligatorisk					20			
2BKKKS-2 Kunst, kultur og kreativitet	Obligatorisk						20		
2BLSUS1-1 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	Obligatorisk							2.5	12.5
2BBACHS-1 Bacheloroppgave									15
Praksis (4 emner)									
2BPRAB-1-1 Praksis 1. studieår	Praksis	0							
2BPRAB-2-1 Praksis 2.	Praksis		0						

EMNE	TYPE	24 H	25 V	25 H	26 V	26 H	27 V	27 H	28 V
studieår									
2BPRAB-3-1 Praksis 3. studieår	Praksis					0	0		
2BPRAB-4-1 Praksis 4. studieår	Praksis								0
Valgfrie emner 4. studieår								30	
2BFSLFS-1 Barnespråk, barnelitteratur og barnekultur	Valgfrie							30	
2BFMIBS-1 Mangfold i barnehagen	Valgfrie							30	
2BFINTSEM-1 Internasjonalt semester	Valgfrie							30	
Sum (180 totalt)		20	20	20	20	20	20	32.5	27.5

Godkjent av: Utdanningsutvalget

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Kandidaten får ved fullført utdanning yrkestittelen barnehagelærer. Utdanningen kvalifiserer for arbeid i barnehagen som styrer, pedagogisk leder og som barnehagelærer. Studiet danner grunnlag for videre kompetanseutvikling og gir mulighet for videre studier på master- og Ph.d.-nivå. For Høgskolen i Innlandet gjelder dette Master i tilpasset opplæring, Master i utdanningsledelse, Master i pedagogikk, Master i spesialpedagogikk og Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag.

Internasjonalisering

Det flerkulturelle og internasjonale perspektivet er forankret i alle kunnskapsområder i utdanningen. Alle studenter vil gjennom studiet få kunnskaper

om internasjonale perspektiver gjennom forskning på profesjonsutøvelse og barnehagefeltet i andre land, internasjonal pensumlitteratur og ulike temaer i utdanningen (for eksempel barnehagesektoren i internasjonalt perspektiv og flerkulturell tematikk).

Internasjonaliseringen vil også synliggjøres ved at deler av pensum i utdanningen vil omfatte tekster og faglitteratur på engelsk.

Studenten kan velge å ha et internasjonalt semester i Namibia i 7. semester i studiet.

Høgskolen samarbeider også med lærerutdanningsinstitusjoner i andre land, og det vil være muligheter for studenter å søke om å ta deler av studiet ved institusjoner som høgskolen har avtaler med. Studenter som søker om å ha et internasjonalt semester som en del av sin barnehagelærerutdanning, må i løpet av studiet ha fulgt normal studieprogresjon og ha bestått tidligere eksamener og praksisperioder. Emner ved utenlandsk institusjon må velges slik at studiets overordnede læringsutbytte nås. Studenter som planlegger å avlegge deler av sin grad i utlandet, må få det planlagte oppholdet godkjent på forhånd.

Utgifter

Semesteravgift

Opptakskrav

Generell studiekompetanse - Forskrift om opptak til høgere utdanning kapittel 2

Opptakskravet er generell studiekompetanse eller opptak på bakgrunn av realkompetanse.

Når studentene søker opptak må følgende dokumenteres på eget skjema:

- 1) ansettelsesforhold i minst 40 % stilling
- 2) barnehagen bekrefter at de kan være en læringsarena for studenten
- 3) styrer og minimum en pedagogisk leder i barnehagen har fullført og bestått barnehagelærerutdanning.

Ved studiestart må studentene legge fram gyldig politiattest.

Rangering: Søkere rangeres etter Forskrift om opptak til høgare utdanning kapittel 7

Krav om politiattest: PBHG – Barnehage

Erklæringer

Taushetserklæring

Tuberkulinattest

Praksis

Praksis er en sentral læringsarena i barnehagelærerstudiet. Praksisstudiet skal være veiledet, variert og vurdert og ha tydelig progresjon. Praksisstudiet omfatter 100 dager, 75 dager er lagt til de tre første studieårene, 25 dager til det fjerde studieåret. I løpet av praksisperiodene har 5 dager fokus på overgangen barnehage-skole.

Praksis er en integrert del av barnehagelærerutdanningen og inngår som en del av alle kunnskapsområder. Dette betyr at komponentene ses på som deler av en helhet. Helheten ivaretas på flere måter, bl.a. gjennom et systematisert trepartssamarbeid mellom studenten, praksisfeltet (praksislærer) og høgskolen (pedagogikk lærer og faglærer). Før hver praksisperiode avholdes det et førpraksismøte som en del av trepartssamarbeidet. Videre avholdes det under det første året én oppfølgingssamtale mellom pedagogikk lærer og praksislærer, samt to profesjonssamtaler mellom student og pedagogikk lærer, den første individuell, den andre i gruppe. Hensikten med samtalene er å følge opp og veilede enkeltstudenters profesjonsdannelse. Under det andre og det tredje året avholdes det en oppfølgingssamtale mellom pedagogikk lærer og praksislærer, samt en felles veiledning med student hvor både praksislærer og pedagogikk lærer deltar. I fjerdeåret gjennomføres det praksismøte i gruppe med både praksislærer og pedagogikk lærer. I etterkant av praksis har studenter og lærere en oppsummering med fokus på læring og erfaringer fra praksis.

Praksis første og fjerde studieår gjennomføres i barnehagen hvor studenten har et ansettelsesforhold. Et tett og nært samarbeid mellom høgskolen og barnehagen sørger for veiledet, vurdert, og variert praksis når man har praksis på egen arbeidsplass. Studentene kan ikke gjennomføre sine ordinære oppgaver som ansatt, men skal være student og ha fullt fokus på læringsutbytte for gjeldene praksisperiode.

Høgskolen har egne føringer for praksisstudiet. Disse føringene tydeliggjør forventninger og ansvar til de involverte partene: <https://www.inn.no/for-studenter/praksis-i-studiene/praksis-i-barnehagelærerutdanning/>

Informasjons- og kildekompetanse

Studentene skal utvikle ferdigheter i å søke, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff i sine faglige arbeider. Dette er en faglig nøkkelkompetanse og basis for

livslang læring. I samarbeid med fagmiljøene tilbyr derfor høgskolebiblioteket undervisning i fagspesifikk søking, referanseteknikk, kildekritikk og plagiatproblematikk. Det forventes at alle studenter har en kritisk holdning til informasjonskilder og bruker disse kildene på korrekt måte i alt faglig arbeid gjennom hele studiet. Brudd på reglene om kildebruk reguleres i *Forskrift om opptak, studier og eksamen* ved Høgskolen i Innlandet.

I emner hvor skriftlig oppgaveinnlevering er et obligatorisk krav, vil studenter bli vurdert i informasjonskompetanse, blant annet riktig referanseteknikk og kritisk bruk av kilder.

Studiet har en progresjon i arbeidet med akademisk lesing og skrivning, herunder hvilke kurs studentene må følge. Progresjonen framgår i dokumentet *Veileder for akademisk lesing og skrivning på barnehagelærerutdanningen*.

I løpet av studiet vil det gjennomføres obligatoriske kurs i kilder og kildebruk.

Forskningsbasert undervisning

Barnehagelærerutdanningen er forankret i og bygger på oppdatert, forskningsbasert kunnskap. Dette innebærer at studentene skal ha kjennskap til relevant forsknings- og utviklingsarbeid som er relevant for framtidig profesjonsutøvelse. De fagansatte jobber aktivt med forskning og utvikling knyttet til profesjons- og praksisfeltet. Dette formidles gjennom faglæreres eget FoU-arbeid, gjennom andres FoU-arbeider og gjennom forskningsbasert litteratur.

Studentene skal få erfaring med å anvende grunnleggende elementer ved forskningsprosessen i utdanninga og i selve profesjonsutøvelsen. Gjennom hele studieløpet utvikler studentene en selvstendig, analytisk, etisk og utforskende holdning til eget og andres arbeid i barnehagen. Studentene skal for eksempel kunne bruke forsknings- og utviklingsarbeid til å planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere samt reflektere over pedagogisk arbeid i barnehagen. I den grad det er mulig, kobles studenters arbeid til faglæreres FoU-arbeider.

Studiet avsluttes med en bacheloroppgave der studentene får erfaring med et selvstendig arbeid som er basert på relevant, barnehagefaglig teori og forskningsmetoder. Gjennom arbeidet med bacheloroppgaven i åttende semester utfører studentene et større individuelt forskningsarbeid under veiledning. Der det er mulig, vil studentene vil få tilbud om å knytte sin bacheloroppgave til relevante forskningsprosjekter ved fakultetet.

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Studienivå: 3-årig bachelor (390-B3)

Godkjent dato

Fredag, 31. mai 2024

Godkjent av: Utdanningsutvalget UU-sak 25-24

2BBULLS1-1 Barns utvikling, lek og læring, BULL1

Emnekode: 2BBULLS1-1
Studiepoeng: 20
Undervisningssemestre: 2024
Høst, 2025 Vår

Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Hamar
Forkunnskapskrav: Ingen

Kursnavn på engelsk: Children's Development, Play and Learning 1

Emneansvarlig

Kari Lerbak

Emnets innhold

- Pedagogiske begrep og barnehagefaglige perspektiv
- Barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i en profesjonsperspektiv
- Barns påvirkning og medvirkning i fellesskapet
- Lek som grunnleggende livs- og læringsform i en mangfoldig barnehage
- Barnehagelæreren som profesjonell omsorgsgiver
- Pedagogisk ledelse
- Barnehagelærerens arbeidsmåter: observasjon, didaktikk og praksisfortellinger

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Selvstudium
- Gruppe- og kollokviearbeid
- Veiledning
- Seminarvirksomhet og workshop
- Skriftlige arbeider og muntlige presentasjoner
- Digitale læringsplattformer, som Canvas
- Praksis som læringsarena (se egen emnebeskrivelse)
- Tverrfaglig samarbeid med kunnskapsområdene Samfunn, religion, livssyn og etikk (SRLE) og Naturfag, helse og bevegelse (NHB)

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høyskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om aktuelle teorier om, og forskning vedrørende sentrale barnehagepedagogiske begrep som omsorg, lek, læring og danning
- har kunnskap om grunnleggende pedagogiske perspektiver og barnehagepedagogikkens tradisjoner og egenart
- har kunnskap om ulike syn på barn og barns utvikling med særlig vekt på barnet som aktør med rett til medvirkning
- har kunnskap om observasjon og pedagogisk dokumentasjon som grunnlag for didaktisk og pedagogisk arbeid
- har kunnskap om betydningen av barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag for profesjonelt arbeid
- har kunnskap om lek som fenomen i barndommen og som en arena for utforskning, vennskap og relasjoner mellom barn og mellom barn og voksne
- har kunnskap om barns væremåter og deltagelse, herunder å inngå i vennskap og omsorgsfulle relasjoner

Ferdigheter

Studenten

- kan inngå i omsorgsfulle relasjoner og vise innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn og barn i gruppe
- kan planlegge og gjennomføre aktiviteter med barnegrupper
- kan delta i lek- og læringsprosesser på barns premisser og møte barns uttrykk med nysgjerrighet og åpenhet
- kan bruke kunnskap om ulike syn på barn i refleksjonsprosesser rundt egen praksis
- kan lede pedagogiske prosesser i samarbeid med andre ansatte i barnehagen

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barn
- kan formidle muntlig og skriftlig sin kompetanse om pedagogisk arbeid med barn
- kan reflektere over barnehagens posisjon og rolle i et mangfoldig og bærekraftig samfunn
- kan vise evne og vilje til å reflektere over egen pedagogisk ledelse og pedagogisk praksis
- kan analysere og reflektere over sine kunnskaper og verdier og hvordan disse virker inn i møter med barn
- kan vise toleranse, interesse og respekt for barn med særskilte behov for omsorg og oppfølging

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- En skriftlig gruppeoppgave
- En individuell skriftlig oppgave
- En gruppevis muntlig presentasjon

Vurdering

Individuell muntlig eksamen, som vurderes med graderte bokstavkarakter fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Muntlig eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BSRLES-1 Samfunn, religion, livssyn og etikk

Emnekode: 2BSRLES-1

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2024

Høst, 2025 Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: Ingen

Kursnavn på engelsk: Society, Religion, Philosophies of Life and Ethics

Emneansvarlig

Sidsel Undseth Bakke

Emnets innhold

- Barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- Barnehagens lovgrunnlag
- Barns rettigheter
- Barnehagens ledelse og organisering
- Mangfold (sosialt, kulturelt, og religiøst)
- Det norske velferdssamfunnet
- Barndom, barnehage og familie
- Barn i vanskelige livssituasjoner
- Kristen tro og kulturarv
- Øvrige verdensreligioner og livssyn
- Filosofi og etisk grunnlagstenkning

- Verdiformidling

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger og seminarvirksomhet
- Studentaktiviteter individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Canvas som læringsplattform
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse
- Tverrfaglig samarbeid med kunnskapsområdet Barns utvikling, lek, og læring, BULL1

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- har bred kunnskap om samfunnsutvikling med vekt på velferdsstaten, mangfold, likeverd, likestilling og sosial ulikhet
- har kunnskap om barndom, barnehage og familie i historisk, nåtidig og fremtidig perspektiv
- har kunnskap om barnehagen som organisasjon
- har kunnskap om hvordan man kan hjelpe barn i vanskelige livssituasjoner og hvordan man kan samarbeide med andre hjelpeinstanser
- har bred kunnskap om kristen tro og kulturarv
- har bred kunnskap om andre utbredte verdensreligioner, samt andre livssyn
- har kunnskap om filosofi, grunnlagstenkning, etikk og verdiformidling

- har kunnskap om barns rettigheter, samt lover og forskrifter som regulerer barnehagedriften
- har kunnskap om samisk kultur og rettigheter

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere over grunnleggende spørsmål som gjelder sosialt og kulturelt mangfold
- kan begrunne, formidle og praktisere barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- kan reflektere kritisk over egne verdier, holdninger og væremåter og handle i tråd med barnehagens formålsbestemmelse
- kan formidle kulturens fortellinger og i samarbeid med hjemmet tilrettelegge for markering av høytider og merkedager
- kan samtale med barn om etiske, religiøse, filosofiske og livssynsmessige spørsmål
- kan kritisk reflektere over bruk av digitale verktøy i barnehagen

Generell kompetanse

Studenten

- kan møte etiske utfordringer i barnehagen
- kan arbeide tverrfaglig og tverretattlig i barnehagen
- kan reflektere rundt barnehagen som organisasjon og dens utfordringer
- kan se sammenhenger mellom individ, gruppe og samfunn
- kan se betydningen av mangfold (sosialt, kulturelt og religiøst) for barnehagens virksomhet

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres.
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- Ett gruppevis muntlig arbeidskrav
- Ett gruppevis skriftlig faglig arbeid
- Ett individuelt skriftlig faglig arbeid

Vurdering

Individuell muntlig eksamen, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Muntlig eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BBULLS-2 Barns utvikling, lek og læring, BULL2

Emnekode: 2BBULLS-2
Studiepoeng: 20
Undervisningssemestre: 2025
Høst, 2026 Vår
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-1-1
Praksis 1. studieår eller tilsvarende, må være bestått. Anbefalte forkunnskaper: Bestått Barns utvikling, lek og læring, BULL 1, eller tilsvarende

Kursnavn på engelsk: Children's Development, Play and Learning

Emneansvarlig

Svein-Erling Greiner

Emnets innhold

- Aktuelle perspektiver på lek, læring, omsorg og danning
- Barns medvirkning
- Veiledning
- Pedagogisk ledelse
- Pedagogisk dokumentasjon
- Barnehagelærere som profesjon og kritisk og etisk refleksjon knyttet til egen profesjonsutøvelse
- Barnehagen som samfunnsinstitusjon i et historisk og fagpolitisk perspektiv
- Analyse og kritisk refleksjon som profesjonelt verktøy
- Kommunikasjon og samspill
- Samarbeid med foresatte
- Barnehagen som pedagogisk virksomhet i et mangfoldig samfunn, inkludert samiske perspektiver
- Overganger til og mellom pedagogiske institusjoner i barns liv
- Barn i vanskelige livssituasjoner
- Bruk av pedagogiske programmer, kartleggingsverktøy og digitale verktøy

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Selvstudium
- Gruppe- og kollokviearbeid
- Seminarvirksomhet og workshop
- Skriftlige arbeider og muntlige presentasjoner
- Veiledning
- Digitale læringsplattformer, som Canvas
- Praksis som læringsarena (se egen emnebeskrivelse)
- Tverrfaglig samarbeid med Kunst, kultur og kreativitet (KKK) og Språk, tekst og matematikk (STM)

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgsolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere

beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om aktuelle perspektiver på lek, læringsprosesser, omsorg og danning
- har bred kunnskap om perspektiver på barns væren i og med verden, og nyere utviklingsvitenskapelige perspektiver
- har kunnskap om hvordan skape mangfoldige, inkluderende, likestilte og likeverdige barnehagemiljø
- har kunnskap om overganger i barns liv
- har bred kunnskap om barnehagepedagogikkens tradisjoner og egenart
- har kunnskap om pedagogisk ledelse av barn og barnehagepersonale, og om veiledning av kollegaer
- har kunnskap om samiske perspektiver på barndom og på barns utvikling, lek og læring

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere kritisk over barnehagen som leke-, lærings-, omsorgs og danningsarena i et mangfoldig samfunn
- kan lede pedagogiske prosesser, støtte barns nysgjerrighet og mangfoldige uttrykk, og bidra til trivsel og glede i et trygt og samtidig utfordrende leke- og læringsmiljø
- kan planlegge, grunngi, samarbeide om og reflektere over pedagogisk arbeid i lys av praksiserfaringer, barnehagepedagogisk teori og forskning, og inkludere barns erfaringer, interesser og rett til medvirkning i dette arbeidet
- kan reflektere over egen profesjonsutøvelse og sette denne i sammenheng med profesjonsetiske problemstillinger
- kan anvende digitale verktøy kreativt og kritisk som en del av profesjonsutøvelsen
- kan analysere og reflektere over barnehagens verdigrunnlag og hvordan dette kan inngå i barnehagens pedagogiske praksis

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver og kjenne til hvordan dette kan bidra til nytenkning for framtidens barnehage
- kan analysere og reflektere kritisk over egen profesjonsutøvelse i samspill med barn, personale og foresatte
- kjenner til nyere internasjonal- og nasjonal barnehagepedagogisk forskning og utviklingsarbeid
- kan videreutvikle sin pedagogiske kunnskap og vise evne til å formidle denne muntlig og skriftlig

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- Et gruppearbeid med muntlig presentasjon
- En individuell skriftlig kort tekst som inkluderer deltagelse på seminar med gruppeveiledning
- En individuell skriftlig prosessuell tekst
- En dokumentasjon av utforskende arbeid

Vurdering

Individuell skriftlig 48 timers hjemmeeksamen med utgangspunkt i arbeidskravet en individuell skriftlig kort tekst.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er lavest stårkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Hjemmeeksamen	ECTS - A-F	Individuell	48

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Fagområde:

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BNHBS-1 Natur, helse og bevegelse

Emnekode: 2BNHBS-1

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2025

Høst, 2026 Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: Ingen

Kursnavn på engelsk: Nature, Health and the Environment

Emneansvarlig

Vidar Hammer Brattli

Emnets innhold

- Lek og læringsaktiviteter for barn i naturen til ulike årstider
- Kroppslighet, motorikk og sansing
- Fysiske fenomener
- Fysisk, psykisk og sosial helse i barnehagen – helsefremmende arbeid
- Arbeid med økologi og bærekraftig utvikling, fra jord til bord
- Tilrettelegging av ulike miljøer for lek, læring og fellesskap

Arbeids- og undervisningsformer

- Praktiske øvelser individuelt og i gruppe, ute og inne
- Forelesninger
- Veiledning
- Bruk av digital læringsplattform Canvas

- Praksis som læringsarena, se emneplan praksis
- Tverrfaglig samarbeid med kunnskapsområdet Barns utvikling, lek, og læring, BULL1

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høyskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barn sin bruk av kropp og sanser i lek, læring og danning, og om hvordan man kan skape rom for dette
- har kunnskap om betydningen av friluftsliv og naturopplevelser for barn
- har kunnskap om fysiske fenomen, biologisk mangfold, organismer i barns nærmiljø og sammenhengene i naturen
- har kunnskap om bærekraftig utvikling og hvordan barnehagen kan bidra til økt miljøbevissthet
- har kunnskap om mat, maten sitt opphav, matlaging og måltid som pedagogisk ressurs
- har kunnskap om menneskekroppen, motorikk, helsefremmende arbeid og barns helse og livsmestring
- har kunnskap om nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak

Ferdigheter

Studenten

- kan utforske naturen og eksperimentere og reflektere om dette sammen med barn
- kan velge og bruke materialer, råvarer, teknikker og redskaper i praktisk arbeid med barn og gjøre nytte av lokale naturressurser

- kan legge til rette for god hygiene, fysisk aktivitet, hvile og varierte måltid i samsvar med nasjonale føringer
- kan skape og bruke ulike rom sammen med barn, vurdere risiko av lekemiljø og håndtere ulykker på en hensiktsmessig måte og samtidig legge til rette for barns risikovurdering og mestring
- kan orientere seg i og bruke nærmiljøets muligheter for naturfaglig utforskning, lek og bevegelse sammen med barn

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over ulike natursyn og ta hensyn til ulike kulturelle perspektiv, blant annet samiske, i arbeidet med mat, helse, natur og bevegelse
- er medvirkende og inspirerende sammen med barn i deres bevegelseslek, naturopplevelser og måltid
- kan drøfte etiske problemstillinger knyttet til kunnskapsområdet

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres
- Inntil 4 individuelle arbeidskrav, skriftlig og/eller muntlig
- Inntil 5 arbeidskrav i grupper, skriftlig og/eller muntlig
- Praksisoppgave
- Aktivitet mellom samlingene

Vurdering

Individuell, skriftlig eksamen, 6 timer, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Skriftlig eksamen med tilsyn	ECTS - A-F	Individuell	6

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BSTMS-1 Språk, tekst og matematikk

Emnekode: 2BSTMS-1

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-1-1

Praksis 1. studieår eller tilsvarende, må være bestått.

Kursnavn på engelsk: Language, Text and Mathematics

Emnets innhold

- Utvikling av barns tallbegrep
- Tallsystemer og posisjonssystemet
- Geometri og måling i plan og rom
- Problemløsning og utforskning
- Barnelitteraturens framvekst og historie
- Analyse, vurdering, formidling og resepsjon av barnelitteratur i ulike sjangrer, teksttyper og medier
- Barnelitteratur og danning
- Barns egen kultur
- Barns språkutvikling, også flerspråklig utvikling, muntlig og skriftlig
- Tale- og skriftspråkstimulering i et språkmangfoldsperspektiv
- Barns utvikling av dialogiske ferdigheter
- Samtalens betydning i arbeid med språk, tekst og matematikk

- Vurdering av barns språklige og matematiske utvikling
- Digitale ressurser og estetiske uttrykk

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger og seminar
- Studentaktive læringsformer, individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Selvstudium
- Bruk av digital læringsplattform Canvas
- Praksis som læringsarena, se egen emnebeskrivelse
- Tverrfaglig samarbeid med kunnskapsområdet Barns utvikling, lek, og læring, BULL2

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgsolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv
- har kunnskap om hvordan barn tilegner seg dialogferdigheter og hvordan de skaper mening med og uttrykker seg gjennom ulike tegnsystemer
- har kunnskap om skjønnlitteratur og sakprosa for barn, moderne tekst- og mediekulturer og sjangrer fra muntlige fortellertradisjoner, herunder samisk fortellertradisjon
- har kunnskap om matematiske områder som er relevante for barn, spesielt tall, rom og form
- har kunnskap om språk-, tekst- og matematikkmiljøets betydning for alle barns lek og deltakelse i hverdagsaktiviteter

- har kunnskap om lekens og samtalens betydning for barns teksterfaringer, språk- og matematikkutvikling og hvordan språk og matematikk brukes som verktøy for utforsking og tenking
- har kunnskap om estetiske og kroppslige aspekter ved barns språklige og matematiske utvikling

Ferdigheter

Studenten

- kan observere, vurdere, legge til rette for og støtte barns språklige-, tekstlige- og matematiske utvikling i lys av barnehagens pedagogiske virksomhet
- er en bevisst språklig rollemodell og en samtalepartner som fremmer barns aktive deltakelse, utvikling og danning
- kan skape et inkluderende og variert lekemiljø for matematisk og språklig utforsking, fortelling og høytlesing og sikre mangfold i barns tekstopplevelser og lesefellesskap, også i et flerkulturelt perspektiv
- kan veilede, lede og kritisk reflektere over arbeidet med språk, tekst og matematikk i barnehagen
- kan formidle positive holdninger til matematikk, språk, språkmangfold og lesing
- innehar profesjonsfaglig digital kompetanse

Generell kompetanse

Studenten

- kan delta aktivt og kritisk i samtidens barnehagefaglige diskusjoner knyttet til språk, tekst og matematikk, samt drøfte etiske og faglig-pedagogiske problemstillinger med personalet, foresatte og eksterne samarbeidspartnere
- kan utøve pedagogisk ledelse i arbeidet med å inkludere og anerkjenne alle barns språklige, tekstlige og matematiske erfaringer
- er bevisst det språklige, litterære og matematiske lekemiljøets betydning for arbeid med danning, demokrati og likestilling
- mestrer norsk muntlig og skriftlig (bokmål og nynorsk) og kan bruke språket kvalifisert i profesjonssammenheng

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres.
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen, og som skal dokumenteres

- Planlegging og gjennomføring av et opplegg i praksis med skriftlig grupperapport
- En lengre individuell fagtekst på hovedmål
- En kortere individuell fagtekst på sidemål

Vurdering

Individuell hjemmeeksamen over 48 timer, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Hjemmeeksamen	ECTS - A-F	Individuell	48

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BKKKS-2 Kunst, kultur og kreativitet

Emnekode: 2BKKKS-2

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2026

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Kursnavn på engelsk: Art, Culture and Creativity

Emneansvarlig

Gry Sagmo Aglen

Emnets innhold

- Estetiske praksiser og kunstfaglige aktiviteter i barnehagen
- Estetisk oppmerksomhet, praktiske ferdigheter og skapende evner
- Ulike kunst- og kulturuttrykk
- Lek, improvisasjon, komposisjon og bevegelse
- Spill på instrumenter, sang og dans
- To- og tredimensjonal forming
- Dramaforløp, fortelling og teater for og med barn

Arbeids- og undervisningsformer

- Praktisk skapende arbeid med dramatiske, visuelle og musiske uttrykksformer og medier i verksteder, musikkrom og dramasaler, både individuelt og i gruppe.
- Forelesninger
- Veiledning
- Bruk av digital læringsplattform Canvas
- Tverrfaglig samarbeid med kunnskapsområdet Barns utvikling, lek og læring, BULL2

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høyskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende elementer, kunstneriske virkemidler og arbeidsmåter innen drama, forming og musikk
- har kunnskap om lek, kreativitet og improvisasjon og hvordan dette kan skape motivasjon, identitet og selvoppfatning
- har kunnskap om hvordan kunst og kultur bidrar til barns ulike opplevelser og uttrykksformer, utvikling, læring og danning
- har kunnskap om kultur av, med og for barn samt kulturarv i flerkulturelle perspektiver

Ferdigheter

Studenten

- kan organisere og skape miljøer i barnehagens inne- og uterom som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek
- kan anvende ulike redskaper, instrumenter, teknikker og materialer både i planlagte og spontane estetiske samspill med barn
- kan bruke leken som grunnlag for kunstneriske uttrykk
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek og læring
- kan organisere et inkluderende, mangfoldig og stimulerende kulturfellesskap der varierte estetiske uttrykksformer har sin naturlige plass

Generell kompetanse

Studenten

- ser barns mangeartede estetiske uttrykk som grunnlag for demokratisk deltakelse
- kan stimulere barns estetiske væremåte og livsmestring
- kan reflektere over barnehagelærerens ansvar som medskaper, deltaker og rollemodell i barns estetiske læringsprosesser
- kan bygge på utviklingsarbeid og forskning som forutsetning for å styrke det kunst- og kulturfaglige arbeidet i barnehagen

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres.
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- En individuell oppgave i forbindelse med praksis
- Ett tverrfaglig praktisk prosjekt i gruppe
- Inntil tre enfaglige arbeider, nærmere presisert i undervisningsplanen

Vurdering

Individuell eksamen som består av en praktisk, muntlig presentasjon av forberedt materiale og samtale med sensor. Presentasjonen knyttes til teoretisk og praktisk arbeid i emnet.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERINGSKATEGORI
Praktisk eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BLSUS1-1 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Emnekode: 2BLSUS1-1

Studiepoeng: 15

Undervisningssemestre: 2025

Høst, 2026 Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-2-1

Praksis 2. studieår eller tilsvarende,

må være bestått. Anbefalte

forkunnskaper: Bestått 2BBULLS-2

Barns utvikling, lek og læring,

BULL2 og 2BSRLES-1 Samfunn,

religion, livssyn og etikk, eller

tilsvarende

Kursnavn på engelsk: Administration, Collaboration and Development Work

Emneansvarlig

Arnhild Blystad

Emnets innhold

- Ledelse, organisasjon, samarbeid og veiledning
- Endrings, kvalitets – og utviklingsarbeid
- Profesjonsdanning og profesjonsspråk
- Samarbeid og kommunikasjon
- Strukturelle, kulturelle og historiske rammer

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Selvstudium
- Seminarundervisning og workshop
- Studentaktivitet individuelt og i grupper
- Skriftlige arbeider og muntlige presentasjoner
- Gruppearbeid
- Veiledning knyttet til arbeidskrav
- Bruk av digital læringsplattform Canvas
- Praksis som læringsarenaer, se egen emnebeskrivelse

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om ulike ledelses- og organisasjonsteorier og endringsprosesser
- har kunnskap om personalledelse, profesjonsetikk og maktforhold innenfor et mangfoldig barnehagemiljø
- har kunnskap om hvordan politiske prosesser kan påvirke barnehagens virksomhet og mandat
- har kunnskap om relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for ledelse, læring og utviklingsarbeid

Ferdigheter

Studenten

- kan lede, planlegge, gjennomføre og kritisk vurdere et avgrenset utviklingsarbeid i barnehagen selvstendig og i samarbeid med andre
- kan samarbeide med kollegaer, foresatte og eksterne instanser til barns beste
- kan analysere, bruke og vurdere lovverk og styringsdokumenter som grunnlag for begrunnelser og beslutninger innenfor et mangfoldig barnehagemiljø
- kan reflektere kritisk over egen profesjonsutøvelse og barnehagens praksis knyttet til profesjonsetikk og videreutvikling av barnehagelærerrollen
- kan motivere til, veilede i og reflektere over lek og læringsprosesser i barnehagen

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over egen dannelsingsprosess og ha en kritisk tilnærming til egen profesjonsutøvelse
- kan identifisere etiske dilemmaer, utøve profesjonelt skjønn og foreta valg som ivaretar barns beste
- kan lede og dokumentere pedagogisk arbeid og ta beslutninger som fører til utvikling av barnehagen som lærende organisasjon
- har relasjonell forståelse og kompetanse og mestrer kommunikasjon med barn, foresatte og personale
- kan utøve profesjonsfaglig digital kompetanse, herunder digital dømmekraft

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres

- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- Et individuelt skriftlig arbeid
- Et muntlig framlegg i gruppe

Vurdering

Individuell muntlig eksamen, som vurderes med graderte bokstavkarakter fra A - F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Muntlig eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BBACHS-1 Bacheloroppgave

Emnekode: 2BBACHS-1

Studiepoeng: 15

Undervisningssemestre: 2026

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-2-1

Praksis 2. studieår eller tilsvarende, må være bestått.

Bachelor's Thesis

Kursnavn på engelsk: Emneansvarlig

Agnes Westgaard Bjelkerud

Emnets innhold

- Vitenskapsteori
- Forskningsmetode
- Akademisk skriving
- Arbeid med bacheloroppgave
- Selvstendig arbeid mellom samlingene

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Seminar
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av Canvas som læringsplattform

Praksis

Bacheloroppgaven skal være praksisnær og relevant for framtidig profesjonsutøvelse som barnehagelærer.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske spørsmålsstillinger og metoder
- har kunnskap om sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i barnehagens virksomhet som er utviklet gjennom bacheloroppgaven
- har inngående kunnskap om det emnet som den enkelte har fordypet seg i gjennom bacheloroppgaven

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen bacheloroppgave

- kan planlegge og gjennomføre et selvstendig arbeid i tråd med faglige og metodiske krav og forskningsetiske retningslinjer
- har tilegnet seg ferdigheter i akademisk skriving og/eller kan framstille et visuelt produkt

Generell kompetanse

Studenten

- kan vise et faglig engasjement i viktige spørsmål om barnehagens pedagogiske arbeid, og på et forskningsmessig grunnlag kunne analysere og formidle et sammensatt fagstoff på en overbevisende måte
- kan forholde seg selvstendig til forskningsetiske problemstillinger
- kan reflektere kritisk over det emnet som den enkelte har fordypet seg i gjennom bacheloroppgaven

Arbeidskrav

- 75% obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres.
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- Deltakelse på veiledninger i forbindelse med bacheloroppgaven
- Deltakelse med framlegg på bachelorseminar

Vurdering

Bacheloroppgave som skrives individuelt eller i par. Oppgaven skal leveres digitalt. Eventuell annen dokumentasjon leveres i henhold til avtaler.

Bacheloroppgaven vurderes med gradert bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste ståkarakter. Det er utarbeidet egne retningslinjer for bacheloroppgaven, og her framgår de formelle kravene for oppgaven.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Oppgave	ECTS - A-F	Gruppe/Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Tredjeårsemner, nivå III (300-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BPRAB-1-1 Praksis 1. studieår

Emnekode: 2BPRAB-1-1

Studiepoeng: 0

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Forkunnskapskrav: Ingen

Emnets innhold

Praksisstudiet i barnehagelærerutdanningen er veiledet, vurdert og variert. Praksis er en integrert del av alle kunnskapsområdene i utdanningen, og anses som en sentral læringsarena. Det er progresjon i praksisstudiet, og studiet er knyttet til ulike sider av barnehagelæreres virksomhet.

Innholdet i praksisstudiet er knyttet til kunnskapsområdene «Barns utvikling, lek og læring» og «Samfunn, religion, livssyn og etikk».

Sentralt i praksisstudiet 1. studieår:

- Barnehagelærerens rolle og oppgaver
- Pedagogisk ledelse av og med barn og barnegrupper
- Samspills- og relasjonsarbeid i arbeid med barn, foreldre og personale
- Profesjonsetikk
- Observasjon
- Deltakelse i barnehagens arbeid

Arbeids- og undervisningsformer

Praksisstudiet i første studieår består av totalt 25 dager veiledet og vurdert praksis i barnehagen hvor studenten har et ansettelsesforhold.

Studenten skal observere, planlegge og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter. Studenten skal gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene, og skal aktivt oppsøke og delta i veiledning.

Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisstudiet.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barnehagens virksomhet og barnehagelærerens oppgaver og rolle
- har kunnskap om pedagogisk ledelse av og med barn og barnegrupper
- har kunnskap om samspills- og relasjonsarbeid
- har kunnskap om profesjonsetikk og barnehagens samfunnsmandat

Ferdigheter

Studenten

- har evne til å lede seg selv og barn
- har evne til omsorg og delta aktivt i barns lek og formelle og uformelle samspills- og læringssituasjoner
- har evne til samspill med barn og ivaretagelse av barns integritet
- kan anvende ulike observasjonsmetoder for refleksjon over seg selv, barns væremåter og deres omsorgs-, leke- og læringsbehov
- har evne til å kommunisere med barn, personale, foresatte og eksterne samarbeidspartnere på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng

Generell kompetanse

Studenten

- kan sette ord på og reflektere over eget pedagogisk grunnsyn knyttet til pedagogisk ledelse i møter med barn og barnegrupper, samt egne erfaringer
- har forståelse for hvordan barnehagen jobber med rammeplanen og hvordan rammeplanen gjenspeiles i barnehagens virksomhet

- har innsikt i didaktiske prosesser i barnehagen, og kritisk vurderer egen pedagogisk ledelse og praksis
- har evne til og forståelse for profesjonsetiske utfordringer og perspektiver i arbeid med barn, foreldre og personale
- har evne til å reflektere over egen profesjonsrolle og- utøvelse
- viser ansvarlighet for avtaler og oppgaver i praksis
- viser evne til samarbeid og hensiktsmessig kommunikasjon i profesjonsfaglig fellesskap og med andre aktører

Arbeidskrav

- Obligatorisk tilstedeværelse (inkluderer praksisdager, praksisforberedelse, deltakelse på førpraksismøte, profesjonssamtale, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering)
- Midtveisvurdering

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praksis	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BPRAB-2-1 Praksis 2. studieår

Emnekode: 2BPRAB-2-1
Studiepoeng: 0
Undervisningssemestre: 2025
Høst

Undervisningsspråk: Norsk
Forkunnskapskrav: Forutsetter at praksis tilknyttet 1. studieår er bestått.

Emnets innhold

Praksisstudiet i barnehagelærerutdanningen er veiledet, vurdert og variert. Praksis er en integrert del av alle kunnskapsområdene i utdanningen, og anses som en sentral læringsarena. Det er progresjon i praksisstudiet, og studiet er knyttet til ulike sider av barnehagelæreres virksomhet.

Innholdet i praksisstudiet er knyttet til kunnskapsområdene «Barns utvikling, lek og læring, BULL2» og «Natur, helse og bevegelse».

Sentralt i praksisstudiet 2. studieår:

- Ledelse og veiledning av barnehagepersonale
- Samarbeid med barnehagens ulike samarbeidspartnere
- Barnehagen som lærende organisasjon
- Overganger i barns barnehagehverdag

Arbeids- og undervisningsformer

Praksisstudiet i andre studieår består av totalt 20 dager veiledet og vurdert praksis. Praksis foregår i en partner- eller praksisbarnehage som høgskolen inngår avtale med.

Studenten skal observere, planlegge og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter, samt lede personalet i dette arbeidet. Studenten skal gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene, og skal aktivt oppsøke og delta i veiledning.

Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisstudiet.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barnehagens samarbeidspartnere og samarbeidsformer
- har kunnskap om veiledning
- har kunnskaper om barnehagen som lærende organisasjon
- har kunnskaper om ulike overganger i barns barnehagehverdag

Ferdigheter

Studenten

- kan lede og veilede barnehagepersonalet i forbindelse med formelle og uformelle aktiviteter med barnegrupper, og kritisk vurdere egen pedagogisk ledelse og praksis
- tar initiativ til og ansvar for å lede pedagogiske prosesser og gi barn varierte erfaringer
- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og framstå som en bevisst rollemodell
- har evne til å kommunisere med barn, personale, foresatte og eksterne samarbeidspartnere på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng

Generell kompetanse

Studenten

- fremtrer som en reflektert pedagogisk leder og fagperson gjennom pedagogisk ledelse, samarbeid og kommunikasjon med barn, foresatte, personale og samarbeidspartnere
- viser innsikt i og reflekterer kritisk over barnehagen som en lærende organisasjon sett i sammenheng med aktuelle styringsdokumenter, og barnehagen som dannelsesarena og læringsmiljø
- viser innsikt i og reflekterer kritisk over eget pedagogisk grunnsyn og se dette i sammenheng med egen pedagogisk praksis
- har evne til å reflektere over egen profesjonsrolle og- utøvelse
- viser ansvarlighet for avtaler og oppgaver i praksis
- viser evne til samarbeid og hensiktsmessig kommunikasjon i profesjonsfaglig fellesskap og med andre aktører

Arbeidskrav

- Obligatorisk tilstedeværelse (inkluderer praksisdager, praksisforberedelse, deltakelse på førpraksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering)
- Midtveisvurdering

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Praksis	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BPRAB-3-1 Praksis 3. studieår

Emnekode: 2BPRAB-3-1

Studiepoeng: 0

Undervisningssemestre: 2026

Høst, 2027 Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Forkunnskapskrav: Forutsetter at

praksis tilknyttet 2. studieår er

bestått

Emnets innhold

Praksisstudiet i barnehagelærerutdanningen er veiledet, vurdert og variert. Praksis er en integrert del av alle kunnskapsområdene i utdanningen, og anses som en sentral læringsarena. Det er progresjon i praksisstudiet, og studiet er knyttet til ulike sider av barnehagelæreres virksomhet.

Innholdet i praksisstudiet er knyttet til kunnskapsområdene «Språk, tekst og matematikk» og «Kunst, kultur og kreativitet».

Sentralt i praksisstudiet 3. studieår:

- Ledelse og veiledning av barnehagepersonale
- Deltakelse i barnehagens arbeid
- Barns mangfoldige uttrykk
- Barnehagen som arena for inkludering og mangfold

Arbeids- og undervisningsformer

Praksisstudiet i tredje studieår består av totalt 30 dager veiledet og vurdert praksis (15 dager høst og 15 dager vår). Praksis foregår i samme barnehage høst og vår. Praksis foregår i en partner- eller praksisbarnehagen som høgskolen inngår avtale med. Studenten skal ikke til samme barnehage som andre studieår.

Studenten skal observere, planlegge og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter, samt lede personalet i dette arbeidet. Studenten skal gjennomføre oppgaver knyttet til kunnskapsområdene, og skal aktivt oppsøke og delta i veiledning.

Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisstudiet.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om barnehagen som lærende organisasjon og barnehagen som danningsarena og læringsmiljø
- har kunnskaper om barnehagen som danningsarena og læringsmiljø
- har kunnskaper om barnehagelærerens rolle og arbeid for et inkluderende og mangfoldig barnehagemiljø

Ferdigheter

Studenten

- kan lede og veilede barnehagepersonalet i forbindelse med formelle og uformelle aktiviteter med barnegrupper, og kritisk vurdere egen pedagogisk ledelse og praksis
- tar initiativ til og ansvar for å lede pedagogiske prosesser og gi barn varierte erfaringer

- viser evne til å inngå i samspill og møte barns nysgjerrighet og mangfoldige uttrykk med innlevelse
- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn og framstå som en bevisst rollemodell

Generell kompetanse

Studenten

- fremtrer som en reflektert pedagogisk leder og fagperson gjennom pedagogisk ledelse, samarbeid og kommunikasjon med barn, foresatte, personale og samarbeidspartnere
- viser innsikt i og reflekterer kritisk over barnehagen som en lærende organisasjon sett i sammenheng med aktuelle styringsdokumenter, og barnehagen som dannelsesarena og læringsmiljø
- viser evne til og forståelse for profesjonsetiske utfordringer og perspektiver i arbeid med barn, foreldre og personale i mangfoldsperspektiv
- har evne til å reflektere over egen profesjonsrolle og- utøvelse
- viser ansvarlighet for avtaler og oppgaver i praksis
- viser evne til samarbeid og hensiktsmessig kommunikasjon i profesjonsfaglig fellesskap og med andre aktører

Arbeidskrav

- Obligatorisk tilstedeværelse (inkluderer praksisdager, praksisforberedelse, deltakelse på førpraksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering)
- Midtveisvurdering

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praksis	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning,
arbeidsplassbasert

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BPRAB-4-1 Praksis 4. studieår

Emnekode: 2BPRAB-4-1

Studiepoeng: 0

Undervisningssemestre: 2028

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Forkunnskapskrav: Forutsetter at praksis tilknyttet 3. studieår er bestått

---

Emnets innhold

Praksisstudiet i barnehagelærerutdanningen er veiledet, vurdert og variert. Praksis er en integrert del av alle kunnskapsområdene i utdanningen, og anses som en sentral læringsarena. Det er progresjon i praksisstudiet, og studiet er knyttet til ulike sider av barnehagelæreres virksomhet.

Innholdet i praksisstudiet er knyttet til kunnskapsområdet «Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid».

Sentralt i praksisstudiet 4. studieår:

- Ledelse av barnehagen som lærende organisasjon
- Utviklingsarbeid og endringsprosesser
- Ledelse av pedagogiske prosesser knyttet til valgt fordypning
- Deltakelse i barnehagens arbeid
- Barnehagen i et samfunnsperspektiv
- Veiledning i sammenheng med utviklingsarbeid og endringsprosesser
- Analyse og vurdering av barnehagens organisatoriske rammer, herunder ledelsesmessige forhold for utøvelse av pedagogisk praksis

Arbeids- og undervisningsformer

Praksisstudiet i fjerde studieår består av totalt 25 dager veiledet og vurdert praksis i barnehagen hvor studenten har et ansettelsesforhold.

Studenten skal observere, planlegge og delta i formelle og uformelle leke- og læringssituasjoner og i hverdagsaktiviteter, samt lede personalet i utviklingsarbeid. Studenten skal gjennomføre oppgaver knyttet til fordypningen og kunnskapsområdet «Ledelse, samarbeid og utvikling», og skal aktivt oppsøke og delta i veiledning.

Det er utarbeidet egne føringer for samarbeid, innhold og organisering av praksisstudiet.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for å fremme barnehagen som en lærende organisasjon
- har kunnskap om ledelse og veiledning av mennesker med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger
- har kunnskap om styrerens rolle og oppgaver og om personalledelse

Ferdigheter

Studenten

- viser evne til å lede barnehagen som en lærende organisasjon, gjennom ledelse av endrings- og utviklingsprosesser i barnehagen
- kan anvende relevant profesjonsforskning i utvikling av barnehagen og barnehagelærerprofesjonen
- kan selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, begrunne, gjennomføre, dokumentere og evaluere pedagogisk arbeid

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere rundt ulike sider ved profesjonsutøvelsen generelt og fordypningen spesielt
- viser evne og forståelse for profesjonsetiske utfordringer i utviklings- og endringsarbeid gjennom kritisk refleksjon

- kan reflektere over balansen mellom målstyrt pedagogisk ledelse og dialog med medarbeidere, og balansen mellom å ta hensyn til egne behov og være andreorientert
- viser bevissthet over egen dannelsingsprosess knyttet til egen yrkesidentitet og barnehagens samfunnsmandat, og reflekterer kritisk over dette
- har evne til å reflektere over egen profesjonsrolle og- utøvelse
- viser ansvarlighet for avtaler og oppgaver i praksis
- viser evne til samarbeid og hensiktsmessig kommunikasjon i profesjonsfaglig fellesskap og med andre aktører

Arbeidskrav

- Obligatorisk tilstedeværelse (inkluderer praksisdager, praksisforberedelse, deltakelse på førpraksismøte, praksismøte, veiledning gitt av praksislærer, praksisoppsummering)
- Midtveiseevaluering

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praksis	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning, arbeidsplassbasert

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BFSLFS-1 Barnespråk, barnelitteratur og barnekultur

Emnekode: 2BFSLFS-1

Studiepoeng: 30

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-2-1

Praksis 2. studieår eller tilsvarende,

må være bestått. Anbefalte

forkunnskaper: Bestått 2BSTMS-1

Språk, tekst og matematikk og

2BKKKS-2 Kunst, kultur og

kreativitet, eller tilsvarende

Kursnavn på engelsk: Language Stimulation and Dissemination of Literature

Emneansvarlig

Anne Skaret

Emnets innhold

- Flerspråklighet og flerspråklig utvikling
- Flerspråklige læringsmiljø i barnehagen
- De yngste barnas språkutvikling
- Kartlegging og vurdering av barns språkferdigheter
- Nyere bildebøker i møte med barnehagens litterære tradisjon
- Skrift- og bildekultur i et mangfolds- og flerspråklighetsperspektiv
- Tidlig skriving og tidlig lesing
- Vurdering og formidling av barnelitteratur
- Litteratur for de yngste barna
- Utvikling av språklig bevissthet
- Barns møter med litterære tekster i ulike sjangrer og medier
- Barnelyrikk og sanglyrikk
- Barnestemmens særlige kvaliteter
- Vurdering og formidling av ulike musikkuttrykk

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger

- Seminarundervisning
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Bruk av læringsplattformen Canvas
- Veiledning
- Praksis som læringsarena, 2 uker

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om nyere teorier og forskning om barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, særlig i et flerspråklighets- og mangfoldsperspektiv
- har kunnskap om vurdering av barns språkferdigheter
- har kunnskap om barnelitterære sjangrer i ulike medier
- har kunnskap om barns møter med barnelitterære sjangrer i ulike medier
- har kunnskap om barns medfødte musikalitet

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere rundt sin og andres rolle som språklige rollemodeller
- kan organisere et inkluderende, variert og stimulerende språkmiljø tilpasset barns ulike behov
- kan sikre kvalitet og kulturelt mangfold i barnehagens litteratur- og tekstformidling
- kan veilede og inspirere barn når de utforsker muntlige og skriftlige sjangrer i ulike medier
- kan tilrettelegge for barns møter med barnelitterære sjangrer i ulike medier

- kan forholde seg kritisk og kreativt til IKT som didaktisk verktøy i arbeidet med språk og litteratur
- kan tilrettelegge for at barn utvikler sin musikalitet

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere og reflektere over barnehagens arbeid med litteratur, språk- og musikkdidaktikk, særlig i et mangfolds- og flerspråklighetsperspektiv
- kan kommunisere og drøfte litteratur-, språk- og musikkdidaktiske problemstillinger med personalet, foresatte og eksterne samarbeidspartnere
- forholder seg aktivt til nyere forskning på barnelitteratur, barnespråk og barnekultur

Arbeidskrav

- 75 % obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres
- Individuell planlegging og gjennomføring av opplegg i praksis
- En praksisrapport
- En individuell fagtekst
- Et muntlig framlegg knyttet til praksis
- Aktivitet mellom samlinger som fremgår av undervisningsplanen, og som skal dokumenteres
- Inntil 3 mindre oppgaver, se undervisningsplan

Vurdering

- Individuell mappeinnlevering som teller 50 % av den samlede karakteren i emnet. Mappen skal bestå av to obligatoriske, individuelle skriftlige arbeider. Det ene er en praksisrapport knyttet til individuell planlegging og gjennomføring av et opplegg i praksis, det andre er en individuell fagtekst. Mappen skal avspeile bredden i fordypningen.
- Individuell muntlig eksamen som teller 50 % av den samlede karakteren i emnet.

Presentasjonen vurderes med graderte bokstavkarakter fra A – F, der E er laveste ståkarakter.

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått. Det gis én sluttkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Mappeeksamen	ECTS - A-F	Individuell	
Muntlig eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BFMIBS-1 Mangfold i barnehagen

Emnekode: 2BFMIBS-1

Studiepoeng: 30

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAS-2-1

Praksis 2. studieår eller tilsvarende,

må være bestått. Anbefalte

forkunnskaper: Bestått 2BSRLES-1

Samfunn, religion, livssyn og etikk,

2BBULLS-2 Barns utvikling, lek og

læring, BULL2 og 2BSTMS-1

Språk, tekst og matematikk, eller

tilsvarende

Kursnavn på engelsk: Diversity in the Kindergarten

Emneansvarlig

Martine Greek

Emnets innhold

- Kulturelt mangfold
- Sosial ulikhet
- Kjønn og likestilling
- Vanskelige oppvekstvilkår
- Vold mot barn
- Trygg og utrygg tilknytning
- Inkludering og ekskludering
- Barnehagens samarbeidspartnere
- Religiøst, livssynsmessig og etisk mangfold
- Fortellinger, religiøs praksis og skikk og bruk i et utvalg religioner
- Religions- og livssynsmøter i barnehagen
- Etiske dilemmaer i den mangfoldige barnehagen
- Mangfold og profesjonsetiske utfordringer
- Flerspråklighet og flerspråklig utvikling
- Barneoppdragelse

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Seminarvirksomhet
- Studentaktiviteter individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av læringsplattformen Canvas
- Praksis som læringsarena, to uker

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgskolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om samfunn, religion, livssyn og etikk
- har kunnskap om kulturell og sosial ulikhet i det norske samfunnet og hvordan dette har innvirkning på barnehagen
- har kunnskap om kjønns- og likestillingsspørsmål i samfunn og barnehage
- har kunnskap om barns ulike oppvekstvilkår, om inkludering og faren for ekskludering og voksnes ansvar for barn i vanskelige livssituasjoner
- har kunnskap om tilknytningsteori
- har kunnskap om det religiøse og livssynsmessige mangfoldet i dagens barnehage, hvilke fortellinger som står sentralt og hvordan man best møter personer med ulike religioner/livssyn
- har kunnskap om ulike teorier og forskning om barns språkutvikling i et flerspråklighets- og mangfoldsperspektiv
- har kunnskap om forskjellige syn på familie og barneoppdragelse, både innenfor egen og andres kultur og livssyn, samt har kunnskap om hvilke etiske problemstillinger dette reiser
- har kunnskap om profesjonsetikk i et flerkulturelt perspektiv

Ferdigheter

Studenten

- kan reflektere kritisk over egne verdier, holdninger og væremåter og handle i tråd med et grunnleggende perspektiv om at alle mennesker har samme verdi
- kan formidle en faglig fundert trygghet i møtet med barn med spesielle utfordringer knyttet til kultur, språk, tilknytning eller funksjonshemning
- kan stimulere til en inkluderende barnehage ved selv å være en god rollemodell
- kan reflektere rundt hva som former egne holdninger til det som er annerledes
- kan samtale med barn om ulik kulturell praksis, både innenfor og på tvers av egen kultur
- kan samarbeide med andre instanser om å gi alle barn en best mulig oppvekst, uavhengig av kultur, språk, religion, livssyn, funksjonshemning eller sosial bakgrunn

- kan organisere inkluderende, varierte og stimulerende språkmiljø tilpasset barns ulike behov og legge til rette for et språkmiljø som reflekterer ulike aspekt ved språklig mangfold i barnehagen

Generell kompetanse

Studenten

- kan møte etiske utfordringer knyttet til ulikhet i barnehagen, reflektere kritisk og se hvordan egne handlinger får betydning for barns livskvalitet
- kan samarbeide med og støtte barns foresatte uansett deres sosiale, språklige, kulturelle, religiøse eller livsynsmessige bakgrunn
- har et faglig og profesjonelt grunnlag for å kunne motarbeide ekskludering og fremme trygg tilknytning i barnehagen
- kan se hvilke barn som trenger ekstra oppfølging og når eksterne samarbeidspartnere bør trekkes inn
- har kritisk refleksjonsevne i forhold til etiske utfordringer i et mangfoldsperspektiv
- kan vurdere og reflektere kritisk over ulike aspekt ved språklig mangfold i barnehagens språkmiljø

Arbeidskrav

- 75% obligatorisk frammøte til undervisning i henhold til undervisningsplanen. Studenten er selv ansvarlig for at frammøtet registreres.
- Aktivitet mellom samlinger som framgår av undervisningsplanen og som skal dokumenteres
- Et skriftlig, individuelt arbeid
- Et gruppevis muntlig framlegg
- Oppgaver knyttet til to ukers praksis

Vurdering

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer, vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A – F, der E er laveste ståkarakter.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Skriftlig eksamen med tilsyn	ECTS - A-F	Individuell	6

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

2BFINTSEM-1 Internasjonalt semester

Emnekode: 2BFINTSEM-1

Studiepoeng: 30

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk:

Norsk/Engelsk

Undervisningssted: Hamar

Forkunnskapskrav: 2BPRAC-2-1

Praksis 2. studieår eller tilsvarende,

må være bestått. Anbefalte

forkunnskaper: Bestått 120

studiepoeng innenfor

barnehagelærerutdanningen

Kursnavn på engelsk: International Semester

Emneansvarlig

Prisca Bruno Massao

Emnets innhold

- Aktuelle teorier om forskning generelt og om feltarbeidsmetoder
- Sosialantropologiske perspektiver
- Kulturforskjeller mellom Norge og det aktuelle landet
- Kommunikasjon i et globalt perspektiv
- Samfunnsperspektiver og utdanningssystem i det aktuelle landet studenten skal til
- Barnehagearbeid i det aktuelle landet

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesning og aktiviteter
- Studentaktivitet individuelt og i gruppe
- Veiledning
- Bruk av læringsplattformen Canvas
- Praksisopphold i utlandet, knyttet til barnehager og utdanningsinstitusjon
- Rapportskrivning

Praksis

Praksis er en integrert del av emnet. Det er en nær kobling mellom innhold og arbeidsmåter i emnet og praksisstudiet. Arbeidet med emnet og praksis knyttes sammen blant annet gjennom oppgaver som studentene skal forberede på høgsolen og gjennomføre i praksisperioden. Samtidig skal studentenes erfaringer fra praksis være gjenstand for etterarbeid og faglig refleksjon i emnet. For nærmere beskrivelser av praksis vises det til emneplan for praksis og gjeldende *Retningslinjer for praksisstudiet*.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om aktuelle teorier og forskning om feltarbeidsmetoder
- har kunnskap om sosialantropologiske perspektiver
- har kunnskap om kulturforskjeller
- har kunnskap om kommunikasjon i et globalt perspektiv
- har kunnskap om det aktuelle landet studenten skal til
- har kunnskap om barnehager i det aktuelle landet

Ferdigheter

Studenten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn med annen kultur- og språkbakgrunn
- kan delta i pedagogisk arbeid i barnehager i det aktuelle landet
- kan planlegge, grunngi og reflektere over eget og andres pedagogiske arbeid i lys av praksiserfaringer, teori og forskning

- kan analysere og reflektere over grunnleggende spørsmål som gjelder sosialt og kulturelt mangfold
- kan lede pedagogiske prosesser i arbeid med barn i det aktuelle landet
- kan planlegge og gjennomføre enkle undervisningssituasjoner for ansatte i barnehagene i det aktuelle landet
- kan utføre kartleggingsoppgaver knyttet til enkeltbarnehager med mål om å utvikle kunnskap om barnehager i det aktuelle landet
- kan utføre kartleggingsoppgaver med komparativt innhold

Generell kompetanse

Studenten

- kan utøve profesjonelt skjønn gjennom å anvende faglig kompetanse på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan vise toleranse, interesse og respekt for barns særegne behov og læringsmuligheter uansett alder, sosial, kulturell, religiøs eller livssynsbasert tilhørighet
- kan vise etisk og faglig innsikt gjennom refleksjon om barns integritet basert på forståelse av demokrati, likeverd og likestilling
- kan analysere og reflektere kritisk over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barns utvikling, lek, læring og danning
- kan formidle og videreutvikle sin kompetanse om pedagogisk arbeid med barn

Arbeidskrav

- All undervisning før utreise er obligatorisk.
- Et individuelt muntlig framlegg knyttet til foreslåtte problemstillinger før utreise
- Arrangere workshop for barnehageansatte
- Delta i nettsamtale
- En skriftlig oppgave knyttet til praksisfortelling
- Deltagelse på midtveisseminar
- Veiledet og vurdert praksis i 10 dager = 60 timer
- Arbeid i barnehage som en del av oppholdet, 40-45 dager som også dekker kravet om 10 dager praksis i fordypningen

Vurdering

- Individuell muntlig eksamen, teller 40 % av samlet karakter.
- Skriftlig rapport, teller 60 % av samlet karakter. Rapporten kan leveres individuelt eller to og to. Ved gruppeinnlevering står alle deltakere i gruppa til

ansvar for alt innhold i oppgaven.

Begge vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A – F, der E er laveste ståkarakter.

Det forutsettes at begge deleksamener er bestått for at emnet skal vurderes til bestått.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Muntlig eksamen	ECTS - A-F	Individuell	
Oppgave	ECTS - A-F	Gruppe/Individuell (1 - 2)	

Fakultet: Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk

Fagområde: Barnehagelærerutdanning (kun den 3-årige barnehagelærerutdanningen)

Studieprogram: Bachelor - Barnehagelærerutdanning

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Saksbehandler: Arve Thorsberg
Telefon: +4761288136
arve.thorsberg@inn.no
Deres ref:
Vår ref: 24/03179-2
Dato: 28.05.2024

Ad forespørsel om studietilbud i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 6. mai 2024 angående studietilbud arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Høgskolen i Innlandet (HINN) har et stort ønske om å tilby arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). HINN har svært god erfaring med ABLU fra tidligere, og har gode forutsetninger for å tilby en slik form for utdanning. Høgskolen kan tilby 30 studieplasser på ABLU allerede fra høst 2024 gjennom lokalt opptak og med god, målrettet markedsføring i sentrale markedsføringskanaler.

Høgskolen i Innlandet har planlagt for 200 studieplasser på barnehagelærerutdanningene kommende studieår. Søkertallene fra Samordna Opptak viser at vi har 211 førsteprioritetssøkere, prognosen på antall møtte studenter er 138 studenter for høst 2024. Vi antar altså at vi vil ha 62 studieplasser ledige høst 2024, slik situasjonen også har vært de siste årene. Tabellen under viser registrerte tall i DBH for planlagte studieplasser, antall førsteprioritetssøkere, tilbud gitt og antall møtt for 2022 og 2023, samt prognose møtt for 2024.

Fakultetsnavn	Planlagte studieplasser	2022			2023			2024	
		1. pri	Tilbud	Møtt	1. pri	Tilbud	Møtt	1.pri	Prognose møtt
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk	200	265	395	190	235	340	150	211	138

HINN ønsker å omgjøre forventet ledig kapasitet på våre eksisterende barnehagelærerutdanninger (alternativ 1, slik det skisseres i brev av 6. mai 2024), og tilby 30 studieplasser på ABLU. Vi legger opp til samkjøring av undervisning på allerede eksisterende studieprogram, og fordi disse emnene går over to semestre, er det aktuelt med en opptaksfrekvens på årlig basis, hver høst. Det er ikke nødvendig med et minstetall for oppstart av studiet, fordi studenter knyttes til undervisning på studieprogram som allerede går, der vi bruker ledig kapasitet.

Postadresse:
Høgskolen i Innlandet
Postboks 400
2418 Elverum

postmottak@inn.no
<http://www.inn.no>
Org.no. 918 108 467

Telefon:
+47 62 43 00 00
Telefaks:
+47 62 43 00 01

Høgskolen
i Innlandet

Forankring og kvalitetssikring:

24. mai: Høgskolestyret gjorde følgende vedtak:

Høgskolestyret støtter ønsket om å starte opp Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) fra høst 2024 og ber om at HINN søker Kunnskapsdepartementet innen fristen som er satt.

31. mai: studieplan og intern akkrediteringssøknad behandles i HINNs utdanningsutvalg

19. juni: endelig studieplan og akkrediteringssøknad behandles i Høgskolestyret.

Studiet kan lyses ut for lokalt opptak fra 1. juni, med forbehold om nødvendige godkjenninger.

Utviklingsmidler

En omdisponering av studieplassene medfører noe ekstra arbeid i tillegg til de 50 000 pr. studieplass pr. studieår som skissert.

Fakultetet søker Kunnskapsdepartementet om følgende:

1. Utvikling av emneplaner for praksis:	50 000
2. Utvikling av nye arbeidskrav – tilpasset ABLU	50 000
3. Utvikling av ny metodikk for oppfølging i nettuker	150 000
4. Opstartworkshop for involverte parter august 2024	50 000
5. Markedsføringsmidler	200 000
Totalt:	500 000

Kommentar til budsjett:

1. Det er behov for utvikling av nye emneplaner for praksis, både fordi ABLU vil ha fire praksisperioder, og ikke tre som i våre eksisterende utdanninger. I tillegg må emneplanene tilpasses det særegne ved ABLU-studiet og at praksisen i to perioder er ved egen arbeidsplass. Midlene går til frikjøp av HINNs ansatte og praksislærere fra barnehager, primært barnehager som er aktuelle for ABLU.

2. Utvikling av nye arbeidskrav for ABLU handler om å gjøre justeringer eller utvikle helt nye arbeidskrav som er tilpasset at studentene er i et arbeidsforhold i barnehagen der de skal utføre arbeidskrav. Midlene går til frikjøp av HINNs ansatte og praksislærere fra barnehager, primært barnehager som er aktuelle for ABLU.

3. Utvikling av mer innovativ undervisningsmetodikk handler om å utarbeide gode opplegg for studentene mellom samlingene på campus. Vi ser for oss å bruke Læringsverkstedet vårt aktivt i arbeidet. Her har vi allerede utviklet simulering av utviklingssamtaler for GLU-studenter, og vi ønsker å lage noe særskilt for barnehagelærerutdanningen der ABLU kan være i front.

4. Workshop for involverte parter. For å få til en vellykket omdisponering, ønsker vi å involvere ABLU-barnehagene og egne ansatte og samle dem til en oppstartworkshop rundt studiestart 2024. Dette vil legge grunnlaget for samhandling i studiet og konkret vil det arbeides med undervisningsmetodikk og utvikling av nye arbeidskrav (se punkt 2 og 3 over), samt tematisering av praksis på egen arbeidsplass for å sikre studiekvalitet.

5. Det vil være behov for spesielle rekrutteringstiltak for å nå ut til målgruppen for studiet. Midlene vil bidra til å gjøre det mulig med god, målrettet markedsføring i sentrale markedsføringskanaler.

For alle tiltakene gjelder det at barnehageansatte/praksislærere skal delta aktivt, slik at tiltakene får en tydelig praksisforankring. For tiltak 1-3 omfatter utviklingsmidlene frikjøp av personale/vikarmidler.

Vi håper på snarlig svar fra Kunnskapsdepartementet slik at vi kan gå videre med de nødvendige prosessene.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Innlandet

Stine Grønvold
Prorektor utdanning

Arve Thorsberg
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur

Mottakere:
Kunnskapsdepartementet

Kopi til:
Gunhild Tomter Alstad, Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk
Morten Ørbeck, Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk
Halvor Gillund Knudsen, Studieavdelingen

Akkrediteringssøknaden gjelder følgende studium:

Bachelor i fysioterapi, Campus Elverum

Innhold

Del 1 Generelt - Studiets forankring i strategi og profil.....	4
Bakgrunn	4
Strategisk forankring	4
Faglig profil og egenart.....	5
Del 2 Krav til studiet	6
§ 2-2. (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og studietilbudet skal ha et dekkende navn.	6
Læringsutbyttebeskrivelse	6
Studiets navn	8
§ 2-2. (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.....	8
Relevans for arbeidsliv og videre studier	8
Rekrutteringsgrunnlag for BA fysioterapi.....	9
§ 2-2. (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500– 1800 timer per år for heltidsstudier.....	9
§ 2-2. (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.....	11
Hvordan studiets innhold og oppbygning gir grunnlag for at studentene oppnår læringsutbyttet	13
Infrastruktur, annet utstyr	15
§ 2-2. (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen. .	17
Oversikt over alle undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som skal benyttes.....	17
§ 2-2. (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.....	21
§ 2-2. (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.....	22
§ 2-2. (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.....	23
Del 3 Krav til fagmiljøet	25
§ 2-3. (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.....	25
§ 2-3. (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.....	26

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

§ 2-3. (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet.	27
Skikkethet	28
§ 2-3. (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet.....	28
§ 2-3. (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.	29
Forskergrupper og forskningsprosjekter ved HSV med særlig relevans for fagområde fysioterapi	29
§ 2-3. (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.	30
§ 2-3. (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse, og erfaring fra praksisfeltet	31
Del 4. Finansering og ressursbruk	32
Vedlegg 1: Tabell for fagmiljøet som bidrar med minst 0.1 årsverk i studiet.....	33
Tabell: For fagmiljøet som bidrar med minst 0.1 årsverk i studiet.....	33
Fagmiljø som bidrar med mindre enn 0.1 årsverk i studiet.....	34

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Del 1 Generelt - Studiets forankring i strategi og profil

Bakgrunn

5. juli 2023 besluttet Regjeringen å legge nytt Mjøssykehus til Moelv. Vedtaket omfattet også en forsterkning av Elverum sykehus med etablering av et bevegelsessenter med bredt samarbeid mellom ulike fagmiljøer, deriblant Høgskolen i Innlandet (HINN). I forlengelsen av dette ba Regjeringen Kunnskapsdepartementet om å sette i gang arbeidet med utvikling og etablering av en fysioterapi-utdanning ved HINN i Elverum. HINN, ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap har besvart oppdraget og utviklet et treårig heltidsstudium i fysioterapi med oppstart på Elverum høsten 2024.

Utvikling av nye studietilbud er normalt et arbeid som starter i et dedikert fagmiljø og som så forankres på ledernivå gjennom en utredningssøknad. Prosessen knyttet til etableringen av en bachelorutdanning i fysioterapi har ikke fulgt et slikt spor. HINN mottok oppdraget fra regjeringen, og fakultetsledelsen har jobbet videre med en bredest mulig forankring i organisasjonen. Signalene fra regjeringen kom i juni, men arbeidet ble ikke igangsatt før i oktober da det ble klart at det kom penger til dette formålet over statsbudsjettet. Vi kunne ha ønsket oss bedre tid til å planlegge oppstarten av dette studietilbudet, men tidsperspektivet har vært utenfor fakultetets påvirkning. Videre anerkjenner vi at akkrediteringssøknadens konkretiseringsnivå bærer noe preg av dette. Allikevel er det lagt gode planer for etableringen som helhet og vi er i god rute til studiestart i august 2024.

Studieprogrammet Bachelor i fysioterapi vil være tilknyttet Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap og Seksjon for folkehelse ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap, men ha bred forankring i alle relevante fagmiljø ved fakultetet. Det vil blant annet være synergier/ sammenfallende læringsområder med BA i folkehelse og BA idrett med spesialisering i helse og treningsfysiologi i tillegg til BA i sykepleie.

Strategisk forankring

Utvikling, etablering og oppstart av en profesjonsutdanning i fysioterapi ved Fakultet for Helse- og sosialvitenskap finner strategisk forankring både i tildelingsbrev 2023 fra Kunnskapsdepartementet (KD) og i utviklingsavtalen mellom KD og HINN for perioden 2023-26, samt i fakultetets egen strategi.

I tildelingsbrevet pekes det bl.a. på viktigheten av profesjonsutdanninger for utøvelsen av velferdsstatens tjeneste og at «profesjonsutdanningene har tett kobling til praksisfeltet, har høy kvalitet og tilbys i hele landet»¹. Dette utdypes i utviklingsavtalens² mål 2 om «Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet» med tilhørende styringsparameter: «Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren».

¹ Tildelingsbrev HINN 2023, kap 1 side 2: «Regjeringens prioriteringer og forventninger»

² Utviklingsavtale for HINN 2023-2026, Tildelingsbrevets kapittel 2.3.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

En bachelorutdanning innen fysioterapi underbygger også fakultetets ambisjon om å være en anerkjent utdannings- og forskningsaktør innenfor helse og velferd, med en tydelig tverrfaglig, praksisnær og profesjonsrettet profil og mål om å tilby relevante og attraktive utdanninger av høy faglig kvalitet³.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap er ansvarlig for et bredt spekter av fag- og forskningsområder innen helsevitenskap, sosialvitenskap, idrettsvitenskap og folkehelsevitenskap. Perspektiver fra disse forenes i fakultetets overordnede, tverrvitenskapelige profil og forskningsområdet Helse og velferd. Dette forskningsområdet inkluderer både forebyggende, funksjonsfremmende, helsefremmende perspektiver, samt perspektiver på omsorg og behandling, med fokus på å implementere kunnskap på ulike nivå og overfor ulike målgrupper. Høsten 2022 startet fakultetet opp en Ph.d.-utdanningen Helse og velferd (HELVEL). Utdanningen tjener som overbygning for alle fakultetets utdanninger innen syklus 1 og 2. Et nytt bachelorstudium i fysioterapi vil finne et naturlig hjem ved Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap (IFI), men vil samtidig ha sammenfallende læringsområder med studier ved Institutt for helse- og sykepleievitenskap. Samtidig har vi flere masterprogram som kan være aktuelle for fysioterapistudenter, og det er dermed et godt grunnlag for å kunne tilby fysioterapistudenter et gjennomgående studieløp frem til Ph.d.-nivå.

Faglig profil og egenart

Bachelor i fysioterapi er en profesjonsutdanning som vil gi rett til autorisasjon som fysioterapeut etter fullført utdanning og turnustjeneste. Fysioterapi er en del av det medisinske fagfeltet, og er et yrke som krever både akademisk og praktisk kompetanse.

Studiet bygger på [Forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning](#) som trådte i kraft 1. juli 2019.

Fysioterapeuter har en viktig funksjon i dagens og fremtidens samfunn, og bidrar til å fremme god helse og livsmestring i befolkningen.

Med utgangspunkt i fakultetets eksisterende portefølje vil en naturlig innretning for en bachelor i fysioterapi være helsefremmende og forebyggende arbeid på individ- og gruppenivå for mennesker i alle livsfaser. I dette ligger å utdanne fysioterapeuter som utreder, diagnostiserer og søker å bruke aktive behandlingsformer forankret i anerkjent forskning og tradisjonelle fagområder som anatomi, fysiologi, nevrologi og fysikk.

HINN har som mål å utdanne profesjonelle, trygge, kompetente og engasjerte fysioterapeuter som kan fremme deltagelse og mestring i et mangfoldig samfunn.

---

³ Strategi HSV 2021-2026

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Del 2 Krav til studiet⁴

§ 2-2. (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Bachelor i fysioterapi bygger på [Forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning](#) som trådte i kraft 1. juli 2019. Studiet er en profesjonsutdanning som etter fullført utdanning og turnustjeneste vil gi rett til å søke autorisasjon som fysioterapeut i henhold til [Lov om helsepersonell](#).

Fysioterapi er en del av det medisinske fagfeltet og krever både akademisk og praktisk kompetanse. En fjerdedel av studiet er praksis og vil foregå i tett samarbeid med praksisfeltet, i hovedsak spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Kunnskap om kroppens oppbygning og funksjon er grunnleggende, og gjennom øving, praksis og praksisrelevant veiledning utvikles ferdigheter til å bruke denne kunnskapen på en trygg og tillitsfull måte i møte med pasienter. Kommunikasjon og samhandling er også viktig kompetanse.

De overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er gjengitt nedenfor. Både disse og læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå er utformet i tråd med [Forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning](#) og nivåbeskrivelsene for bachelorutdanning i [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#) (nivå 6 (1. syklus)). Det er ikke avdekket konflikter mellom beskrivelsene i forskriften og beskrivelsene i NKR, og studieplanen som helhet oppfyller begge de to styringsdokumentene.

Læringsutbyttebeskrivelse

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om kroppens struktur, funksjon og funksjonsendringer, og om ulike perspektiver på kropp, helse, plager og sykdom og hvordan dette påvirker individet gjennom livsløpet
- har bred kunnskap om fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering
- har bred kunnskap om faktorer som kan fremme og hemme menneskers bevegelsesutvikling, -læring og -kontroll, og hvilken betydning dette har for funksjon og funksjonsendring
- har innsikt i hvordan menneskets helse og funksjon påvirkes av samspillet mellom individuelle, sosiale, miljømessige og kulturelle faktorer gjennom livsløpet
- har kunnskap om helsetjenestens organisering og oppgaver, samt gjeldende lovverk og politiske føringer som styrer fysioterapeuters virksomhet

---

⁴ (med henvisning til NOKUTs veileder til tilsynsforskriften)

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

- har kunnskap om fysioterapifagets historie og utvikling, profesjonens samfunnsoppdrag og andre profesjoners kompetanseområder som grunnlag for samarbeid, utvikling og koordinering av tjenester
- har kunnskap om vitenskapsteori og metoder med relevans for klinisk praksis og forsknings- og utviklingsarbeid i fysioterapi

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undersøke kroppen med vekt på bevegelse og funksjon, tolke, analysere og forholde seg kritisk til funn fra undersøkelsen
- kan stille kliniske diagnoser, vurdere indikasjon for tiltak, gjennomføre og evaluere disse, samt vurdere behov for å henvise videre
- kan planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og habiliterende tiltak i samhandling med brukere på individ-, gruppe- og/eller systemnivå
- kan reflektere kritisk over kunnskapsgrunnlaget for egen fagutøvelse og justere denne under veiledning
- kan anvende metoder for å kartlegge miljøfaktorer og innhente informasjon om helsetilstanden både på individ- og befolkningsnivå
- kan anvende pedagogisk kompetanse i veiledning av pasienter og pårørende, og andre tjenestebrukere som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- kan skriftlig dokumentere og formidle resultater fra kartlegging, vurdering og tiltak

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan arbeide selvstendig for å utvikle, vedlikeholde og gjenopprette bevegelsesutfoldelse og funksjon for å fremme mestring, livskvalitet og deltakelse hos pasienter og brukere
- kan anvende relevante teoretiske perspektiver og kritisk tenking i arbeid med faglige og etiske problemstillinger og kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet og egen rolle som fysioterapeut
- kan anvende kommunikasjons-, relasjons- og kulturkompetanse og vise respekt, omsorg og empati i møte med pasienter/brukere og pårørende, samt legge til rette for brukermedvirkning på individ- og tjenestenivå
- kan arbeide selvstendig, samhandle tverrprofesjonelt og lede samarbeid for å skape helhetlige og sammenhengende tiltak og tjenester
- kan identifisere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger i sin tjenesteutøvelse, arbeide faglig forsvarlig, samt vurdere risiko for uønskede hendelser og kjenne til metoder for å følge opp disse systematisk
- kan planlegge og gjennomføre og dokumentere fagutviklingsprosjekter alene og som deltager i gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan bidra til tjenesteinnovasjon, kontinuerlig kvalitetsforbedring, og i utvikling og anvendelse av brukerrettet teknologi på individ- og tjenestenivå

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Studiets navn

Norsk navn: Bachelor i fysioterapi

Engelsk navn: Bachelor's Degree in Physiotherapy

Studiets faglige profil, slik den er beskrevet gjennom læringsutbyttene, gir sammen med forankringen i [Forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning](#) som gjelder for 3-årig bachelorgrad i fysioterapi grunnlag for navnet.

Navnet *Bachelor i fysioterapi* er godt etablert både i arbeidslivet generelt og fagmiljøene spesielt, og også godt kjent hos potensielle søkere.

§ 2-2. (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

I arbeidet med studieplanen er det lagt vekt på at programmet skal oppfylle de nasjonale kravene til en bachelorgrad i fysioterapi. Under arbeidet har det vært god kontakt med relevante fagmiljø internt og eksternt. En intern og en eksternt referansegruppe er etablert, sistnevnte med fagpersoner fra Sykehuset Innlandet, kommunehelsetjenesten, Hernes Institutt, Aktivklinikken og Fysioterapi-forbundet. Studieplanen er dermed utviklet i tett dialog med samfunn- og arbeidsliv. Hensikt har vært å gjøre studieplanen så relevant og faglig oppdatert som mulig jfr. behovene i samfunnet.

Fullført studium gir graden Bachelor i fysioterapi, og en påfølgende ett års turnustjeneste gi grunnlag for å søke om autorisasjon som fysioterapeut.

«Utdanningen gjør deg kvalifisert til å jobbe på fysioterapiklinikker, på rehabiliteringssentre, i tverrfaglige og medisinske team, på helsestasjoner og barnehager, i skoleverket, på frisklivssentra, lærings- og mestringssentre, i hjemmetjenesten, på helsehus, på sykehjem og sykehus, eller i bedriftshelsetjenesten.»

Framskrivning fra SSB i NOU 2023:4 *Tid for handling – Personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste*⁵ tyder på at det vil være en vekst i etterspørsel etter fysioterapeuter frem mot 2040.

En bachelorgrad i fysioterapi gir også mange muligheter for videre studier. Alle de andre UH-institusjonene i Norge som tilbyr bachelor i fysioterapi har aktuelle masterutdanninger innen fysioterapi med ulike innretninger. I tillegg tilbyr NIH en Master i idrettsfysioterapi. Ved HINN er flere studier aktuelle for disse kandidatene, bl.a. [Videreutdanning i rehabilitering, samhandling og ledelse](#), [Master i folkehelse og helsefremmende arbeid](#), [Master i psykisk helse i et livsløpsperspektiv](#) og [Master i treningsfysiologi](#). For kandidater som tar sikte mot en doktorgrad favner det tverrfaglige doktorgradsprogrammet [Ph.d. i helse og velferd](#) alle de nevnte masterutdanningene.

⁵ Kapittel 2: [Fremtidig behov for helsepersonell, demografisk utvikling og bærekraft](#)

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Rekrutteringsgrunnlag for BA fysioterapi

Pr dato tilbys Bachelor i fysioterapi ved fire institusjoner i Norge: Universitetet i Tromsø (UiT), NTNU, Høgskolen på Vestlandet (HVL) og Oslo Met.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap planlegger for oppstart av fysioterapiutdanning i Elverum høsten 2024. Fakultetet dimensjonerer med 40 studieplasser første år, med opptrapping over 3 år til totalt 120 studenter på programmet. 40 studieplasser er beregnet med utgangspunkt i økonomisk bærekraft og et tilstrekkelig stort faglig- og sosialt læringsmiljø. Antall praksisplasser og tilgjengelig infrastruktur (utstyr og rom) er begrensede faktorer som gjør at det blir viktig i en oppstartsfasen å ikke gå ut over dimensjoneringsstallet på 40 studieplasser.

Tall fra samordnet opptak de siste tre årene (2021, 2022 og 20223) viser mellom 16 og 18 kvalifiserte søkere pr planlagt studieplass⁶. For førstevalg ligger tallene rundt 5 søkere per studieplass.

Søker- og opptakstill fra Samordna opptak 2024 ble lagt frem fredag 26. april. HINN har mottatt 333 søknader som har fysioterapiutdanningen i Elverum som førstevalg. Studiet har dermed 8,32 søkere per studieplass, og dette er det høyeste antallet sammenlignet med de andre fysioterapiutdanningene i Norge.

§ 2-2. (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500– 1800 timer per år for heltidsstudier

Bachelor i fysioterapi er et heltidsstudium med estimert arbeidsomfang på minimum 1600 timer per år, 800 timer per semester. Forventet arbeidsinnsats er omtrent 40 timer per uke. Resultater fra Studiebarometeret 2023 viser at en fysioterapistudent i Norge gjennomsnittlig bruker 24,9 timer per uke på læringsaktiviteter organisert av institusjonen. Dette inkluderer all undervisning og veiledning, samt praksis. I tillegg kommer egenstudier som gjennomsnittlig utgjør 13,5 timer per uke.

Egenstudier omfatter å lese pensum, jobbe med oppgaver, delta i kollokvier eller annet gruppearbeid. Resultatene fra studiebarometeret harmonerer godt med forventet arbeidsinnsats.

Den pedagogiske tilnærmingen i studiet vektlegger en gradvis og progressiv tilnærming til kunnskap og kompetanse. Vi anser at læring omfatter kognitive, emosjonelle og psykososiale prosesser, og at en fysioterapistudent må tilegne seg praktiske ferdigheter. Det gjør at vi vektlegger variasjon i den organiserte undervisningen for å tilrettelegge for læringsprosesser og læring. Den organiserte undervisningen omfatter lærerstyrt aktivitet som inkluderer forelesninger, gruppearbeid og praktisk metodiske seminarer. Samtidig legges det til rette for, og forventes, at studentene jobber selvstendig med praktiske ferdigheter og teoretisk kunnskap, alene og i grupper. Gjennom casebasert arbeid i grupper vil studentene få mulighet til å dele opplevelser og gjøre egne erfaringer tilgjengelig for andre slik at de i fellesskap gjennom refleksjon og diskusjon kan se bedre sammenheng mellom teori og praksis. Praksis utgjør en sentral del av utdanningen og gjør at studentene får erfaring med autentiske yrkessituasjoner, noe som er viktig for å utvikle en tydelig og trygg profesjonsidentitet. Det er en progressiv økning av ekstern praksis (hovedsakelig i primær- og spesialisthelsetjenesten) i studiet slik at det er mest i de to siste semestrene. Eksamensformer er valgt med henblikk på

⁶ [Søker- og opptakstill fordelt på studier til universitet og høgskoler de siste tre årene](#)

læringsutbytter og arbeidsformer i det enkelte emne. Slik blir eksamensforberedelsene en forlengelse av læringsprosessen i det enkelte emne og eksamen kommer som en naturlig måling av studentens sluttkompetanse og det en bygger videre på i sin læringsprogresjon frem mot å bli autorisert fysioterapeut.

Arbeidsomfang i studiet

	semester	Arbeidsomfang/ semester	Organisert undervisning (inkludert praksis)	Selvstudium	Eksamens- forberedelser
1. studieår	vår	800 timer	182	468	160
	høst	800 timer	256	396	160
2. studieår	vår	800 timer	345	295	160
	høst	800 timer	345	295	160
3. studieår	vår	800 timer	382	258	160
	høst	800 timer	383	258	160

Figur 1: Oversikt over arbeidsomfang i studiet.

Arbeidsomfang tilpasset studietilbudet profil og læringsutbytte

Fysioterapi er en dynamisk helseprofesjon med grunnlag i teori, forskning og spesialisert klinisk kompetanse. Fysioterapeuter er autorisert helsepersonell og er underlagt helsepersonelloven. De skal ha en tydelig profesjonsidentitet, og har et selvstendig vurderings – og behandlingsansvar.

Fysioterapeutens kunnskapsfelt er kropp, bevegelse og funksjon. Det teoretiske grunnlaget er forankret i naturvitenskapelig, samfunnsvitenskapelig og humanistisk kunnskap. I tillegg inngår erkjennelsen av at det er mange faktorer som påvirker helsen og bidrar til funksjonsnedsettelse, smerte og sykdom. Det å forstå kroppslige plager i lys av hendelser, opplevelser, sosiale og kulturelle forhold danner grunnlag for vurdering av hvordan sykdom og plager i bevegelsesapparatet kan oppstå, behandles og forebygges. Kunnskap om den gjensidige påvirkningen mellom individuelle, relasjonelle og samfunnsmessige faktorer er derfor sentralt i fysioterapifaget.

Etableringen av Bachelor i fysioterapi ved HSV bygger på Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS), «Forskrift om nasjonale retningslinjer for fysioterapiutdanningen», og blir iverksatt i synergi med allerede eksisterende fagmiljøer ved fakultetet. En styrke er dermed at fakultetet har flere helseprofesjonsutdanninger, som gir et godt grunnlag for kunnskap om og erfaring med tverrfaglig samarbeid. Studenter ved HSV vil gjennom møteplasser på tvers av utdanninger få innsikt i hvordan egen og andres kompetanse kan brukes i tverrprofesjonelt samarbeid for å møte helseutfordringer og behov. På denne måten vil studenter ved HSV ha gode forutsetninger for å bidra til tilpassede, trygge og sømløse tjenestetilbud. Fysioterapiutdanningen vil gi et fagmiljø som tilfører verdifull kompetanse og ytterligere kan supplere fakultetets tydelige tverrfaglig profil.

Med utgangspunkt i det ovenfornevnte vil et sentralt fokus være å utdanne studenter med særskilt kompetanse i å undersøke og behandle kropp, bevegelse og funksjon. Kunnskap om menneskets anatomi, fysiologiske funksjoner og bevegelsesutvikling utgjør grunnlaget for denne kompetansen. Videre er ferdigheter til å analysere kroppsholdning, bevegelser og funksjon sentralt. De skal evne å stille kliniske diagnoser, vurdere indikasjon for tiltak - og gjennomføre samt evaluere disse.

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Denne særskilte kompetansen vil samtidig utvikles innenfor en biopsykososial forståelse av helse. Studentene skal derfor utvikle kunnskap om og innsikt i hvordan menneskets helse, funksjon og deltakelse påvirkes av spillet mellom kroppslige og fysiologiske prosesser og personlige, sosiale, miljømessige og kulturelle forhold. For å ivareta individuelle behov og menneskers rett til medvirkning skal studentene utøve fysioterapi som en relasjonell prosess. Dette innebærer å utvikle ferdigheter og holdninger som er sentrale for å anvende og formidle fysioterapifaglig kunnskap tilpasset pasientenes ressurser og begrensinger. Dermed vil det å lære og praktisere metoder og tilnærminger for å stimulere til motivasjon og lærings- og endringsprosesser være sentralt i utdanningen.

Et særpreg ved fysioterapiutdanningen ved HINN vil være å utdanne studenter for fremtidens helsetjenester i et samfunn med endret befolkningssammensetning og endrede behov for tiltak. Dagens utfordringsbilde i helse - Norge preges av en aldrende og mer inaktiv befolkning, samt muskel- og skjelettrelaterte plager, livsstilsrelaterte sykdommer og psykiske plager og lidelser. Fysioterapikandidater fra HINN skal utvikle evner og ferdigheter til å utforske kompleksiteten ved disse helseutfordringene og sammenhengen disse oppstår i. Gjennom en slik forståelse kan studentene bidra til at alle individer og befolkningsgrupper utvikler, opprettholder og gjenvinner bevegelses- og funksjonsevne gjennom livsløpet med utgangspunkt i egne forutsetninger. Studentene skal dermed utdannes til å fremme helse, mestring og livskvalitet hos mennesker fra ulike grupper i samfunnet, i alle livsfaser og med ulike funksjonsnivå og sykdomstilstander med mål om at de skal kunne delta på hverdagslivets arenaer.

I tråd med kompetanseområdene i forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning vil utdanningen organiseres med en helhetlig tilnærming og på en måte som fremmer integrering av både teori- og praksis. Dette anses som viktig for at studentene progressivt skal kunne utvikle sin kompetanse og faglige selvstendighet. Den faglige selvstendigheten skal styrkes i relasjon til alt fra valg av fysioterapeutiske tiltak, til kritisk gjennomgang av forskningskunnskap og systematisert erfaringskunnskap om tiltakets virkninger, samt mellommenneskelig relasjonsbygging. Fysioterapiutdanningen ved HINN skal kjennetegnes ved at studentenes kompetanse og faglige selvstendighet utvikles i møte med virkelighetsnære utfordringer og i tett samarbeid med arbeidslivet og praksisfeltet i regionen.

§ 2-2. (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Bachelor i fysioterapi er en profesjonsutdanning som vil gir rett til autorisasjon som fysioterapeut etter fullført utdanning og turnustjeneste. Utdanningen består av totalt 180 studiepoeng, hvorav praksis utgjør 45 studiepoeng og er en obligatorisk del av utdanningen. Utdanningen tilbys som et heltidsstudium over tre år og inneholder til sammen 12 obligatoriske studieemner som omfatter både teoretisk og praktisk undervisning ved HINN. Studiets innhold og oppbygging er lagt opp slik at emnene naturlig bygger på hverandre og gir faglig og klinisk progresjon med stigende krav til kompetanse og forståelse av fysioterapeutfaget i studentenes læringsprogresjon på veien mot faglig og klinisk selvstendighet. Figur 2 gir en oversikt over studieemner og deres plassering i studiet. Alle emner er obligatoriske. Det tilbys ingen valgemner.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

I prosessen med utvikling av studieplanen har en ekstern og en intern referansegruppe, bestående av relevante faglig kvalifiserte personer, gitt sin tilslutning til det innholdsmessige i studieplanen.

Oversikt studieemner og plassering i studieplan

Emne	År 1 Høst	År 1 Vår	År 2 Høst	År 2 Vår	År 2 Høst	2027 Vår
Fysioterapi som profesjon	15					
Anatomi og fysiologi	15					
Fysioterapeutisk undersøkelse		10				
Kropp, bevegelse og funksjon		20				
Klinisk fysioterapi 1			20			
Sykdomslære			10			
Helse, funksjon og deltagelse gjennom livsløpet				20		
Physiotherapy in contemporary health care - prevention and health promotion				10		
Forskningsmetode					10	
Klinisk fysioterapi 2					20	
Selvstendighet i klinisk arbeid						15
Bacheloroppgave						15

Figur 2: Oversikt over studieemner og plassering i studieplanen

Progresjonskrav

Studiet er bygget opp med følgende progresjonskrav:

- Praksis omfatter 45 studiepoeng fordelt på tre år og det er krav om minimum 90% deltagelse i hver enkelt praksisperiode for å få godkjent.
  - Første studieår: 1 + 1 + 2 uker erfaringspraksis
  - Andre studieår: 6 + 6 uker veiledet og vurdert praksis
  - Tredje studieår: 7 + 7 uker veiledet og vurdert praksis
- Studenten må ha bestått *Anatomi og fysiologi* for å kunne delta på emnet *Sykdomslære*.
- Studenten må ha bestått 1. semester for å kunne delta på emnet *Klinisk fysioterapi 1*. Studenten må ha bestått 1. studieår, og *Klinisk fysioterapi 1* må være bestått før praksis i emnet *Helse, funksjon og deltagelse gjennom livsløpet*.
- Studenten må ha bestått *Fysioterapi som profesjon* og *Kropp, bevegelse og funksjon* for å kunne delta på *Physiotherapy in health care - prevention and health promotion*.
- Studenten må ha bestått *Klinisk fysioterapi 1* og *Helse, funksjon og deltagelse* må være bestått før praksis i emnet *Klinisk fysioterapi 2*.
- Studenten må ha bestått *Fysioterapi som funksjon* og *Klinisk fysioterapi 1* for å kunne delta på emnet *Forskningsmetode*.
- Studenten må ha bestått 2. studieår, og *Klinisk fysioterapi 2* må være bestått før praksis i emnet *Selvstendighet i klinisk arbeid*.
- Studenten må ha bestått emnet *Forskningsmetode* og ha minimum 90 studiepoeng fra emner som inngår i studieprogrammet Bachelor i fysioterapi for å kunne få tildelt veileder på *bacheloroppgaven*.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

How the study's content and construction provides the basis for students to achieve learning outcomes

Kunnskap

Kandidaten	Fysioterapi som profesjon	Anatomi og fysiologi	Fysioterapeutisk undersøkelse	Kropp, bevegelse og funksjon	Sykdomslære	Klinisk fysioterapi 1	Helse, funksjon og deltakelse gjennom	Physiotherapy in health care – prevention and	Klinisk fysioterapi 2	Forskningsmetode	Selvstendighet i klinisk arbeid	Bacheloroppgave
har bred kunnskap om kroppens struktur, funksjon og funksjonsendringer, og om ulike perspektiver på kropp, helse, plager og sykdom og hvordan dette påvirker individet gjennom livsløpet	K4, K5,	K1, K2, K3, K4		K1, K2, K3	K3	K3	K6	K1	K1		K3	
har bred kunnskap om fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering	K5		K1, K2,		K1, K2, K7	K1, K2, K3	K1, K7		K3		K3	
har bred kunnskap om faktorer som kan fremme og hemme menneskers bevegelsesutvikling, -læring og -kontroll, og hvilken betydning dette har for funksjon og funksjonsendring	K2, K5, K8	K1, K4	K2	K4, K5	K4, K6, K8	K3, K4	K4, K5, K8	K1, K4	K3, K2		K3	
har innsikt i hvordan menneskets helse og funksjon påvirkes av samspillet mellom individuelle, sosiale, miljømessige og kulturelle faktorer gjennom livsløpet	K7, K8		K3, K4	K3, K6, K7, K8	K3, K5, K6		K3, K4		K1, K4, K5,		K2	
har kunnskap om helsetjenestens organisering og oppgaver, samt gjeldende lovverk og politiske føringer som styrer fysioterapeuters virksomhet	K3, K6					K5	K2	K2, K3, K5			K2	
har kunnskap om fysioterapifagets historie og utvikling, profesjonens samfunnsoppdrag og andre profesjoners kompetanseområder som grunnlag for samarbeid, utvikling og koordinering av tjenester	K3, K6						K2, K9	K2, K3, K5	K2		K1, K2	
har kunnskap om vitenskapsteori og metoder med relevans for klinisk praksis og forsknings- og utviklingsarbeid i fysioterapi	K1, K7				K9					K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7		K1, K2

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Ferdigheter

Kandidaten	Fysioterapi som profesjon	Anatomi og fysiologi	Fysioterapeutisk undersøkelse	Kropp, bevegelse og funksjon	sykdomslære	Klinisk fysioterapi 1	Helse, funksjon og deltakelse gjennom	Physiotherapy in health care – prevention and	Klinisk fysioterapi 2	Forskningsmetode	Selvstendighet i klinisk arbeid	Bacheloroppgave
kan undersøke kroppen med vekt på bevegelse og funksjon, tolke, analysere og forholde seg kritisk til funn fra undersøkelsen		F1, F2, F3	F1, F2	F1, F2		F2, F4			F3, F5		F1	
kan stille kliniske diagnoser, vurdere indikasjon for tiltak, gjennomføre og evaluere disse, samt vurdere behov for å henvise videre			F3, F6			F1	F6		F4		F7, F8	
kan planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og habiliterende tiltak på individ-, gruppe- og/eller systemnivå				F4, F7		F1, F2	F4, F5, F7		F9		F6, F7, F8	
kan reflektere over kunnskapsgrunnlaget for egen fagutøvelse og justere denne under veiledning	F3, F4, F5, F7					F6	F10		F1	F1, F2, F3	F5, F6, F7	F5
kan anvende metoder for å kartlegge faktorer og innhente informasjon om helsetilstanden både på individ- og befolkningsnivå					F1, F2	F3, F5	F1, F3	F1, F2, F3, F4	F6		F8	F1
kan anvende pedagogisk kompetanse i veiledning av pasienter og pårørende, og andre tjenestebrukere som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser	F8		F4	F3, F5, F6		F5	F1, F2, F8, F9	F1	F2, F6, F7		F2, F4, F5	
kan skriftlig dokumentere og formidle resultater fra kartlegging, vurdering og tiltak	F1, F2		F3			F3	F8		F8		F3	F2, F3, F4,

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Generell kompetanse

Kandidaten	Fysioterapi som profesjon	Anatomi og fysiologi	Fysioterapeutisk undersøkelse	Kropp, bevegelse og funksjon	sykdomslære	Klinisk fysioterapi 1	Helse, funksjon og deltakelse gjennom	Physiotherapy in health care – prevention and	Klinisk fysioterapi 2	Forskningsmetode	Selvstendighet i klinisk arbeid	Bacheloroppgave
kan arbeide selvstendig for å utvikle, vedlikeholde og gjenopprette bevegelsesutførelse og funksjon for å fremme mestring, livskvalitet og deltakelse hos pasienter og brukere		GK1, GK2, GK 3	GK1	GK1, GK2	GK1, GK2, GK3,	GK3, GK4	GK3		GK1		GK1	
kan anvende relevante teoretiske perspektiver og kritisk tenking i arbeid med faglige og etiske problemstillinger og kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet og egen rolle som fysioterapeut	GK1, GK2, GK3				GK4, GK5					GK1, GK2	GK2, GK7	GK3
kan anvende kommunikasjons-, relasjons- og kulturkompetanse og vise respekt, omsorg og empati i møte med pasienter/brukere og pårørende, samt legge til rette for brukermedvirkning på individ- og tjenestenivå			GK2			GK1, GK2	GK4	GK2	GK3, GK4		GK3	
kan arbeide selvstendig, samhandle tverrprofesjonelt og lede samarbeid for å skape helhetlige og sammenhengende tiltak og tjenester					GK6		GK5	GK1	GK3, GK4		GK5	
kan identifisere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger i sin tjenesteutøvelse, arbeide faglig forsvarlig, samt vurdere risiko for uønskede hendelser og kjenne til metoder for å følge opp disse systematisk							GK3, GK4, GK5	GK1, GK3	GK4		GK7	
kan planlegge, gjennomføre og dokumentere fagutviklingsprosjekter alene og som deltager i gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer	GK 3			GK1, GK3, GK4			GK4	GK3	GK3, GK4	GK2	GK7	GK1, GK2
kan bidra til tjenesteinnovasjon, kontinuerlig kvalitetsforbedring, og i utvikling og anvendelse av brukerrettet teknologi på individ- og tjenestenivå						GK4	GK5		GK4		GK8	GK1, GK2

Infrastruktur, annet utstyr

Egnede undervisningslokaler for BA i fysioterapi blir etablert innenfor lokalene HINN allerede leier på Terningen Arena for oppstart av kull 1 med 40 studenter høsten 2024. Det vil være nødvendig å vurdere om de arealer som er gjort tilgjengelig tilfredsstillende behøver med tre samtidige kull. Det kan være behov for noe leie av lokaler utover det vi selv disponerer for å ivareta alle deler av undervisningen, men det vil være i et svært begrenset omfang.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Et klasserom med tilgang til vask tilrettelegges som undervisningsrom med behandlingsbenker og vil bli fysioterapistudentenes hovedbase, og i etasjen over etableres fire mindre grupperom med behandlingsbenker som øvingsareal for studenter. Klasserommet vil kunne benyttes til øving utenom undervisning. I tillegg er en «Anatomi-VR-lab» under planlegging, også denne innenfor arealet høgskolen allerede disponerer. En slik «Anatomi-VR-lab» vil også kunne benyttes av andre utdanninger ved fakultetet.

Vi disponerer i dag tid i hallen på Terningen Arena som vil kunne være tilgjengelig for undervisning for fysioterapistudenter. Det vil antakelig være noe behov for tilgang til gymsal/treningssal og det vurderes per nå at dette kan leies av Real Trening.

Behandlingsbenker og nødvendig spesialutstyr som anatomiske modeller til bruk i undervisning og øving er i bestilling. Noe av dette vil vi ha utfordringer med å ha på plass til studiestart, men det vil være mulig å finne løsninger på dette for en mellomperiode til alt er anskaffet.

Støttefunksjoner

Studieveiledere og eksamensmedarbeidere ved fakultetet vil tilby **studieadministrative støtte-tjenester** på samme måte som for øvrige studieprogram. En egen **praksiskoordinator** for fysioterapi-studiet er på plass. Praksiskoordinator er kontaktperson mot praksisfeltet og skal i samarbeid med studieprogramansvarlig etablere nye og vedlikeholde de allerede etablerte praksisplassene vi har både med primær- og spesialisthelsetjenesten i tillegg til andre aktører (arbeidslivsektoren, frisklivs-sentraler, barnehager, skoler og frivillig sektor). Praksiskoordinator er delaktig i å utarbeide og revidere samarbeids- og særavtaler med praksisfeltet. I spesialisthelsetjenesten er praksiskoordinatorer en del av koordinatorforum sammen med SI og NTNU Gjøvik.

Videre er det praksiskoordinators ansvar å fordele studenter til de ulike praksisinstitusjoner samt sende nødvendig informasjon til praksisfeltet både i form av faglig informasjon og person-opplysninger om studenter hvor det er behov for det. Praksiskoordinator skal også i samarbeid med emneansvarlig for praksisemner informere studenter om praksis og bistå med studieveiledning relatert til praksis.

Høgskolebiblioteket har kjøp inn relevant faglitteratur for BA-studie i fysioterapi, som studentene får tilgang på sammen med de øvrige støttetjenestene fra biblioteket.

§ 2-2. (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Oversikt over alle undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som skal benyttes

Emne	Stp	Arbeids- og undervisningsformer	Obligatorisk arbeidskrav	Eksamen	Vurderingsform
FYS1001 Fysioterapi som profesjon	15	Praktisk-metodiske seminarer Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Casebasert undervisning Veiledning Forelesninger Selvstudium Praksis (1 uke)	<ul style="list-style-type: none"> • Minst 80% oppmøte i emnets seminarer • Én gruppepresentasjon på seminar • Praksis • Én muntlig tilbakemelding til medstudent • Refleksjonsnotater 	Individuell mappevurdering med seks arbeider i mappen, ett arbeid velges ut til vurdering.	Bestått/ ikke bestått
FYS1002 Anatomi og fysiologi	15	Selvstudier Seminar Gruppearbeid Forelesning Veiledning Digitale læringsverktøy	<ul style="list-style-type: none"> • En individuell <i>flervalgstest</i> • Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer • Deltagelse på minst 80% medstudentundervisning i mindre grupper 	Individuell skriftlig eksamen med tilsyn over 5 timer	A-F
FYS1003 Fysioterapeutisk undersøkelse	10	Praktisk-metodiske seminarer Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Praktisk ferdighetstrening Veiledning Forelesninger Selvstudium Praksis (en uke)	<ul style="list-style-type: none"> • Minst 90% oppmøte i erfaringspraksis • Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer • Gjennomføre én funksjonsundersøkelse på medstudent (anamnese, funn og journalføring) • Gi tilbakemelding til én medstudent basert på gjennomføring av funksjonsundersøkelse • Ett refleksjonsnotat fra praksis 	Individuell praktisk-metodisk eksamen	Bestått/ ikke bestått
FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon	20	Seminar Gruppearbeid Forelesning Digitale læringsverktøy Selvstudium Praksis (2 uker)	<ul style="list-style-type: none"> • Én <i>flervalgstest</i> • Praksis • Ett fagnotat* i gruppe på inntil 4 studenter basert på utvikling av treningsplan og veiledning av medstudenter eller eksterne brukergruppe, 1400 ord (+/-10 %). • Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer 	Individuell praktisk muntlig eksamen	A-F

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

			<ul style="list-style-type: none"> Kurs i livreddende førstehjelp innenfor siste år * Fagnotat er en skriftlig innlevering hvor studenten får synliggjort skriftlig sine fagkunnskaper innen et oppgitt tema. 		
FYS2001 Sykdomslære	10	Seminar Gruppearbeid Forelesning Digitale læringsverktøy Selvstudium Praksis (2 uker)	<ul style="list-style-type: none"> Deltagelse på minst 80% av seminarer Individuell mappevurdering med tre arbeider i mappen. 	Individuell skriftlig eksamen med tilsyn over 3 timer	A-F
Klinisk fysioterapi 1	20	Seminar Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Praktisk ferdighetstrening Veiledning Forelesninger Selvstudium Praksis (6 uker)	<ul style="list-style-type: none"> Deltagelse på minst 80% av seminarer Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening I forkant av praksis godkjent gjennomføring av én undersøkelse under veiledning og skriftlig evaluering av denne samt plan for tiltak og gjennomføring av tiltak I forkant av praksis godkjent ett arbeid knyttet til tildelt case i emnet Praksis 	Individuell praktisk-muntlig eksamen	Bestått/ ikke bestått
FYS2003 Helse, funksjon og deltakelse gjennom livsløpet	20	Seminar Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Praktisk ferdighetstrening Forelesning Veiledning Selvstudium Praksis (6 uker)	<ul style="list-style-type: none"> Praksis Deltagelse på minst 80% av seminarer Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening Skriftlig arbeid om tverrfaglig samarbeid knyttet til case 	Individuell muntlig eksamen	Bestått/ ikke bestått
FYS2004 Physiotherapy in health care – prevention and health promotion	10	Lectures Seminar Individual work Self-study Group work Student presentation Use of digital tools	<ul style="list-style-type: none"> Participation on 80% of obligatory seminars Presentation of group work at one seminar Oral feedback to a fellow student group 	Group home exam with 3-4 participants in the group, 10 days	A-F

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

FYS1005 Forskningsmetode	10	Seminarer Forelesninger Gruppearbeid Selvstudium Digitale læringsverktøy	<ul style="list-style-type: none"> Minst 80% deltagelse på seminarer Fire individuelle quizer som gjennomføres digitalt En individuell innlevering av et skriftlig essay. Hver enkelt student skal i tillegg vurdere essayet til tre andre studenter En skriftlig innlevering og påfølgende muntlig presentasjon av en analyseplan for et framtidig forskningsprosjekt i grupper 	Individuell skriftlig eksamen med tilsyn over 3 timer	A-F
FYS 2005 Klinisk fysioterapi 2	20	Seminar Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Forelesning Veiledning Selvstudium Praktisk ferdighetstrening Praksis (7 uker)	<ul style="list-style-type: none"> Deltagelse på minst 80% av seminarer Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening Skriftlig gruppearbeid Forventningsnotat Praksis 	Individuell praktisk-metodisk eksamen	Bestått/ ikke bestått
FYS2006 Selvstendighet i klinisk arbeid	15	Seminarer Gruppe- og individuelt arbeid Digitale læringsverktøy Forelesning Veiledning Selvstudium Praksis (7 uker)	<ul style="list-style-type: none"> Gruppe-presentasjon på seminar Forventningsnotat før praksis Gjennomføring av klinisk undersøkelse med praksisveileder til stede Et praksisnotat (anonymisert journal) 	Individuell praktisk-metodisk eksamen	Bestått/ ikke bestått
Bacheloroppgave	15	Seminarer Gruppearbeid Digitale læringsverktøy Selvstudium Veiledning (inntil ti timer)	<ul style="list-style-type: none"> Utarbeidelse av prosjektbeskrivelse Muntlig gruppepresentasjon av prosjektbeskrivelsen Minst 80% oppmøte på undervisningstimer som defineres som obligatoriske Tre obligatoriske veiledninger med tildelt veileder 	Skriftlig bacheloroppgave i gruppe med 2-4 deltagere i gruppen.	A-F

Tabell 1: Oversikt over undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Ved oppstart av studiet møter studentene INNStart. Opplegget retter fokus på de nye studentene slik at de blir kjent med medstudenter, studiet og fagansatte. Ved dette skapes det sosiale relasjoner og studentene får mulighet til å bli trygge innenfor en fast gruppe. Her skapes det en kultur med studieteknikk og gode arbeidsvaner fra første dag, sammen med medstudenter og fagansatte. Hensikten med INNStart er å gi nye studenter et godt møte med nytt studiested, en god start på studiet og studenttilværelsen, og å motvirke frafall. Studentene vil gjennom dette oppleve å ha en trygg ramme/støtte rundt seg i oppstarten. Opplegget med støtte rundt studentene vil følges opp igjennom studiet og tanken er at studentene gradvis vil utvikle mer selvstendighet, faglig som sosialt.

Kunnskapsbasert fysioterapi innebærer å basere fagutøvelsen på god og relevant forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og brukerens verdier og preferanser. Bachelor i fysioterapi ved HINN skal danne og utdanne fremtidige fysioterapeuter som utøver kunnskapsbasert praksis innenfor en biopsykososal forståelse av helse i tråd med evne til å gjøre forsvarlige etiske vurderinger. Undervisnings-, lærings- og vurderingsform er i de enkelte emnene er valgt med utgangspunkt i det ovenfornevnte. Studentene skal etter fullført studium således ha et totalt læringsutbytte innen kunnskap, ferdighet og generell kompetanse som svarer til de syv kompetanseområdene som det stilles krav om i forskrift og nasjonal retningslinje for fysioterapeututdanning.

Undervisningen i emnene omfatter en kombinasjon av undervisningsmetoder hvor forelesninger, seminarer, praksisstudier, samarbeidslæring, case/problembasert læring, samt selvstendig arbeid med oppgaver og pensum, utfyller hverandre i et helhetlig undervisningsopplegg. Undervisningsformene varierer mellom de ulike emnene, med utgangspunkt i emnets egenart og læringsutbyttebeskrivelser. Allikevel vil en kunne se noen fellestrekk i tilnærmingen til undervisningen. Undervisningen vil i stor grad være studentaktivt og omfatte ferdighetstrening og klinisk arbeid, seminarer og arbeid med case, refleksjon og klinisk resonnement.

Studenten vil i alle emner møte på obligatoriske arbeidskrav som må ferdigstilles for å kunne gå opp til eksamen i emnene. Arbeidskravene varierer som for eksempel innlevering av skriftlig arbeid, flervalgs-tester, digitale oppgaveformer og muntlige presentasjon. Noen av arbeidskravene er individuelle og noen vil være i gruppe. Studentene vil få tilbakemeldinger på arbeidskravene enten skriftlig eller muntlig fra lærer, automatiserte tilbakemeldinger på digitale flervalgs-tester, medstudentevaluering og felles tilbakemelding i plenum.

På praksisstudier er det et krav om 90% oppmøte og i noen av emnene er det obligatorisk fremmøte på annen undervisning enn praksisstudier, for eksempel på seminarer. Hensikten med obligatorisk fremmøte er at læringsutbyttene i disse emnene ikke kan oppnås uten at kandidaten er til stede i undervisningen. Helhetlig er det viktig å sikre at læringsutbytter på emnenivå oppnås slik at de overordnede læringsutbytter oppnås. Dette gjelder særlig en del ferdighetsutbytter i klinikk fagene, samt generell kompetanse knyttet til samarbeid, prosessorientert arbeid og muntlig presentasjon.

Det benyttes varierte eksamensformer i studiet; skriftlig skoleeksamen, hjemmeeksamen, mappevurdering, praktisk metodisk- og praktisk muntlig eksamen, samt skriftlig bacheloroppgave. Det benyttes både individuelle- og gruppeeksamener. Overordnet sett er eksamensformene i de enkelte emnene valgt ut ifra emnets egenart og læringsutbytter, samt overordnede læringsutbytter i studiet. Arbeids- og undervisningsformer, obligatoriske krav og eksamen er for det enkelte emne angitt i emnebeskrivelser.

Gjennom begrunnelser for valg av undervisnings-, lærings- og vurderingsform i studiet har vi indirekte vist til hvordan fagmiljøet legger til rette for at studentene tar en aktiv rolle i sin egen læringsprosess, og det gjøres praktisk på flere måter:

- 1) Interaktive forelesninger: Som forelesere vil vi på ulike måter inkorporere interaktive elementer i forelesningene. Dette kan være diskusjoner, gruppearbeid, case, kahoot og spørsmål-og-svar-seksjoner. Hensikten er å fremme aktiv deltakelse og engasjement fra studenter.
- 2) Praktisk metodisk arbeid: Gjennom "learning by doing" vil studentene få praktisk læring som ofte kan gi en dypere forståelse av konseptene som tas opp. Studentene vil kunne engasjere seg direkte og til å se teorier anvendt i praksis, noe som kan bidra til å forsterke deres læring. Som fysioterapeuter er det også nødvendig for ferdighetsutvikling i klinisk praksis.
- 3) Prosjektbasert læring: Ved å gi studenter muligheten til å jobbe med reelle prosjekter eller case vil de kunne anvende det de har lært på reelle praktiske situasjoner. Videre vil det gi mulighet til å jobbe i team, utvikle kritisk tenkning og problemløsning ferdigheter.
- 4) Teknologi i undervisningen: Digitale verktøy og plattformer brukes aktivt i undervisningen for å bidra til å fremme aktiv læring. Eksempler på dette er interaktive læringsplattformer, online diskusjonsgrupper, læringsadministrasjonssystemer og fag apper.
- 5) Student-ledede seminarer og presentasjoner: Ved å gi studentene mulighet til å lede seminarer eller presentere emner, kan de ta en aktiv rolle i sin egen og andres læringsprosess. Gjennom å bli utfordret på å forberede og lede et seminar må studentene dykke i dybden på et emne, analysere informasjon, og formulere argumenter og spørsmål. De vil få muligheten til å øve på å formidle komplekse ideer på en klar og effektiv måte, det vil kunne bidra til å utvikle kritisk tenkning.
- 6) Gruppearbeid og samarbeid: Vil gi muligheter for å utvikle samarbeids- og teamarbeidsferdigheter. Det vil også utvikle studentenes kommunikasjonsferdigheter.

Helhetlig vil studentene ved å bli aktivisert og involvert i sin egen læringsprosess kunne oppleve læringsformer som fremmer deres læring, de deltar aktivt i stedet for å være passive mottakere av informasjon.

§ 2-2. (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.

Studentene møter, allerede i det første emnet de har, på forelesere som utfordrer dem på hva som karakteriserer forskningsbasert kunnskap og kunnskapsbasert fysioterapi. Undervisningen baserer seg på det fremste innen forskning, faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. Gjennom studiet vil studenten tilegne seg handlingskompetanse til å søke, kritisk vurdere og anvende relevante forskningsresultater. Handlingskompetansen oppnås ved å finne frem til og knytte relevant forskning til arbeidskrav i flere av emnene, samt at det stilles krav om anvendelse av forskning og utviklingsarbeider i vurderingsformen ved enkelte emner. Ansattes og andres relevante forsknings- og utviklingsarbeider inngår i studiets pensumlitteratur, samt at det legges til rette for at studenter kan delta i dette arbeidet under utdanningen.

Slik blir studenten i utdanningen utfordret på å finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff for å svare på en definert problemstilling, og de vil utvikle kunnskap om vitenskapsteori og metoder

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

med relevans for klinisk praksis og forsknings- og utviklingsarbeid i fysioterapi slik at de på den måten kritisk kan reflektere over kunnskapsgrunnlaget for egen fagutøvelse.

§ 2-2. (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart. (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant

I studiet legges det vekt på at studentene utvikler kompetanse i å handle og kommunisere i interkulturelle situasjoner med holdninger som fremmer dialog og respekt. Videre er det et mål at studentene får internasjonal kunnskap og erfaringer.

Bærekraft, økende globalisering og samarbeid på tvers av kulturer og tradisjoner er sentralt også for fremtidens fysioterapeuter. Det å ha kjennskap til fysioterapiprofesjonens rolle også i en internasjonal kontekst er relevant for at fremtidige fysioterapeuter skal kunne engasjere seg i og bidra til å utvikle fysioterapiens rolle i et globalt perspektiv. Likeledes er internasjonalt perspektiv sentralt for å forstå og imøtekomme mangfoldet av mennesker - og behovene de har - i arbeidshverdagen som fysioterapeut. En fjerdedel av studiet i fysioterapi er praksis, hvor studentene vil møte pasienter med ulik bakgrunn, språk og kultur. Kompetanse i å handle og å kommunisere i interkulturelle situasjoner er et viktig tema under praksisdelen av studiet.

Internasjonalisering innebærer at studentene blir introdusert for litteratur og ressurser fra internasjonale fagpersoner og nettverk. Dette kan foregå som en del av undervisningen, men også inngå som en del av det å reflektere, utveksle erfaringer og diskutere tema knyttet til forskjeller og likheter internasjonalt.

Studentene ved BA fysioterapi vil ha mulighet til å velge delstudier ved en av høgskolens samarbeidsinstitusjoner i utlandet i 4. semester. Utenlandsoppholdet kan ha en varighet fra tre måneder til et helt semester.

Høgskolen samarbeider med utdanningsinstitusjoner i ulike deler av verden, og arbeidet med å etablere og/eller utvikle eksisterende avtaler til også å omfatte fysioterapi er i full gang. I første omgang er arbeidet rettet mot avtaler med partnere i Indonesia (Udayana University, Bali), Storbritannia (Teesside University), Australia (Griffiths University), og USA (Augustana University, South Dakota). I tillegg vil det være aktuelt å utvikle eksisterende og eventuelle nye nordiske nettverk innen helsefag til også å omfatte praksisutveksling for fysioterapistudenter. Fakultet for helse- og sosialvitenskap er medlem av flere nordisk nettverk innen helsefag, og har regelmessig praksisbasert utveksling til Danmark, Sverige og Finland gjennom disse. Nåværende nordiske partnere inkluderer UC SYD og VIA University College i Danmark, Luleå Teknisk Universitet og Uppsala Universitet i Sverige samt NOVA University of Applied Sciences i Finland.

HINN sender hvert år studenter ut i Europa gjennom Erasmus ordningen. Gjennom denne ordningen er det mulig å finne skreddersydde løsninger for enkeltstudenter med spesifikke ønsker, interesser og et klart mål om hvor de vil, men krever egeninnsats fra studentene ved at de må samarbeide med høgskolen i arbeidet med å identifisere aktuelle praksisplasser.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Det er også lagt til rette for innveksling av utenlandske studenter - ett av emnene i fjerde semester tilbys på engelsk dersom det deltar engelskspråklige studenter.

§ 2-2. (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

Praksis er en obligatorisk og viktig del av fysioterapiutdanningen. Praksisperiodene dekker minst 30 uker og vil tilrettelegges i Innlandet i samarbeid mellom høgskolen og praksisfeltet. Hovedvekten av praksisstudiene skal gjennomføres i spesialist- og primærhelsetjenesten, men det vil også bli tilrettelagt for at noe praksis gjennomføres på andre relevante arenaer som for eksempel barnehage, skole og i arbeidssektoren. I praksisperiodene skal studentene anvende og se anvendte teorier i praksis, og gjennom «learning by doing» få praktisk læring som kan gi en dypere forståelse av konseptene som tas opp. Praksis skal også gi studentene nødvendige ferdigheter for klinisk praksis som fysioterapeut.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap har mangeårige samarbeidsrelasjoner med praksisfeltet, og lang erfaring med tilrettelegging av praksis i helsetjenesten og andre deler av offentlig, privat og frivillig sektor. Fakultetet arbeider nå målrettet for å utvide eksisterende/etablere nye samarbeidsavtaler for praksis i fysioterapi. Det er gjennomført flere møter med høgskolens kontaktperson ved SI og fakultetet har også hatt et nettverksmøte med ansatte tilknyttet fysioterapitjenesten ved SI for å informere om utdanningen og behovet for praksis. Her fikk også praksisfeltet mulighet til å komme med innspill. Det er videre gjennomført et informasjonsmøte med kommunehelsetjenesten og institusjoner i spesialisthelsetjenesten (herunder private og ideelle institusjoner) hvor 17 personer deltok. Enkelte har i etterkant av møtet meldt inn at de ønsker og har mulighet til å ta imot studenter i praksis. Dette må imidlertid følges opp med henvendelser direkte til de ulike kommunene og institusjonene for nærmere dialog og avklaring om kapasitet. I forlengelsen av dette arbeides det nå med samarbeidsavtaler med kommuner i innlandet v/helse og omsorgssjef. Disse vil så bli konkretisert i en særavtale med leder for fysioterapitjenesten i kommunen.

Innenfor rammen av den strategiske samarbeidsavtalen⁷ mellom Sykehuset Innlandet (SI), NTNU Gjøvik og Høgskolen i Innlandet knyttet til helse- og sosialfaglige utdanninger, har fakultetet allerede fått bekreftet flere praksisplasser i sykehuset for kommende studieår. Det er videre inngått en ny samarbeidsavtale med Hernes Institutt, hvor praksis knyttet til fysioterapistudiet er en del av avtalen⁸. Fakultetet er også i dialog med privatpraktiserende fysioterapeuter, og det er positiv interesse for å ta imot studenter i praksis også her.

Arbeidet med praksisavtaler er i god flyt og fakultetet er trygge på at det vil være tilstrekkelig antall til å sikre en god oppstart av det nye studietilbudet.

⁷ 18/00832 Strategisk samarbeidsavtale mellom Sykehuset Innlandet, Høgskolen i Innlandet og NTNU Gjøvik – Helse- og sosialutdanninger på bachelor-, videre, master- og ph.d.-nivå

⁸ 24/03554-1 Samarbeidsavtale HINN Hernes Institutt

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Med bakgrunn i en stram tidsramme har Fakultetet prioritert arbeidet med å få på plass praksisplasser for første studieår, men arbeider parallelt med avtaler om praksis for kommende år.

Etableringen av fysioterapiutdanning ved Høgskolen Innlandet er et av tiltakene på vei mot omlegging av dagens sykehusstruktur - og helsetjenesten i regionen. Planen om å bygge opp et bevegelsessenter i Elverum tydeliggjør intensjonen om å utvikle fag - og forskningsmiljø gjennom nettverk og samarbeid. Dialogen om praksisplasser er en start og viktig i prosessen for utvikling og samarbeid med fag- og praksisfeltet.

Gjennom å tilrettelegge for gode, gjensidige relasjoner allerede ved oppstart av fysioterapiutdanningen legger vi grunnlaget for den praksisnære utdanningen vi ønsker å være.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Del 3 Krav til fagmiljøet

§ 2-3. (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Fagmiljøet knyttet til fysioterapi har relevant utdanning innen fysioterapi, medisin, idrett, trening og folkehelse, og den nødvendige kompetansen til å utvikle og drive en god fysioterapiutdanning. Pr dato har alle i kjernegruppen (ansatte som bidrar inn i studiet med 0,1 årsverk eller mer) første-kompetanse og hovedstilling ved HINN.

Jfr. fakultetets arbeidstidsordning skal hvert studieprogram ha en grunnressurs på 20 timer per studiepoeng. For emner som har mer enn 30 studenter vil det gis en timeressurs per student utover 30 studenter. For bachelor i fysioterapi vil dette utløse en grunnressurs og en ekstra timeressurs for 10 ekstra studenter. Grunnressursen og den ekstra timeressursen er avhengig av emnets størrelse (10, 15 eller 20 studiepoeng.). Totalt vil dette utgjøre 4000 timer til studentrettet aktivitet. Praksis på bachelor i fysioterapi vil inngå i emnene i varierende omfang. Som hovedregel skal emner hvor hele eller deler av emnet er praksis, holdes innenfor timeberegningen til et emne. Hvis dette ikke er mulig å få til vil veiledende norm være 1 time per student per praksisuke.

For å sikre nødvendig kapasitet både i oppstarts- og i opptrappingsfase til full drift med tre kull og 120 studenter er en stilling med krav til klinisk erfaring som fysioterapeut under ansettelse (se side 31). Neste studieår planlegges det å lyse ut ytterligere en stilling, alternativt to halve stillinger. Med tre kull vil vi ha behov for totalt ca. 4,1 stillinger når vi tar utgangspunkt i førsteamansuensisstillinger.

I vedlegget «*Tabell for fagmiljøet som bidrar med minst 0,1 årsverk*» (se side 33) gis det en oversikt over enkeltansattes ansvarsområder og oppgaver i studiet, fordelt på undervisning, veiledning, FoU/KU, faglig ledelse etc. I tabell 2 nedenfor gis en oversikt over hvordan kjernegruppen dekker opp emnene i utdanningen første studieår. Detaljplanlegging av år 2 og 3 gjenstår, men også her vil kjernegruppen stå sentralt sammen med den som er under ansettelse og den/de som går inn i stilling som planlegges utlyst neste studieår.

I tillegg vil det være flere med bidrag under 0,1 årsverk både fra eksterne samarbeidsparter og fra fagmiljø ved fakultetet med nær faglig tilknytning til fysioterapi, så som helse- og treningsfysiologi, folkehelse og helsefremmende arbeid, trenerutdanning, kroppsøving, rehabilitering og psykisk helse.

Rekruttering fagmiljø

En 100% stilling knyttet til BA fysioterapi er under ansettelse. 8 kvalifiserte kandidater søkte stillingen – fem med førstekompetanse og tre høgskolelektorer. Alle gikk videre til kommisjonsvurdering, fire er invitert til intervju. Ansettelse er ventet før sommeren.

Ut fra mengden kvalifiserte søkere til denne stillingen er det rimelig å anta at rekruttering av kvalifisert personell vil gå greit også ved neste planlagte utlysning.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Kjernegruppe	Stilling	Kompetanse	Emne
Linda Røset	Førsteamanuensis, seksjon for folkehelse	Autorisert fysioterapeut Ph.d. fra HINN. 18 års praksis som fysioterapeut, herunder 2,5 år FoU-ansvarlig ved Hernes Institutt	FYS1001 Fysioterapi som profesjon FYS1003 Fysioterapeutisk undersøkelse
Thorsteinn Sigurjónsson	Førsteamanuensis, seksjon for idrett og kroppsøving	Faglærerutdanning i kroppsøving/ idrett Doktorgrad idrettsvitenskap fra Norges Idrettshøgskole 30 års undervisningserfaring HH/HINN Del av helseteam og fysisk trener Elverum håndball herrer elite siste 10 år, med ansvar for evidensbasert praksis i fysisk trening	FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon FYS1002 Anatomi og fysiologi
Ole Petter Hjelle	Førsteamanuensis, seksjon for sykepleie	Lege og ph.d. fra UiO Praksis klinisk allmennlege.	FYS1002 Anatomi og fysiologi FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon
Anne Mette Rustaden	Førsteamanuensis, seksjon for helse- og treningsfysiologi	Fysioterapeut. Master i idrettsfysioterapi, Ph.d. fra Norges Idrettshøgskole	FYS1002 Anatomi og fysiologi FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon FYS1003 Fysioterapeutisk undersøkelse
NN Nyansatt/ under tilsetting	(Førsteamanuensis)	(Fysioterapeut. Ph.d.)	
NN Planlegges utlyst 24/25	(Høgskolelektor)		
NN Planlegges utlyst 24/25	(Høgskolelektor)		

Tabell 2: Oversikt over hvordan kjernegruppen dekker opp emnene i utdanningen første studieår

§ 2-3. (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

I et overordnet perspektiv er det viktig at ansatte i UH-sektoren har pedagogisk, didaktisk og digital kompetanse, og er derfor noe HINN stiller krav om for de som underviser. Gjennom det sikrer en forståelse og ferdigheter relatert til undervisning og læring slik at underviserne anvender hensiktsmessige og gode undervisningsmetoder. Det vil også bidra til at underviserne evner å utvikle og implementere læringsmål, forståelse av vurderingsmetoder, og evner å fremme studentengasjement og læring. Enkelte arbeidskrav i enkelte emner vil inneholde krav om digitale innleveringer/presentasjoner. Fagmiljøet jobber for å få på plass flere relevante digitale læringsverktøy, som for eksempel Muscle Animation (utarbeidet ved Norges idrettshøgskole). I forbindelse med forskningsprosjekter som studenter får mulighet til å delta i vil de møte digitale plattformer som f.eks. Nettskjema, Educloud og Tjenester for sensitive forskningsdata (TSD).

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Blant kjernegruppens medlemmer er det bred kunnskap og erfaring med bruk av digitale verktøy i undervisning, digitalisering av undervisningsmaterieil, nettbasert undervisning og utvikling av digitalt studietilbud.

Høgskolen i Innlandet har en sterk IT-tjeneste med egen seksjon for lærings- og forskningsteknologi og profesjonelt UH-pedagogisk støtteapparat gjennom seksjon for UH-pedagogikk og kvalitet. Seksjon for UH-pedagogikk tilbyr både grunnleggende kurs i universitets- og høgskolepedagogikk og universell utforming av IKT i undervisning, og kompetansehevende program (INNSIKT). Videre arrangeres faste torsdagswebinarer med korte kurs, erfaringsdeling og dialog. Nye vitenskapelig tilsatte blir invitert til å delta på et nyansattprogram, hvor nyansatte undervisere får tilbud om kollegabasert veiledningsrunde. I tillegg har vi god erfaring med en 'fadder-ordning' som innebærer at en av seksjonens øvrige ansatte er mentor i starten for den nyansatte.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap har i tillegg en dedikert ressurs til pedagogisk rådgivning (50% stilling). I denne stillingen inngår hjelp og støtte for fakultetets ansatte i forhold til relevant UH-pedagogisk, didaktisk og digital kompetanse inkludert ivaretagelse av nyansatte. Pedagogisk rådgiver vil også være engasjert i UH-pedagogiske utviklingsprosjekter samt jobbe aktivt med tilrettelegging for erfaringsdeling på tvers gjennom for eksempel workshops.

§ 2-3. (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av studiet.

Studiet er lagt til Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap. Instituttet ledes av en **instituttleder** og er inndelt i tre seksjoner. Bachelor i fysioterapi vil plasseres under Seksjon for folkehelse, som ledes av en seksjonsleder.

Instituttleder har et faglig og administrativt lederansvar delegert fra dekan. Ansvar og arbeidsoppgaver lagt til stillingen inkluderer å lede og utvikle den faglige virksomheten ved instituttet, ansvar for strategisk ledelse for å videreutvikle utdanningstilbud, FoU-arbeid og formidling av høy kvalitet samt samarbeid med eksterne partnere. **Seksjonsleder** har personalansvar for seksjonens ansatte. Øvrig ansvar og arbeidsoppgaver inkluderer å sikre og utvikle god utdanningskvalitet sammen med instituttleder, herunder arbeide med å fremme digitalisering og modernisering.

Programmet vil ledes av en **studieprogramansvarlig**. Oppgavene til den studieprogramansvarlige er knyttet til studieplanarbeid (herunder ansvar for videreutvikling av studieplaner), oppfølging av studenter og emneansvarlige, studentmedvirkning, markedsføring, rekruttering og mottak av studenter, internasjonalisering, eksamens- og timeplanlegging, undervisningsressurser og bemanning, praksis og rapportering⁹.

HINN har som sentralt prinsipp at kvalitetsarbeidet skal gjøres i tilknytning til studiene, og være tilpasset studiets egenart. Samtidig må vi lære på tvers av utdanninger. Hvert studieprogram ledes som nevnt av en studieprogramansvarlig som også leder studieprogramutvalget hvor studentene er

⁹ [Funksjonsbeskrivelse for studieprogramansvarlig \(SPA\) og emneansvarlige ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap \(HSV\)](#)

Høgskolen
i Innlandet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

representert. For Bachelor i fysioterapi vil det være en studieprogramansvarlig (SPA) i 30% stilling fra 01.08.24. Vedkommende er autorisert fysioterapeut med doktorgrad innenfor profesjonsrettede læringsutdanningsfag. Stillingen vil økes til 35% når studiet er i full drift med 120 studenter. Det skal gjennomføres emneevalueringer i alle emner i et studieprogram, og dette ivaretas av emneansvarlige som skriver sin rapport. Studieprogramansvarlig bruker rapportene fra de emneansvarlige, samt nøkkeltall for studieprogrammet til å utforme studieprogramansvarliges rapport. Denne behandles i studieprogramutvalget før den løftes til fakultetsledelsen.

For å få til erfaringsutveksling og dialog på tvers av studieprogram arrangeres regelmessige møter med alle de studieprogramansvarlige i fakultetet (SPA-forum). Disse møtepunktene initieres av prodekan utdanning, som har et spesielt ansvar for fakultetets arbeid med utdanningskvalitet og utvikling av studieporteføljen.

For å få til en god kvalitetssikring og kvalitetsutvikling på studieprogramnivå er det avgjørende med et tett samarbeid mellom prodekan for utdanning, instituttledere og seksjonsledere med personalansvar, studieprogramansvarlige samt øvrig studieadministrasjon.

Skikkethet

Utdanning i fysioterapi har krav om løpende skikkethetsvurdering¹⁰. Det er utarbeidet spesifikke vurderingskriterier for helse- og sosialfagutdanningene. Vurderingskriteriene finnes i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanninger.

Vurdering av skikkethet ivaretas av tre oppnevnte institusjonsansvarlige for skikkethet ved HINN. De tar imot tvilmeldinger og sørger for videre saksbehandling. En av de tre institusjonsansvarlige har et spesielt ansvar for studiene på campus Elverum.

§ 2-3. (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet.

Med utgangspunkt i opptak av 40 studenter per år og ved full drift til enhver tid 120 studenter på programmet vil fagmiljøet som bidrar med mer enn 0,1 årsverk samlet utgjøre minimum 3,5 årsverk¹¹. Av disse vil minst 2,5 årsverk dekkes av førsteamanuenser med hovedstilling ved fakultet for helse- og sosialvitenskap. Samlet andel førstekompetanse i sentrale deler av studiet utgjør derved i overkant av 60%. Dette bygger på de reelle planene så langt vi vet per nå. Når vi om tre år har samtlige fagpersoner på plass vil andelen førstekompetanse kunne endres, men siden minst 2,5 årsverk dekkes av førsteamanuenser med hovedstilling ved fakultetet vil prosenten mest sannsynlig

¹⁰ Universitets- og høgskoleloven §4-10, Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning §1

¹¹ Ref: tabell 1: Fagmiljøet som bidrar med minst 0,1 årsverk i studiet

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

økes ytterligere. Vi har imidlertid valgt å beskrive andelen ut ifra nåværende planer og med utgangspunkt i behovet for årsverk totalt i tråd med arbeidstidsordningen.

§ 2-3. (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Samtlige fagansatte i den kjente delen av kjernegruppen som skal bidra med undervisning og/eller veiledning på bachelorstudiet i fysioterapi (Røset, Rustaden, Sigurjónsson, Hjelle) har formell forskningskompetanse på førstestillingsnivå. De har praktisk erfaring med gjennomføring, analyse og disseminasjon av relevante forskningsaktiviteter på den nasjonale og internasjonale arenaen, og bidrar aktivt inn i fakultetets forsknings- og utviklingsportefølje. Deres samlede forskningsfokus er sentrert rundt betydningen av fysisk aktivitet for mental og fysisk helse, i og utenfor offentlige institusjoner, og har en metodisk tilnærming som spenner fra kvalitative til kvantitative perspektiver. Mens de faglige forskningsperspektivene har direkte relevans for fysioterapifaget innhold og virke, både i undervisning/veiledning og i praktisk utøvelse, sikrer forskningens brede tilnærming bredde i formidling og erfaringsoverføring. Forskingen er forankret i forskergruppene Critical Public Health Research Group (Røset, Sigurjónsson) og Trainome (Rustaden). Dette bidrar til å forankre aktivitetene i et faglig fellesskap, med utvidelse av kjernegruppens forskningsfaglige kompetanseflate, og sikrer samhandling med interne og eksterne ressurspersoner og hensiktsmessig fremtidig utvikling av forskningsperspektiver knyttet til fysioterapi, blant fagansatte så vel som blant studenter på alle nivåer. I tråd med dette, vil undervisning og veiledning i bachelorstudiet også dra veksler på kompetanse hos fakultets øvrige fagansatte; fra de to nevnte forskergruppene, men også fra øvrige fagmiljøer og forskergrupper, innad i Institutt for folkehelse og idrettsvitenskap så vel som utenfor. Særlig aktuelle forskergruppene inkluderer blant annet Helse og mestring i et tverrfaglig perspektiv, Traumeforskning, og Teknologi for helse og fysisk aktivitet, med faglige innretninger som komplementerer og overlapper kjernegruppens fokusområder. De ulike forskergruppenes faglige innretninger er kort oppsummert i det nedenstående.

Forskergrupper og forskningsprosjekter ved HSV med særlig relevans for fagområde fysioterapi

Critical Public Health Research Group

Forskergruppen [Critical Public Health Research Group](#) har en tverrfaglig tilnærming til forskning som tar sikte på å utvikle integrert kunnskap om komplekse folkehelseutfordringer og forhold som er avgjørende for effektiv helsefremming, nasjonalt og internasjonalt. Tverrfagligheten rommer perspektiver fra sosiologi, sosialantropologi, psykologi, ernæring, idrettsvitenskap og fysioterapi, og innebærer en bred metodisk tilnærming, med rot i både naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige forskningstradisjoner.

Trainome

Forskergruppen [Trainome](#) har en tverrfaglig tilnærming til forskning som tar sikte på å utvikle effektive livsstilsprogrammer for å bedre individers helse og funksjonalitet, med særlig fokus på fysisk

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

aktivitet og trening og biologisk fundert tilrettelegging på individnivå. Forskningens omdreiningspunkt er gjennomføring av store humane intervensjoner som involverer mennesker i hele bredden av populasjoner (alle aldre og kjønn, friske og syke, trente og utrente), med særlig vekt på kvantitative naturvitenskapelige perspektiver.

Helse og mestring i et tverrfaglig perspektiv

Forskergruppen [Helse og mestring i et tverrfaglig perspektiv](#) har en tverrfaglig tilnærming til forskning som tar sikte på å styrke individers evne til å mestre og ivareta egen helse i hverdagen, og derigjennom bedre helse og livskvalitet i hele befolkningen. Forskningstemaer spenner fra barn og unges psykiske helse, til helsekommunikasjon og -kompetanse, og måling av helse.

Traumeforskning

Forskergruppen [Traumeforskning](#) har fokus på forskning som tar sikte på å utvikle helhetlige behandlings- og oppfølgingstilbud til mennesker som opplever kriser over tid, og derigjennom forbedre livskvalitet og evne til å opprettholde et mer normalt liv. Forskingen berører behandling av traumer med opprinnelse i en rekke ulike utfordringer, blant annet knyttet til sykdom, hverdagsstress og fysiske overgrep.

Teknologi for helse og fysisk aktivitet

Forskergruppen [Teknologi for helse og fysisk aktivitet](#) har fokus på forskning som skal fremme befolkningens helse ved bruk av teknologi. Den teknologiske tilnærmingen spenner over en rekke plattformer og instrumenter, og utnyttes både som verktøy for helsefremmende livsstilsendring og som verktøy for måling av helseperspektiver.

§ 2-3. (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Fagmiljøet knyttet til BA i fysioterapi er fra inneværende år representerer i UHR-HS **Nasjonalt fagorgan for utdanning og forskning innen fysioterapi**. De nasjonale fagorganene er opprettet av UHR-Helse og sosial «for å løse langsiktige oppgaver innenfor spesifikke fagfelt. Formålet med fagorganene er å ivareta institusjonenes behov for faglig og administrativ utvikling, erfaringsdeling, samordning og nasjonal koordinering innenfor avgrensede fagområder»¹²

Fakultetet har et aktivt og tett samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere om forskning, utdanning og undervisning. Regionalt finnes for eksempel samarbeidsavtaler med Forsvaret og private aktører som Hernes Institutt og Elverum håndball i tillegg til kommunehelsetjenesten og Sykehuset Innlandet, som alle er relevante for studietilbudet.

¹² <https://www.uhr.no/strategiske-enheter/fagstrategiske-enheter/uhr-helse-og-sosial/nasjonale-fagorganer-for-uhr-helse-og-sosial/>

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Under utviklingen av studieplanen har fagmiljøet hatt kontakt med praksisfeltet gjennom referansegruppen med fagpersoner fra Sykehuset Innlandet, kommunehelsetjenesten, Hernes Institutt, Aktivklinikken og Fysioterapiforbundet. Kontakten med praksisfeltet videreføres i arbeidet med videre utvikling av studiet, praksisavtaler og etter hvert avvikling av praksis.

Forskergruppene Critical Public Health og Trainome har begge medlemmer fra kjernegruppen, og fagmiljøene knyttet til disse to gruppene og de øvrige nevnt i avsnittet over jobber alle med fagområder og har fagansatte med nær faglig tilknytning til fysioterapi.

§ 2-3. (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse, og erfaring fra praksisfeltet

I fagmiljøet som per dato er knyttet til studietilbudet er det to ansatte med bakgrunn som fysioterapeuter - en med autorisasjon som fysioterapeut og 18 års praksis, siste periode avsluttet i 2022. Videre en ansatt med bakgrunn som klinisk allmennlege i 1,5 år (frem til 2023) og en førsteamanuensis med bistilling i Elverum håndballs helseteam. I tillegg er fakultetet i ferd med å tilsette i 100% stilling hvor kravet bl.a. er klinisk erfaring som fysioterapeut. Enda en stilling knyttet til studiet og fagmiljøet innenfor fysioterapi planlegges utlyst i 2024/25. En oppdeling i to 50% kombinasjonsstillinger for å ivareta fersk klinisk kompetanse i studieprogrammet vurderes.

Systematisk kontakt mellom fagmiljø og praksisveiledere ved praksisinstitusjon reguleres i avtale med praksissted.

Alle **praksisveiledere** skal ha autorisasjon som fysioterapeut. Dette sikres gjennom avtalen som inngås med praksisstedet. Praksisveiledere som ikke allerede har tatt en praksisveiledning vil bli tilbudt å ta veilederutdanning ved HINN (10 studiepoeng over to semestre.) Veilederutdanningen bygger på nasjonale retningslinjer og gir formell veilederkompetanse hos praksisveiledere med ansvaret for studentveiledning og vurdering i praksisfeltet.

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

Del 4. Finansering og ressursbruk

Fagmiljøet knyttet til studiet besitter allerede nødvendig kompetanse, men skal i takt med opptrapping til full drift med 120 studenter styrkes med to hele stillinger. Første 100% stilling vil være på plass høsten 2024, mens neste planlegges utlyst i studieåret 2024/25.

Praksiskoordinator-oppgaven er plassert og legges til en nåværende ansatt med praksiskoordinator-erfaring i fakultetets studieadministrasjon.

Nødvendige spesialrom - undervisningsrom med behandlingsbenker mv (se avsnitt om infrastruktur og annet utstyr s 15) etableres innenfor høgskolens eksisterende lokaler på Terningen Arena.

Utgifter ved ekstern praksis: Helse- og omsorgsdepartementet har stilt krav om at de regionale helseforetakene skal sikre et kvalitativt godt tilbud og tilstrekkelig kapasitet i utdanningen av helsepersonell som har spesialisthelsetjenesten som læringsarena. Fysioterapiutdanning omfattes av dette, og fakultetet må ikke betale for disse praksisplassene. Eventuelle praksisplasser hos private fysioterapeuter kan medføre en kostnad, men dette er ikke avklart pt.

Dersom praksisplasser plasseres langt unna campus vil studentene kunne søke om tilskudd til reise og/eller oppholdsutgifter, etter de ordninger og kriterier som gjelder ved fakultetet.

HINN har fått basisbevilgning for 20 studieplasser i fysioterapi fra høst 2024. Med dagens finansieringsmodell i HINN går denne bevilgningen direkte til fakultet første studieår for hvert nye kull i opptrappingen, deretter får fakultetet sin andel av basis. HINN fikk også en engangsbevilgning i 2024 på kr 6,3 mill. til investeringer. Denne engangsbevilgningen er direktefordelt HSV for å håndtere opptrappingen av studiet. HSV sin andel av investeringer i 2024 er anslått til kr 2,2 mill.

Det er planlagt opptak av 40 studenter fra høst 2024. Fullt opptrappet med tre kull á 40 studenter gir det kr 8,18 mill. i inntekter på studiepoengs produksjon i henhold til ny finansieringsmodell i sektoren. Årlig kostnader ved full opptrapping på fakultet er anslått til kr 4,85 mill. til å dekke lønn for 4,1 årsverk, ekstern sensur, praksis, driftsmidler øvingsavdelingen og reisekostnader. Årlig kostnader på HINN er anslått til kr 2,3 mill. Dette gir et nettobidrag til HINN på kr 6,9 mill. Hvis basisfinansiering holdes utenfor så er det fremdeles kr 1 mill. i nettobidrag.

Bachelor Fysioterapi	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Basis 20 studieplasser	984 000	2 952 000	4 920 000	5 904 000	5 904 000	5 904 000	5 904 000
Engangsbevilgning investeringer	6 300 000						
Inntekter studiepoengsproduksjon	-	-	1 363 333	4 090 000	6 816 667	8 180 000	8 180 000
Investeringsbehov	4 750 000						
Kostnader på fakultet (lønn + drift)	808 373	2 425 120	4 041 867	4 850 240	4 850 240	4 850 240	4 850 240
Kostnader på HINN (IK, leiested)	383 703	1 151 110	1 918 517	2 302 221	2 302 221	2 302 221	2 302 221
Nettobidrag HINN	1 341 923	- 624 231	322 949	2 841 539	5 568 205	6 931 539	6 931 539

Tabell 3: Oppsummering budsjett etablering og drift BA fysioterapi ved HINN

Ressursberegningen er utført av økonomiavdelingen/Controller, og studiet vurderes som bærekraftig med de forutsetningene som ligger til grunn.

Vedlegg 1: Tabell for fagmiljøet som bidrar med minst 0.1 årsverk i studiet

Tabell: For fagmiljøet som bidrar med minst 0.1 årsverk i studiet

1	2	3	4	5	6 *	7 **	8	9	10	
Ansatte som bidrar faglig	Stillingsbetegnelse ¹	Ansettelsesforhold ²	Faglige årsverk i studiet				Årsverk i andre studier oppgi studium og inst. Navn ⁴	Undervisnings-/veilednings- område i studiet	Ekstern praksiserfaring ⁶	
			Total ³	U&V	FoU/KU	Annet			Antall år	Årstall
Linda Røset	Førsteamanuensis	H/F 100%	1	0,55	0,4	0,05		<ul style="list-style-type: none"> Fysioterapi – profesjon Fysioterapeutisk undersøkelse 	18 (fysioterapeut)	2000-16 og 2018-22
Thorsteinn Sigurjonsson	Førsteamanuensis	H/F 100%	0,3	0,2	0,1			<ul style="list-style-type: none"> Kropp, bevegelse og funksjon Anatomi og fysiologi 	8 (Elverum Håndball - helseteam) 30 år med annen praksiserfaring (kommune og idrett)	2016-dd 1994-dd
Ole Petter Hjelle	Førsteamanuensis	H/F 100%	0,1	0,1	0			<ul style="list-style-type: none"> Anatomi og fysiologi Kropp, bevegelse og funksjon 	15 år (klinisk allmennlege)	2007-2023
Anne Mette Rustaden	Førsteamanuensis	H/F 100%	0,1	0,05	0,05			<ul style="list-style-type: none"> Anatomi og fysiologi Kropp, bevegelse og funksjon Fysioterapi – profesjon 	2,5 år (fysioterapeut i klinikk)	2004-2006

Søknad om akkreditering av Bachelor i fysioterapi

NN (i ansettelsesprosess)	Førsteamanuensis	H/F 100%	1	0,55	0,40	0,05		<ul style="list-style-type: none"> • Fysioterapi – profesjon • Fysioterapeutisk undersøkelse • Kropp, bevegelse og funksjon 		
NN (planlegges utlyst 2024/25)	Høgskolelektor	50 %	0,5	0,40	0,10			<ul style="list-style-type: none"> • Fysioterapi – profesjon • Fysioterapeutisk undersøkelse • Kropp, bevegelse og funksjon 		
NN (planlegges utlyst 2024/25)	Høgskolelektor	50 %	0,5	0,40	0,10			<ul style="list-style-type: none"> • Fysioterapi – profesjon • Fysioterapeutisk undersøkelse • Kropp, bevegelse og funksjon 		
SUM			3,5	2,25	1,15	0,1				
* studieprogram-ansvarlig										
** FoU direkte relevant for studiets faglige profil										

Fagmiljø som bidrar med mindre enn 0.1 årsverk i studiet

For å sikre nødvendig kapasitet både i oppstarts- og i opptrappingsfase til full drift med 3 kull og 120 studenter er en stilling med krav til klinisk erfaring som fysioterapeut under ansettelse (se s 31). Neste studieår planlegges det å lyse ut ytterligere en stilling, alternativt to halve stillinger. Med tre kull vil vi ha behov for totalt ca. 4,1 stillinger når vi tar utgangspunkt i førsteamanuensisstillinger. Disse 0,6 årsverkene vil dekkes av bidrag under 0,1 årsverk både fra eksterne samarbeidspartner og fra fagmiljø ved fakultetet med nær faglig tilknytning til fysioterapi, så som helse- og treningsfysiologi, folkehelse og helsefremmende arbeid, trenerutdanning, kroppsøving, rehabilitering og psykisk helse.

Bachelor i fysioterapi

Studiepoeng: 180

Heltid/deltid: Heltid

Startsemester: 2024 Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Introduksjon

Bachelor i fysioterapi er en profesjonsutdanning som gir rett til autorisasjon som fysioterapeut etter fullført utdanning og turnustjeneste. Utdanningen består av totalt 180 studiepoeng, hvorav praksis utgjør 45 studiepoeng. Utdanningen tilbys som et heltidsstudium over tre år og retter seg mot personer som er interessert i kropp, bevegelse og funksjon - og som ønsker å jobbe med mennesker. Fysioterapi er en del av det medisinske fagfeltet, og er et yrke som krever både akademisk og praktisk kompetanse.

Kunnskap om kroppens oppbygning og funksjon er grunnleggende i fysioterapiutdanningen. Gjennom øving, praksis og praksisrelevant veiledning utvikles ferdigheter til å bruke denne kunnskapen på en trygg og tillitsfull måte i møte med pasienter. Kommunikasjon og samhandling er også viktig kompetanse i jobben som fysioterapeut.

Bakgrunn for studiet

Studieplanen for bachelorstudiet i fysioterapi bygger på forskrift om nasjonal retningslinje for fysioterapiutdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 01.04.19 med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2, andre ledd.

Fysioterapeuter har en viktig funksjon i dagens og fremtidens samfunn, og bidrar til å fremme god helse og livsmestring i befolkningen. Fysioterapeuter jobber både undersøkende, forebyggende og behandlende, og vil på denne måten bidra til at mennesker kan være i arbeid, delta i samfunnet og ha best mulig funksjonsevne ut ifra sine muligheter. Det overordnede målet er å fremme god helse hos mennesker i ulike livssituasjoner, livsfaser og med ulike funksjonsnivå og sykdomstilstander. Høgskolen i Innlandet har som mål å utdanne profesjonelle, trygge, kompetente og engasjerte fysioterapeuter som kan fremme deltagelse og mestring i et mangfoldig samfunn.

En fjerdedel av utdanningen er praksis og vil foregå i tett samarbeid med praksisfeltet, hvor hovedvekten foregår i spesialist- og kommunehelsetjeneste.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har bred kunnskap om kroppens struktur og funksjon, og innehar ulike perspektiver på kropp, bevegelse, funksjon og utvikling som forutsetning for fysisk og mental helse, aktivitet, deltagelse og mestring
- har kunnskap om og kan reflektere over ulike perspektiver på kropp, helse, plager og sykdom og hvordan dette påvirker individet gjennom livsløpet
- har bred kunnskap om faktorer som kan fremme og hemme menneskers bevegelsesutvikling, -læring og -kontroll, og hvilken betydning dette har for funksjon og funksjonsendring
- har innsikt i hvordan menneskets helse og funksjon påvirkes av samspillet mellom individuelle, sosiale, miljømessige og kulturelle faktorer gjennom livsløpet
- har kunnskap om helsetjenestens organisering, oppgaver og lover og regler som styrer fysioterapeuters virksomhet, samt politiske prioriteringer og beslutningsprosesser på ulike nivåer
- har kunnskap om fysioterapifagets historie og utvikling, profesjonens samfunnsoppdrag, samt gjeldende lovverk og politiske føringer som styrer helsetjenesten og fysioterapeuters virksomhet
- har kunnskap om forskningsetikk, vitenskapsteori og metoder for innsamling, bearbeiding og analyse av forskningsdata

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undersøke kroppen med vekt på bevegelse og funksjon, tolke, analysere og forholde seg kritisk til funn fra undersøkelsen
- kan stille kliniske diagnoser, vurdere indikasjon for tiltak, gjennomføre og evaluere disse, samt vurdere behov for å henvise videre
- kan planlegge, gjennomføre og evaluere helsefremmende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende og habiliterende tiltak i samhandling med brukere på individ-, gruppe- og/eller systemnivå

- kan reflektere kritisk over kunnskapsgrunnlaget for egen fagutøvelse og justere denne under veiledning
- kan anvende metoder for å kartlegge miljøfaktorer og innhente informasjon om helsetilstanden både på individ- og befolkningsnivå
- kan anvende pedagogisk kompetanse i veiledning av pasienter og pårørende, og andre tjenestebrukere som er i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- kan dokumentere og kommunisere resultater fra kartlegging og tiltak i journalform

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan arbeide selvstendig for å utvikle, vedlikeholde og gjenopprette bevegelsesutfoldelse og funksjon for å fremme mestring, livskvalitet og deltakelse hos pasienter og brukere
- kan anvende relevante teoretiske perspektiver og kritisk tenking i arbeid med faglige og etiske problemstillinger og kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet og egen rolle som fysioterapeut
- kan anvende kommunikasjons-, relasjons- og kulturkompetanse og vise respekt, omsorg og empati i møte med pasienter/brukere og pårørende, samt legge til rette for brukermedvirkning på individ- og tjenestenivå
- kan arbeide selvstendig, samhandle tverrprofesjonelt og lede samarbeid for å skape helhetlige og sammenhengende tiltak og tjenester
- kan identifisere, reflektere over og håndtere etiske problemstillinger i sin tjenesteutøvelse, arbeide faglig forsvarlig, samt vurdere risiko for uønskede hendelser og kjenne til metoder for å følge opp disse systematisk
- kan planlegge og gjennomføre og dokumentere fagutviklingsprosjekter alene og som deltager i gruppe i tråd med etiske krav og retningslinjer
- kan bidra til tjenesteinnovasjon, kontinuerlig kvalitetsforbedring, og i utvikling og anvendelse av brukerrettet teknologi på individ- og tjenestenivå

Målgruppe

Studiet retter seg mot personer som ønsker å arbeide med mennesker i alle aldre og livssituasjoner. Fysioterapifaget har lange tradisjoner, og denne grunnutdanningen gir mulighet for et bredt spekter av arbeidsoppgaver i og på tvers av eget fagfelt. Som fysioterapeut kan du for eksempel jobbe helsefremmende, forebyggende, habiliterende og rehabiliterende på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.

Arbeids- og undervisningsformer

Det vil bli benyttet ulike typer arbeids- og undervisningsformer i samsvar med innhold og læringsutbytter i de ulike emnene. Øving av praktiske ferdigheter og teoretisk kunnskap vil ses i sammenheng og relateres til en profesjonskontekst. Eksempler på arbeids- og undervisningsformer som benyttes er forelesninger, gruppearbeid, seminar, veiledning, selvstudier, muntlig og skriftlig framstilling av fagstoff, digitale undervisnings- og arbeidsformer, ferdighetstrening og kliniske studier. Studentene kan i tillegg ta del i fagutviklings- og forskningsprosjekter i samarbeid med høghskolen og/eller praksisfelt.

Det stilles krav om betydelig grad av egenarbeid og at studentene er aktivt deltagende i læringsprosessen igjennom forberedelser, gruppearbeid og selvstendig arbeid. Undervisningen i emnet legger i så måte opp til aktiv faglig utforskning og refleksjon. Forventet studieinnsats for en heltidsstudent er minimum 40 timer per uke.

Vurderingsformer

Det benyttes både prosessorienterte, ferdighetsretta og kunnskapsprøvende vurderingsordninger i studiet for å stimulere og sikre kvalitet på læringsprosessen. Det er et variert utvalg av vurderingsordninger tilpasset læringsutbyttene i det enkelte emne med innslag av både gruppeeksamen og individuelle eksamensformer.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter foregår gjennom hele studiet, og inngår i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne arbeide som fysioterapeut (Lov om universiteter og høghskoler og forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning).

Studiemodeller

Bachelor i fysioterapi

Informasjon

Emneoversikt Bachelor i fysioterapi (Kull 2024-2027)

Fakultet

Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Studiemodell:

EMNE	TYPE	24 H	25 V	25 H	26 V	26 H	27 V
FYS1001 Fysioterapi som profesjon	Obligatorisk	15					
FYS1002 Anatomi og fysiologi	Obligatorisk	15					
FYS1003 Fysioterapeutisk undersøkelse	Obligatorisk		10				
FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon	Obligatorisk		20				
FYS2001 Sykdomslære	Obligatorisk			10			
FYS2002 Klinisk fysioterapi 1	Obligatorisk			20			
FYS2003 Helse, funksjon og deltagelse gjennom livsløpet	Obligatorisk				20		
FYS2004 Physiotherapy in health care - prevention and health promotion	Obligatorisk				10		
FYS1005 Forskningsmetode	Obligatorisk					10	
FYS2005 Klinisk fysioterapi 2	Obligatorisk					20	
FYS2006 Selvstendighet i klinisk arbeid	Obligatorisk						15
FYS2900 Bacheloroppgave	Obligatorisk						15
Sum (180 totalt)		30	30	30	30	30	30

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Fullført studium gir graden Bachelor i fysioterapi og påfølgende 1 års turnus gir grunnlag for å søke om autorisasjon som fysioterapeut i henhold til lov om helsepersonell.

Bachelor i fysioterapi gir grunnlag for å søke opptak til ulike videreutdanninger og mastergrader. Høgskolen i Innlandet har flere aktuelle utdanninger for kandidater med Bachelor i fysioterapi.

Internasjonalisering

I studiet vektlegges det at studentene utvikler kompetanse i å handle og kommunisere i interkulturelle situasjoner med holdninger som fremmer dialog og respekt. Et mål er at studentene får internasjonal kunnskap og erfaringer.

Høgskolen samarbeider med utdanningsinstitusjoner i ulike deler av verden.

Studentene har mulighet for å velge delstudier i utlandet i 2. studieår, 4. semester, ved en av våre samarbeidsinstitusjoner, med en varighet fra tre måneder til ett helt semester. Delstudier i utlandet må søkes om og forhåndsgodkjennes av høgskolen.

Studentene som har hatt studieopphold i utlandet presenterer sine erfaringer for medstudenter når de kommer tilbake.

Utgifter

Semesteravgift

Opptakskrav

Generell studiekompetanse - Forskrift om opptak til høgere utdanning kapittel 2

Generell studiekompetanse

Rangering: Søkere rangeres etter Forskrift om opptak til høgare utdanning kapittel 7

Krav om politiattest: PKHT - Kommunal helse- og omsorgstjeneste

Erklæringer

- Helseopplysningsskjema
- Taushetserklæring

Praksis

Praksis er en obligatorisk og viktig del av fysioterapiutdanningen og en virkelighetsnær arena hvor akademisk kunnskap omsettes til relevant handlingskompetanse. Praksisperiodene dekker minst 30 uker og tilrettelegges i Innlandet i tett samarbeid med høgskolen og praksisfelt.

Hovedvekten av praksisstudiene skal gjennomføres i primær- og spesialisthelsetjenesten. Det tilrettelegges for at noe praksis gjennomføres på andre relevante arenaer, som for eksempel barnehage, skole og arbeidslivssektoren.

Praksis omfatter 45 studiepoeng fordelt på tre år og det er krav om minimum 90% deltagelse i hver enkelt praksisperiode for å få godkjent.

Første studieår: 1 + 1 + 2 uker erfaringspraksis

Andre studieår: 6 + 6 uker veiledet og vurdert praksis

Tredje studieår: 7 + 7 uker veiledet og vurdert praksis

Gyldig fravær som overstiger 10% må tas igjen. Det er studentens ansvar å gjøre seg kjent med og overholde fraværreglementet. Praksis vurderes til bestått/ikke bestått.

Lov om helsepersonell regulerer virksomheten til fysioterapeuter, og gjelder også for studenter i praksis, jfr. § 3. Før første praksisperiode starter, må alle studenter undertegne taushetsløfte, Jfr. lov om helsepersonell kap. 5, §§ 21-29.

Informasjons- og kildekompetanse

Studentene skal utvikle ferdigheter i å finne og utnytte faglige informasjonsressurser av høy kvalitet innen sine fagområder, både i utdanning og praksis. Informasjonskompetanse og kildebruk er evnen til å lokalisere, evaluere og bruke informasjon og fagstoff for egne behov. Dette er en faglig nøkkelkompetanse og basis for livslang læring. Undervisningen vektlegger referanseteknikk, kildekritikk, plagiat og fagspesifikk søking. Det forventes at alle studenter har en kritisk holdning til kildebruk på korrekt måte i alt skriftlig arbeid gjennom hele studiet

Brudd på reglene om kildebruk reguleres i Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet. Informasjonskompetanse blir introdusert for studentene ved oppstart av studiet og videreføres i alle emner.

Informasjonskompetanse inngår fra første emnet, og følges opp i senere skriftlige arbeider i andre emner.

Høgskolebiblioteket tilbyr undervisning i informasjonskompetanse både på studiested og på nett.

Forskningsbasert undervisning

Undervisningen i utdanningen baserer seg på det fremste innen forskning, faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. Gjennom studiet skal studenten tilegne seg handlingskompetanse til å søke, kritisk vurdere og anvende relevante forskningsresultater. Handlingskompetansen oppnås ved å finne frem til og knytte relevant forskning til arbeidskrav i flere av emnene, samt at det stilles krav om anvendelse av forskning og utviklingsarbeider i vurderingsformen ved enkelte emner. Ansattes forsknings- og utviklingsarbeider inngår i studiets pensumlitteratur, samt at det legges til rette for at studenter kan delta i dette arbeidet under utdanningen.

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Studienivå: 3-årig bachelor (390-B3)

Godkjent dato

Fredag, 22. mars 2024

Godkjent av: Utdanningsutvalget

FYS1001 Fysioterapi som profesjon

Emnekode: FYS1001

Studiepoeng: 15

Undervisningssemestre: 2024

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Ingen

Emnets innhold

Emnet gir teoretisk og erfaringsbasert grunnlag for å forstå fysioterapifaget og fysioterapirollen, som utgangspunkt for å bli en profesjonell og reflektert fysioterapeut. Emnet starter med innføring av studieteknikk og prinsipper for å tilegne seg ny kunnskap. Videre omhandler emnet fysioterapifagets historie og utvikling, kunnskapsbasert praksis, ulike perspektiver på kropp, helse og sykdom, samt faglige og etiske grunnprinsipper i fysioterapi. Ettersom fysioterapi er et praktisk fag hvor man møter mennesker i ulike kontekster, skal emnet gjenspeile begynnende erfaring med kommunikasjon, samspill og veiledning, samt bevisstgjøring av egne holdninger i møte med andre.

Arbeids- og undervisningsformer

- Praktisk-metodiske seminarer
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Casebasert undervisning
- Veiledning
- Forelesninger
- Selvstudium
- Praksis (1 uke)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til sentrale faktorer som fremmer læring i høyere utdanning
- kjenner til hva som karakteriserer forskningsbasert kunnskap og kunnskapsbasert fysioterapi
- kjenner til fysioterapifagets historie og utvikling, og profesjonens samfunnsoppdrag
- kan gjøre rede for ulike perspektiver på kropp, helse og sykdom
- kjenner til Verdens Helseorganisasjons (WHO) internasjonale klassifikasjon av funksjon, funksjonshemming og helse (ICF)
- har grunnleggende kunnskap om yrkesetiske retningslinjer
- har kunnskap om hvilke forutsetninger og metoder som ligger til grunn for god kommunikasjon
- kjenner til grunnleggende tema innen psykologi med relevans for fysioterapi

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende grunnleggende studietekniske prinsipper for å tilegne seg ny kunnskap
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff for å svare på en definert problemstilling
- kan reflektere over betydningen ulike perspektiver på kropp, helse og sykdom har for utøvelsen av fysioterapi
- kan reflektere over sammenhengen mellom grunnleggende tema innen psykologi og motivasjon
- kan reflektere over egen rolle og etiske hensyn som yrkesutøver i møte med andre
- kan anvende relevant kunnskap for å møte andre med et helhetlig menneskesyn, respekt og empati
- kan reflektere over eget og andres kroppsuttrykk i møter med medstudenter og praksisfeltet
- kan anvende og tilpasse instruksjon og veiledning, individuelt og i grupper

Generell kompetanse

Studenten

- kan innhente og formidle forskningsbasert fagstoff
- kan formidle fysioterapifaglig kunnskap tilpasset ulike målgrupper
- kan utveksle faglige synspunkter med andre og delta i faglig samarbeid

- kjenner til hvordan menneskets helse, funksjon og deltakelse påvirkes av samspillet med omgivelsene

Arbeidskrav

- Minst 80% oppmøte i emnets seminarer
- Én gruppepresentasjon på seminar
- Praksis
- Én muntlig tilbakemelding til medstudent
- Refleksjonsnotater

Vurdering

Individuell mappevurdering med seks arbeider i mappen, ett arbeid velges ut til vurdering.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Mappeeksamen	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS1002 Anatomi og fysiologi

Emnekode: FYS1002
Studiepoeng: 15
Undervisningssemestre: 2024
Høst

Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Elverum
Forkunnskapskrav: Ingen

Emnets innhold

Anatomi og fysiologi er læren om kroppens oppbygning og funksjon. Fysioterapeuter bruker kunnskap om kroppens oppbygning (anatomi) og funksjon (fysiologi) i en rekke oppgaver. Kroppen er en funksjonell enhet, og struktur og funksjon påvirker hverandre ved at endring i struktur kan føre til endring i funksjon, og omvendt. Spesielt viktig er det for fysioterapeuter å ha bred kunnskap om oppbygningen og funksjon til muskel- og skjelettsystemet vårt. Disse to organsystemene har som sin viktigste oppgave å skape bevegelse hos oss mennesker, og kalles derfor også bevegelsesapparatet. Emnet omhandler muskel-skjelettsystemets og nervesystemets oppbygning og funksjon, leddlære, cellebiologi samt grunnleggende biomekanikk.

Arbeids- og undervisningsformer

- Selvstudier
- Seminar
- Gruppearbeid
- Forelesning
- Veiledning
- Digitale læringsverktøy

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om menneskets funksjonelle anatomi og fysiologi med hovedvekt på bevegelsesapparatet
- har bred kunnskap om oppbygningen av muskel- skjelettsystemet og nervesystemet

- kjenner til grunnleggende biomekanikk
- har bred kunnskap om organsystemers oppbygning og basale fysiologiske prosesser, og hvordan ulike organsystemer fungerer sammen som en helhet

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende presis fagterminologi på latinsk og norsk for å beskrive sentrale anatomiske strukturer og fysiologiske prosesser i praktisk arbeid, og beskrive bevegelser ved hjelp av akser og plan
- kan identifisere overflatestrukturer i muskel- og skjelettsystemet ved palpasjon
- kan reflektere over samspillet mellom struktur og funksjon og hvilken betydning dette har for bevegelse og fysisk aktivitet

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i sammenhengen mellom anatomiske strukturer og funksjon
- har innsikt i sentralt fagstoff om normalanatomien, den friske kroppen, og normalfysiologiske prosesser
- kan med bakgrunn i anatomi og fysiologi utveksle synspunkter og erfaringer, og gjennom dette bidra til tverrfaglig tilnærming

Arbeidskrav

- En individuell *flervalgstest*
- Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer
- Deltagelse på minst 80% medstudentundervisning i mindre grupper

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Skriftlig eksamen med tilsyn	ECTS - A-F	Individuell	5

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS1003 Fysioterapeutisk undersøkelse

Emnekode: FYS1003

Studiepoeng: 10

Undervisningssemestre: 2025

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Anbefalt

forkunnskap *Fysioterapi som profesjon, Anatomi og fysiologi*

Emnets innhold

Fysioterapeutisk undersøkelse legger grunnlag for å utvikle kunnskap, ferdigheter og kompetanse i fysioterapeutisk undersøkelse av bevegelsesapparatet. Dette blir sett i sammenheng med kunnskap fra emnet "Kropp, bevegelse og funksjon".

Emnet er en introduksjon til grunnleggende prinsipper og teorier knyttet til undersøkelsesmetoder, og gir erfaring med å anvende og videreutvikle ferdigheter og kompetanse fra emnet "Fysioterapi som profesjon". I dette emnet er det fokus på anamnese, funksjonsundersøkelse, muntlig og skriftlig formidling av beskrivelse og vurdering av funn. Videre omhandler emnet erfaring med å bruke egen kropp og hender i undersøkelser, samt kommunikasjon i tilnærming for å skape trygghet og medvirkning i undersøkelsessituasjonen.

Arbeids- og undervisningsformer

- Praktisk-metodiske seminarer
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy

- Praktisk ferdighetstrening
- Veiledning
- Forelesninger
- Selvstudium
- Praksis (en uke)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om anamnese og journalføring
- har kunnskap om fysioterapeutisk undersøkelse
- kjenner til betydningen av individets rett til autonomi, brukermedvirkning og samvalg
- har kunnskap om viktigheten av og forutsetningene for god kommunikasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere kroppsholdning og beskrive dette med presis fagterminologi
- kan gjennomføre en funksjonsundersøkelse
- kan analysere, tolke og vurdere undersøkelsesfunn
- kan tilnærme seg individer med trygghet og respekt i undersøkelse og behandling
- kan reflektere rundt egen relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse for å forstå og samhandle med individer i ulike livssituasjoner
- kjenner til relevante faglige verktøy som anamnese, funksjonsundersøkelse og journalføring

Generell kompetanse

Studenten

- kan under veiledning planlegge, gjennomføre og formidle en fysioterapeutisk undersøkelse i henhold til yrkesetiske retningslinjer
- har innsikt i hvordan samhandling og kommunikasjon skaper trygge rammer under undersøkelse

Arbeidskrav

- Minst 90% oppmøte i erfaringspraksis
- Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer
- Gjennomføre én funksjonsundersøkelse på medstudent (anamnese, funn og journalføring)
- Gi tilbakemelding til én medstudent basert på gjennomføring av funksjonsundersøkelse
- Ett refleksjonsnotat fra praksis

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praktisk eksamen	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS1004 Kropp, bevegelse og funksjon

Emnekode: FYS1004
Studiepoeng: 20
Undervisningssemestre: 2025
Vår
Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum
Forkunnskapskrav: Anbefalt
forkunnskapskrav *Anatomi og
fysiologi*

Emnets innhold

Emnet bygger videre på emnet anatomi og fysiologi fra høstsemesteret. For en fysioterapeut er det viktig å utvikle evnen til å observere og forstå i hvilken grad egenskaper hos individet og forhold i omgivelsene kan innvirke på bevegelse og funksjon. En bevisstgjøring av hvordan en som fysioterapeut kan observere og legge til rette for å utvikle individets forutsetninger for gunstige bevegelsesløsninger i ulike sammenhenger, vil derfor være sentralt. Videre vil studenten utvikle forståelse for funksjoner som sansemotorikk, gange og forflytning, postural kontroll og balanse. Funksjonene belyses gjennom et livsløpsperspektiv, og barns motoriske utvikling tematiseres særskilt gjennom en praksisperiode i barnehage/skole. Emnet fokuserer på hvordan fysisk aktivitet påvirker helse, funksjon og mestring, samt hvordan effekter av fysisk aktivitet kan måles.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Gruppearbeid
- Forelesning
- Digitale læringsverktøy
- Selvstudium
- Praksis (2 uker)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om kroppens struktur, funksjon og utvikling som forutsetning for helse, aktivitet, deltakelse og mestring
- har kunnskap om grunnleggende biomekaniske forhold, med hovedvekt på likevekt og bevegelse

- har bred kunnskap om sansemotoriske ferdigheter som balanse, postural kontroll, forflytning og koordinasjon, og hvordan disse ferdighetene endres gjennom livsløpet
- har kunnskap om helsemyndighetenes retningslinjer for kosthold, ernæring og fysisk aktivitet og om forhold som virker oppbyggende og nedbrytende på kroppen
- har kunnskap om faktorer og målemetoder for fysisk yteevne og funksjon
- kjenner til grunnleggende psykologiske behov hos individet relatert til endringsprosesser
- har kunnskap om trenings- og bevegelseslære som grunnlag for planlegging og evaluering av fysisk aktivitet for individer og grupper med ulike forutsetninger og mål
- har kunnskap om hjerte- lungeredning (HLR) med og uten hjertestarter

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om biomekaniske forhold til å vurdere kreftenes virkning på kroppen i ulike situasjoner
- kan anvende kunnskap om muskel- og nevrofysiologi, til å beskrive og analysere bevegelse, funksjon og posisjon hos mennesker i ulike aldre og situasjoner
- kan reflektere over kroppens evne til adaptasjon ved ulike typer belastninger
- kan planlegge, gjennomføre, evaluere, tilpasse og begrunne tiltak med mål om å fremme helse, deltagelse og mestring for ulike målgrupper
- kan anvende kunnskap om grunnleggende psykologiske behov for å motivere i lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- kan vurdere relevante målemetoder som kan benyttes for mennesker med ulike forutsetninger
- kan beherske livreddende førstehjelp

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i prinsipper for fysisk aktivitet, herunder belastnings- og intensitetsstyring
- kan utveksle faglige synspunkter og erfaringer rundt betydningen av fysisk aktivitet og hvordan det påvirker funksjon og deltagelse med andre og delta i

faglig samarbeid

Arbeidskrav

- Én flervalgstest
- Praksis
- Ett fagnotat* i gruppe på inntil 4 studenter basert på utvikling av treningsplan og veiledning av medstudenter eller ekstern brukergruppe, 1400 ord (+/-10 %).
- Deltagelse på minst 80% av praktiske-metodiske seminarer
- Kurs i livreddende førstehjelp innenfor siste år

* Fagnotat er en skriftlig innlevering hvor studenten får synliggjort skriftlig sine fagkunnskaper innen et oppgitt tema.

Vurdering

Individuell praktisk-muntlig eksamen.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praktisk eksamen	ECTS - A-F	Individuell	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2001 Sykdomslære

Emnekode: FYS2001

Studiepoeng: 10

Undervisningssemestre: 2025
Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Anbefalt
forkunnskapskrav *Anatomi og
fysiologi*

Emnets innhold

Sykdomslære handler om hvordan ulike prosesser, sykdommer og skader forandrer celler og vev. Når kroppens celler og vev forandres, endres også funksjonene til vevet, organene og kroppen. Dette emnet gir studenten en innføring i grunnleggende sykdomslære inkludert fysiske og psykisk risikofaktorer, årsaker, symptomer og tegn, diagnose, forebygging og behandling. Det legges særlig vekt på de sykdomsgruppene som er vanligst i en fysioterapeuts hverdag som akutte og kroniske sykdommer i bevegelsesapparatet og sykdommer i nervesystemet.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Veiledning
- Forelesninger
- Selvstudium

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentral terminologi innen sykdomslære
- har kunnskap om hvordan medikamentelle virkninger og bivirkninger kan påvirke helse og funksjon
- kan gjøre rede for forekomst, årsaksforhold, sykdomsutvikling, symptomer og kliniske tegn, og prinsipper for utredning og behandling av de vanligste ikke-

smittsomme sykdommene

- har kunnskap om generelle patofysiologiske prosesser i kroppen
- har bred kunnskap om funksjonsendringer ved sykdom og aldring
- har bred kunnskap om aldringsprosessens betydning for respons på sykdom og behandling
- kjenner til kunnskapsbaserte prinsipper for valg av undersøkelsesmetode ved sykdommer i bevegelsesapparatet
- kjenner til den helsefremmende og sykdomsforebyggende betydningen av kosthold, ernæring, hygiene og smittevern
- kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet sykdomslære

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap og relevant forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet sykdomslære på praktiske og teoretiske problemstillinger i fysioterapeutisk praksis for å treffe kunnskapsbaserte og begrunnende valg
- kan anvende faglig kunnskap til å reflektere over ulike symptomer, årsakssammenhenger og vurdere dette i sammenheng med klinisk fysioterapi

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i hvordan sykdom kommer til uttrykk hos mennesket gjennom vitale tegn og symptomer
- har innsikt i sammenhengen mellom livsstil og sykdom
- har innsikt i hvordan vedvarende funksjonsnedsettelse kan påvirke livskvalitet
- er i stand til å reflektere over hvordan kunnskaper om sykdommers årsaker/risikofaktorer kan benyttes i forebyggende helsearbeid.
- er i stand til å jobbe problembasert og formidle sentralt fagstoff innenfor sykdomslære.
- er i stand til å anvende faglige kunnskaper og ferdigheter innen sykdomslære i felles, tverrfaglig kunnskapsbygging

Arbeidskrav

- Deltagelse på minst 80% av seminarer
- Individuell mappevurdering med tre arbeider i mappen.

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V/
Skriftlig eksamen med tilsyn	ECTS - A-F	Individuell	3

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2002 Klinisk fysioterapi 1

Emnekode: FYS2002

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2025

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Emnene *Fysioterapi som profesjon, Anatomi og fysiologi* og *Fysioterapeutisk undersøkelse* må være bestått. Anbefalt forkunnskap er *Kropp, bevegelse og funksjon*.

Emnets innhold

Emnet er en videreføring av "Fysioterapeutisk undersøkelse", og studentene får innføring i fysioterapeutiske verktøy for kartlegging og målinger, undersøkelse, vurdering av funn, tiltak, gjennomføring og evaluering. Emnet retter seg mot

skader/plager i bevegelsesapparatet samt tilstander som er relevante for fysioterapi på bakgrunn av kirurgiske og medisinske intervensjoner. Kommunikasjon, brukermedvirkning, samvalg og autonomi utgjør en sentral del av klinisk fysioterapi 1, og tilpasning ut ifra pasienten med den aktuelle skade/plage/sykdom vektlegges.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Praktisk ferdighetstrening
- Veiledning
- Forelesninger
- Selvstudium
- Praksis (6 uker)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til hjelpemidler som fremmer funksjon og bevegelse
- kan gjøre rede for innholdet i rammeverktøyet ICF, samt betydningen av dette for planlegging av pasientforløp med fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering
- har kunnskap om fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering knyttet til ulike tilstander som gir smerter/plager og/eller funksjonsendring i bevegelsesapparatet
- har kunnskap om ulike smertetyper og hvordan smerte påvirker pasientens trygghet og atferd
- har kunnskap om helsekompetanse og forutsetninger for helsekompetanse

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende fysioterapeutiske kartleggingsverktøy for å planlegge, gjennomføre og evaluere tiltak

- kan anvende ICF i planlegging av pasientforløp med fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering
- kan føre journal etter gjeldende lover og forskrifter i aktuelle journalsystem
- kan tilpasse håndlag ved undersøkelse, behandling og veiledning i møte med pasient/bruker
- kan anvende kunnskap om trenings- og bevegelseslære i veiledning av pasient/bruker

kan anvende og reflektere over hensiktsmessige metoder for å kommunisere og fremme helsekompetanse, brukermedvirkning og gode relasjoner i møte med pasienter og pårørende

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle kunnskap om smerte og sanseapparatets funksjon på en forståelig og ivaretagende måte
- kan formidle funn fra undersøkelse på en forståelig og ivaretagende måte
- kan, under veiledning, planlegge og gjennomføre fysioterapeutiske tiltak basert på kliniske funn og pasientens ressurser
- kan arbeide kunnskapsbasert i fysioterapeutisk virksomhet

Arbeidskrav

- Deltagelse på minst 80% av seminarer
- Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening
- I forkant av praksis godkjent gjennomføring av én undersøkelse under veiledning og skriftlig evaluering av denne samt plan for tiltak og gjennomføring av tiltak
- I forkant av praksis godkjent ett arbeid knyttet til tildelt case i emnet
- Praksis

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Praktisk eksamen	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2003 Helse, funksjon og deltagelse gjennom livsløpet

Emnekode: FYS2003

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2026

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Emnet *Klinisk fysioterapi 1* må være bestått.

Emnets innhold

Emnet "Helse, funksjon og deltagelse gjennom livsløpet" er en videreføring av *Klinisk fysioterapi 1*, og har medfødte eller ervervete kroniske/langvarige sykdommer og plager som tema. Habilitering og rehabilitering står sentralt, og tverrprofesjonelt samarbeid er en naturlig arbeidsform i tilknytning til dette. Emnet handler om å utvikle kunnskaper og ferdigheter knyttet til mangfoldighet og kompleksitet ved fysioterapeutisk arbeid i habiliterings – og rehabiliteringsprosesser med mål om at pasienter skal kunne delta og mestre et liv med langvarige helseplager og/eller funksjonsnedsettelse. Emnet er ett av studiets praksisemner, med en seks ukers praksisperiode i primær- og spesialisthelsetjenesten. Studentene vil gjennom dette få realistiske møter med pasienter og pårørende, i arbeidssituasjoner hvor fysioterapeuter utøver sitt yrke i samarbeid med andre profesjoner. Det legges til grunn en biopsykososial forståelse

for helse, sykdom og funksjon legges til grunn. Tverrprofesjonalitet, brukermedvirkning, samvalg og autonomi er sentrale tema.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Praktisk ferdighetstrening
- Forelesning
- Veiledning
- Selvstudium
- Praksis (6 uker)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan forklare sentrale begreper som prehabilitering, habilitering, rehabilitering og individuell plan
- har kunnskap om modeller for pasientforløp og brukernes behov for koordinerte tjenester
- har kunnskap om digital samhandling
- har kunnskap om livsløpets ulike faser, og hvordan dette påvirker forutsetninger for deltagelse
- har kunnskap om unngåelsesatferd og mestringsstrategier
- har kunnskap om fagområder som muskel- skjeletthelse, arbeidsrettet rehabilitering og hverdagsmestring
- har kunnskap om hvordan omgivelsene kan tilrettelegge for funksjon og deltagelse innenfor en biopsykososial forståelse
- har kunnskap om hvordan hjelpemidler kan fremme bevegelse og funksjon
- har kunnskap om betydningen helsekompetanse har for å ivareta individets autonomi, brukermedvirkning og samvalg

- har kunnskap om andre profesjoners kompetanseområde som grunnlag for samarbeid

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om unngåelsesatferd i veiledning og trygging i møte med pasienter og pårørende
- kan anvende hensiktsmessige metoder for å fremme gode relasjoner, mestring, læring- og endringsprosesser i møte med brukere og pårørende
- kan anvende helsemyndighetenes retningslinjer for kosthold, ernæring og fysisk aktivitet der det er relevant for pasienter/brukere
- kan bidra til likeverdige tjenester for mennesker med medfødte eller ervervete kroniske/langvarige sykdommer og plager
- kan anvende relevant kunnskap for å ivareta sårbare grupper som har behov for habiliterende og rehabiliterende tjenester
- kan analysere kropp, bevegelse og funksjon, på bakgrunn av dette stille funksjonsdiagnoser og forstå dette innenfor et ICF-perspektiv
- kan planlegge, iverksette og evaluere individuelle oppfølgingstiltak innen habilitering/rehabilitering
- kan kommunisere, motivere og veilede pasienter i ulike livssituasjoner og livsfaser
- kan ivareta et helhetlig menneskesyn med respekt og empati i møte med ulike etiske problemstillinger
- kan reflektere over og anvende egen profesjonskompetanse i tverrfaglig samhandling i helhetlige pasientforløp

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i hvordan vedvarende funksjonsnedsettelse kan påvirke livskvalitet gjennom hele livsløpet
- har innsikt i hvilken betydning meningsfylt aktivitet og arbeidsdeltakelse har for helse
- kan delta i og følge opp habiliterings-/rehabiliteringsprosesser i tverrfaglig samarbeid
- kan planlegge, gjennomføre og justere tiltak i samråd med pasient, pårørende og andre profesjoner/aktører
- kan planlegge og gjennomføre tiltak som arbeidsinkludering og sosial deltakelse i et mangfoldig samfunn

Arbeidskrav

- Praksis
- Deltagelse på minst 80% av seminarer
- Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening
- Skriftlig arbeid om tverrfaglig samarbeid knyttet til case

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Muntlig eksamen	Bestått - Ikke bestått	Individuell	30 M

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2004 Physiotherapy in health care - prevention and health promotion

---

Emnekode: FYS2004

Studiepoeng: 10

Undervisningssemestre: 2026

Vår

Undervisningsspråk: Engelsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: None

Kursnavn på engelsk: Physiotherapy in health care - prevention and health promotion

Emnets innhold

This course aims to give students the knowledge of how social development and changes locally, nationally and globally affect lifestyle-decisions and consequently the health for different individuals and groups. The students will learn how social inequality affects lifestyle-decisions and participation, and what consequences this can have for health. The students will be expected to apply and critically reflect on different methods to promote health and quality of life, counteract social inequality and contribute to meaningful activity and inclusive social development. The students will learn about the importance of patient's rights and autonomy.

Arbeids- og undervisningsformer

- Lectures
- Seminar
- Individual work
- Self-study
- Group work
- Student presentation
- Use of digital tools

Læringsutbytte

Upon passing the course, students have achieved the following learning outcomes:

Kunnskap

The student

- has knowledge about psychosocial and physical health determinants and how they influence the health and quality of life of the population
- has knowledge of how neglect, violence, abuse, drug problems and social inequality affects the health of an individual

- has knowledge of how cultural and social aspects affects the health of a population
- recognize the health promoting and illness-preventive effects of nutrition, exercise, hygiene and infection control
- has knowledge of health- and political prioritization on a communal, regional and national level

Ferdigheter

The student

- can reflect upon relevant knowledge to identify and follow up children, adolescents and adults who have been subjected to neglect, violence and abuse, and refer them to relevant health care professionals, if needed.
- can apply relevant knowledge to take care of children, adolescents and other especially vulnerable groups in society who needs follow up and/or health promoting measures
- can apply methods for mapping environmental factors influencing health, and get information about the health of the population
- can apply relevant knowledge about inclusion and equality and thus contribute to equal services for all individuals regardless of their sex, ethnicity, language,

religion, level of functionality, sexual orientation, social background, gender identity and age

Generell kompetanse

The student

- have insight into how culture and social aspects, including the status and rights of the indigenous Sami population, influence political prioritization and distribution of resources
- have insight into the association between health and education, work and living conditions
- have insight into and can communicate around developmental changes in society and how they affect the organization of our health care system and the work as a physical therapist

Arbeidskrav

- Participation on 80% of obligatory seminars
- Presentation of group work at one seminar
- Oral feedback to a fellow student group

Vurderinger

FORM OF ASSESSMENT	GRADING SCALE	GROUPING	DURATION OF ASSESSMENT	SUPPORT MATERIALS
Hjemmeeksamen	ECTS - A-F	Gruppe (3 - 4)	10 Dag(er)	• Alle

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på engelsk

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS1005 Forskningsmetode

Emnekode: FYS1005

Studiepoeng: 10

Undervisningssemestre: 2026

Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Emnet *Klinisk fysioterapi 1* må være bestått.

Emnets innhold

Emnet bidrar til kunnskap om vitenskapelig metode og grunnlaget for kunnskapsbasert praksis.

Kvalitativ og kvantitativ metode og ulike forskningsdesign presenteres, og studenten skal utvikle kunnskap og ferdigheter i planlegging og gjennomføring av kvalitative og kvantitative studier.

Dette innebærer å utvikle ferdigheter i å samle inn og analysere data, samt tolke og formidle resultat av kvalitativ og kvantitativ forskning. Studentene får innsikt i viktigheten av personvern og hvordan en som fysioterapeut kan ivareta forskningsetiske prinsipper i kunnskapsbasert praksis.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminarer
- Forelesninger
- Gruppearbeid
- Selvstudium
- Digitale læringsverktøy

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hvordan et vitenskapelig prosjekt planlegges, gjennomføres og ferdigstilles
- kjenner til vitenskaps- og kunnskapsteorier med relevans for fysioterapi
- kjenner til hvordan vitenskapelig metode bidrar til ny kunnskap innen fysioterapi
- har kunnskap om kvalitative og kvantitative metoder for innsamling og analyse
- har kunnskap om kvalitative og kvantitative metoder for analyse av empirisk materiale
- har kunnskap om relevante forskningsdesign og metoder innenfor kvalitativ og kvantitativ forskning
- har kunnskap om personvern og forskningsetikk

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap til å gjøre forskningsmetodiske vurderinger og reflektere over forskningsetiske vurderinger
- kan finne, forstå, kritisk vurdere og henvise til vitenskapelig litteratur som er relevant for eget fagområde, og framstille dette på en hensiktsmessig måte

- kan planlegge og gjennomføre dataanalyse, samt tolke og drøfte kvalitative og kvantitative funn

Generell kompetanse

Studenten

- kan kritisk vurdere forskningslitteratur
- kan forstå, kritisk anvende og reflektere over forskningsmetodiske og forskningsetiske prinsipper

Arbeidskrav

- Minst 80% deltagelse på seminarer
- Fire individuelle quizer som gjennomføres digitalt
- Én individuell innlevering av et skriftlig essay. Hver enkelt student skal i tillegg vurdere essayet til tre andre studenter
- Én skriftlig innlevering og påfølgende muntlig presentasjon av en analyseplan for et framtidig forskningsprosjekt i grupper

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Skriftlig eksamen med tilsyn	ECTS - A-F	Individuell	3

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Grunnleggende emner, nivå I (100-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2005 Klinisk fysioterapi 2

Emnekode: FYS2005

Studiepoeng: 20

Undervisningssemestre: 2026
Høst

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Emnet *Klinisk fysioterapi 1* må være bestått.

Emnets innhold

«Klinisk fysioterapi 2» videreutvikler kunnskap, ferdigheter og kompetanse fra foregående emner gjennom at studentene blir kjent med sentrale fagområder innen fysioterapi. Fokus rettes mot fysioterapifaglig kunnskap og forståelse samt fysioterapeutiske tilnærminger og metoder tilknyttet de ulike fagområdene. Videre blir tilpasning av undersøkelse, vurdering og gjennomføring av tiltak/oppfølging ut ifra en biopsykososial forståelse og pasientens behov tematisert og vektlagt. Dette er et praksisemne, og praksis gjennomføres innenfor de ulike fagområdene i kommune – og spesialisthelsetjenesten. I praksis skal studenten delta og bidra i den ordinære fysioterapeutiske virksomheten, inkludert tverrfaglig samarbeid og prosesser der dette er relevant.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Forelesning
- Veiledning
- Selvstudium
- Praktisk ferdighetstrening
- Praksis (7 uker)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om patofysiologiske prosesser ved skader og sykdom i nervesystemet, respirasjonssystemet og hjerte-karsystemet, og betydningen disse har for funksjonsendringer i ulike livsfaser
- kjenner til sentrale fysioterapeutiske fagområder som kvinnehelse, geriatri, pediatri, onkologi og psykomotorisk/psykosomatisk fysioterapi
- har bred kunnskap om sammenhengen mellom undersøkelsesfunn, kliniske diagnoser og pasientens behov som grunnlag for tilnærming og tiltak
- har kunnskap om tiltak for å vedlikeholde og bedre funksjonsevnen hos pasienter tilpasset deres sykdoms- og tilfriskningsforløp og livsfase
- har kunnskap om sammenhengen mellom psykisk helse og smerter og plager i muskel-skjelettapparatet

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende oppdatert kunnskap om helse- og velferdssystemet, lover, regelverk og veiledere i fysioterapeutisk fagutøvelse og virksomhet.
- kan anvende sentrale teorier innen etikk og kulturforståelse for å møte pasienter og pårørende med et helhetlig menneskesyn, respekt og empati.
- kan gjøre rede for klinisk resonnering ved fysioterapeutisk undersøkelse, tiltak og evaluering i tråd med kunnskapsbasert praksis, og tilpasse dette ut ifra relevante fagfelt
- kan analysere, tolke og forholde seg kritisk til undersøkelsesfunn, stille kliniske diagnoser som grunnlag for tiltak og vurdere behov for å henvise videre
- kan vise et tydelig, presist og individuelt tilpasset håndlag ved undersøkelse, behandling og veiledning i møte med pasient/bruker
- kan kartlegge ressurser og strategier hos pasienter som utgangspunkt for å fremme lærings-, mestrings- og endringsprosesser
- kan anvende relevant kunnskap for å ivareta barn og unge, og andre sårbare grupper som har behov for behandling, samt øke deres helsekompetanse og sikre medvirkning og rettigheter
- kan anvende aktuell digital teknologi for å fremme kommunikasjon, samhandling, kompetanse og motivasjon hos brukere og pasienter i lærings-, mestrings – og endringsprosesser
- kan vurdere behov for aktuelle ortopediske og tekniske hjelpemidler, og foreslå og begrunne tiltak for tilrettelegging av omgivelser for å fremme

bevegelse, funksjon og deltakelse

Generell kompetanse

Studenten

- kjenner til hjelpemidler som fremmer bevegelse og funksjon, og har innsikt i tilpasning og formidling av disse
- kan planlegge og gjennomføre fysioterapivirksomhet i tråd med kunnskapsbasert praksis innenfor ulike relevante fagområder tilpasset pasienters ressurser og begrensninger
- har innsikt i hvordan menneskets helse, funksjon og deltakelse påvirkes av samspillet mellom fysiologiske prosesser og personlige, sosiale, miljømessige og kulturelle forhold
- kan gjennom klinisk resonnering dokumentere, kvalitetssikre, evaluere og formidle fysioterapeutisk praksis tilpasset ulike målgrupper

Arbeidskrav

- Deltagelse på minst 80% av seminarer
- Deltagelse på minst 80% av praktisk ferdighetstrening
- Skriftlig gruppearbeid
- Forventningsnotat
- Praksis

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praktisk eksamen	Bestått - Ikke bestått	Individuell	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2006 Selvstendighet i klinisk arbeid

Emnekode: FYS2006

Studiepoeng: 15

Undervisningssemestre: 2027

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Emnene

Klinisk fysioterapi 1 og 2 og Helse, funksjon og deltagelse gjennom

livsløpet må være bestått.

Emnets innhold

Emnet "Selvstendighet i klinisk arbeid" gir studentene erfaring med å anvende og videreutvikle kunnskap, ferdigheter og kompetanse fra foregående emner og skal sikre studentenes fysioterapispesifikke kompetanse og selvstendighet. Emnet har fokus på integrasjon av teori, ferdighetstrening og tidligere praksiserfaringer knyttet til undersøkelse, vurdering og oppfølging av funn. Studentene skal ha forståelse for ulike pasienters behov, erfaringer, ressurser og oppfølgingsforløp. Emnet er det siste praksisemnet i studieløpet, og praksis gjennomføres i institusjoner i kommune – eller spesialisthelsetjenesten. I praksis skal studenten delta og bidra i den ordinære fysioterapeutiske virksomheten, inkludert tverrfaglige prosesser, der dette er relevant. Studentenes selvstendighet og åpenhet for læring og utvikling i ulike arbeidssituasjoner blir vektlagt.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminarer
- Gruppe- og individuelt arbeid
- Digitale læringsverktøy
- Forelesning
- Veiledning
- Selvstudium
- Praksis (7 uker)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til institusjonens/tjenestens faglige virksomhet, organisering og samfunnsoppdrag
- har kunnskap om kulturelt betingede oppfatninger av helse, sykdom og funksjonsnedsettelse og hvordan dette kommer til uttrykk hos pasienter i sårbare situasjoner
- har kunnskap om hvordan aktivitetsmedisin kan fremme både helse, funksjon og mestring

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende og tilpasse undersøkelser i møte med pasienter i alle livsfaser for å forstå deres begrensninger, samt støtte dem til å ta i bruk egne ressurser
- kan anvende egen profesjonskompetanse i veiledning og tverrfaglig samhandling i ulike sammenhenger
- kan beherske teknologiske hjelpemidler for å fremme kommunikasjon og samhandling
- kan reflektere over maktforhold, profesjonalitet og egen rolle som fysioterapeut i møte med pasienter og pårørende
- kan vurdere etiske problemstillinger som oppstår i møte med pasienter og pårørende og drøfte disse med veileder og/eller kontaktlærer
- kan vurdere risiko for uønskede hendelser i klinisk praksis og behersker metoder for å følge opp dette systematisk
- kan analysere, tolke og forholde seg kritisk til egne undersøkelsesfunn, stille kliniske diagnoser som grunnlag for tiltak, og vurdere behov for å bruke andres kompetanse
- kan bidra til likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet, på en måte som ivaretar og anerkjenner mangfold

Generell kompetanse

Studenten

- kan anvende egen profesjonskompetanse til å planlegge og gjennomføre eget arbeid på en selvstendig og ansvarlig måte

- kan planlegge og gjennomføre fysioterapivirksomhet i tråd med gjeldende lovverk
- kan planlegge og gjennomføre tiltak i samråd med pasient og pårørende, samt andre profesjoner der det er relevant, og tilpasse disse ut ifra endringer i pasientforløp og behov
- har innsikt i betydningen av å støtte pasienter til å ta i bruk egne ressurser for funksjon, mestring og deltagelse
- kan bidra til utvikling av god praksis gjennom nysgjerrighet, engasjement og kreativitet, både selvstendig, i samarbeid med pasient og andre
- kan tilegne seg ny kunnskap og praktisere i tråd med kunnskapsbasert praksis
- kan planlegge og delta i tjenesteinnovasjon og systematiske og kvalitetsforberedende arbeidsprosesser
- kan anvende kunnskap om digital sikkerhet

Arbeidskrav

- Gruppepresentasjon på seminar
- Forventingsnotat før praksis
- Gjennomføring av klinisk undersøkelse med praksisveileder til stede
- Et praksisnotat (anonymisert journal)

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	VURDERING
Praktisk eksamen	Bestått - Ikke bestått		

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

FYS2900 Bacheloroppgave

Emnekode: FYS2900

Studiepoeng: 15

Undervisningssemestre: 2027

Vår

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Elverum

Forkunnskapskrav: Studenten må ha bestått emnet *Forskningsmetode*

og ha minimum 90 studiepoeng fra emner som inngår i

studieprogrammet *Bachelor i fysioterapi* for å kunne få tildelt veileder på bacheloroppgaven.

Emnets innhold

Bacheloroppgaven er en fordypning i et fysioterapeutisk tema hvor studentene under veiledning skal utforme en problemstilling som er i tråd med læringsutbytter for bacheloroppgaven. Gjennom emnet tilegner studentene seg vitenskapelig tenkemåte, erfaringer med prosjektgjennomføring, dataanalyse og skrivning etter akademisk standard. Problemstillingen skal belyses i henhold til forskningsetiske retningslinjer og vitenskapelig metode og kriterier. Bacheloroppgaven skal primært være et samarbeidsprosjekt mellom to studenter, men oppgaven kan også være et større samarbeidsprosjekt med maksimalt fire studenter (dette må evt. avtales nærmere med emneansvarlig).

Studentene må inngå en veiledningsavtale i starten av arbeidet med bacheloroppgaven som signeres av studenter og veileder før den leveres til emneansvarlig.

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminarer
- Gruppearbeid
- Digitale læringsverktøy

- Selvstudium
- Veiledning (inntil ti timer)

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om prosessen knyttet til forsknings- og utviklingsarbeid innen fysioterapi
- har kunnskap til å identifisere aktuelle faglige problemstillinger

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende relevante analysemetoder for å belyse faglige problemstillinger
- kan finne, vurdere og henvise til relevant forskningslitteratur og sette dette i sammenheng med eget prosjekt
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver og prosjekter som deltager i gruppe, og i tråd med godkjent prosjektbeskrivelse og gjeldende forskningsetiske normer
- behersker å skrive en faglig tekst etter vitenskapelige normer
- kan reflektere over og ta imot konstruktiv kritikk på faglige arbeider innen fysioterapi

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i vitenskapelige arbeidsformer og tankesett, forskningsetiske problemstillinger og evner å gjennomføre analyser av relevant forsknings- og utviklingsarbeid som skal presenteres i en skriftlig oppgave
- kan planlegge og gjennomføre et vitenskapelig prosjekt som bidrar til kunnskapsutvikling innen fysioterapi
- har innsikt i vitenskapelige arbeidsformer og tenkemåter

Arbeidskrav

- Utarbeidelse av prosjektbeskrivelse

- Muntlig gruppepresentasjon av prosjektbeskrivelsen
- Minst 80% oppmøte på undervisningstimer som defineres som obligatoriske
- Tre obligatoriske veiledninger med tildelt veileder

Vurderinger

VURDERINGSORDNING	KARAKTERSKALA	GRUPPE/INDIVIDUELL	V
Oppgave	ECTS - A-F	Gruppe (2 - 4)	

Fakultet: Fakultet for helse- og sosialvitenskap

Institutt: Institutt for folkehelse- og idrettsvitenskap

Fagområde: Helsefaglige utdanninger

Studieprogram: Bachelor i fysioterapi

Emnenivå: Videregående emner, nivå II (200-LN)

Publiseringsvalg

Publisert

Tilgjengelig på bokmål

Arbeidsflyt for emnebeskrivelser

Arkivsak-dok. 23/01582-8
Saksbehandler Anne Nylund
Saksbehandler Stine Grønvold
Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

OPPNEVNING AV STUDENTREPRESENTANTER TIL HØGSKOLENS SKIKKETHETSNEMND

Forslag til vedtak/innstilling:

Høgskolestyret oppnevner Malin Lysø Våg og Jørund Halvorsen som studentrepresentanter i skikkethetsnemnda for perioden 1. juli 2023 – 30. juni 2024.

Høgskolestyret oppnevner Anne Petra Øyen Jacobsen og Mari Hageberget Akersveen som studentrepresentanter i skikkethetsnemnda for perioden 1. juli 2024 – 30. juni 2025.

Sammendrag:

I sak 11/23 ble det oppnevnt skikkethetsnemnd ved Høgskolen i Innlandet for perioden 1. april 2023 til 30. mars 2026, etter bestemmelsene i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning. Medlemmene i nemnda oppnevnes for tre år av gangen, med unntak av studentenes representanter som oppnevnes for ett år.

Studentorganisasjonen ved høgskolen foreslår å oppnevne Malin Lysø Våg og Jørund Halvorsen for det som gjenstår av inneværende periode, og foreslår å oppnevne Anne Petra Øyen Jacobsen og Mari Hageberget Akersveen for neste periode.

Arkivsak-dok. 23/07508-10
Saksbehandler Esben Dybvik
Saksbehandler Stine Grønvold
Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

NY FORSKRIFT OM OPPTAK, STUDIER OG EKSAMEN VED HØGSKOLEN I INNLANDET

Forslag til vedtak/innstilling:

- Høgskolestyret vedtar ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet slik den fremkommer av vedlegget. Forskriften virker fra 1. august 2024. Fra samme tidspunkt opphever høgskolestyret FOR-2017-01-26-98 Forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN.
- Høgskolestyret gir fra 1. august 2024 rektor fullmakt til å vedta endringer i forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN, samt å vedta forskrifter om utsatt sensurfrist jf. lov om universiteter og høyskoler § 11-7.

Sammendrag:

Ny lov om universiteter og høyskoler

Stortinget vedtok [ny lov om universiteter og høyskoler](#) 8. mars 2024. Loven skal virke fra 1. august 2024, med frist for institusjonene til å vedta lokale forskrifter på nytt med hjemmel i ny lov innen 2026. Forskriftsbestemmelser som er i strid med ny lov må endres innen 1. august 2024.

Kunnskapsdepartementet foreslo i stor grad å videreføre reglene i gjeldende lov, men med betydelige endringer i lovspråk og struktur. Endringene skal gjøre det enklere å finne fram i loven og forstå reglene, og det ble lagt vekt på å skrive utfyllende merknader til alle bestemmelsene. Innen det studieadministrative området er det lovfesting av et krav om to sensorer ved alle enkelteksamener på 15 studiepoeng eller mer som får størst konsekvenser for HINN. Departementet la også stor vekt på å tydeliggjøre bestemmelsene om fusk i proposisjonen til loven, og sektoren ble bedt om større grad av samordning av fuskebegrepet og reaksjonsfastsettelsen.

Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Lov om universiteter og høyskoler gir hjemmel til institusjonene for å vedta forskrifter om eksamensgjennomføring, studierett, permisjoner m.m. Ved høgskolen har man samlet bestemmelsene i en felles forskrift om opptak, studier og eksamen. For doktorgradsområdene er det tidligere vedtatt egne forskrifter, som det ikke er behov for å endre på nåværende tidspunkt. Formålet med forskriften er å fastsette rettigheter og plikter for studentene, samt fastsette hvem som har myndighet til å fatte vedtak etter forskriften innenfor områdene opptak, studier og eksamen.

Høgskolen etablerte gjeldende forskrift i forkant av fusjonen (2017), og uavhengig av ny lov var det påbegynt en helhetlig revisjon av forskriften. Forskrift baserte seg på regelverket fra høgskolene i Hedmark og Lillehammer, og etter 7 år som ny virksomhet var det behov for å oppdatere regelverket.

En arbeidsgruppe bestående av Line Hov (HSV), Elisabeth Røe (ALB), Berit Granbakken Nyberg (HHS), Maria Wilkens (AMEK), Hanne Bjertnæs (LUP), Anne Nylund (SA), Armanda Sellaj (SA), Ida Solheim Tveiten (SA) og Esben Dybvik (SA) utarbeidet vinteren 2023/2024 forslag til ny forskrift på oppdrag fra studiedirektør. Det ble avholde eget møte med dnf og AMEK, og utdanningsutvalget og studieadministrativt ledermøte ble konferert om prinsipielle spørsmål undervegs.

Arbeidet har i stor grad handlet om tydeliggjøringer og presiseringer av gjeldende bestemmelser, men arbeidet tok også opp i seg forslaget til ny lov. Det er derfor mulig å foreslå ny forskrift med sammenfallende virketidspunktet som ny lov. Det ble ikke avdekket et behov for overgangsordninger, hverken som følge av ny lov eller ny forskrift. I sum er forslagene til endring så omfattende at det er hensiktsmessig å oppheve gjeldende forskrift og erstatte den med en ny forskrift.

Lovfestingen av kravet om to sensorer er nærmere omtalt i forskriftens kapittel 8. Kapittel 9 gir regler om fusk.

For nærmere begrunnelse for forslagene vises det til det vedlagte høringsnotatet.

Høring

Forslaget til ny forskrift ble i april 2024 sendt på høring til studentorganisasjonen, studentombudet, fakulteter og enheter samt til hovedtillitsvalgte jf. forvaltningslovens § 37. Høringsfrist var 24. mai 2024. Studentorganisasjonen (StInn), Fakultet for lærerutdanning, og pedagogikk (LUP), Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV), handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS), den norske filmskolen (DNF) og Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) leverte høringsuttalelser.

Studiedirektør vurderte høringsuttalelsene, og på grunnlag av disse ble det ferdigstilt et forslag til ny forskrift.

En del av innspillene knyttet seg til forhold som allerede er beskrevet eller bør beskrives i retningslinjer, eller som allerede reguleres i annet regelverk. Forskriften gir ingen helhetlig regulering av det studieadministrative området, og det er ikke ønskelig med stor grad av dobbeltregulering. Lover, sentrale forskrifter, lokale forskrifter og retningslinjer må sees i sammenheng. Studieavdelingen vil i forbindelse med kunngjøringen av forskriften svare ut spørsmål som er kommet fra fakultetene i høringen, og/eller følge opp med revisjon av retningslinjer og andre utfyllende bestemmelser til forskriften.

Kunnskapsdepartementet vil i nærmeste fremtid endre forskriftsstrukturen under loven. Videre pågår det et arbeid med å samordne regler om fusk i sektoren, organisert av Universitets- og høyskolerådet. Det innebærer at det i løpet av høsten blir behov for å gjøre endringer i høgskolens forskrift. I den sammenheng blir det også mulig å følge opp innspill fra fakultetene som det ikke har vært mulig å utrede i denne omgangen.

Det er i høringsinnspill stilt spørsmål ved om adgangen til kontinuasjonseksamen etter stryk bør begrenses. Å begrense adgangen vil få etter studiedirektørs syn ha negative konsekvenser for studieprogresjonen. Dersom man må vente et helt år vil det medføre at

man både skal avlegge ordinære eksamener i emner man følger det semesteret, samtidig som man går opp til eksamener man ikke har bestått. Både av hensyn til enkeltstudenter og høgskolen vil det være uhensiktsmessig å innføre en slik begrensning. I forslaget til ny forskrift videreføres regelen om at gyldig fravær og stryk gir adgang til kontinuasjonseksamen.

I høringen er det gitt innspill om at reglene i forskriftens kapittel 7 om praksis kan være i motstrid med ordninger ved den enkelte utdanning. Formålet med å ta inn flere bestemmelser om praksis i forskrift er at studentene bør ha like rettigheter og plikter knyttet til inngripende vedtak om avbrudd av praksis og ikke-bestått praksis. Dette vil medføre at fakultetene i noen tilfeller må justere ordninger som er nedfelt i den enkelte utdanning slik at disse blir i samsvar med forskriften.

HSV har stilt spørsmål ved om forskriftsfestingen av anonymitetsprinsippet ved sensur i § 8-1 vil medføre at veileder ikke lenger kan være sensor for studenten de har veiledet. HINN har allerede bestemt at veileder som hovedregel ikke kan være sensor på masteroppgaven de har veiledet. Utdanningsutvalget vil diskutere om samme begrensning også bør innføres på lavere grads nivå.

Endringer etter høring

Ut over språklige endringer og retting av feil er det gjort enkelte endringer i det endelige forslaget til ny forskrift.

Med bakgrunn i høringsinnspill er det gjort presiseringer i definisjonen av obligatoriske aktiviteter og selvstendig arbeid i § 1-2. Videre er det begrepet bacheloroppgave innarbeidet i § 3-2 c) andre ledd da dette vil være hovedbegrepet som brukes i studieplaner.

HHS har gitt innspill om at det bør kunne gjøres unntak for krav om ny masteroppgave dersom en student tar flere grader i bestemte studieprogram på delvis overlappende grunnlag. I § 3-7 åpnes det for at unntak kan fastsettes i studieplanen.

I § 5-1 er det nå presisert at begrensninger i studieretten ved dnf kun er knyttet til bachelorutdanningen. Etter innspill fra flere fakulteter er grunnlaget for tap av studierett etter inaktivitet presisert i § 5-4 ny bokstav b), likevel slik at det fortsatt kreves bestått eksamen eller gyldig fravær for å kunne anses som en aktiv student. Det er også tydeliggjort at studenten ikke ubetinget taper studieretten etter å ha brukt opp sine forsøk til eksamen i nytt andre ledd. Saksbehandlingen av saker om tap av studierett vil følge av retningslinjer. I § 5-5 om permisjoner er det presisert at studenter i permisjon har studierett i permisjonsperioden. Dette følger av lovens bestemmelser, og medfører at det ikke er aktuelt å legge begrensninger på aktivitet i perioden studenten har permisjon.

I kapittel 6 om eksamen er det gjort en del språklige endringer og ryddet opp i dobbeltregulering.

Parallelt med forskriftsarbeidet har Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Sikt) levert en juridisk utredning som konkluderer med at det foreligger hjemmel i lov for plagiatkontroll av studentbesvarelser, herunder at besvarelser kan lagres og benyttes som grunnlag for kontroll av andres besvarelser. Sikt anbefaler videre at institusjonene forskriftsfester dette. Det er derfor tatt inn en bestemmelse om dette i § 6-1 sjette ledd.

Begrepet forkunnskaper er tatt inn i § 6-2 andre ledd, og det er presisert at ikke-bestått eksamen teller som forsøk i § 6-5. I § 6-6 legges det vekt på å tydeliggjøre hvilke eksamener som har særskilte begrensninger i antall forsøk, hvor blant annet «bacheloroppgaver» brukes

som begrep da dette er mer gjenkjennbart enn begrepet «selvstendig arbeid». Begrensningen skal knyttes til avsluttende gradsoppgaver, og ikke alle former for selvstendig arbeid.

I kapittel 7 om praksis er innspillene fra LUP om å unngå begrepet «gyldig fravær» tatt hensyn til. Det foreligger ikke gyldig fravær fra praksis da deltakelse er nødvendig for å oppnå læringsutbyttet.

I kapittel 8 er gjort noen tydeliggjøringer av kravet om ekstern sensur av masteroppgaver, bacheloroppgaver og tilsvarene selvstendig arbeid i § 8-2 bokstav d, og i § 8-5 fjerde ledd er formuleringen om at sensurfrist ikke løper før sensorer er oppnevnt tatt ut. Sensorene skal oppnevnes uten ugrunnet opphold, som en del av klagesensurprosessen. Dersom det er saklig grunn til at det tar tid å oppnevne sensorer kan dette påvirke hvor lang tid det tar å fatte vedtak i klagesaken. Om nytt karaktervedtak ikke er gjort innen 4 uker skal studentene ha skriftlig informasjon om forventet saksbehandlingstid.

I kapittel 9 er innspillet fra studentorganisasjonen ivaretatt ved å omformulere § 9-1 tredje ledd slik at det blir tydeligere at en handling ikke ubetinget er fusk. Formålet med bestemmelsen er ellers å tydeliggjøre når eksamen anses som påbegynt, da fuskehandlinger som skjer etter dette skjæringstidspunktet regnes som fullbyrdet fusk jf. Prop 126 L (2022-2023) punkt 16.4.1.3.

Videre er det lagt vekt på å tydeliggjøre at reglene om fusk gjelder ved eksamen og obligatoriske aktiviteter, og ikke ved andre typer studentarbeider. I § 9-1 andre ledd er begrepet «kan mistenkes for fusk» tatt inn for å tydeliggjøre at det må gjøres konkrete vurderinger i den enkelte sak før fakultetet beslutter om den skal fremmes for nemnd. Det vil bli utarbeidet nye retningslinjer for dette, blant annet basert på en ventet veileder for sektoren utarbeidet av Universitetets- og høyskolerådet,

Forhold som ikke var en del av høringsinnspillene, men som studiedirektør mener det må tas hensyn til i § 9-1 er å tydeliggjøre at henvisning til fiktive kilder, informanter og data også anses som fusk. Dette er en typiske tilfeller som oppstår ved bruk av kunstig intelligens som verktøy. Videre er det tatt inn en formulering om at handlinger som går ut på å utforme besvarelser til individuell eksamen i fellesskap kan være fusk, da dette er en generell regel for individuelle eksamener. Øvrige regler om samarbeid må spesifiseres ved den enkelte eksamen.

Myndighet til å vedta forskrifter

Departementet mener det bør være opp til styret ved den enkelte institusjon hva som skal fastsettes av styret og hva som skal delegeres til andre organer ved institusjonen. Departementet ser ingen grunn til å opprettholde dagens delegeringsforbud, og foreslår derfor at kompetansen til å gi forskrifter om gjennomføring av eksamen legges til institusjonen, istedenfor til styret selv.

Høgskolen erfarer at det er behov for et mer systematisert og løpende arbeid med regelverksutvikling. Kunnskapsdepartementet er også tydelig på dette i forventningene til det juridisk arbeidet ved lærestedene (Prop. 126 L (2022-2023) punkt 3.3). En delegasjon av myndigheten til å endre forskriften fra styret til rektor vil innebære en forenkling av prosessene, men kravene til saksbehandling og høring som følger av forvaltningsloven vil fortsatt gjelde. Den nye loven legger også opp til at det er institusjonen og ikke «styret selv» som vedtar forskrift om permisjoner, studierett m.m. Også utsatt sensurfrist for den enkelte

eksamen må vedtas ved forskrift. Saker om sensurfrist oppstår gjerne akutt, og det er lite hensiktsmessig at det er styret selv som må treffe slike beslutninger.

Vedlegg:

Høring - Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Høringsnotat - forskrift

Sammenstilling forskrift

Høringsuttalelse til studieforskrift LUP

Høringsinnspill på ny Forskrift om opptak, studier og eksamen fra ALB

Høring - Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Høringsuttalelse fra StInn

Høringsinnspill; Forskrift om opptak mv. HiNN (2024)

Høringsinnspill HHS

Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Høringsinnspill dnf

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

Forskriften omfatter opptak, grader, studier og eksamen for grunnutdanninger, masterutdanninger og videreutdanninger ved Høgskolen i Innlandet. Forskriften gjelder også for personer som avlegger eksamen etter lovens § 11-4, uten å være tatt opp som student ved høgskolen.

For studier som er underlagt nasjonale rammeplaner, vil nasjonale rammeplaner gå foran denne forskriften ved en eventuell konflikt.

For doktorgradsutdanningene gjelder bestemmelsene i forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved HINN og forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) i kunstnerisk utviklingsarbeid ved HINN. Forskriften vil likevel gjelde for obligatoriske aktiviteter og eksamener i opplæringsdelen i ph.d.-programmene, så langt dette ikke er regulert av loven eller forskriftene om graden philosophiae doctor ved Høgskolen i Innlandet.

§ 1-2. Definisjoner og terminologi

<i>Eksamen</i>	Alle prestasjoner i form av praksis, muntlig fremføring og oppgaver m.m., hvor det fattes sensurvedtak som føres på vitnemål eller på dokumentasjon for fullført studieprogram.
<i>Emne</i>	Minste studiepoenggivende enhet i et studieprogram.
<i>Emnebeskrivelse</i>	Beskrivelse av bl.a. læringsutbytte, innhold, omfang, undervisnings- og arbeidsformer, arbeidskrav, krav til forkunnskaper og vurderingsformer i et emne. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen.
<i>Fordypning</i>	Emner som i studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre på en slik måte at de bygger på og går ut over grunnnivået i et fag.
<i>Grunnutdanning</i>	Studieprogram der opptakskravet er generell studiekompetanse, eventuelt i kombinasjon med spesielle opptakskrav.
<i>Loven</i>	Med loven menes her lov om universiteter og høyskoler (LOV-2024-03-08-9).

<i>Mappeeksamen</i>	Eksamen der innleveringer og andre enkeltprestasjoner gis selvstendige vurderinger i form av faglig tilbakemelding, men uten at studenten får oppgitt karakter. Karakteren for mappeeksamen fastsettes på grunnlag av en sensur av utvalgte eller alle prestasjonene.
<i>Obligatoriske aktiviteter</i>	Undervisning, arbeid, veiledning, kurs, ferdighetstrening eller praksis som må være godkjent for å gå opp til eksamen. Obligatoriske aktiviteter fastsettes i emnebeskrivelsen og vurderes til godkjent eller ikke godkjent.
<i>Privatist</i>	Den som etter reglene i lovens § 11-4 fremstiller seg til eksamen ved høgskolen uten å være tatt opp som student til vedkommende emne eller studieprogram ved høgskolen.
<i>Rammeplan</i>	Plan som gjennom nasjonal forskrift fastsetter læringsutbytte, innhold og oppbygging for en bestemt profesjonsutdanning.
Selvstendig arbeid	Arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art på minimum 10 studiepoeng, der det stilles krav til fordypning og selvstendighet og som blir til under veiledning. Arbeidet kan utføres individuelt eller i gruppe.
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget og de kriterier som en eksamen bedømmes etter, med bakgrunn i emnets læringsutbyttebeskrivelser.
<i>Student</i>	Som student regnes den som gjennom opptak i henhold til lovens kapittel 8, er tatt opp til studier ved høgskolen.
<i>Studieplan</i>	Plan som gir nærmere beskrivelse av bl.a. opptakskrav, læringsutbytte, innhold og organisering av et studieprogram. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen
<i>Studiepoeng (sp)</i>	Et mål på omfanget av emner og studentenes arbeidsbelastning. Ett studieår på fulltid vil i omfang og læringsutbytte tilsvare 60 studiepoeng, med normert arbeidsbelastning på 1500–1800 timer.
Studieprogram	Ett eller flere emner med overordnede læringsutbytter fastsatt i studieplan og som studentene kan knyttes til ut fra hvilke emner de har rett til å ta.

<i>Studierett</i>	Rettighet knyttet til det å være tatt opp som student på et studieprogram ved høgskolen.
<i>Utdanningsplan</i>	Individuell avtale mellom student og høgskole med plan for gjennomføring av studieprogrammet studenten er tatt opp til.
<i>Videreutdanning</i>	Studiepoenggivende studieprogram som gir ny formell kompetanse på lavere eller høyere grads nivå.

Kapittel 2. Opptak

§ 2-1 Generelt

For opptak til studier ved Høgskolen i Innlandet kreves det generell studiekompetanse, med mindre annet fremgår av studieplanen jf. lovens § 8-1.

For opptak til engelskspråklige studieprogram eller studieretninger kan det gis dispensasjon fra norskkravet.

Opptakskrav skal fremkomme av studieplanen.

Rektor fastsetter utfyllende bestemmelser for opptak på grunnlag av realkompetanse

Rektor fastsetter søknadsfrister til studier i lokalt opptak

Den faglige vurderingen av en opptaksprøve kan ikke påklages.

§ 2-2. Opptak og rangering til grunnutdanning

Opptak og rangering av søkere til grunnutdanninger er regulert av forskrift om opptak til høyere utdanning.

§ 2-3 Opptak og rangering av søkere til videreutdanning og masterutdanninger som bygger på høyere utdanning

Opptak til masterutdanninger er regulert av departementets forskrift om krav til masterutdanning.

For opptak til engelskspråklige videreutdanninger og masterprogram fastsettes krav til nivå for engelskkunnskaper i utfyllende bestemmelser.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne etter rangeringsregelverk gitt i utfyllende bestemmelser.

§ 2-4 Opptak og rangering til praktisk pedagogisk utdanning

Opptakskravet til praktisk-pedagogisk utdanning fremgår av rammeplan.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne

etter rangeringsregelverk gitt i høgskolens utfyllende bestemmelser.

§ 2-5 Rangering av søkere til oppdragsstudier

Til oppdragsstudier kan det fastsettes egne rangeringsregler i studieplanen.

§ 2-6 Betinget opptak

For opptak til grunnutdanninger, videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning kan det innvilges betinget opptak.

Søkere som vurderes på grunnlag av realkompetanse eller andre unntaksbestemmelser, kan ikke få betinget opptak.

Det gis ikke betinget opptak til søkere som ikke tilfredsstillers språkkravene som stilles til studiet

Ved betinget opptak skal manglende eksamener avlegges og bestås innen avtalt frist. Hvis kravet ikke oppfylles, mister studenten studieplassen og studieretten.

§ 2-7 Reservert studieplass

Søknad om reservert studieplass kan innvilges dersom det oppstår tungtveiende forhold, som gjør at søkeren ikke kan påbegynne studieprogrammet som forutsatt. Tungtveiende forhold er for eksempel innkalling til militærtjeneste, fødsel, adopsjon eller sykdom.

Søknad må fremsettes senest tre uker etter at søkeren fikk tilbud om studieplass. Det er en forutsetning at søkeren bekrefter studieplassen før søknad fremsettes.

Studieplass kan reserveres i inntil to år.

Reservert studieplass innvilges med forbehold om at studiet tilbys på nytt.

Søkere med betinget opptak kan ikke få innvilget reservert studieplass.

§ 2-8 Dokumentasjon

All utdanning, praksis og andre forhold som skal gi grunnlag for opptak må være dokumentert ved søknadsfristens utløp. Søkere som avslutter utdanning som gir grunnlag for opptak etter søknadsfristens utløp, må sende inn foreløpig dokumentasjon innen søknadsfristen. Søkerne skal på fastsatt måte og innen fastsatt frist sende inn endelig dokumentasjon.

Søkere som ikke kan fremvise originaldokumentasjon ved forespørsel, vil få avslag på søknad om opptak.

Dersom det foreligger saklig grunn, kan høgskolen avtale med søkeren at dokumentasjon som ikke kan framskaffes ved dokumentasjonsfristens utløp ettersendes.

Internasjonale søkere fra land utenfor EU/EØS/Sveits som ikke har dokumentert nødvendig finansiering for skolepenger og opphold i Norge innen gitt frist, vil ikke bli vurdert for opptak.

§ 2-9 Dokumentasjonskontroll

Studenter kan bli pålagt å legge frem originaldokumenter av opptaksgrunnlaget etter at opptak er innvilget. Dersom originaldokumentene ikke legges frem innen fastsatt frist, eller studenten legger frem falske vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon, vil studenten få søknad om opptak underkjent og mister studieretten jf. §§ 5-4 bokstav c), 12-1 i lov om universiteter og høyskoler, samt 10-1 i forskrift om opptak til høyere utdanning.

Kapittel 3. Grader og faglig godkjenning

§ 3-1. Grader og yrkesutdanninger

Høgskolen kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

§ 3-2. Krav til graden bachelor

Graden bachelor tildeles etter ett av følgende løp:

- a) Fullført studieprogram av 180 studiepoengs omfang som etter akkrediteringsvedtak i høgskolestyret fører frem til bachelorgrad. I studieprogrammet skal det inngå en fordypning i et fagområde på minimum 80 studiepoeng.
- b) Fullført yrkesrettet utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang, med tillegg av fullført studieprogram på 60 studiepoeng.
- c) S sammensatt studieløp av 180 studiepoengs omfang som tilfredsstillende følger følgende vilkår:

Fordypning i fagområde på minimum 80 studiepoeng. Fordypningen må fremgå av studieplan og foreligge i form av fullførte studieprogrammer.

Ytterligere fagområde på minimum 30 studiepoeng. Fagområdet må fremgå av studieplan og foreligge i form av fullførte studieprogrammer.

Emner innen vitenskapsteori og filosofi og/eller andre frittstående emner.

I grunnlaget for graden skal det inngå en bacheloroppgave eller et annet selvstendig arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art på minimum 10 studiepoeng. Høgskolestyret kan gjøre unntak for kravet om selvstendig arbeid for bachelorgrad etter første ledd bokstav a)

§ 3-3. Tilleggsbetegnelse for graden bachelor

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 a) angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Bachelor i <tittel på studieprogrammet>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 b), angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Bachelor på grunnlag av <betegnelse på studieprogram på 120 studiepoeng> og <betegnelse på studieprogram på 60 studiepoeng>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 c), angis gradens faglige innhold på vitnemål i henhold til fagområdet for fordypningen, forutsatt at høgskolen tilbyr fordypningen:

Bachelor med fordypning i <fagområde for fordypningen>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 c) med fordypning i fagområder høgskolen selv ikke tilbyr, tildeles graden «Bachelor» uten tilleggsbetegnelse.

Tilleggsbetegnelsen fastsettes ved etablering av studieprogrammet.

§ 3-4. Krav til graden master

Krav til innhold og omfang i mastergrad fremgår av nasjonal forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad. Høgskolen tildeler de mastergrader som er godkjent i henhold til lovens kapittel 3.

§ 3-5. Tilleggsbetegnelse for graden master

For oppnådd mastergrad angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Master i <tittel på studieprogrammet>.

§ 3-6. Faglig godkjenning

En student skal etter søknad få godkjent akkreditert høyere utdanning i henhold til lovens § 9-2 når det kan dokumenteres at faglige krav er oppfylt. Høyere utdanning fra institusjoner som ikke er underlagt loven, annen utenlandsk utdanning og dokumentert realkompetanse kan, etter søknad gi grunnlag for godkjenning i henhold til lovens §§ 9-2 og 9-3.

Fakultetet avgjør søknader om godkjenning etter faglig vurdering.

Det gis ikke dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad.

§ 3-7. Forutsetninger for tildeling av ny grad

Ved faglig godkjenning av utdanning som tidligere har inngått i grunnlaget for en tildelt grad, eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må studenten avlegge minimum 60 nye studiepoeng ved høgskolen før det kan tildeles ny grad. Rektor kan fastsette krav om inntil 90 nye studiepoeng for bestemte studieprogram. Ved tildeling av ny mastergrad må de nye studiepoengene som hovedregel inkludere en annen

masteroppgave enn den oppgaven som inngikk i grunnlaget for den tidligere tildelte mastergraden. Unntak må fremgå av studieplanen.

Kapittel 4. Studier og utdanningsplaner

§ 4-1. Studieportefølje

Høgskolestyret vedtar strategien for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet, og vedtar planer for den faglige utviklingen i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen.

Med utgangspunkt i strategiske mål og langsiktige planer om faglig utvikling, gjør høgskolestyret årlig vedtak om hvilke studieprogrammer som inngår i høgskolens studieportefølje.

Høgskolestyret akkrediterer og vedtar etablering av studier av mer enn 60 studiepoengs omfang.

Rektor akkrediterer og vedtar etablering av studieprogrammer av 60 studiepoengs omfang eller mindre.

Saker som innebærer oppretting eller nedlegging av fagområder eller andre vesentlige endringer i studieporteføljen, skal behandles av høgskolestyret.

Alle studieprogrammer skal tilfredsstille gjeldende krav for akkreditering av studier fastsatt av NOKUT.

Rektor kan ved lave søkertall, eller om andre tvingende grunner gjør det nødvendig, beslutte å ikke sette i gang et studieprogram. Søkere til det aktuelle studieprogrammet skal underrettes om beslutningen så snart som mulig.

§ 4-2. Studieplaner

Rektor fastsetter studieplaner med emnebeskrivelser for alle studiepoenggivende studieprogram jf. lovens § 11-1.

Studieplaner utformes i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og studietilsynsforskriften.

Rektor godkjenner endringer i fastsatte studieplaner. Endringer i studieplaner eller emnebeskrivelser skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår.

Studenter som følger normert studieprogresjon har krav på at studieprogrammets læringsutbytte, nivå og struktur ikke endres vesentlig. Mindre endringer må ikke medføre at studenten blir forsinket i sin progresjon.

§ 4-3. Utdanningsplaner

Studenter skal ha en individuell utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen jf. lovens § 11-3

Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagte studieprogram eller studieløp på normert tid.

Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom høgskolen og studenten.

Studenten skal bekrefte utdanningsplanen og fullføre semesterregistrering hvert semester innen gitte frister. Dette er en forutsetning for å beholde studieretten.

Ved bekreftelse av utdanningsplanen blir studenten automatisk meldt til undervisning og eksamen.

For adgangsregulerte emner uten forkunnskapskrav rangeres studenter etter forskrift om opptak til høyere utdanning. For emner med forkunnskapskrav rangeres studenter etter oppnådd eksamenskarakter fra det emnet som kreves. Ved karakterlikhet skjer videre rangering etter alder, der eldre søkere går foran yngre søkere.

§ 4-4. Utenlandsopphold

Studenten må normalt ha bestått 60 studiepoeng før utreise og skal ellers tilfredsstille de krav høgskolen stiller for utreisende studenter.

Studenter som tar emner eller praksis ved et lærested i utlandet som en integrert del av studieprogrammet ved høgskolen, skal bekrefte utdanningsplanen og betale semesteravgift før avreisen for å beholde studieretten.

§ 4-5. Studieåret

Rektor fastsetter undervisningsterminer for studieåret. Studieårets lengde er 10 måneder fra medio august til medio juni.

§ 4-6. Datamaskin

Studentene må disponere egen datamaskin som oppfyller krav fastsatt av høgskolen jf. forskrift om egenbetaling § 3-3 tredje ledd.

Kapittel 5. Studierett og permisjoner

§ 5-1. Studierett

Den som har akseptert tilbud om studieplass, har studierett i henhold til normert studietid for det aktuelle studieprogrammet studenten er tatt opp til.

Studierett gir rett til deltakelse i all organisert undervisning og vurdering i tråd med studieplan og emnebeskrivelser for det studieprogrammet studenten er tatt opp til.

Fakultetet kan innføre plassbegrensning ved valgfrie emner, så lenge studentene sikres plass ved alternative emner, slik at de kan fullføre studieprogrammet på normert tid.

Dersom studenten ikke fullfører innen normert tid, kan studieretten etter avtale beholdes inntil ett år i tillegg. Studieretten kan utvides ytterligere etter søknad fra studenten og etter kriterier fastsatt i retningslinje. I slike tilfeller har høgskolen mulighet til å begrense rettighetene som følger med utvidet studierett. I beregningen av medgått tid inngår ikke reservert studieplass, midlertidig utestenging eller permisjoner.

Ved bachelorutdanningen ved den norske filmskolen beholdes ikke studieretten ut over normert studietid.

Fakultetet kan gi studenter rett til å følge undervisningen og ta eksamen i emner som ikke er del av studieprogrammet studenten er tatt opp til.

§ 5-2. Vilkår for å beholde studieretten

Studenten må betale semesteravgift og eventuell annen avgift fastsatt i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler, bekrefte utdanningsplanen og/eller registrere seg hvert semester innen gjeldende frister for å beholde studieretten.

§ 5-3. Opphør av studierett

Studieretten opphører automatisk når:

- a) Studenten selv bekrefter at hun/han trekker seg fra studieprogrammet.
- b) Studiene er fullført og vitnemål eller dokumentasjon på fullført studieprogram er utstedt.

§ 5-4. Tap av studierett

Studenten mister studieretten på studieprogram de er tatt opp til i følgende tilfeller:

- a) Studenten har overskredet den fastsatte grensen for normert tid og der studenten har overskredet grensen for utvidet tid.
- b) Studenten har ikke gyldig fravær, er ikke i permisjon eller midlertidig utestengt fra høgskolen, og har ikke bestått eksamen i løpet av siste studieår i henhold til gjeldende studieplan.
- c) Studenten legger ikke frem originaldokumenter, eller legger frem falske vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon ved dokumentasjonskontroll.
- d) Studenten møter ikke opp ved studiestart på studieprogram der dette er påkrevd.
- e) Studenten ikke betaler semesteravgift eller øvrige avgifter jf. § 5-2, ikke bekrefter sin utdanningsplan og/eller ikke registrerer seg innen gitte frister

Dersom studenten har brukt opp sine eksamensforsøk til samme emne eller praksisperiode i henhold til studieplan eller etter denne forskrift, kan studenten miste studieretten.

§ 5-5. Permisjoner

En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og permisjon til omsorg for barn jf. lovens § 10-6 andre ledd.

Permisjon fra studiene skal for øvrig innvilges ved tjeneste etter forsvarsloven § 17, verv i studentpolitiske eller folkevalgte organer og når det foreligger andre særlige grunner jf. lovens § 10-7.

Permisjon innvilges normalt for inntil ett år av gangen. Studenten skal ha permisjon så lenge behovet tilsier det.

Høgskolen skal legge til rette for at studenter som er i permisjon kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon

Studenten har studierett under permisjonen. Dersom en student ønsker å avlegge enkeltksamener i sin permisjonstid jf. lovens § 10-7 andre ledd, må semesteravgift betales for det aktuelle semesteret.

Fakultetet fatter vedtak om permisjon etter søknad fra studenten.

§ 5-6. Individuell tilrettelegging

Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, praksis, læremidler og eksamen jf. lovens § 10-5. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i det enkelte studiet.

Tilrettelegging for gravide studenter skjer i henhold til lovens §§ 10-5 og 10-6.

Fakultetet fatter vedtak om individuell tilrettelegging etter søknad fra studenten.

Ved opptak til nytt studieprogram må studenten søke om tilrettelegging på nytt.

Det må søkes om tilrettelegging av eksamen innen fastsatte frister.

Kapittel 6. Eksamen

§ 6-1. Generelt om eksamen

Formålet med eksamen er å måle studentenes kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse opp mot læringsutbyttene i emnet. Eksamensbesvarelser skal alltid være originale, selvstendige og individuelle arbeider, med mindre det tydelig fremgår av oppgaven at hovedregelen kan fravikes. Besvarelsen, eller deler av denne, skal ikke tidligere ha vært innlevert som eksamen ved høgskolen eller ved andre institusjoner

Hvilke eksamener som skal danne grunnlag for en karakterfastsettelse, fastsettes gjennom studieplan og emnebeskrivelser.

Ved bruk av deleksamen skal det fremgå av emnebeskrivelsen hvordan eksamen gjennomføres og hvordan endelig karakter beregnes.

Eksamen avlegges på det sted og til den tid som høgskolen fastsetter.

Studenten er selv ansvarlig for at eksamensbesvarelsen leveres i tråd med instruks for eksamenskandidater.

Høgskolen kan gjennomføre plagiatkontroll av innleverte eksamensbesvareelser og annet studentarbeid. Høgskolen kan også lagre og bruke disse i forbindelse med fremtidig plagiatkontroll.

Dersom eksamensbesvarelsen skal benyttes til undervisnings- og forskningsformål, eller til andre formål enn sensur og plagiatkontroll, må det foreligge skriftlig avtale mellom høgskolen og studenten. Eksamensbesvarelsen kan ikke publiseres uten at studenten har samtykket til dette.

§ 6-2. Rett til å gå opp til eksamen eller fortsette studiet

Studenter har rett til å gå opp til eksamen i emner hvor de har studierett og er eksamensmeldt.

Rektor kan fastsette krav til godkjente obligatoriske aktiviteter, og forkunnskaper i form av bestått eksamen eller praksis, som forutsetning for å gå opp til en eksamen eller fortsette studiet. Opplysninger om dette skal fremgå av studieplan og emnebeskrivelsen.

Andre som oppfyller de generelle og eventuelt spesielle opptakskrav og andre krav for å gå opp til eksamen, har rett til å gå opp til eksamen jf. § 6-1o og lovens § 11-4. Fakultetet avgjør om vilkår for å avlegge eksamen er oppfylt.

En student som har mistet studieretten etter å ha brukt opp sine forsøk til eksamen jf. § 5-4 andre ledd, får ikke nye forsøk til eksamen i samme emne ved å få nytt opptak ved høgskolen.

En student som har fullført sitt studieprogram og mistet studieretten etter § 5-3 b), kan ikke fremstille seg til eksamen i emner i samme studieprogram ved å få nytt opptak ved høgskolen.

Når et emne tas ut av undervisningstilbudet, plikter høgskolen å arrangere ordinær eksamen i påfølgende semester. Hvis det fremdeles gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått», eller gyldig fravær i et emne som har utgått, arrangeres ordinær eksamen en siste gang i påfølgende semester.

§ 6-3. Obligatoriske aktiviteter

Studenter som ikke har fått godkjent en obligatorisk aktivitet, får ett nytt forsøk før ordinær eksamen, der dette er gjennomførbart. Studenter som ikke har overholdt innleveringsfrist og ikke fått utsettelse grunnet sykdom eller andre velferdsgrunner, får ikke anledning til å gjøre et nytt forsøk før neste gang emnet gjennomføres.

Obligatoriske aktiviteter vurderes til godkjent/ikke godkjent, og gir ikke uttelling i studiepoeng.

§ 6-4. Oppmelding til eksamen

Eksamensoppmelding skjer normalt ved at studenten bekrefter utdanningsplanen.

Den enkelte student er ansvarlig for at han/hun er oppmeldt til eksamen innen fastsatte frister.

En student som er meldt opp til eksamen, har anledning til å trekke seg. Studenten skal selv registrere trekk fra eksamen i Studentweb senest 2 uker før oppstart av eksamen.

Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6-5. Antall eksamensforsøk

En student har som hovedregel rett til å framstille seg til eksamen ved høgskolen i samme emne eller tilsvarende emner tre ganger, Dette forutsatt at den aktuelle eksamen fortsatt tilbys, og at studenten oppfyller øvrige vilkår for studie- og eksamensrett jf. §§ 6-2 og 6-8. Praksis, masteroppgaver, bacheloroppgaver og tilsvarende selvstendig arbeid jf. §§ 6-6 og 7-5, er unntatt denne bestemmelsen.

Ved den norske filmskolen kan studenter framstille seg til ordinær eksamen én gang.

Det regnes som tellende eksamensforsøk når studenten:

- får eksamen sensurert med bestått eller ikke-bestått karakter
- trekker seg etter avmeldingsfristens utløp uten gyldig fravær
- ikke møter på eksamen
- ikke leverer eksamensbesvarelsen innen angitt frist
- møter på eksamen og trekker seg under eksamen uten gyldig grunn
- møter til eksamen uten nødvendig eller fungerende utstyr, og av den grunn ikke får gjennomført eksamen
- får sin eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk.

Når eksamen ikke er bestått etter tre forsøk jf. første ledd, kan fakultetet i særlige tilfeller gi dispensasjon for et fjerde forsøk etter søknad fra studenten. I slike tilfeller kan det fastsettes særskilte krav og tidspunkt for når et fjerde og siste eksamensforsøk må gjennomføres.

I emner med deleksamener er antall eksamensforsøk normalt knyttet til den enkelte deleksamen. Bestått deleksamen i et emne må normalt ikke avlegges på nytt dersom annen deleksamen i samme emne vurderes til ikke bestått.

§ 6-6. Antall eksamensforsøk for masteroppgaver, bacheloroppgaver og tilsvarende selvstendig arbeid

Dersom en masteroppgave, bacheloroppgave eller et tilsvarende selvstendig arbeid (fordypningsoppgaver, FoU-oppgaver, prosjektoppgave e.l.) er vurdert til ikke bestått, kan omarbeidet oppgave leveres til sensur på nytt én gang og til avtalt tidspunkt.

Ved annullert oppgave kan studenten skrive ny oppgave én gang etter fastsatte retningslinjer.

Det er ikke adgang til å få vurdert ny eller omarbeidet masteroppgave, bacheloroppgave eller tilsvarende selvstendig arbeid, når studenten tidligere har fått vurdert oppgaven til bestått resultat.

§ 6-7. Kontinuasjoneksamen

Som hovedregel skal det påfølgende semester holdes kontinuasjoneksamen med adgang for studenter som har fremstilt seg til ordinær eksamen og ikke bestått, eller som har gyldig fravær ved ordinær eksamen. Unntak fra hovedregelen om å holde kontinuasjoneksamen kan gjøres ved produksjoner og gruppeeksamen, eller ved andre eksamensformer som krever deltakelse i en prosess e.l.

Ved graviditet og fødsel har studenter rett til kontinuasjoneksamen iht. lovens § 10-6.

Som gyldig fravær ved eksamen regnes sykdom eller sterke velferdsgrunner. Disse forholdene skal kunne dokumenteres. Dokumentasjon skal leveres til høgskolen så raskt som mulig, og senest innen en uke etter eksamen.

Studenter som ønsker å forbedre karakter, får som hovedregel anledning til dette ved ordinær eksamen. Fakultetet kan i særlige tilfeller, og etter fastsatte retningslinjer, gi adgang til kontinuasjoneksamen for enkeltstudenter som ikke oppfyller vilkårene etter første ledd.

Kontinuasjoneksamen skal som hovedregel ha samme eksamensform som ordinær eksamen. Unntak kan gjøres ved eksamensformer som vanskelig lar seg gjennomføre for enkeltstudenter. Alternativ eksamensform skal fastsettes i emnebeskrivelsen og den skal være faglig jevngod.

Når en student har avlagt eksamen på nytt, gjelder beste karakter.

Med mindre annet fremgår av emnebeskrivelsen kan studenten ved mappeeksamen levere samme besvarelse i omarbeidet form til kontinuasjoneksamen. Innlevering i omarbeidet form regnes som tellende eksamensforsøk. Dersom studenten ikke leverer eller ikke består kontinuasjoneksamen henvises studenten til neste ordinære eksamen. Ved ordinær eksamen må studenten utarbeide ny besvarelse.

§ 6-8. Adgang til å gå opp til eksamen som privatist

Med privatist menes person som beskrevet i lovens § 11-4 tredje ledd.

Adgang til eksamen kan nektes dersom privatisten ikke oppfyller krav fastsatt i lovens § 11-4 første ledd, krav om obligatoriske aktiviteter eller krav om bestått eksamen eller praksis jf. § 6-2 andre ledd.

Privatister må søke om tilgang til eksamen innen fastsatte frister.

Privatistenes rettigheter ved høgskolen er begrenset til deltakelse i offentlige forelesninger og adgang til eksamen i samsvar med loven og denne forskriftens bestemmelser om eksamen.

Privatister må betale semesteravgift jf. lovens § 11-4 og eksamensavgift i samsvar med vedtak i styret innen fastsatt frist. Privatister som ikke har betalt innen fristen, har ikke adgang til eksamen.

Eksamensavgift og semesteravgift refunderes ikke dersom privatisten trekker seg fra eksamen.

Studenter som er utestengt jf. lovens kapittel 12, har ikke adgang til eksamen som privatist.

Begrensningene om antall forsøk til eksamen i § 6-2 femte ledd gjelder også for privatister.

§ 6-9. Hjelpemidler ved eksamen med tilsyn

Oversikt over tillatte hjelpemidler ved eksamen fastsettes i emnebeskrivelsen, og skal fremgå av eksamensoppgaven.

Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med hva som er tillatte hjelpemidler ved den enkelte eksamen.

§ 6-10. Språk og målform i eksamensoppgaver og besvarelser

Eksamensoppgaver skal som hovedregel foreligge og besvares på undervisningsspråket som er angitt i emnebeskrivelsen. Unntak skal fremgå av eksamensoppgaven.

Eksamensoppgaver på norsk skal foreligge i målformene til de oppmeldte studentene jf. lovens § 11-5.

§ 6-11. Muntlig justerende eksamen

Muntlig justerende eksamen kan benyttes for å fastsette endelig karakter på et innlevert arbeid. Det settes en foreløpig karakter på det innleverte arbeidet og denne protokollføres. Muntlig justerende eksamen kan ikke tas uavhengig av et innlevert arbeid.

For å få adgang til justerende muntlig eksamen må foreløpig karakter være et bestått resultat.

Ved ikke bestått resultat på muntlig justerende eksamen, vil dette resultatet gjelde for hele eksamen.

Om studenten ikke møter til justerende muntlig eksamen, og ikke dokumenterer gyldig fravær anses studenten for å ikke ha møtt til hele eksamen.

Ved gyldig fravær fra justerende muntlig eksamen kan studenten som hovedregel gå opp til kontinuasjonseksamen på grunnlag av det innleverte arbeidet. Unntak fra dette må fremgå av emnebeskrivelsen.

§ 6-12. Gruppeeksamen

Ved gruppeeksamen skal alle deltakere i gruppen bidra til ett felles produkt. Dersom det oppstår tvil om hvorvidt en student bidrar eller har bidratt tilstrekkelig til å få uttelling for et felles produkt hvor det normalt skal gis samlet karakter for hele gruppen, kan det ved sensur fastsettes individuelle karakterer for gruppens medlemmer.

Fakultetet kan fatte vedtak om at en student som ikke har bidratt tilstrekkelig, skal anses for å ha trukket seg fra eksamen.

Kapittel 7. Praksis

§ 7-1 Generelt

Kapittel 7 regulerer kun praksis hvor studentene blir vurdert underveis og det fattes sensurvedtak som føres på vitnemålet. Praksis som obligatorisk aktivitet reguleres i egne retningslinjer.

Det skal fremgå av studieplan hvilke emner, eksamener og obligatoriske aktiviteter som skal være fullført og bestått før studenten kan delta i praksis.

§ 7-2 Praksis i profesjonsutdanninger med rammeplan

Studenten skal ha jevnlig veiledning og tilbakemelding om hvordan studenten oppfyller kravene til bestått praksis.

For hver praksisperiode skal det gis tilbakemelding midtveis og en avsluttende skriftlig vurdering, hvor studentens prestasjoner vurderes opp mot læringsutbyttene for praksisperioden. Studenten skal ha kopi av vurderingene.

Krav om tilstedeværelse skal fremgå av studieplanen.

§ 7-3 Ikke bestått praksis

Dersom det oppstår tvil om studenten vil bestå praksis skal studenten så snart som mulig gis skriftlig varsel. Nærmere frister for slikt varsel kan være gitt i retningslinjer for den enkelte utdanning. Dersom studenten ikke oppnår kravene til bestått praksis og dette blir tydelig etter at halve praksisperioden er gjennomført, eller etter det tidspunkt hvor varsel normalt blir gitt, kan skriftlig varsel unnlates.

Praksisperioden kan også vurderes til «ikke bestått» ved manglende oppfylging av obligatoriske aktiviteter eller tilstedeværelse.

Dersom studenten i praksisperioden har vist handlinger eller adferd som utgjør en mulig fare for liv, fysisk eller psykisk helse for de som studenten er i kontakt med, eller andre klanderverdige forhold som skyldes studenten, kan praksisperioden avbrytes uten forutgående varsel. Praksisperioden kan i disse tilfellene bli vurdert til «ikke bestått» og telle som ett forsøk. Ved avbrutt praksis skal høgskolen så raskt som mulig gjennomføre samtale med studenten, der det blir informert om grunnlaget for at praksis er avbrutt og konsekvensene dette har for studenten.

§ 7-4 Utsatt praksis

Ved sykdom eller sterke velferdsgrunner kan fakultetet etter søknad innvilge utsatt praksis. Slike forhold må være dokumenterte og dokumentasjonen må leveres senest en uke etter første fraværsdag.

Utsatt praksis kan innvilges når det er praktisk gjennomførbart med hensyn til tildeling av praksisplass innenfor de fastsatte praksisperiodene for studiet, og ikke medfører endring i øvrige studenters studieprogresjon.

Fakultetet avgjør om studenten må ta hele praksisperioden om igjen, og når utsatt praksis kan gjennomføres.

§ 7-5 Antall praksisforsøk

Studenten har adgang til ny praksisperiode én gang dersom første forsøk ble vurdert til «ikke bestått».

En student som får vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger kan miste studieretten, jf. § 5-4 andre ledd.

Der praksis ikke kan gjennomføres på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner, telles ikke dette som et praksisforsøk. Slike forhold må være dokumenterte og dokumentasjonen må leveres senest en uke etter første fraværsdag.

En student som har mistet studieretten etter å ha brukt opp sine forsøk i praksis jf. § 5-4 andre ledd, får ikke nye forsøk til praksis i samme emne ved å få nytt opptak ved høgskolen.

Kapittel 8. Karaktersystem, sensur og klage

§ 8-1. Karaktersystem

Karaktersystemet ved eksamen skal være ett av følgende to alternativer:

- a) Bestått/Ikke bestått

b) Gradert bokstavkarakterskala fra A til E for bestått og F for ikke bestått i henhold til generelle, kvalitative beskrivelser av karaktertrinnene fra Universitets- og høgskolerådet.

Det skal utarbeides sensorveiledning til hver eksamen. Denne skal være tilgjengelig for sensor før sensuren starter, og tilgjengeliggjøres for studentene når sensuren er kunngjort.

Bokstavkarakterene tilsvarer tallverdier slik: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1, F=0.

Tallverdiene brukes ved utregning av endelig karakter i emnet når flere deleksamener skal inngå, eller når flere emneresultater skal inngå i en samlet endelig karakter for et emne. Vektet gjennomsnitt beregnes med én desimal. Etter vanlige avrundingsregler foretas avrunding til helt tall, som gir bokstavkarakter i samsvar med tallverdien.

Skalaen Bestått/Ikke bestått bør brukes i praksisemner og emner av tilsvarende karakter.

Skalaen Bestått/Ikke bestått kan brukes:

- a) i emner der det legges vekt på helhetlig vurdering av kunnskap, ferdigheter og kompetanse, og der graderte karakterer har liten mening
- b) i grunnleggende emner som feltkurs, medikamentregning, metodeemner, skrivekurs eller andreinnføringsemner
- c) selvstendig arbeid i lavere grad som organiseres som gruppeoppgaver.
- d) i kunstfaglige emner

Hvilket karaktersystem som skal benyttes ved den enkelte eksamen fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.

Vekting av deleksamener ved beregning av endelig karakter, fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.

Fagspesifikke kriterier for karakterfastsettelse kan utarbeides av det enkelte fagmiljø med utgangspunkt i nasjonale føringer innen hvert fagområde.

§ 8-2. Sensurordninger

Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal prøves og vurderes på en upartisk og fagligbetryggende måte. Studentens anonymitet ved sensur skal sikres så langt eksamensformen tillater det.

Det skal enten brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen.

Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved høgskolen, og kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet. Tilsatte ved samarbeidsinstitusjoner bør ikke benyttes som eksterne

sensorer dersom de har nær tilknytning til det fagmiljøet som har ansvar for undervisningen i emnet.

Bruk av ekstern sensor til karakterfastsettelse skal komme alle kandidater til gode. Ekstern sensor kan benyttes på en fastsatt del besvarelsene i et emne på store kull. Denne vurderingen legges da til grunn for sensur av de øvrige besvarelsene.

Omfang av sensur:

- a) Det skal være to sensorer på eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer.
- b) Det skal være to sensorer på muntlig eksamen og på andre eksamener som ikke lar seg etterprøve.
- c) Det skal være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern ved sensur av masteroppgaver, bacheloroppgaver eller tilsvarende selvstendig arbeid
- d) På eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år benyttes ekstern sensor til karakterfastsettelse på minst 1/3 av emnene. I løpet av en treårsperiode bør alle emner i studieprogrammet ha hatt ekstern karakterfastsettelse.
- e) Ved ny sensur etter klage jf. lovens § 11-9 andre ledd og § 11-11 andre ledd, benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst en ekstern. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Ved ny sensur skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommisjonen skal alltid ha sensorveiledning tilgjengelig.

Dersom intern og ekstern sensor ikke blir enige om vurderingen av en besvarelse, avgjør ekstern sensor. Ved uenighet mellom to interne eller to eksterne sensorer, oppnevnes en tredje, ekstern sensor som avgjør karakterfastsettelsen.

Ved uenighet mellom faglærer og veileder/praksislærer på praksisstedet ved vurdering av praksisstudier, tiltrer studieleder/studieansvarlig/faglig ansvarlig som tredje sensor.

§ 8-3. Sensurfrister og bekjentgjørelse av sensur

Sensurfrist er 15 virkedager fra eksamensdagen.

Ved ny sensur som følge av klage eller bytte av sensor, skal klagen avgjøres uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningslovens § 11a.

Rektor kan i forskrift gjøre unntak for enkelteksamener dersom særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid jf. lovens § 11-7 fjerde ledd.

Sensurfrist for masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad over 25 studiepoeng, er 30 virkedager.

Der hvor endelig karakter fastsettes ved justerende muntlig eksamen, skal det gå minimum 24 timer fra sensuren for innlevert eksamen er offentliggjort til muntlig eksamen starter.

Sensur kunngjøres via Studentweb. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren.

Høgskolen er ikke ansvarlig for eventuelle feil eller misforståelser som oppstår ved muntlig beskjed om eksamensresultatet.

§ 8-4. Begrunnelse for karakterfastsetting

En student har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sin prestasjon. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter, må krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse framsettes innen en uke fra karakteren ble kunngjort.

Begrunnelse skal være gitt innen to uker etter at studenten har framsatt krav om det. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av studentens prestasjon.

Når karakter i et emne fastsettes på grunnlag av flere separate deleksamener, har studenten rett til å be om begrunnelse for hver enkelt deleksamen etter vanlige frister.

§ 8-5. Klage over karakterfastsetting

Klage over karakterfastsetting må framsettes skriftlig innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Har studenten framsatt krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller har klaget over formelle feil, løper klagefristen fra studenten har mottatt begrunnelse eller avgjørelse på klagen over formelle feil. I emner med deleksamener løper klageretten fra det tidspunkt eksamensresultatet i den enkelte deleksamen erkunngjort.

Studenten kan fremsette individuell klage på karakter ved gruppeeksamen. En eventuell endring av karakter etter klage vil kun gjelde for den studenten som har klaget.

Bedømmelse av muntlig prestasjon og praksisopplæring eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages, jf. § 11-10 fjerde ledd.

Klagesensur skal foreligge uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningslovens § 11a. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan ikke påklages.

Dersom endelige karakter blir fastsatt på grunnlag av en justerende muntlig eksamen i tilknytning til en skriftlig eksamen, og sensurvedtaket på den skriftlige delen av

eksamen blir endret, holdes ny muntlig eksamen før ny endelig karakter fastsettes, jf. lovens § 11-11 fjerde ledd.

Når karakter i et emne fastsettes på grunnlag av flere deleksamener, har studenten klageadgang på karakteren i hver enkelt deleksamen.

§ 8-6. Klage på formelle feil ved eksamen

Klage på formelle feil ved eksamen behandles etter bestemmelsene i lovens § 11-9. Som formelle feil regnes feil som kan ha virket inn på studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne.

Klage på formelle feil ved eksamen må fremsettes innen tre uker etter at studenten er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen fra studenten har fått begrunnelsen eller en avgjørelse av klagen.

Høgskolens nemnd for studentsaker er klageinstans for vedtak om formelle feil ved eksamen.

Kapittel 9. Fusk, annullering og utestenging

§ 9-1. Fusk på eksamen og obligatoriske aktiviteter

Fusk, forsøk på fusk eller medvirkning til fusk foreligger når en student handler i strid med kapittel 8 i denne forskrift, eller med de angitte reglene for gjennomføringen av eksamen eller obligatorisk aktivitet, på en slik måte at handlingen kan være egnet til å gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller andre.

Eksempler på tilfeller der studenten kan mistenkes for fusk:

- studenten har ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- studenten bruker tillatte hjelpemidler på en ureglementert måte
- studenten presenterer andres arbeid som sitt eget
- studenten presenterer innhold som er frembrakt ved hjelp av kunstig intelligens eller annen teknologi som sitt eget arbeid
- studenten gjengir innhold fra kilder uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- studenten oppgir fiktive kilder, informanter eller data
- studenten gjenbraker innhold fra egne beståtte eksamensbesvarelser eller godkjente obligatoriske aktiviteter uten å opplyse om dette

- studenten skaffer seg adgang til eksamen ved å fuske ved en obligatorisk aktivitet, eller ved å få godkjenning for deltakelse ved obligatorisk aktivitet på uriktig grunnlag
- Studentene utformer besvarelser til individuell eksamen i fellesskap eller på annen måte deltar i regelstridig samarbeid

En student kan mistenkes for fusk fra det tidspunkt en eksamen eller en obligatorisk aktivitet er påbegynt. En eksamen eller obligatorisk aktivitet anses normalt å være påbegynt når oppgavetekst er utlevert eller problemformulering godkjent. Dersom det gjennomføres kontroll av tillatte hjelpemidler før oppgaveteksten er utlevert, anses eksamen påbegynt når eksamenskandidaten har levert inn sine hjelpemidler for kontroll.

Dersom det under avleggelse av eksamen med tilsyn oppstår situasjoner som gjør at en student kan mistenkes for fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at forholdet vil bli rapportert. Studenten kan etter eget valg avbryte eller fortsette eksamen.

Ved gruppeeksamen står alle deltakere i gruppa til ansvar for alt av innhold i besvarelsen, produktet eller prestasjonen.

Ved mistanke om fusk avbrytes sensuren eller vurderingen til det foreligger vedtak i saken.

§ 9-2. Annullering og utestenging

Saker om fusk, forsøk på fusk og medvirkning til fusk behandles etter lovens § 12-4.

Høgskolens nemnd for studentsaker kan fatte vedtak om annullering av eksamen eller obligatoriske aktivitet som følge av fusk eller forsøk på fusk jf. lovens § 12-4 andre ledd

Høgskolens nemnd for studentsaker kan utestenge studenten fra høgskolen og frata studenten retten til å gå opp til eksamen ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i inntil ett år som følge av fusk eller forsøk på fusk, jf. lovens § 12-4 tredje ledd. I særlig grove tilfeller kan studenten utestenges i inntil to år

Kapittel 10. Vitnemål og dokumentasjon

§ 10-1. Vitnemål

Høgskolen utsteder digitalt vitnemål for oppnådd grad jf. lovens § 11-12, og utsteder vitnemålstillegg på engelsk (Diploma Supplement). Oppnådd grad med resultater er tilgjengelig via Studentweb og Vitnemålsportalen.

Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for vitnemålet, må være avlagt ved høgskolen i Innlandet. Rektor kan fastsette unntak for tilknytningskravet

for fellesgrader, jf. forskrift om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse § 5.

Vitnemålet skal inneholde opplysninger om grunnlaget for tildeling av graden. Kun de emner som inngår i graden, skal fremkomme på vitnemålet. Faglig godkjenning etter § 3-7 skal framgå av vitnemålet, med merknad om grunnlaget for godkjenningen.

Vitnemålet skal inneholde generell informasjon om graden, studieprogrammets målsetting, innhold og organisering samt beskrivelse av læringsutbytte.

Det utstedes kun ett vitnemål til en student for hvert studieprogram som gir grunnlag for vitnemål. Det utstedes ikke nytt eller endret vitnemål dersom studenten går opp til eksamen på nytt etter at studieprogrammet er fullført.

Godkjenning av utdanning og tilknytningskrav i forbindelse med utstedelse av vitnemål, reguleres i forskrift 21. desember 2018 nr. 2221 om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse, samt denne forskriften §§ 3-6 og 3-7.

Der det kan dokumenteres at et tidligere utstedt vitnemål på papir er tapt i brann, tyveri eller lignende kan det etter søknad utstedes et duplikat etter fastsatt gebyr.

For bachelorgrad etter § 3-2 bokstav b) og c) utstedes vitnemål etter søknad fra studenten. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt på søknadstidspunktet.

Vitnemålet utstedes på bokmål eller på nynorsk. For engelskspråklige studieprogrammer utstedes vitnemålet på engelsk. Høgskolen oversetter ikke vitnemål.

Deleksamen føres ikke på vitnemål, med mindre det er gitt nasjonale føringer om dette.

§ 10-2. Dokumentasjon på fullført studieprogram og resultater

For utdanninger som ikke fører frem til grad utstedes digital dokumentasjon på fullført studieprogram.

Studenten kan fortløpende hente ut resultater i Studentweb

Kapittel 11. Utfyllende regler og ikrafttredelse

§ 11-1. Utfyllende bestemmelser

Rektor kan fastsette utfyllende bestemmelser, regler og retningslinjer til denne forskriften. Fakultetet fastsetter regler som er særegne for den enkelte eksamen, som tillatte hjelpemidler og regler for samarbeid.

Informasjon som er publisert på høgskolens nettsider, Studentweb eller læringsplattform anses som gitt til den enkelte student.

§ 11-2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2024.

Samtidig oppheves forskrift 26. januar 2017 nr. 98 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet.

NOTAT**Til**

Bente Ovedie Skogvang/UNIO ved Høgskolen i Innlandet, Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk, Den norske filmskolen, Avdeling for digitalisering og infrastruktur, Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi, Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi, Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Forskningsavdelingen, Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap, HR-avdelingen, Utdanningsavdelingen, Økonomiavdelingen, Morten Lommerud Amundsen/Tillitsvalgte/tjenestemannsrepr/verneombud HINN, Line Fjellberg/Tillitsvalgte/tjenestemannsrepr/verneombud HINN, Espen Dragstmo/Institutt for rettsvitenskap, filosofi og internasjonale studier, Studentombud

Saksbehandler: Esben Dybvik
Esben.Dybvik@inn.no
Saknr: 23/07508-2
Dato: Velg dato
Side 1 av 2

Høring - Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Studiedirektør sender med dette forslag til ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet på høring. Ny lov om universiteter og høyskoler og høgskolens erfaringer med forskriften som ble etablert ved fusjonstidspunktet medfører at det er behov for å oppdatere regelverket for områdene opptak, studier og eksamen.

Formålet med forskriften er å fastsette rettigheter og plikter for studentene, samt fastsette hvem som har myndighet til å fatte vedtak etter forskriften.

En arbeidsgruppe bestående av medlemmer av den studieadministrative faglinjen har utarbeidet et forslag til ny forskrift. Utdanningsutvalget og studieadministrativt ledermøte er holdt orientert om arbeidet og er forelagt prinsipielle spørsmål underveis. Det er avholdt et innledende møte med Studentorganisasjonen i Innlandet om arbeidet, med fokus på oppfølging av fanesakene til studentorganisasjonen. Fanesakene omhandler blant annet tydelige regler om fusk og like muligheter for deltakelse i undervisning og vurdering.

Forslaget er i stor grad en videreføring av gjeldende regler og struktur, men gruppa har lagt vekt på oppdatering og tydeliggjøring av regelverket på bakgrunn av erfaringer som er gjort etter fusjonstidspunktet. I sum er endringene for omfattende til å kunne håndteres gjennom en endringsforskrift, og arbeidsgruppa foreslår at gjeldende forskrift oppheves og erstattes av en ny forskrift.

Det er også lagt vekt på å tydeliggjøre hvor beslutningsmyndigheten ligger der bestemmelsene skal benyttes til å fatte vedtak. Her vil det henholdsvis stå «rektor» for institusjonsnivået eller «fakultetet». Fakultetene vil i all hovedsak fatte vedtak i enkeltsaker knyttet til studenter.

Høringspart er Studentorganisasjonen i Innlandet, fakulteter og enheter, studentombudet og hovedtillitsvalgte. Det bes om et samlet innspill fra den enkelte høringspart.

Innspill sendes til esben.dybvik@inn.no innen 24. mai 2024 kl. 15.00.

Etter gjeldende lov om universiteter og høyskoler § 3-9 er det høgskolestyret som vedtar eksamensforskrift. Endelig forskrift vil bli lagt frem for vedtak i styremøte 19. juni 2024.

Eventuelle spørsmål om høringen kan rettes til saksbehandler.

Halvor Gillund Knudsen
studiedirektør

Esben Dybvik
Seniorrådgiver

Kopi:

Høringsnotat – ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet

Stortinget vedtok [ny universitets- og høyskolelov](#) 8. mars 2024. Loven skal virke fra 1. august 2024, med frist for institusjonene til å vedta lokale forskrifter på nytt med hjemmel i ny lov innen 2026. Forskriftsbestemmelser som er i strid med ny lov må endres innen 1. august 2024.

Høgskolen etablerte gjeldende forskrift i forkant av fusjonen (2017), og uavhengig av ny lov var det påbegynt en helhetlig revisjon av forskriften. Forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN baserte seg på regelverket fra høgskolene i Hedmark og Lillehammer, og etter 7 år som ny virksomhet er det behov for å oppdatere forskriften i tråd med erfaringer fra den studieadministrative faglinjen. Dette arbeidet har tatt opp i seg forslaget til ny lov, og det er derfor mulig å vedta ny forskrift som har sammenfallende virketidspunktet som ny lov.

Den nye universitets- og høyskoleloven bygger på NOU 2020: 3 Ny lov om universiteter og høyskoler, NOU 2022: 2 Akademisk yringsfrihet – God yringskultur må bygges nedenfra, hver dag, departementets høring i juni 2022 og høringsinnspillene til de to NOU-ene og til departementets høringsforslag. I tillegg inngår lovendringene som ble vedtatt i 2021 og 2022 i grunnlaget for lovforslaget. De sentrale forarbeidene til den nye loven er Prop. 126 L (2022–2023) og Innst. 169 L (2023- 2024). I proposisjonen er det samlet relevant tolkningsinformasjon, og innstillingen fra Stortinget inneholder også enkelte forventninger og utdypninger og presiseringer om hvordan loven skal forstås.

Departementet foreslår i stor grad å videreføre dagens regler. Departementet foreslår imidlertid betydelige endringer i lovspråk og struktur. Endringene skal gjøre det enklere å finne fram i loven og forstå reglene. For det studieadministrative fagområdet er det lovfesting av krav om to sensorer ved alle enkeltksamener på 15 studiepoeng eller mer som får størst konsekvenser for HINN. Nærmere regler om sensur vil komme frem av kapittel 8 i forskriften. Departementet har også lagt stor vekt på å tydeliggjøre bestemmelsene om fusk. Dette følges opp i forskriftens kapittel 9.

Lovendringer knyttet til muligheten til å opprette og legge ned studiesteder, midlertidige ansettelser, bestemmelser om fagspråk m.m. reguleres ikke av forskriften, og må følges opp i andre prosesser.

Oppsummering

Forslag til ny forskrift og en sammenstilling av ny og gammel forskrift er vedlagt. De største endringene i forskriften kan oppsummeres slik:

- Ny ordlyd i hele kapittel 2 om opptak
- Ny samlet bestemmelse om individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, praksis, læremidler og eksamen (§ 5-6)
- Begrepet obligatoriske arbeidskrav erstattes av samlebegrepet obligatoriske aktiviteter (§ 6-4).

- Det skal som hovedregel avholdes kontinuasjonseksamen for studenter med gyldig fravær eller stryk (§ 6-8)
- Adgang til å søke om tilgang til kontinuasjonseksamen på annet grunnlag enn gyldig fravær og stryk (§ 6-8)
- Unntaksvis kan kontinuasjonseksamen avholdes med annen eksamensform enn ordinær eksamen (§ 6-8)
- Hovedregel om kontinuasjon av mappeeksamen (§ 6-8)
- Regler for muntlig justerende eksamen (§ 6-14)
- Hjemmel til å fatte vedtak om individuell sensur ved gruppeeksamen (§ 6-15)
- Nytt kapittel 7 om praksis
- Krav om to sensorer ved enkeltksamener på 15 studiepoeng eller mer (§ 8-2)
- Kravet om ekstern godkjenning av alle eksamensoppgaver og sensorveiledninger fjernes, og erstattes av et krav om at det enten gjennomføres ekstern sensur ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen (§ 8-2)
- Sensurfrist beregnes med utgangspunkt i virkedager (§ 8-3)
- Det presiseres at fusk kun vil gjelde handlinger som kan være egnet til å gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller andre (§ 9-1)
- Mulighet til å utestenge studenter i inntil 2 år i særlig grove tilfeller av fusk (§ 9-2)
- Den generelle adgangen til å søke om dispensasjon fra bestemmelsene i forskriften nedfelt i nåværende § 10-1 oppheves.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er i hovedsak lovfesting av krav om to sensorer ved eksamener på 15 studiepoeng eller mer som kan gi økonomiske konsekvenser for høgskolen. Dette er en konsekvens av lovendringen, og ikke av forskriftsendringen. I grunnlaget for lovvedtaket fremkommer det at ca. 70% av enkeltksamener i sektoren er på mindre enn 15 studiepoeng, og dermed ikke berørt av kravet. Tall på virksomhetsnivå ved HINN tilsier at vi har en høyere andel eksamener på 15 studiepoeng eller mer sammenlignet med sektoren. Samtidig brukes det allerede to sensorer på både små og store eksamener ved HINN, blant annet for å oppfylle kravet om et visst omfang av ekstern sensur. Omfanget av sensur med bare en sensor er ikke kartlagt.

Retningslinjer, utfyllende bestemmelser og informasjon må revideres slik at disse samsvarer med ny lov og forskrift. Ny forskrift vil også utløse behov for nye retningslinjer på enkelte områder, og dette følges opp av utdanningsavdelingen.

Videre arbeid

I etterkant av lovvedtaket har Kunnskapsdepartementet har sendt på høring et forslag til ny struktur for sentrale forskrifter knyttet til loven. Ny struktur og endringer i de sentrale forskriftene vil medføre behov for å gjøre en ny revisjon av høgskolens forskrift i nærmeste fremtid. Den studieadministrative arbeidsgruppa anbefaler at det årlig gjennomføres en vurdering om behov for endringer i høgskolens forskrift.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Dette kapitlet inneholder bestemmelser om forskriftens virkeområde og definisjoner på begreper som blir brukt flere steder i forskriften.

Loven fastslår at doktorgradskandidatene har de samme rettighetene og pliktene ved eksamen og obligatoriske aktiviteter som studentene i opplæringsdelen. I høgskolens ph.d.-forskrift er det ikke fastsatt nærmere regler om eksamen i opplæringsdelen, og forskrift om opptak, studier og eksamen vil derfor gjelde for denne. Det foreligger bestemmelser om eksamen og obligatoriske aktiviteter ut over kapittel 6 i forskriften om opptak, studier og eksamen. Eksempelvis vil kapittel 9 ha bestemmelser om fusk som også kan få anvendelse i opplæringsdelen. Det foreslår derfor en generell regel om virkeområdet, likevel slik at det er mulig å avgrense dette i konkrete saker.

Begrepslisten i § 1-2 er oppdatert slik at definisjonene samsvarer med begrepsbruken i proposisjonen til ny lov om universiteter og høyskoler (Prop. 126 L (2022-2023)). Det er behov for å definere hva som menes med fordypning slik at bestemmelsene i kapittel 3 om grader kan anvendes på riktig grunnlag. Videre er det foreslått en tydeliggjøring av hva som regnes som selvstendig arbeid, herunder at slikt arbeid blir til under veiledning. Det er også tatt inne en definisjon av mappeeksamen da det er definert en hovedregel om kontinuasjon av mappeeksamen i § 6-8.

Kapittel 2. Opptak

Kapitlet regulerer opptaket av studenter til utdanningene ved HINN. Det foreligger en sentral opptaksforskrift som regulerer opptaket til grunnutdanningene, og høgskolens forskrift gir i stor grad føringer for opptak til andre typer utdanninger.

Det er behov for å flytte en del bestemmelser fra retningslinjer (utfyllende bestemmelser) til forskrift da de sentrale rettighetene og pliktene skal følge av forskrift. Det foreslås derfor et helt nytt kapittel om opptak. Det fastsettes at oppdragsstudier kan ha egne rangeringsregler og at søkere utenfor EU/EØS ikke vil få vurdert søknaden om opptak før det foreligger finansiering. Det siste er en konsekvens av at det i loven er innført krav om skolepenger for denne gruppen.

Forslaget er ellers en videreføring av gjeldende regler.

Kapittel 3. Grader og faglig godkjenning

I kapitlet fastsettes det krav til grader og nærmere regler om faglig godkjenning av utdanning. Forslaget innebærer en videreføring av gjeldende regler, men det er lagt vekt på harmonisering med bestemmelsene i lov om universiteter og høyskoler og med sentrale forskrifter på området. Det foreslås også en del språklige endringer.

Lovgiver mener at det er institusjonene selv som skal bestemme innholdet i bachelorgraden, men i forskrift om krav til mastergrad er det fastsatt krav til opptaksgrunnlaget for mastergrader. Dette blir førende for hvordan bachelorgraden bygges opp.

Forslaget til § 3-2 bokstav a) innebærer at ordlyden i større grad sammenfaller med bestemmelsene i forskrift om krav til mastergrad. Det tydeliggjøres at en bachelorgrad fra HINN skal inneholde en fordypning på minimum 80 studiepoeng.

I bokstav b) tydeliggjøres det at en yrkesutdanning, i kombinasjon med fullført studieprogram på 60 studiepoeng fører frem til bachelorgrad. I forskrift om krav til mastergrad er det kun yrkesutdanninger som kan danne slikt grunnlag, og det foreslås derfor å ta ut begrepene «integrert utdanning» og «annet studieprogram». Bestemmelsen skal sikre at studenter som har fullført en 2- eller 3-årig yrkesutdanning som ikke var gradsgivende i gammel gradsstruktur kan oppnå bachelorgrad gjennom å ta 60 nye studiepoeng, og på den måten kunne kvalifisere seg for opptak til mastergrad. Bestemmelsen skal også sikre at graden høgskolekandidat kan bygges ut til en bachelorgrad, og på den måten kvalifisere for opptak til mastergrad.

Den sammensatte bachelorgraden etter bokstav c) er et supplement til bachelorgrad fastsatt i en samlet studieplan. Bestemmelsen skal sikre at flere får anledning til å sette sammen tidligere utdanning til en grad, og det åpner for på en mer fleksibel måte å oppnå opptaksgrunnlag til masterutdanning.

For å sikre at emnene i graden har en tilstrekkelig faglig sammenheng er det et krav at fordypningen og ytterligere fag er fastsatt i studieplan. Både fordypningen og ytterligere fagområde kan settes sammen av flere studieprogrammer, men det forutsettes at studenten har fullført og bestått alle studieprogrammene. Av hensyn til gjennomstrømming er det ikke ønskelig at studentene søker seg inn på studieprogrammer og tar opp en studieplass bare for å avlegge eksamen i bestemte emner som skal inngå i en sammensatt grad. Studieplanene sørger for at emnene har en sammenheng, og HINNs regelverk må underbygge at studentene gjennomfører utdanningen etter en studieplan.

Begrepene «fag» og «emnegruppe» foreslås fjernet fra bestemmelsene da det etter innføringen av kvalitetsreformen ble slutt på å bygge opp utdanninger gjennom fag og emnegrupper. Begrepene er også tatt ut av den nye loven om universiteter og høyskoler.

§ 3-6 om tilknytningskrav for tildeling av grad er flyttet til kapittel 10 om vitnemål.

§ 3-7 om faglig godkjenning er omformulert i tråd med ordlyden i loven. En student har krav på å få godkjent akkreditert høyere utdanning så lenge faglige krav er oppfylt. Annen utdanning kan godkjennes. Etter loven skal også deleksamen godkjennes så lenge faglige krav er oppfylt. Nærmere regler om reduksjon av studiepoeng ved overlapp beskrives i retningslinjer.

Kapittel 4. Studier

I dette kapitlet finner man bestemmelser om studieportefølje, studieplaner, utdanningsplaner m.m.

Gjeldende regler videreføres med noen språklige endringer, med tillegg av en ny bestemmelse i § 4-2 fjerde ledd om studentenes rettigheter ved endringer i et studieprogram. Hva som er å anse som en vesentlig endring av læringsutbytte, nivå og struktur vil måtte gjøres ut fra en konkret vurdering i den enkelte sak. Endring av eksamensordning uten at læringsutbyttet eller nivå endres vil normalt ikke ansees som en vesentlig endring. Kunstig intelligens og annen ny teknologi har gjort det nødvendig å unntaksvis kunne endre eksamensordning, slik at eksamen kan gjennomføres på en faglig forsvarlig måte. Merk at tredje ledd fastsetter at endringer uansett ikke kan tre i kraft før ved nytt studieår.

Bestemmelsene skal sikre at det gjøres grundige vurderinger dersom det blir aktuelt å gjøre endringer for et inneværende kull, og at endringer blir varslet i god tid.

Med hjemmel i forskrift om egenbetaling i høyere utdanning kan høgskolen kreve at studentene disponerer datamaskin. Egenbetalingsforskriften stiller ikke et slikt krav til studentene, og et krav må derfor fremgå av institusjonenes egen forskrift.

Kapittel 5. Studierett og permisjoner

Kapittelet inneholder bestemmelser om studierett, permisjoner og individuell tilrettelegging.

Forslaget innebærer en videreføring av gjeldende regler. I tillegg foreslås det nye regler om tap av studierett, permisjon og individuell tilrettelegging.

§ 5-1 syvende ledd om vesentlige endringer/avvikling av studieprogrammer foreslås fjernet. Denne bestemmelsen er erstattet av ny §§ 4-2 fjerde ledd og 6-2 sjette ledd. Gjeldende bestemmelse kan leses slik at studentene har rett til undervisning og obligatoriske aktiviteter etter gammel studieplan i ett år etter at studieprogrammet ble endret eller avviklet. Dette har ikke vært tilsiktet. Det er ikke praktisk mulig å gjennomføre parallelle løp med undervisning, og intensjonen har vært å gi studentene rett til eksamen etter gammel ordning påfølgende år. Denne retten er videreført i § 6-2 sjette ledd.

Bestemmelsen i § 5-3 bokstav c) om automatisk opphør av studierett på grunn av manglende registrering er flyttet til § 5-4 da det kreves at det fattes enkeltvedtak når studieretten inndras på dette grunnlaget. I § 5-4 bokstav b) presiseres det at man taper studieretten når man har brukt opp sine forsøk til eksamen i samme emne. Studieretten tapes selv om man har gjenstående forsøk i andre emner. Studentene tas opp til studieprogram og ikke til enkeltemner. Når studenten ikke lenger kan fullføre studieprogrammet skal dette føre til tap av studierett. I bokstav d) presiseres det at også fremleggelse av falske dokumenter skal medføre tap av studierett.

§ 5-5 om permisjoner er omformulert i tråd med at studentene fra 2022 ble gitt lovfestet rett til permisjon. Høgskolen har forskriftsfestet retten til permisjon lenge før dette ble en rettighet etter loven. Etter loven har studentene studierett i permisjonstiden som skal sikre at studentene har tilgang til velferdstjenester. Etter HINN's forskrift innebærer en studierett at man har tilgang til undervisning, veiledning m.m. Et vedtak om permisjon er ikke til hinder for at studenten har noe studieprogresjon i permisjonsperioden. Dette reguleres nærmere i retningslinjer.

Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har lovfestet rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, praksis, læremidler og eksamen. Høgskolen har lagt ordlyden i loven til grunn når man har behandlet søknader om tilrettelegging, og man har hatt utfyllende regler om tilrettelegging av eksamen i forskrift. Vilkårene for å få individuell tilrettelegging er de samme for eksamen som for andre aktiviteter. Det foreslås derfor å innarbeide en helhetlig bestemmelse om individuell tilrettelegging i § 5-6, med presiseringer av at det fastsettes egne frister for søknad om tilrettelegging av eksamen og praksis. På disse områdene vil det være behov for frister for å kunne få oversikt over og forberede aktuelle tilretteleggingstiltak. Vedtak i saker om tilrettelegging er enkeltvedtak som studenten kan påklage etter bestemmelsene i forvaltningsloven. Dette vil fremgå av vedtakene som fattes.

Kapittel 6. Eksamen

Forslaget til nytt kapittel 6 om eksamen er i stor grad videreføring av gjeldende regler.

I lovproposisjonen er det beskrevet at formålet med eksamen er å måle studentenes kunnskaper og ferdigheter opp mot læringsutbyttene i emnet. Denne beskrivelsen er tatt inn i forslaget til § 6-1. Generelt om eksamen. I tillegg er beskrivelsen av eksamen som et selvstendig, originalt og individuelt arbeidet flyttet opp fra fjerde til første ledd. På den måten kommer formålet med eksamen tydelig frem i innledningen av kapittelet.

Det foreslås å ikke videreføre bestemmelsen om det normale omfanget av skriftlig eksamen under tilsyn i forskrift. Det er ikke hensiktsmessig å forskriftsfeste eksamensformene, og det er heller ikke behov for å regulere eksamen under tilsyn særskilt.

I forslaget presiseres det at eksamen avholdes til den tid som høgskolen fastsetter og at kandidatene selv er ansvarlige for å levere besvarelsen i samsvar med instruksjonen.

I nytt syvende ledd fastsettes det at eksamensbesvarelser ikke kan benyttes til annet enn sensur (inkludert plagiatkontroll), med mindre det foreligger avtale. Dette følger av personopplysningslovgivningen, men det er hensiktsmessige å presisere dette i de generelle bestemmelsene om eksamen. Bestemmelsen er ikke til hinder for at man ved klagesensur kan gi sensorene et antall besvarelser som eksempler.

I § 6-2 er det presisert at det ut over krav til å gå opp til eksamen også kan fastsettes krav til å kunne fortsette studiet. Enkelte utdanninger har i studieplan krav om at en eller flere eksamener må være bestått for å kunne påbegynne et nytt emne. Denne praksisen krever en tydeligere hjemmel enn det som i dag fremkommer av § 5-1 om studierett. I sjette ledd er det tydeliggjort hvilke rettigheter studentene har til eksamen når et emne avvikes.

§ 6-3 om forkunnskapskrav videreføres ikke da dette allerede er dekket av § 6-2 andre ledd.

§ 6-4 endres i tråd med at obligatoriske aktiviteter er kommet inn som samlebegrep i ny lov om universiteter og høyskoler. Obligatoriske arbeidskrav er en type obligatorisk aktivitet på linje med obligatorisk undervisning m.m. Se definisjonen av obligatoriske aktiviteter i § 1-2. Ikke alle typer obligatoriske aktiviteter lar seg gjennomføre på nytt i forkant av en eksamen. Det er i hovedsak skriftlige arbeider som studentene kan forvente å få et nytt forsøk på, men også her begrenset til tilfeller hvor det er gjennomførbart. Av og til kan slike aktiviteter ligge tett opp mot eksamen, noe som kan gjøre det umulig å gi flere forsøk.

I § 6-6 tydeliggjøres det at det er en hovedregel at studentene har tre eksamensforsøk per emne. For praksis, masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad er det fastsatt egne regler. Selvstendig arbeid i lavere grad vil primært være bacheloroppgaven, men da denne omtales på flere måter i studieplaner må man bruke samlebegrepet «selvstendig arbeid» i regelverket (se definisjon i § 1-2). Det er behov for å presisere at retten til eksamensforsøk forutsetter at studenten har studierett og at eksamen fortsatt tilbys. Tidligere studenter kan ikke gå opp til eksamen på nytt som student, selv om man har eksamensforsøk «til gode». Denne gruppen må avlegge privatisteksamen.

I femte ledd tydeliggjøres det at det kun kan innvilges fjerde eksamensforsøk i tilfeller der studenten ikke har bestått eksamen. Forsøk på forbedring av bestått karakter må gjøres innenfor rammen av 3 forsøk.

I § 6-7 samles regelen om eksamensforsøk for masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad i første ledd da reglene er likelydende. Definisjonen av selvstendig arbeid er revidert i § 1-2 for å tydeliggjøre hvilke eksamener som kommer inn under denne bestemmelsen. Vilkåret for å avlegge eksamen på nytt er knyttet til at besvarelsen er vurdert til ikke bestått ved første forsøk. Retten til ny eksamen har man uavhengig av om det er registrert «ikke levert» ved tidligere forsøk.

Av hensyn til tilretteleggingsplikten, studieprogresjonen og gjennomstrømming har høgskolen hatt praksis for å arrangere kontinuasjonseksamen som studenter med stryk eller gyldig fravær ved ordinær eksamen. Da dette allerede er etablert praksis foreslås det å forskriftsfeste dette som en hovedregel, herunder at slik eksamen avholdes i påfølgende semester. Det kan gjøres unntak for å avholde kontinuasjonseksamen ved eksamensformer som ikke like enkelt lar seg arrangere for en eller et fåtall studenter. Se likevel forslaget i femte ledd om å avholde slik eksamen med alternativ eksamensform. Det presiseres videre at ved graviditet og fødsel har studenter lovmessig krav på slik eksamen.

Gjeldende regelverk har bestemmelser om at rektor kan fastsette regler for tilgang til kontinuasjonseksamen for andre grupper enn de som er favnet av forskriften. Regler som gjelder grupper av studenter må fastsettes i forskrift. Bestemmelsen foreslås erstattet med en mer generell adgang til å søke om tilgang til slik eksamen. Hva som er å anse som et særlig tilfelle må avklares i retningslinjer, men vil bygge på de samme kriteriene som i rektorvedtaket.

Videre tas det i femte ledd inn en begrenset mulighet til å avholde kontinuasjonseksamen med annen eksamensform enn ordinær eksamen. Hovedregelen er at eksamensformene skal være like, men unntaksvis kan det være hensiktsmessig å fastsette en egen eksamensform for kontinuasjonseksamen som sikrer studieprogresjon dersom studenten blir syk e.l. En slik løsning er mest aktuelle for eksamensformer som vanskelig lar seg sette opp for enkeltstudenter, som produksjoner e.l. Bestemmelsen gir ikke studenten rett til en alternativ eksamensform, men høgskolen kan tilby slik eksamen i tilfeller der høgskolens selv mener det er hensiktsmessig. Det er en grunnleggende forutsetning at eksamensformene er faglig jevn gode.

I syvende ledd tas det inn en ny bestemmelse om kontinuasjon av mappeeksamen. Det er et behov for å fastsette en hovedregel som skal virke med mindre annet fremgår av emnebeskrivelsen. Det foreslås en definisjon av mappeeksamen i § 1-2.

§ 6-9 om praksis i profesjonsstudiene erstattes av et nytt kapittel 7 om praksis.

Bestemmelsene om privatisteksamen i § 6-10 justeres i henhold til ordlyd i ny lov om universiteter og høyskoler. Den frie eksamensretten videreføres i ny lov, men plikten til å betale semesteravgift er tatt inn i loven. Dette har tidligere kun vært regulert i lov om studentsamskipnader. I forbindelse med behandlingen av lovsaken i Stortinget ble det tydeliggjort at det ikke er alle typer obligatoriske aktiviteter som kan settes som vilkår for privatisteksamen. Krav som ikke er kompetansegivende, og oppmøtekrav som er satt med

formål om å skape et godt læringsmiljø er eksempler på krav som ikke er like aktuelle for privatister. Dette må avklares i retningslinjer for privatisteksamen.

§ 6-11 om tilrettelegging av eksamen erstattes av § 5-6 om individuell tilrettelegging. Utfyllende bestemmelser om tilrettelegging av eksamen må følge av retningslinjer.

Selv om det ikke er ønskelig å forskriftsfeste eksamensformene er det likevel behov for å regulere studentens rettigheter og plikter ved eksamen. Muntlig justerende eksamen er en eksamensform med behov for egne regler da denne ikke regnes som en frittstående eksamen eller deleksamen, men er en forlengelse av et innlevert produkt. I 6-14 settes det opp regler for denne eksamensformen som blant annet skal sikre at den foreløpige karakteren protokollføres. Denne vil typisk settes på grunnlag av et etterprøvbart skriftlig arbeid, hvor studenten har klagerett. Protokollføring skal sikre at det er dokumentert hvilken karakter som er påklagd.

I § 6-15 foreslås det nye regler om gruppeeksamen. Erfaringsmessig er det ikke alle grupper som fungerer like godt, og dette kan få særlige konsekvenser i en eksamenssituasjon hvor prestasjonen føres på vitnemål. Frem til nå har ikke høgskolen hatt hjemmel for å fatte vedtak i saker der gruppe-medlemmer ikke bidrar, og det er behov for å få et slikt grunnlag på plass. Utfyllende bestemmelser må fastsettes i retningslinjer.

Kapittel 7. Praksis

Det foreslås å ta inn et nytt kapittel om praksis. Tidligere har praksis i profesjonsstudier (lærerutdanninger, helse- og sosialfaglige utdanninger og andre yrkesutdanninger med nasjonal rammeplan) vært regulert gjennom kapittel 6 om eksamen. Det er behov for å fastsette bestemmelser om varsling ved fare for ikke bestått praksis, nærmere regler om avbrutt praksis og utsatt praksis. Dette reguleres i dag i studiespesifikke retningslinjer, men dette berører sentrale rettigheter og plikter for studentene og skal reguleres i forskrift. Videre er det behov for å utvide virkeområdet til å gjelde alle typer praksis der studentene blir vurdert og der resultatet føres på vitnemålet, og ikke avgrense reguleringen til utdanninger med nasjonal rammeplan.

Det kan være aktuelt å gjennomføre praksis som obligatorisk arbeidskrav, f. eks korte observasjonspraksiser e.l. der studenten ikke blir vurdert, men får praksisen godkjent på grunnlag av deltakelse. Praksis som obligatorisk aktivitet vil bli regulert i retningslinjer for obligatoriske aktiviteter.

Kapittel 8. Karaktersystem, sensur og klage

I forslaget til kapittel 8 innarbeides den lovfestede «tosensorordningen». Denne innebærer blant annet at det skal være to sensorer på alle enkeltksamener på 15 studiepoeng eller mer. Det tydeliggjøres også at det enten skal brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen. Ut over dette foreslås det en del språklige endringer. Forslaget er ellers en videreføring av gjeldende regler.

I § 8-1 bokstav d) tilføres kunsthaglige emner som eksempel på eksamen der bestått/ikke bestått kan brukes. I sjetten ledd fjernes begrepene «prøve» og «bedømmelse» da all karaktergivende aktivitet regnes som eksamen.

Studentorganisasjonens fanesak om forskriftsfesting av anonymitetsprinsippet ved sensur er tatt inn i § 8-2 første ledd. Her forskriftsfestes en allerede etablert praksis om å bruke kandidatnummer så langt eksamensformen tillater det.

§ 8-2 om sensurordninger omarbeides ellers i tråd med endringer i lov om universiteter og høyskoler kapittel 11. Bestemmelsen bygger også på [Universitets og høyskolerådets veiledende retningslinjer for sensur](#). Ny ordlyd i loven tydeliggjør at det enten skal brukes ekstern sensor ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering. I merknaden til § 11-6 i ny lov om universiteter og høyskoler er ekstern evaluering beskrevet slik:

Ekstern evaluering på systemnivå kan f.eks. være ekstern kvalitetssikring ved eksamensgjennomføringen, som ekstern gjennomgang av eksamensoppgave eller -form (om den er egnet til å prøve studentenes kunnskaper i henhold til emneplanens læringsutbytter). Det kan også være kvalitetssikring av sensurordningen, som ekstern gjennomgang av sensorveiledning, stikkprøvekontroll av ulike sensorers karaktersetting o.l.

HINNs gjeldende forskrift legger opp til at alle eksamensoppgaver og sensorveiledninger skal godkjennes av ekstern sensor. Dette oppfyller krav til ekstern evaluering fastsatt i gjeldende lov (uhl § 3-9). HINN har også forskriftsfestet at bør det benyttes ekstern sensor til karakterfastsettelse hvert tredje år, såkalt ekstern sensur. Det foreslås at § 8-2 fjerde ledd, som fastsetter at alle eksamensoppgaver og sensorveiledninger skal godkjennes av ekstern sensor utgår, slik at det blir et reelt og begrunnet valg mellom ekstern sensur eller ekstern evaluering ved den enkelte eksamen slik ny lov legger opp til. I noen tilfeller vil den beste kvalitetssikringen være å bruke ekstern sensor til å fastsette karakterer, for eksempel der det er vanskelig å få til anonym sensur. I andre tilfeller er det mer hensiktsmessig å bruke ekstern evaluering. Ekstern sensur vil kunne ha liten effekt ved flervalgsprøver eller andre former for automatisert sensur.

Kravet til ekstern sensur eller ekstern evaluering er overordnet, og gjelder også eksamener som faller inn under «tosensorordningen». Det innebærer at selv om man benytter to sensorer, må man også sørge for at kravet til ekstern sensur eller ekstern evaluering er oppfylt ved den enkelte eksamen, for eksempel ved at eksamensoppgaven godkjennes av ekstern sensor, eller at en av de to sensorene er ekstern.

§ 8-2 femte ledd bokstav a) og b) følger av ny lov om universiteter og høyskoler § 11-7 andre ledd, hvor det fastsettes krav om bruk av to sensorer ved enkeltksamener på 15 studiepoeng eller mer og ved ikke-etterprøvbare eksamener. Ca. halvparten av enkeltksamener ved HINN vil være på 15 studiepoeng eller mer, men det vil være store forskjeller mellom fakulteter og institutter. Ordningen er moderert i det nye lovforslaget til å gjelde større eksamener, og det er ikke lengere et krav om at en av sensorene ikke skal være knyttet til den delen av utdanningen som eksamen tilhører. Kunnskapsdepartementet skriver likevel i Prop. 126 L (2022-2023) punkt 15.7.4 følgende:

Departementet understreker at selv om begge sensorene kan være ansatt ved samme institusjon, bør institusjonene forsøke å finne minst én sensor som har en mest mulig uavhengig rolle overfor studentene vedkommende skal være sensor for, jf. også institusjonenes ansvar for å sørge for en betryggende og upartisk vurdering...

Loven fastsetter også at det skal være to sensorer ved vurdering av studentens selvstendige arbeid i lavere grad. Ved HINN har det vært forskriftsfestet krav om ekstern sensur ved slike eksamener, og dette kravet videreføres i bokstav c). Da det er lovfestet krav om ekstern sensur av selvstendig arbeide i høyere grad, slås dette sammen til en bestemmelse.

Kunnskapsdepartementet skriver i lovproposisjonen (Prop. 126 L (2022-2023) punkt. 15.6.4.2) følgende:

En viss bruk av ekstern sensur, både på bachelor- og mastergrads nivå, bør inngå som en del av institusjonenes kvalitetsarbeid og som en kvalitetskontroll av hvert enkelt studium.

I § 8-2 femte ledd bokstav c) foreslås det derfor å videreføre anbefalingen i fra Universitets og høyskolerådet om at det bør brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse på 1/3 av emnene hvert år, men at begrepet «øvrig» fjernes da denne anbefalingen var skrevet før det ble et lovfestet krav om to sensorer på alle enkeltksamener på 15 studiepoeng eller mer. Om «øvrig» beholdes vil anbefalingen bare gjelde eksamener på mindre enn 15 studiepoeng, noe som ikke er i tråd med Kunnskapsdepartementets forventning av et visst omfang av ekstern sensur.

I § 8-2 sjette ledd utvides bestemmelsen til tilfeller der det oppstår uenigheter mellom to interne eller to eksterne sensorer. Når flere eksamener skal vurderes av to sensorer må det påregnes at det blir flere tilfeller av uenighet. I tillegg vil lovens krav om ny sensur ved vesentlige karakteravvik føre til at to eksterne sensorer må bli enige om sensuren.

I § 8-3 fastsettes det at sensurfrist etter ny lov skal telles som virkedager og ikke i uker. Videre er det i tredje ledd foreslått at det er rektor og ikke høgskolestyret som kan gjøre unntak for enkeltksamener. Behov for unntak oppstår gjerne ved uforutsette hendelser, noe som gjør det umulig å forberede en styresak. Ny lov fastsetter at det er institusjonen, og ikke styret selv som avgjør spørsmålet om unntak.

Reglene om begrunnelse for, og klage på karakterfastsetting er ikke endret i ny lov. Dette med unntak av fristen for å gi begrunnelse. Etter ny lov er denne fristen absolutt og fastsatt til 2 uker etter at studenten har bedt om begrunnelse. Dette følges opp i § 8-4 i forslaget til ny forskrift.

I forslaget til § 8-6 er det tydeliggjort at det kun er feil som kan ha virket inn på studentens prestasjon eller vurderingen av denne som kan regnes som formelle feil ved eksamen. Dette i tråd med ordlyden i loven.

Kapittel 9. Fusk, annullering og utestenging

I kapitlet beskrives det hva som kan regnes som fusk ved eksamen og obligatoriske aktiviteter, og hvilke reaksjoner som kan gis ved fuskehandlinger. Forslaget bygger på presiseringer som er kommet frem i ny lov, samt at det er tydeliggjort at gjengivelse av innhold som er frembragt ved hjelp av kunstig intelligens som sitt eget arbeid er fusk. Lovforslaget er i stor grad videreføring av gjeldende regelverk.

Kunnskapsdepartementet mener at fuskebegrepet må være dynamisk, og at det vil være vanskelig å gi en definisjon i loven som både er presis og konkret nok, og som fanger opp framtidig utvikling av eksamensformer og fuskemetoder. Av samme grunn kan heller ikke

høgskolens forskrift gi en utfyllende og absolutt definisjon av fusk. I lovproposisjonens punkt 16.4.4.3 er det lagt vekt på å beskrive hva som kjennetegner en fuskehandling:

Felles for fusk er at en fuskehandling bryter med de angitte reglene for gjennomføringen av den obligatoriske aktiviteten eller eksamenen, og at det kan gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller en annen

I forslaget til ny forskrift vil bestemmelsene om fusk bygge på beskrivelsen av fuskehandlinger i lovproposisjonen. Gjeldende forskrift er utformet slik at brudd på reglene er å anse som fusk, men det er likevel slik at ikke alle regelbrudd kan regnes som fusk. Ved å legge til en beskrivelse av at handlingen må være egnet til å gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller andre, vil det bli tydeligere hvilke typer handlinger som regnes som fusk. I tillegg er det lagt vekt på å oppdatere og å tydeliggjøre eksemplene på fuskehandlinger, blant annet ved å nevne kunstig intelligens og annen teknologi. I tråd med lovproposisjonen (punkt 16.4.4.3) er det foreslått at skjult gjenbruk av eget tidligere arbeid kun kan regnes som fusk derom det tidligere arbeidet har gitt uttelling i form av bestått eksamen eller godkjent arbeidskrav. I tillegg skriver Kunnskapsdepartementet følgende:

Også gjenbruk av eget arbeid (ofte kalt «selvplagiering»), det vil si å sitere eller på annen måte gjenbruke sitt eget tidligere vurderte arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning, kan anses som fusk. Det forutsetter blant annet at det gjenbrukte arbeidet ikke stammer fra et forarbeid i samme prosjekt som naturlig kan gjenbrukes i sluttproduktet.

Høgskolen anser skjult gjenbruk som fusk fordi sensor er avhengig av å kunne skille mellom nytt og gammelt arbeid. Omfattende gjenbruk vil også være i strid med definisjonen av eksamen slik den fremkommer av § 6-1. Om gjenbruket holdes skjult vil det ikke være mulig å gjennomføre en faglig forsvarlig vurdering. Ved mistanke om fusk skal det etter ordlyden i ny forskrift gjøres en konkret vurdering av om studentens handling er egnet til å gi et uberettiget fortrinn.

§ 9-1 fjerde, femte og sjette ledd om likhet mellom besvarelser, krav til henvisninger og medvirkning foreslås fjernet da innholdet allerede er dekket av forutgående ledd og fordi man ikke automatisk kan fastslå at alle har fusket når det foreligger likhet i flere besvarelser eller ved medvirkning.

Reaksjonsfastsettelsen i fuskesaker følger av loven og kan ikke reguleres nærmere i institusjonenes lokale forskrifter. Nemnd for studentsaker må legge til grunn lovens bestemmelser og særmerknader samt rettspraksis når reaksjoner i fuskesaker utmåles. Dette med utgangspunkt i den konkrete fuskehandlingen. Ny lov åpner for at man kan reagere med utestenging i inntil to år i særlig grove tilfeller, men ikke slik at det bli en generell skjerping av reaksjonsfastsettelsen.

§ 9-2 omhandler annullering og utestenging. Bestemmelsen er oppdatert i henhold til ny lov, med 2 år utestenging som strengeste reaksjon. Tredje ledd foreslås opphevet da tilgangen til eksamen og telling av forsøk følger av forskriftens kapittel 6. Femte ledd foreslås også opphevet da man ikke kan innskrenke retten til eksamen før det er fattet vedtak i saken. I nytt fjerde ledd gis det hjemmel til å avbryte sensuren ved mistanke om fusk. Dette må gjøres da det ikke er mulig å gjennomføre en faglig forsvarlig vurdering av besvarelsen før mistanken er avklart.

Kapittel 10. Vitnemål og dokumentasjon

Reglene om vitnemål videreføres i ny forskrift med enkelte språklige endringer, blant annet som følge av ny lov om universiteter og høyskoler. Forslaget innebærer også at man deler opp bestemmelsene i to paragrafer med utgangspunkt i om utdanningen fører frem til en grad eller ikke. I begge tilfeller har studentene rett på dokumentasjon på fullført utdanning. § 10-2 andre ledd fastsetter at studentene til enhver tid finner resultater fra avlagte eksamener i Studentweb.

Kapittel 11. Utfyllende regler og ikrafttredelse

Gjeldende forskrift § 10-1 gir rektor en generell adgang til å gi dispensasjon fra forskriftens bestemmelser etter søknad. Denne muligheten foreslås fjernet da en slik generell adgang ikke har vært mulig å praktisere. Dersom det skal være forsvarlig å innvilge dispensasjoner må det foreligge kriterier som slike søknader skal behandles etter, og disse må være knyttet til den enkelte bestemmelse. I forslaget til ny forskrift er dette ivaretatt i de bestemmelser hvor det er aktuelt å kunne dispensere. Dette gjøres ved å sette opp en hovedregel, hvor aktuelle unntak fremgår av forskriften eller utfyllende bestemmelser.

I det avsluttende kapittelet gis det hjemmel til å fastsette utfyllende bestemmelser, regler og retningslinjer til forskriften. Dette vil være dokumenter som utarbeides i faglinjen til prorektor for utdanning. Forhold som er særegne for den enkelte eksamen må fastsettes av fakultetet i forbindelse med eksamensgjennomføringen. Det kan eksempelvis gjelde tillatte hjelpemidler ved eksamen og regler for samarbeid.

Sammenstilling – Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

Forskriften omfatter opptak, grader, studier og eksamen for grunnutdanninger, masterutdanninger og videreutdanninger ved Høgskolen i Innlandet. Forskriften gjelder også for personer som avlegger eksamen etter lov 1. april 2005 nr. 15 § 3-10 lovens § 11-4, uten å være tatt opp som student ved høgskolen.

For studier som er underlagt nasjonale rammeplaner, vil nasjonale rammeplaner gå foran denne forskriften ved en eventuell konflikt.

Forskriftens kapittel 6 gjelder også for eksamen i opplæringsdelen for graden ph.d. For andre forhold ved doktorgradsutdanningene gjelder bestemmelsene i forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Innlandet.

For doktorgradsutdanningene gjelder bestemmelsene i forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Innlandet. Forskriften vil likevel kunne få anvendelse på obligatoriske arbeidskrav og eksamener i opplæringsdelen i ph.d.-programmene, så langt dette ikke er regulert av loven eller forskrift om graden philosophiae doctor ved Høgskolen i Innlandet.

§ 1-2. Definisjoner og terminologi

<i>Eksamen</i>	Vurdering som gir grunnlag for fastsettelse av karakter i et emne, enten ved at resultatet skal inngå på vitnemål eller karakterutskrift, eller som en del av en samlet karakter på vitnemål eller karakterutskrift. <i>Alle prestasjoner i form av praksis, muntlig fremføring og oppgaver m.m., hvor det fattes sensurvedtak som føres på vitnemål eller på dokumentasjon for fullført studieprogram.</i>
<i>Emne</i>	Minste studiepoenggivende enhet i et studieprogram.
<i>Emnebeskrivelse</i>	Beskrivelse av bl.a. læringsutbytte, innhold, omfang, undervisnings- og arbeidsformer, arbeidskrav, krav til forkunnskaper og vurderingsformer i et emne. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen.
<i>Emnegruppe</i>	Godkjent kombinasjon av emner som gjennom en studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.

<i>Fordypning</i>	<i>Emner som i studieplanen er definert til å høre faglig sammen og som kan utfylle hverandre på en slik måte at de bygger på og går ut over grunnnivået i et fag.</i>
<i>Grunnutdanning</i>	Studieprogram der opptakskravet er generell studiekompetanse, eventuelt i kombinasjon med spesielle opptakskrav.
<i>Loven</i>	Med loven menes her lov av 1. august 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler (LOV-2024-03-08-9) .
<i>Mappeeksamen</i>	<i>Eksamen der innleveringer og andre enkeltprestasjoner gis selvstendige vurderinger i form av faglig tilbakemelding, men uten at studenten får oppgitt karakter. Karakteren for mappeeksamen fastsettes på grunnlag av en sensur av utvalgte eller alle prestasjonene.</i>
~~<i>Obligatoriske arbeidskrav aktiviteter</i>~~	~~Obligatoriske krav Obligatorisk undervisning, arbeid, veiledning, kurs eller praksis som må være godkjent for å gå opp til eksamen. Obligatoriske arbeidskrav aktiviteter fastsettes i emnebeskrivelsen og vurderes tilgodkjent eller ikke godkjent.~~
~~<i>Profesjonsstudier</i>~~	~~Studieprogram som reguleres av rammeplan og som kvalifiserer til et bestemt yrke.~~
<i>Privatist</i>	Den som etter reglene i lovens § 3-10 11-4 fremstiller seg til eksamen ved høgskolen uten å være tatt opp som student til vedkommende emne eller studieprogram ved høgskolen.
<i>Rammeplan</i>	Plan som gjennom nasjonal forskrift fastsetter læringsutbytte, innhold og oppbygging for <i>en bestemt</i> profesjonsutdanning.
~~<i>Sakkyndig instans</i>~~	~~Forstås her som lege eller tilsvarende instans med autorisasjon til å sykmelde eller fastsette diagnose.~~
<i>Selvstendig arbeid</i>	~~<i>Master-, bachelor- eller fordypningsoppgave eller annet arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art i henhold til studiets egenart. som viser forståelse, refleksjon og modning, og som blir til under veiledning. Arbeidet kan utføres individuelt eller i gruppe.</i>~~
<i>Sensorveiledning</i>	En skriftliggjøring av det faglige grunnlaget og de kriterier som en eksamen bedømmes etter, med bakgrunn i emnets læringsutbyttebeskrivelser.

<i>Student</i>	Som student regnes den som gjennom opptak i henhold til lovens § 3-6 og § 3-7 kapittel 8, er tatt opp til studier ved høgskolen.
<i>Studieplan</i>	Plan som gir nærmere beskrivelse av bl.a. opptakskrav, læringsutbytte, innhold og organisering av et studieprogram. Emnebeskrivelser inngår som en del av studieplanen. Rammeplaner omtales studieplaner som programplaner og fagplaner.
<i>Studiepoeng (sp)</i>	Omfanget av studieprogrammer og emner. Et studieår på heltid tilsvarer 60 studiepoeng med normert arbeidsbelastning på 1500–1800 timer for studentene. <i>Et mål på omfanget av emner og studentenes arbeidsbelastning, slik at ett studieår på fulltid i omfang og læringsutbytte tilsvarer 60 studiepoeng, med normert arbeidsbelastning på 1500–1800 timer.</i>
<i>Studieprogram</i>	Ett eller flere emner med overordnede læringsutbytter fastsatt i studieplan og som studentene kan knyttes til ut fra hvilke emner de har rett til å ta.
<i>Studierett</i>	Rettighet knyttet til det å være tatt opp som student på et studieprogram ved høgskolen.
<i>Utdanningsplan</i>	Individuell avtale mellom student og høgskole med plan for gjennomføring av studieprogrammet studenten er tatt opp til.
<i>Videreutdanning</i>	Studiepoenggivende studieprogram som gir ny formell kompetanse på lavere eller høyere grads nivå.

Kapittel 2. Opptak

~~§ 2-1. Opptak og rangering til grunnutdanning~~

~~Opptak og rangering av søkere til grunnutdanninger er regulert av departementets forskrift om opptak til høyere utdanning.~~

~~Rektor fastsetter utfyllende bestemmelser for vurdering av realkompetanse.~~

~~§ 2-2. Opptak og rangering til videreutdanning og masterutdanning som bygger på høyere utdanning~~

~~Opptakskrav til videreutdanning fremgår av studieplan eller nasjonal rammeplan.~~

Opptak av søkere til masterutdanninger er regulert av departementets forskrift om krav til mastergrad.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser rangeres søkerne etter rangeringsregelverk gitt i høgskolens utfyllende bestemmelser.

Søkere med annet morsmål enn norsk eller et annet nordisk språk, må dokumentere kunnskaper i norsksvarende kravene som stilles i nasjonal opptaksforskrift i § 2-2 og § 2-3. Kravet om dokumentasjon av norskkunnskaper gjelder ikke for engelskspråklige studieprogram.

Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere kunnskaper i engelsk tilsvarende kravene som stilles i nasjonal opptaksforskrift i § 2-2 og § 2-3 og nedfelt i GSU-listen.

§ 2-3. Opptak og rangering til praktisk pedagogisk utdanning

Opptak av søkere til praktisk-pedagogisk utdanning er regulert av departementets forskrifter om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser rangeres søkerne etter rangeringsregelverk gitt i høgskolens utfyllende bestemmelser.

§ 2-4. Betinget opptak

For opptak til grunnutdanninger, videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan det innvilges betinget opptak, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning.

Søkere som vurderes på grunnlag av realkompetanse, kan ikke få betinget opptak.

§ 2-5. Reservert studieplass

Søknad om reservert studieplass kan innvilges dersom det oppstår uforutsette og tungtveiende forhold, som gjør at søkeren ikke kan påbegynne studieprogrammet som forutsatt. Tungtveiende forhold er innkalling til militærtjeneste, fødsel, adopsjon eller sykdom.

Søknad må fremsettes senest tre uker etter at søkeren fikk tilbud om studieplass. Det er en forutsetning at søkeren bekrefter studieplassen før søknad fremsettes.

Studieplass kan reserveres i inntil ett år.

En student som er innvilget reservert studieplass, er garantert å få studieplass på det aktuelle studieprogrammet ved neste ordinære opptak. Det forutsettes at studietilbudet fremdeles eksisterer, og at studenten søker på studieprogrammet innen neste ordinære søknadsfrist.

§ 2-6. Dokumentasjonskontroll

Søkere kan bli avkrevd å fremlegge originaldokumenter av grunnlaget for opptak under søknadsbehandlingen og etter at opptak er innvilget. Dersom

originaldokumentene ikke fremlegges innenfastsatt frist, eller søkeren framlegger falske vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon, vil søkeren få søknad om opptak underkjent og mister studieretten.

§ 2-7. Generelt

Studieplan for den enkelte grunnutdanning, videreutdanning og masterutdanning fastsetter nærmere krav til eventuelle opptaksprøver, og faglige eller språklige minstekrav som departementet har fastsatt i forskrifts form. Med faglig minstekrav menes karakterkrav eller andre fagkrav, jf. forskrift om krav til mastergrad.

Søknadsfrister til studier i lokalt opptak fastsettes av rektor.

For opptak på grunnlag av opptaksprøver er det kun klagerett over formelle feil ved avgjørelse om opptak.

§ 2-1 Generelt

For opptak til studier ved Høgskolen i Innlandet kreves det generell studiekompetanse, med mindre annet fremgår av studieplanen jf. lovens § 8-1.

For opptak til engelskspråklige studieprogram eller studieretninger kan det gis dispensasjon fra norskkravet.

Opptakskrav skal fremkomme av studieplanen.

Rektor fastsetter utfyllende bestemmelser for opptak på grunnlag av realkompetanse

Rektor fastsetter søknadsfrister til studier i lokalt opptak

Den faglige vurderingen av en opptaksprøve kan ikke påklages.

§ 2-2. Opptak og rangering til grunnutdanning

Opptak og rangering av søkere til grunnutdanninger er regulert av forskrift om opptak til høyere utdanning.

§ 2-3 Opptak og rangering av søkere til videreutdanning og masterutdanninger som bygger på høyere utdanning

Opptak til masterutdanninger er regulert av departementets forskrift om krav til masterutdanning.

For opptak til engelskspråklige videreutdanninger og masterprogram fastsettes krav til nivå for engelskkunnskaper i utfyllende bestemmelser.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne etter rangeringsregelverk gitt i utfyllende bestemmelser.

§ 2-4 Opptak og rangering til praktisk pedagogisk utdanning

Opptakskravet til praktisk-pedagogisk utdanning fremgår av rammeplan.

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser rangeres søkerne etter rangeringsregelverk gitt i høgskolens utfyllende bestemmelser.

§ 2-5 Rangering av søkere til oppdragsstudier

Oppdragsstudier er utdanninger som utførers mot betaling fra eksterne oppdragsgivere gjennom avtale. Til oppdragsstudier kan det fastsettes egne rangeringsregler i studieplanen.

§ 2-6 Betinget opptak

For opptak til grunnutdanninger, videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan det innvilges betinget opptak.

Søkere som vurderes på grunnlag av realkompetanse eller andre unntaksbestemmelser, kan ikke få betinget opptak.

Det gis ikke betinget opptak til søkere som ikke tilfredsstillers språkkravene som stilles til studiet

Ved betinget opptak skal manglende eksamener avlegges og bestås innen avtalt frist. Hvis kravet ikke oppfylles, mister studenten studieplassen og studieretten.

§ 2-7 Reservert studieplass

Søknad om reservert studieplass kan innvilges dersom det oppstår tungtveiende forhold, som gjør at søkeren ikke kan påbegynne studieprogrammet som forutsatt. Tungtveiende forhold er for eksempel innkalling til militærtjeneste, fødsel, adopsjon eller sykdom.

Søknad må fremsettes senest tre uker etter at søkeren fikk tilbud om studieplass. Det er en forutsetning at søkeren bekrefter studieplassen før søknad fremsettes.

Studieplass kan reserveres i inntil to år.

Reservert studieplass innvilges med forbehold om at studiet tilbys på nytt.

Søkere med betinget opptak kan ikke få innvilget reservert studieplass.

§ 2-8 Dokumentasjon

All utdanning, praksis og andre forhold som skal gi grunnlag for opptak må være dokumentert ved søknadsfristens utløp. Søkere som avslutter utdanning som gir grunnlag for opptak etter søknadsfristens utløp, må sende inn foreløpig dokumentasjon innen søknadsfristen. Søkerne skal på fastsatt måte og innen fastsatt frist sende inn endelig dokumentasjon.

Søkere som ikke kan fremvise originaldokumentasjon ved forespørsel, vil få avslag på søknad om opptak.

Dersom det foreligger saklig grunn, kan høgskolen avtale med søkeren at dokumentasjon som ikke kan framskaffes ved dokumentasjonsfristens utløp ettersendes.

Internasjonale søkere fra land utenfor EU/EØS/Sveits som ikke har dokumentert nødvendig finansiering for skolepenger og opphold i Norge innen gitt frist, vil ikke bli vurdert for opptak.

§ 2-9 Dokumentasjonskontroll

Studenter kan bli pålagt å legge frem originaldokumenter av opptaksgrunnlaget etter at opptak er innvilget. Dersom originaldokumentene ikke legges frem innen fastsatt frist, eller studenten legger frem falske vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon, vil studenten få søknad om opptak underkjent og mister studieretten jf. §§ 5-4 bokstav d), 12-1 i lov om universiteter og høgskoler, samt 10-1 i forskrift om opptak til høyere utdanning.

Kapittel 3. Grader og faglig godkjenning

§ 3-1. Grader og yrkesutdanninger

Høgskolen kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

§ 3-2. Krav til graden bachelor

~~Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i emner, emnegrupper eller studieprogram av 180 studiepoengs omfang. I graden skal det inngå et selvstendig arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art på minimum 10 studiepoeng. Grunnlaget for graden skal for øvrig omfatte ett av følgende:~~

Graden bachelor tildeles etter ett av følgende løp:

a) ~~Integrert utdanning, yrkesrettet utdanning eller annet studieprogram av 180 studiepoengs omfang i henhold til godkjent studieplan. Studieplanen skal inneholde minst 120 studiepoeng innen samme fagområde.~~

Fullført studieprogram av 180 studiepoengs omfang som etter akkrediteringsvedtak i høgskolestyret fører frem til bachelorgrad. I studieprogrammet skal det inngå en fordypning i et fagområde på minimum 80 studiepoeng.

b) ~~Integrert utdanning, yrkesrettet utdanning eller annet studieprogram av minimum 120 studiepoengs omfang, kombinert med annet studieprogram av minimum 60 studiepoengs omfang.~~

Fullført yrkesrettet utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang, med tillegg av fullført studieprogram på 60 studiepoeng.

c) Treårig utdanning *Sammensatt studieløp* av 180 studiepoengs omfang som tilfredsstillende følgende vilkår:

Fordypning i fagområde av på minimum 80 studiepoengs omfang. I fordypningen skal det inngå emner som bygger på hverandre, og omfanget av påbyggingsemner må være på minimum 20 studiepoeng. Fordypningen må være definert som avsluttede fag, emnegrupper eller studieprogram i en studieplan. Fordypningen må fremgå av studieplan og foreligge i form av fullførte studieprogrammer.

Ytterligere fag, emnegruppe eller studieprogram fagområde av på minimum 30 studiepoengs omfang. Fagområdet må fremgå av studieplan og foreligge i form av fullførte studieprogrammer.

Emner innen vitenskapsteori og filosofi Vitenskapsteoretiske eller filosofiske emner og/eller andre frittstående emner.

I grunnlaget for graden skal det inngå et selvstendig arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art på minimum 10 studiepoeng. Høgskolestyret kan gjøre unntak for kravet om selvstendig arbeid for bachelorgrad etter første ledd bokstav a)

§ 3-3. Tilleggsbetegnelse for graden bachelor

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 a) angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Bachelor i <tittel på studieprogrammet>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 b), angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Bachelor på grunnlag av <betegnelse på studieprogram på 120 studiepoeng> og <betegnelse på studieprogram på 60 studiepoeng>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 c), angis gradens faglige innhold på vitnemål i henhold til fagområdet for fordypningen, forutsatt at høgskolen tilbyr fordypningen:

Bachelor med fordypning i <fagområde for fordypningen>.

For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 c) med fordypning i fagområder høgskolen selv ikke tilbyr, tildeles graden «Bachelor» uten tilleggsbetegnelse.

~~Rammeplanbaserte utdanninger kan avvike fra bestemmelsen. Tilleggsbetegnelsen fastsettes ved etablering av studieprogrammet.~~

§ 3-4. Krav til graden master

Krav til innhold og omfang i mastergrad fremgår av nasjonal forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad. Høgskolen tildeler de mastergrader som er godkjent i henhold til lovens § 3-2 og § 3-3 kapittel 3.

§ 3-5. Tilleggsbetegnelse for graden master

For oppnådd mastergrad angis gradens faglige innhold på vitnemål som følger:

Master i <tittel på studieprogrammet>.

§ 3-6. Tilknytningskrav for tildeling av grad

For utstedelse av vitnemål for oppnådd grad eller yrkesutdanning, må minimum 60 av studiepoengene som inngår i grunnlaget for graden eller yrkesutdanningen være avlagt ved Høgskolen i Innlandet.

§ 3-7. Godskriving, fritak og faglig overlapping-Faglig godkjenning

En student kan *skal etter søknad* få godskrevet *godkjent akkreditert* annen høyere utdanning i henhold til lovens § 3-5 § 9-2 når det kan dokumenteres at faglige krav er oppfylt. ~~Søknad om godskriving må framsettes skriftlig innen en måned etter emnets oppstart, og må inneholde nødvendig dokumentasjon av omfang og innhold i utdanningen som søkes godskrevet. Dokumentasjon av realkompetanse kan gi grunnlag for fritak for eksamen. Høyere utdanning fra institusjoner som ikke er underlagt loven, annen utenlandsk utdanning og dokumentert realkompetanse kan, etter søknad gi grunnlag for godkjenning i henhold til lovens §§ 9-2 og 9-3.~~

~~Rektor Fakultetet avgjør søknader om godskriving godkjenning og søknader om fritak for eksamen etter faglig vurdering.~~

~~Delemner eller deleksamener godskrives ikke, og det gis ikke fritak for delemner eller deleksamener.~~

~~Det gis ikke dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad. Ved overlapping i faginnhold mellom emner, emnegrupper eller studieprogram som inngår i grunnlaget for en grad, vil den samlede studiepoengsum reduseres med det antall studiepoeng overlappet tilsvarende.~~

~~Fritak for eksamen i et emne skal framgå på vitnemålet, med merknad om grunnlaget for fritaket.~~

§ 3-8. Forutsetninger for tildeling av ny grad

Ved ~~godskriving~~ *faglig godkjenning* av utdanning som tidligere har inngått i grunnlaget for en tildelt grad, eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må studenten avlegge minimum 60 nye studiepoeng før det kan tildeles ny grad fra Høgskolen i Innlandet. Rektor kan fastsette krav om inntil 90 nye studiepoeng for bestemte studieprogram. Ved tildeling av ny mastergrad må de nye studiepoengene inkludere en annen masteroppgave enn den oppgaven som inngikk i grunnlaget for den tidligere tildelte mastergraden.

Kapittel 4. Studier og utdanningsplaner

§ 4-1. Studieportefølje

Høgskolestyret vedtar strategien for institusjonens utdannings- og forskningsvirksomhet og annen faglig virksomhet, og vedtar planer for den faglige utviklingen i samsvar med de mål som er gitt av overordnet myndighet for sektoren og institusjonen.

Med utgangspunkt i strategiske mål og langsiktige planer om faglig utvikling, gjør høgskolestyret årlig vedtak om hvilke studieprogrammer som inngår i høgskolens studieportefølje.

Høgskolestyret *akkrediterer* og vedtar etablering av studier av mer enn 60 studiepoengs omfang.

Rektor *akkrediterer* og vedtar etablering av studieprogrammer av 60 studiepoengs omfang eller mindre.

Saker som innebærer oppretting eller nedlegging av fagområder eller andre vesentlige endringer i studieporteføljen, skal behandles av høgskolestyret.

Alle studieprogrammer skal tilfredsstillende gjeldende krav for akkreditering av studier fastsatt av NOKUT. ~~Rektor kan ved lave søker tall, eller om andre tvingende grunner gjør det nødvendig, beslutte å ikke sette igang et studieprogram. Søkere til det aktuelle studieprogrammet skal underrettes om vedtaket så snart som mulig.~~

Rektor kan ved lave søker tall, eller om andre tvingende grunner gjør det nødvendig, beslutte å ikke sette i gang et studieprogram. Søkere til det aktuelle studieprogrammet skal underrettes om vedtaket så snart som mulig.

§ 4-2. Studieplaner

Rektor fastsetter studieplaner med emnebeskrivelser for alle studiepoenggivende studieprogram *jf. lovens § 11-1*.

Studieplaner utformes i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og *studietilsynsforskriften*.

Rektor godkjenner endringer i ~~allerede godkjente~~ *av fastsatte* studieplaner. Endringer i studieplaner eller emnebeskrivelser skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår.

Studenter som følger normert studieprogresjon har krav på at studieprogrammets læringsutbytte, nivå og struktur ikke endres vesentlig. Mindre endringer må ikke medføre at studenten blir forsinket i sin progresjon.

§ 4-3. Utdanningsplaner

~~Studenter som er tatt opp til studieprogram av minst 60 studiepoengs omfang,~~ skal ha en *individuell* utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om

høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolen. ~~og medstudenter~~ *jf. lovens § 11-3*

Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagte studieprogram eller studieløp på normert tid ~~som heltids eller deltidsstudent.~~

Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom høgskolen og studenten.

Studenten skal bekrefte utdanningsplanen og fullføre semesterregistrering hvert semester innen gitte frister. Dette er en forutsetning for å ~~oppnå~~ *beholde studentstatus studieretten.*

Ved bekreftelse av utdanningsplanen blir studenten automatisk meldt til undervisning og eksamen.

For adgangsregulerte emner uten forkunnskapskrav rangeres studenter etter forskrift om opptak til høyere utdanning. For emner med forkunnskapskrav rangeres studenter etter oppnådd eksamenskarakter fra det emnet som kreves. Ved karakterlikhet skjer videre rangering etter alder, der eldre søkere går foran yngre søkere.

§ 4-4. Utenlandsopphold

Studenten må normalt ha bestått 60 studiepoeng før utreise og skal ellers tilfredsstille de krav høgskolen stiller for utreisende studenter.

Studenter som tar emner eller praksis ved et lærested i utlandet som en integrert del av studieprogrammet ved høgskolen, skal bekrefte utdanningsplanen og betale semesteravgift før avreisen for å ~~opprettholde sin~~ *beholde studieretten.*

§ 4-5. Studieåret

Rektor fastsetter undervisningsterminer for studieåret. Studieårets lengde er 10 måneder fra medioaugust til medio juni.

§ 4-6. Datamaskin

Studentene må disponere egen datamaskin som oppfyller krav fastsatt av høgskolen jf. forskrift om egenbetaling § 3-3 tredje ledd.

Kapittel 5. Studierett og permisjoner

§ 5-1. Studierett

Den som har akseptert tilbud om studieplass, har studierett i henhold til normert studietid for det aktuelle studieprogrammet ~~han eller hun~~ *studenten* er tatt opp til.

Studierett gir rett til deltakelse i all organisert undervisning og vurdering i tråd med studieplan og emnebeskrivelser *for i* det studieprogrammet studenten er tatt opp til.

Rektor *Fakultetet* kan innføre plassbegrensning ved valgfrie emner, såfremt så lenge studentene sikres plass ved alternative emner, slik at de kan fullføre studieprogrammet på normert tid.

Dersom studenten er forsinket i studiene i forhold til normert tid, beholdes studieretten ikke fullfører innen normert tid, kan studieretten etter avtale beholdes i inntil ett år i tillegg. I særlige tilfeller kan studieretten utvides ytterligere, etter søknad fra studenten. I slike tilfeller har høgskolen mulighet til å begrense rettighetene som følger med utvidet studierett. I den utvidede studieretten inngår ikke reservert studieplass, permisjon og midlertidig utestengelse fra høgskolen. I beregningen av medgått tid inngår ikke reservert studieplass, midlertidig utestenging eller permisjoner.

Ved Den norske filmskolens *bachelorutdanning* beholdes ikke studieretten ut over normert studietid.

Rektor *Fakultetet* kan gi studenter rett til å følge undervisningen og ta eksamen i emner som ikke er del av studieprogrammet studenten er tatt opp til.

Når en student ikke fullfører innen normert studietid, og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studieplanen eller studieprogrammet/emnet er avvirket, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige studieplanen/emnebeskrivelsen i ett år etter at endringen ble gjort gjeldende.

§ 5-2. Vilkår for å beholde studieretten

Studenten må betale semesteravgift og eventuell annen avgift fastsatt i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler, bekrefte utdanningsplanen og/eller registrere seg hvert semester innen ~~fastsatte gjeldende~~ frister for å beholde studieretten.

§ 5-3. Opphør av studierett

Studieretten opphører automatisk når:

- a) Studenten selv bekrefter at hun/han trekker seg fra studieprogrammet.
- b) Studiene er fullført og vitnemål eller karakterutskrift *dokumentasjon på fullført studieprogram* er utstedt.
- ~~c) Studenten ikke betaler semesteravgift eller øvrige avgifter jf. § 5-2, ikke bekrefter sin utdanningsplan og/eller ikke registrerer seg innen gitte frister.~~

§ 5-4. Tap av studierett

Studente~~r~~n mister studieretten på studieprogram de er tatt opp til i følgende tilfeller:

- a) Studenten har overskredet den fastsatte grensen for normert tid og eller *der studenten har overskredet grensen for avtalt utvidet tid.*

- b) Studenten har brukt opp sine eksamensforsøk til samme eksamen emne eller praksisperiode i henhold til studieplan eller etter denne forskrift.
- c) Studenten er ikke i permisjon eller midlertidig utestengt fra høgskolen, og har ikke avlagt og bestått eksamen i løpet av siste studieår i henhold til gjeldende studieplan.
- d) Studenten fremlegger ikke frem på forespørsel originaldokumenter som er grunnlaget for opptak til studieprogrammet, eller legger frem falske vitnemål eller annen ugyldig dokumentasjon ved dokumentasjonskontroll.
- e) Studenten møter ikke opp ved studiestart på studieprogram der dette er påkrevd.
- f) Studenten ikke betaler semesteravgift eller øvrige avgifter jf. § 5-2, ikke bekrefter sin utdanningsplan og/eller ikke registrerer seg innen fastsatte gitte frister

§ 5-5. Permisjoner

~~Studenter har rett til foreldrepermisjon i henhold til lovens § 4-5.~~

En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og permisjon til omsorg for barn jf. lovens § 10-6 andre ledd.

Permisjon fra studiene skal for øvrig innvilges ved tjeneste etter forsvarsloven § 17, verv i studentpolitiske eller folkevalgte organer og når det foreligger andre særlige grunner jf. lovens § 10-7.

~~Det kan for øvrig innvilges permisjon for inntil ett år ved førstegangstjeneste, sykdom, studentpolitiske verv eller andre særskilte grunner. I særskilte tilfeller kan permisjon innvilges ut over ett år.~~

~~En student som har fått innvilget permisjon, skal så langt det er mulig få gjenoppta studieprogrammet på det tidspunktet som er angitt ved innvilgelsen.~~

Permisjon innvilges normalt for inntil ett år av gangen. Studenten skal ha permisjon så lenge behovet tilsier det.

Høgskolen skal legge til rette for at studenter som er i permisjon kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon

Studenten har studierett under permisjonen. Dersom en student ønsker å avlegge enkeltksamener i sin permisjonstid jf. lovens § 10-7 andre ledd, må semesteravgift betales for det aktuelle semesteret.

Fakultetet fatter vedtak om permisjon etter søknad fra studenten.

§ 5-6 Individuell tilrettelegging

Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, praksis, læremidler og eksamen jf. lovens § 10-5. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i det enkelte studiet

Tilrettelegging for gravide studenter skjer i henhold til lovens §§ 10-5 og 10-6.

Fakultetet fatter vedtak om individuell tilrettelegging etter søknad fra studenten.

Ved bytte av studieprogram må studenten søke om tilrettelegging på nytt

Det må søkes om tilrettelegging av eksamen og praksis innen fastsatte frister.

Kapittel 6. Eksamen

§ 6-1. Generelt om eksamen

Formålet med eksamen er å måle studentenes kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse opp mot læringsutbyttene i emnet. Eksamensbesvarelser skal alltid være originale, selvstendige og individuelle arbeider, med mindre det tydelig fremgår av oppgaven at hovedregelen kan fravikes. Besvarelsen, eller deler av denne, skal ikke tidligere ha vært innlevert som eksamen på egen eller andre institusjoner

Hvilke eksamener som skal danne grunnlag for en karakterfastsettelse, fastsettes gjennom studieplan og emnebeskrivelser, og ellers av departementet i rammeplaner.

Ved bruk av deleksamen skal det fremgå av emnebeskrivelsen hvordan vurderingen av eksamen gjennomføres og hvordan endelig karakter beregnes.

Skriftlig eksamen med tilsyn skal normalt ha følgende omfang:

Til og med 10 studiepoeng inntil 4 timer

For 11 til 30 studiepoeng inntil 6 timer

Mer enn 30 studiepoeng inntil 8 timer

~~Omfang av hjemmeeksamen og gruppeeksamen vurderes særskilt.~~

~~Eksamensbesvarelser skal alltid være originale, selvstendige og individuelle arbeider, med mindre det tydelig fremgår av oppgaven at hovedregelen kan fravikes.~~

~~Besvarelsen, eller deler av denne, skal ikke tidligere ha vært innlevert som eksamen på egen eller andre institusjoner.~~

~~Eksamen avholdes normalt i det semesteret undervisningen i emnet avsluttes.~~

Eksamen avlegges på det sted og til den tid som høgskolen fastsetter.

Studenten er selv ansvarlig for at eksamensbesvarelsen leveres i tråd med instruks for eksamenskandidater.

Dersom eksamensbesvarelsen skal benyttes til undervisnings- og forskningsformål, eller til andre formål enn sensur og plagiatkontroll, må det foreligge skriftlig avtale mellom høgskolen og studenten. Eksamensbesvarelsen kan ikke publiseres uten at studenten har samtykket til dette.

§ 6-2. Rett til å gå opp til eksamen eller fortsette studiet

Studenter har rett til å gå opp til eksamen i emner hvor de har studierett og er eksamensmeldt.

Rektor kan fastsette ~~forkunnskapskrav, obligatoriske arbeidskrav, krav om obligatorisk undervisning, og praksis-~~ *krav til godkjente obligatoriske aktiviteter og bestått eksamen eller praksis* og som forutsetning for å gå opp til *en eksamen eller fortsette studiet*. Opplysninger om dette skal fremgå av studieplan og emnebeskrivelsen. ~~Studenter som ikke oppfyller slike krav, har ikke rett til å fremstille seg til eksamen.~~

~~Studenter som er tatt opp til et studieprogram av ett års varighet (60 sp) eller mer, må bekrefte utdanningsplan for å kunne fremstille seg til eksamen.~~

Andre som oppfyller de generelle og eventuelt spesielle opptakskrav og andre krav for å gå opp til eksamen, har rett til å gå opp til eksamen *jf. § 6-10 og lovens § 11-4. etter nærmere regler (lovens § 3-10)*. Rektor *Fakultetet* avgjør om vilkår for å avlegge eksamen er innfridd *oppfylt*.

En student som har mistet studieretten etter å ha brukt opp sine forsøk til eksamen *jf. § 5-4 b)*, får ikke nye forsøk til eksamen i samme emne ved å få nytt opptak ved høgskolen.

En student som har fullført sitt studieprogram og mistet studieretten etter § 5-3 b), kan ikke fremstille seg til eksamen i emner i samme studieprogram ved å få nytt opptak ved høgskolen.

Når et emne tas ut av undervisningstilbudet, plikter høgskolen å arrangere ordinær eksamen i påfølgende semester. Hvis det fremdeles gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått», eller gyldig fravær i et emne som har utgått, arrangeres ordinær eksamen en siste gang i påfølgende semester.

§ 6-3. Forkunnskapskrav

~~Rektor kan fastsette krav om bestemte eksamener som må være bestått, før eksamen kan avlegges. Fritak gis kun der det kan dokumenteres bestått eksamen i tilsvarende emne.~~

§ 6-4. Obligatoriske arbeidskrav aktiviteter

Studenter som ikke har fått godkjent et *en obligatorisk arbeidskrav aktivitet*, får ett nytt forsøk før ordinær eksamen, der dette er gjennomførbart. Studenter som ikke har overholdt innleveringsfrist og ikke fått utsettelse grunnet sykdom eller andre velferdsgrunner, får ikke anledning til å gjøre et nytt forsøk før neste gang emnet gjennomføres.

Obligatoriske ~~arbeidskrav~~ *aktiviteter* vurderes til godkjent/ikke godkjent, og gir ikke uttelling i studiepoeng.

Reglene om klage på karakterfastsettelse og formelle feil ved eksamen i kapitel 8 gjelder ikke for obligatoriske aktiviteter. Vedtak om tap av eksamensrett kan påklages som enkeltvedtak.

§ 6-5. Oppmelding til eksamen

Eksamensoppmelding skjer normalt ved at studenten bekrefter sin utdanningsplanen.

Oppmelding til eksamen skal skje senest innen 1. oktober i høstsemesteret og 1. mars i vårsemesteret, såfremt høgskolen ikke har fastsatt andre frister fastsatte frister.

Den enkelte student er ansvarlig for at han/hun er oppmeldt til eksamen innen angitte fastsatte frister.

En student som er meldt opp til eksamen, har anledning til å trekke seg. *Avmelding skal være mottatt av høgskolen. Studenten skal selv registrere trekk fra eksamen i Studentweb senest 2 uker før eksamensdagen oppstart av eksamen.*

Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6-6. Antall eksamensforsøk

En student har *som hovedregel* rett til å framstille seg til eksamen ved høgskolen i samme emne eller tilsvarende emner tre ganger. *Dette forutsatt at den aktuelle eksamen fortsatt tilbys og at studenten oppfyller øvrige vilkår for studie- og eksamensrett jf. §§ 6-2 og 6-10. Praksis i profesjonsstudiene jf. § 6-9 jf. § X-5, masteroppgaver og større-selvstendig arbeid i lavere grad jf. § 6-7, er unntatt denne bestemmelsen.*

Ved den norske filmskolens *bachelorutdanning* kan studenter framstille seg til ordinære eksamen én gang.

Det regnes som tellende eksamensforsøk når studenten:

- består eksamen
- trekker seg etter avmeldingsfristens utløp uten gyldig fravær
- ikke møter på eksamen
- ikke leverer eksamensbesvarelsen innen oppgitt frist
- møter på eksamen og trekker seg under eksamen uten gyldig grunn
- møter til eksamen uten nødvendig eller fungerende utstyr, og av den grunn ikke får gjennomført eksamen
- får sin eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk.

Studenten har i ovennevnte tilfeller ikke krav på å fremstille seg på nytt før ved neste ordinære eksamen i emnet.

Rektor kan Når eksamen ikke er bestått etter tre forsøk jf. § 6-6 første ledd, kan fakultetet i særlige tilfeller gi dispensasjon for et fjerde forsøk etter søknad fra

studenten. I slike tilfeller kan det fastsettes særskilte krav og tidspunkt for når et fjerde og siste eksamensforsøk må gjennomføres.

I emner med deksamener er antall eksamensforsøk normalt knyttet til den enkelte deksamnen. Beståttdeksamnen i et emne må normalt ikke avlegges på nytt dersom annen deksamnen i samme emne vurderes til ikke bestått.

§ 6-7. Antall eksamensforsøk for masteroppgaver og større selvstendig arbeid i lavere grad

Dersom en masteroppgave *eller et selvstendig arbeid i lavere grad (bacheloroppgave e.l.)* er vurdert til ikke bestått *eller annullert*, kan omarbeidet masteroppgave leveres til sensur på nytt én gang og til avtalt tidspunkt.

~~Annet større selvstendig arbeid i lavere grad (bacheloroppgave, fordypningsoppgave, FoU-oppgave, prosjektoppgave o.l.) som er vurdert til ikke bestått, kan leveres til sensur på nytt én gang, i omarbeidetform og til avtalt tidspunkt.~~

Det er ikke adgang til å få vurdert ny eller omarbeidet masteroppgave eller annet større selvstendig arbeid i lavere grad, når studenten tidligere har fått vurdert oppgaven eller arbeidet til bestått resultat i samme studieprogram.

§ 6-8. Kontinuasjoneksamen

~~Rektor kan vedta at Som hovedregel skal det skal påfølgende semester holdes kontinuasjoneksamen med adgang for studenter som har fremstilt seg til ordinær eksamen og ikke bestått, eller som har gyldig fravær ved ordinær eksamen. Unntak fra hovedregelen om å holde kontinuasjoneksamen kan gjøres ved produksjoner og gruppeeksamen, eller ved andre eksamensformer som krever deltakelse i en prosess e.l.~~

~~Ved graviditet og fødsel har studenter rett til kontinuasjoneksamen iht. lovens § 10-6.~~

Som gyldig fravær ved eksamen regnes sykdom eller sterke velferdsgrunner. Disse forholdene skal kunne dokumenteres. Dokumentasjon fra sakkyndig instans skal leveres til høgskolen så raskt som mulig, og senest innen tre virkedager en uke etter eksamen.

~~Studenter med tellende eksamensforsøk i henhold til § 6-6 tredje ledd, har ikke rett til å fremstille seg til kontinuasjoneksamen.~~

Studenter som ønsker å forbedre karakter, får som hovedregel anledning til dette ved ordinær eksamen. Fakultetet kan i særlige tilfeller og etter fastsatte retningslinjer gi adgang til kontinuasjoneksamen for enkeltstudenter som ikke oppfyller vilkårene etter første ledd.

Kontinuasjoneksamen skal som hovedregel ha samme eksamensform som ordinær eksamen. Unntak kan gjøres ved produksjoner og gruppeeksamen, eller ved andre

eksamensformer som vanskelig lar seg gjennomføre for enkeltstudenter. Alternativ eksamensform skal fastsettes i emnebeskrivelsen og den skal være faglig jevn god.

Når en student har avlagt eksamen på nytt, gjelder beste karakter.

~~Rektor kan vedta regler for adgang til kontinuasjonseksamen for andre enn studenter med ikke bestått karakter eller gyldig fravær ved ordinær eksamen.~~

Med mindre annet fremgår av emnebeskrivelsen kan studenten ved mappeeksamen levere samme besvarelse i omarbeidet form til kontinuasjonseksamen. Innlevering i omarbeidet form regnes som tellende eksamensforsøk. Dersom studenten ikke leverer eller ikke består kontinuasjonseksamen henvises studenten til neste ordinære mappeeksamen. Ved ordinær eksamen må studenten utarbeide ny besvarelse.

§ 6-9. Praksis i profesjonsstudiene

~~Dersom en student på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner må avbryte sin praksisperiode, kreves dokumentasjon fra sakkyndig instans. Slik dokumentasjon må være høgskolen i hende så raskt som mulig, og senest innen tre virkedager etter at praksis er avbrutt. Der avbrudd i praksis godkjennes på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner, telles ikke dette som et eksamensforsøk.~~

~~Praksis i profesjonsstudiene defineres som en eksamen og vurderes til Bestått/Ikke bestått. For ikke bestått praksis gis det adgang til å ta praksisperioden én gang til. Maksimum antall forsøk er to, med mindre annet er bestemt i rammeplan.~~

~~For praksis i profesjonsstudiene gjelder bestemmelsene i § 6-2 i denne forskrift.~~

§ 6-10. Adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist

~~Med privatist menes person som beskrevet i lovens § 3-10 § 11-4 tredje ledd.~~

~~Adgang til eksamen kan nektes etter lovens § 3-10 dersom privatisten ikke har fulgt obligatorisk undervisning, gjennomført obligatorisk praksis eller fullført obligatoriske arbeidskrav oppfyller krav fastsatt i lovens § 11-4 første ledd, krav om obligatoriske aktiviteter eller krav om bestått eksamen eller praksis jf. § 6-2 andre ledd. Tidligere studenter som oppfyller de fastsatte arbeidskrav, krav om bestemte eksamener eller krav om obligatorisk oppmøte og praksis, har rett til å gå opp til eksamen som privatist forutsatt at denne eksamen fortsatt tilbys.~~

~~Privatister må melde seg opp søke om tilgang til eksamen, og eventuelt søke om godkjenning av forkunnskapskrav eller praksis, innen fastsatte frister. Dokumentasjon av opptakskravet for det studieprogrammet som eksamen gjelder, må vedlegges oppmeldingen.~~

~~Privatistenes rettigheter ved høgskolen er begrenset til deltakelse i offentlige forelesninger og adgang tileksamen, i samsvar med loven og denne forskriftens bestemmelser om eksamen.~~

Privatister må betale *semesteravgift jf. lovens § 11-4* og eksamensavgift i samsvar med vedtak i styret. Eksamensavgiften må være betalt innen angitt *fastsatt* frist. Privatister som ikke har betalt eksamensavgiften innen fristen, har ikke adgang til eksamen.

Privatister må i tillegg til eksamensavgiften betale semesteravgift i samsvar med bestemmelser i lov om studentsamskipnader med forskrifter.

Eksamensavgift og semesteravgift refunderes ikke dersom privatisten trekker seg fra eksamen.

Studenter som er utestengt jf. lovens § 4-8 *kapittel 12*, har ikke adgang til eksamen som privatist.

Begrensningene om antall forsøk til eksamen i § 6-2 femte ledd gjelder også for privatister.

Rektor kan unnta enkelte studieprogram eller emner fra privatistordningen.

§ 6-11. Tilrettelegging ved eksamen

Individuell tilrettelegging til eksamen skal ha som formål å oppveie de ulemper en funksjonsnedsettelse medfører for kandidaten i eksamenssituasjonen, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at kandidatene prøves likt. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved den enkelte eksamen. Tilretteleggingen skal være slik at eksamensprestasjonen kan vurderes etter vanlige faglige kriterier.

Studenter som har behov for individuell tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringen av eksamen, må framsette søknad om dette innen fastsatte frister.

Studenter som ikke kan gjennomføre eksamen på grunn av en akutt lidelse, henvises normalt til kontinuasjonseksamen. Dersom det er sannsynlig at en student med en akutt lidelse vil klare å gjennomføre ordinær eksamen med enkle og lite ressurskrevende tiltak, kan tilrettelegging likevel innvilges.

Søknad om tilrettelegging ved eksamen må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans, og beskrive behovet for særordning i eksamenssituasjonen.

Det skal normalt søkes for hver eksamensperiode, men dersom grunnlaget for særordningen er av permanent karakter, kan det gjøres unntak fra dette.

Ved behov for utvidet tid ved eksamen med tilsyn kan det gis inntil 25 % av normal eksamenstid, maksimalt en time. Ved hjemmeeksamen gis maksimalt 48 timer i tillegg.

Studenter med dokumentert dysleksi eller andre lese- og skrivevansker, kan etter eget ønske få merket eksamensbesvarelsen eller lagt ved en anonymisert attest som stadfester dette.

Studenter med annet morsmål enn norsk skal normalt ikke få utvidet tid til eksamen, men kan etter eget ønske få merket eksamensbesvarelsen eller lagt ved en anonymisert attest som stadfester annet morsmål.

Rektor avgjør om tilrettelegging innvilges, samt hvilken form tilretteleggingen skal ha.

§ 6-12. Bruk av Hjelpemidler ved eksamen med tilsyn

Oversikt over tillatte hjelpemidler ved eksamen fastsettes i emnebeskrivelsen, og skal fremgå av eksamensoppgaven.

Studentene er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med hva som er tillatte hjelpemidler ved den enkelte eksamen.

§ 6-13. Språk og målform i eksamensoppgaver og besvarelser

Eksamensoppgaver skal som hovedregel foreligge og besvares på undervisningsspråket som er angitt i emnebeskrivelsen. Unntak skal fremgå av eksamensoppgaven.

Eksamensoppgaver på norsk skal foreligge i målformene til de oppmeldte studentene jf. lovens § 11-5.

§ 6-14. Muntlig justerende eksamen

Muntlig justerende eksamen kan benyttes for å fastsette endelig karakter på et innlevert arbeid. Det settes en foreløpig karakter på det innleverte arbeidet og denne protokollføres. Muntlig justerende eksamen kan ikke avlegges uavhengig av et innlevert arbeid.

For å få adgang til justerende muntlig eksamen må foreløpig karakter være et bestått resultat. Foreløpig karakter kunngjøres seinest 24 timer før muntlig justerende eksamen jf. § 8-3.

Ved ikke bestått resultat på muntlig justerende eksamen, vil dette resultatet gjelde for hele eksamen.

Om studenten ikke møter til justerende muntlig eksamen, og ikke dokumenterer gyldig fravær anses studenten for å ikke ha møtt til hele eksamen jf. §§ 6-6 tredje ledd og 6-8 niende ledd.

Ved gyldig fravær fra justerende muntlig eksamen kan studenten som hovedregel gå opp til kontinuasjonseksamen på grunnlag av det forutgående innleverte arbeidet. Unntak fra dette må fremgå av emnebeskrivelsen.

§ 6-15. Gruppeeksamen

Ved gruppeeksamen skal alle deltakere i gruppen bidra til ett felles produkt. Dersom det oppstår tvil om hvorvidt en student bidrar eller har bidratt tilstrekkelig til å få uttelling for et felles produkt hvor det normalt skal gis samlet karakter for hele

gruppen, kan det ved sensur fastsettes individuelle karakterer for gruppens medlemmer.

Høgskolen kan fatte vedtak om at en student som ikke har bidratt tilstrekkelig, skal anses for å ha trukket seg fra eksamen.

Kapittel 7. Praksis

§ 7-1 Generelt

Kapittel 7 regulerer kun praksis hvor studentene blir vurdert underveis og det fattes sensurvedtak som føres på vitnemålet. Praksis som obligatorisk aktivitet reguleres i egne retningslinjer.

Det skal fremgå av studieplan hvilke emner, eksamener og obligatoriske aktiviteter som skal være fullført og bestått før studenten kan delta i praksis.

§ 7-2 Praksis i profesjonsutdanninger med rammeplan

Studenten skal ha jevnlig veiledning og tilbakemelding om hvordan studenten oppfyller kravene for å bestå praksis.

For hver praksisperiode skal det gis tilbakemelding midtveis og en avsluttende skriftlig vurdering hvor studentens prestasjoner vurderes opp mot målene for praksisperioden. Studenten skal ha kopi av vurderingene.

Krav om tilstedeværelse skal fremgå av studieplanen.

§ 7-3 Ikke bestått praksis

Dersom det oppstår tvil om studenten vil bestå praksis skal studenten så snart som mulig gis skriftlig varsel. Nærmere frister for slikt varsel kan være gitt i retningslinjer for den enkelte utdanning. Dersom studenten ikke oppnår kravene til bestått praksis og dette blir tydelig etter at halve praksisperioden er gjennomført, eller etter det tidspunkt hvor varsel normalt blir gitt kan skriftlig varsel unnlates.

Praksisperioden kan også vurderes til «ikke bestått» ved manglende oppfylling av obligatoriske aktiviteter eller tilstedeværelse.

Dersom studenten i praksisperioden har vist handlinger eller adferd som utgjør en mulig fare for liv, fysisk eller psykisk helse for de som studenten er i kontakt med, eller andre klanderverdige forhold som skyldes studenten, kan praksisperioden avbrytes uten forutgående varsel. Praksisperioden kan i disse tilfellene bli vurdert til «ikke bestått» og telle som ett forsøk.

Ved avbrutt praksis skal høgskolen så raskt som mulig gjennomføre samtale med studenten, der det blir informert om grunnlaget for at praksis er avbrutt og konsekvensene dette har for studenten.

§ 7-4 Utsatt praksis

Ved sykdom eller sterke velferdsgrunner kan fakultetet etter søknad innvilge utsatt praksis. Slike forhold må være dokumenterte og må leveres senest en uke etter første fraværsdag.

Utsatt praksis kan innvilges når det er praktisk gjennomførbart med hensyn til tildeling av praksisplass innenfor de fastsatte praksisperiodene for studiet, og ikke medfører endring i øvrige studenters studieprogresjon.

Fakultetet avgjør om studenten må ta hele praksisperioden om igjen, og når utsatt praksis kan gjennomføres.

§ 7-5 Antall praksisforsøk

Studenten har adgang til ny praksisperiode én gang dersom første forsøk ble vurdert til «ikke bestått».

En student som får vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger vil miste studieretten, jf. § 5-4.

Der praksis ikke kan gjennomføres på grunn av sykdom eller sterke velferdsgrunner, telles ikke dette som et praksisforsøk. Slike forhold må være dokumenterte og dokumentasjonen må leveres senest en uke etter første fraværsdag.

En student som har mistet studieretten etter å ha brukt opp sine forsøk i praksis jf. § 5-4 b), får ikke nye forsøk til praksis i samme emne ved å få nytt opptak ved høgskolen.

Kapittel 8. Karaktersystem, sensur og klage

§ 8-1. Karaktersystem

Karaktersystemet ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være ett avfølgende to alternativer:

- a) Bestått/Ikke bestått
- b) Gradert bokstavkarakterskala fra A til E for bestått og F for ikke bestått i henhold til generelle, kvalitative beskrivelser av karaktertrinnene fra Universitets- og høgskolerådet.

Det skal utarbeides sensorveiledning til hver eksamen. Denne skal være tilgjengelig for sensor før vurderingen starter, og tilgjengeliggjøres for studentene når sensur er kunngjort.

Bokstavkarakterene tilsvarer tallverdier slik: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1, F=0. Tallverdiene brukes ved utregning av endelig karakter i emnet når flere deleksamener skal inngå, eller når flere emneresultater skal inngå i en samlet endelig karakter for et emne. Vektet gjennomsnitt beregnes med én desimal. Etter vanlige

avrundingsregler foretas avrunding til helt tall, som gir bokstavkarakter i samsvar med tallverdien.

Skalaen Bestått/Ikke bestått bør brukes i praksisemner og emner av tilsvarende karakter.

Skalaen Bestått/Ikke bestått kan brukes:

- a) i emner der det legges vekt på helhetlig vurdering av kunnskap, ferdigheter og kompetanse, og der faggraderte karakterer har liten mening
- b) i grunnleggende emner som feltkurs, medikamentregning, metodeemner, skrivekurs eller andre innføringsemner
- c) i ~~prosjektarbeid/bachelorarbeid~~ *selvstendig arbeid i lavere grad* som organiseres som gruppeoppgaver.
- d) *i kunstfaglige emner*

Hvilket karaktersystem som skal benyttes ved den enkelte eksamen, ~~prøve eller bedømmelse av oppgave~~, fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.

Vekting av deleksamener ved beregning av endelig karakter, fastsettes i studieplaner og emnebeskrivelser.

~~Mer-Fagspesifikke~~ kriterier *for karakterfastsettelse* kan utarbeides av det enkelte fagmiljø med utgangspunkt i nasjonale føringer innen hvert fagområde.

§ 8-2. Sensurordninger

Studentenes kunnskaper og ferdigheter og ~~generelle kompetanse~~ skal *prøves* og vurderes på en upartisk og fagligbetryggende måte. *Studentens anonymitet ved sensur skal sikres så langt eksamensformen tillater det.*

Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Det skal enten brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen.

Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved høgskolen, og kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet. Tilsatte ved samarbeidsinstitusjoner bør ikke benyttes som eksterne sensorer dersom de har nær tilknytning til det fagmiljøet som har ansvar for undervisningen i emnet.

Bruk av ekstern sensor *til karakterfastsettelse* skal komme alle kandidater til gode. Ekstern sensor kan benyttes på en fastsatt del besvarelsene i et emne på store kull. Denne vurderingen legges da til grunn for sensurering av de øvrige besvarelsene.

~~Oppgavetekst og sensorveiledning skal alltid forelegges minst en ekstern sensor til vurdering og godkjenning. Dette gjelder selv om ekstern sensor ikke skal delta i vurdering av besvarelsene.~~

Omfang av sensur:

- a) *Det skal være to sensorer på eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer.*
- b) Det skal være to sensorer på muntlig eksamen og på andre eksamener som ikke lar seg etterprøve.
- ~~c) Det skal være to sensorer på bachelorarbeid og annet større arbeid på lavere grads nivå, hvorav en ekstern.~~
- c) Det skal alltid være minst to sensorer, hvorav minst én ekstern ved *bedømmelse sensur av studenters selvstendige arbeid i høyere grad. masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad*
- d) På øvrige eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år benyttes ekstern sensor på minst 1/3 av emnene. I løpet av en treårsperiode skal *bør* alle emner ha hatt ekstern sensur.
- d) Ved ny sensurering etter klage jf. lovens ~~§ 5-2 andre ledd~~ § 11-9 andre ledd og § 5-3 fjerde ledd § 11-11 andre ledd, benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst en ekstern. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Ved ny sensurering skal sensorene ikke få opprinnelig karakter, sensors begrunnelse for denne eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommisjonen skal alltid ha sensorveiledning tilgjengelig.

Dersom intern og ekstern sensor ikke blir enige om vurderingen av en besvarelse, avgjør ekstern sensor. *Ved uenighet mellom to interne eller to eksterne sensorer, oppnevnes en tredje, ekstern sensor som avgjør karakterfastsettelsen.*

Ved uenighet mellom faglærer og veileder/praksislærer på praksisstedet ved vurdering av praksisstudier, tiltrer studieleder/studieansvarlig/faglig ansvarlig som tredje sensor.

For å få adgang til justerende muntlig eksamen må studenten ha bestått forutgående skriftlig eksamen.

§ 8-3. Sensurfrister og bekjentgjørelse av sensur

Sensurfrist er ~~tre uker~~ 15 virkedager fra eksamensdagen.

Ved ny sensur som følge av klage eller bytte av sensor, skal klagen avgjøres uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningslovens § 11a.

~~Høgskolestyret~~ Rektor kan gjøre unntak for enkelteksamener i henhold til lovens ~~§ 3-9 fjerde ledd~~ dersom særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid jf. lovens § 11-7 fjerde ledd.

Sensurfrist for masteroppgaver og større selvstendig arbeid i lavere grad over 25 studiepoeng, er ~~seks uker~~ 30 virkedager.

Der hvor endelig karakter fastsettes ved justerende muntlig eksamen, skal det gå minimum 24 timer fra sensuren for skriftlig *innlevert* eksamen er offentliggjort til muntlig eksamen starter.

Sensur kunngjøres via Studentweb. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren.

Høgskolen er ikke ansvarlig for eventuelle feil eller misforståelser som oppstår ved muntlig beskjed om eksamensresultatet.

§ 8-4. Begrunnelse for karakterfastsetting

En student har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sin prestasjon. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter, må krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse framsettes innen en uke fra karakteren ble kunngjort.

Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at studenten har framsatt krav om det. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av studentens prestasjon.

Når karakter i et emne fastsettes på grunnlag av flere separate deleksamener, har studenten rett til å be om begrunnelse for hver enkelt deleksamen etter vanlige frister.

§ 8-5. Klage over karakterfastsetting

Klage over karakterfastsetting må framsettes skriftlig innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Har studenten framsatt krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller har klaget over formelle feil, løper klagefristen fra studenten har mottatt begrunnelse eller avgjørelse på klagen over formelle feil. I emner med deleksamener løper klageretten fra det tidspunkt eksamensresultatet i den enkelte deleksamen erkunngjort.

Studenten kan fremsette individuell klage på karakter ved gruppeeksamen. En eventuell endring av karakter etter klage vil kun gjelde for den studenten som har klaget.

Bedømmelse av muntlig prestasjon og praksisopplæring eller annen bedømmelse som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages, jf. lovens § 5-3 femte ledd-§ 11-10 fjerde ledd.

Klagesensur skal foreligge uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningslovens § 11a, etter at klagesensur er oppnevnt. Endring kan gjøres både til gunst og ugunst for klager. Karakterfastsetting ved ny sensurering etter denne paragraf kan ikke påklages, jf. ~~lovens § 5-3 sjette ledd.~~

Dersom endelige karakter blir fastsatt på grunnlag av en justerende muntlig prøve *eksamen* i tilknytning til en skriftlig ~~deleksamen~~, og sensurvedtaket på den skriftlige delen av eksamen blir endret, holdes ny muntlig ~~prøve eksamen~~ før ny endelig karakter fastsettes, jf. lovens ~~§ 3-9 femte ledd § 11-11 fjerde ledd~~.

Når karakter i et emne fastsettes på grunnlag av flere ~~separate~~ deleksamener, har studenten klageadgang på karakteren i hver enkelt deleksamen.

§ 8-6. Klage over formelle feil ved eksamen

Klage over formelle feil *ved eksamen* behandles etter bestemmelsene i lovens ~~§ 5-2 § 11-9~~. *Som formelle feil regnes feil som kan ha virket inn på studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne*. ~~Formelle feil kan være feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensur.~~

Klage over formelle feil ved eksamen må fremsettes innen tre uker etter at studenten er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Er krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen framsatt, løper klagefristen fra studenten har fått begrunnelsen eller en avgjørelse av klagen, ~~jf. lovens § 5-2~~.

Høgskolens klagenemnd for studentsaker er klageinstans for vedtak om formelle feil ved eksamen.

Kapittel 9. Fusk, annullering og utestenging

§ 9-1.Fusk

Fusk, *forsøk på fusk eller medvirking til fusk* foreligger når en student handler i strid *med kapittel 8* i denne forskrift eller ~~retningslinjer for eksamen og eksamensavvikling~~ *med de angitte reglene for gjennomføringen av eksamen eller obligatorisk aktivitet på en slik måte at handlingen kan være egnet til å gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller andre*.

Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen regnes blant annet:

Eksempler på slike tilfeller:

- å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
- å bruke *tillatte hjelpemidler på en ureglementert måte*
- å *gjemme ulovlige hjelpemidler med hensikt om å bruke dem under en eksamen*
- å presentere andres arbeid som sitt eget
- å *presentere innhold som er frembrakt ved hjelp av kunstig intelligens eller annen teknologi som sitt eget*

- å sitere *gjengi innhold fra* kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
- å *gjengi innhold fra* sitere eller på annen måte benytte egne tidligere *beståtte eksamensarbeider eksamensbesvarelser eller godkjente obligatoriske aktiviteter* uten å opplyse om at dette er eget arbeid tilstrekkelige kildehenvisninger
- å ha skaffet seg adgang til eksamen ved å ha fusket ved *prøve og lignende obligatorisk aktivitet* som er vilkår for å gå opp til eksamen, eller ved på uriktig grunnlag å ha fått godkjenning for deltakelse ved obligatorisk undervisning eller andre obligatoriske aktiviteter
- å ha deltatt i regelstridig samarbeid mellom eksamenskandidater, eller grupper eller andre personer

En student kan anses å ha fusket eller forsøkt å fuske fra det tidspunkt *en* eksamen eller *prøve et obligatoriske aktivitet* er påbegynt. *En* eksamen eller *prøve en obligatorisk aktivitet* anses normalt å være påbegynt når oppgavetekst er utlevert eller problemformulering godkjent. Dersom det gjennomføres kontroll av tillatte hjelpemidler før oppgaveteksten er utlevert, anses eksamen påbegynt når eksamenskandidaten har levert inn sine hjelpemidler for kontroll. *Fuskehandlinger som skjer før eksamen starter regnes som forsøk på fusk.*

Dersom det under avleggelse av eksamen med tilsyn oppstår situasjoner som gjør at en student kan mistenkes for fusk, skal studenten straks gjøres oppmerksom på at forholdet vil bli rapportert til administrasjonen for videre oppfølging. Studenten gis da mulighet til å velge mellom å *kan etter eget valg* avbryte eller fortsette eksamen. Det samme gjelder for studenter som har medvirket til fusk, jf. sjette ledd.

~~Dersom det ved sensurering av individuell eksamen viser seg at to eller flere besvarelser klart bygger på samme originalarbeid, eller har samme opphavsmann, eller i stor grad har felles disposisjon eller materielt innhold, regnes det som fusk hos alle de involverte.~~

~~Referanser på alle anvendte kilder, inkludert eget arbeid, skal være oppgitt. Avskrift eller kopi uten kildehenvisning regnes som fusk, uavhengig av kilden.~~

~~Kandidater som forsettlig medvirker til fusk hos andre, ansees også for å ha fusket, uavhengig av eksamensform.~~

Ved gruppeeksamen står alle deltakere i gruppa til ansvar for alt av innhold i besvarelsen, produktet eller prestasjonen.

§ 9-2. Annullering og utestenging

Saker om fusk og, forsøk på fusk og medvirkning til fusk behandles etter lovens § 4-7 og § 4-8 § 12-4. Dette gjelder også forsettlig medvirkning.

Høgskolens klagenemnd *for studentsaker* kan fatte vedtak om annullering av eksamen ~~eller obligatoriske aktivitet og/eller utestenging~~ som følge av fusk eller forsøk på fusk *jf. lovens § 12-4 andre ledd*

~~Studenter som får annullert eksamen som følge av fusk eller forsøk på fusk, og som ikke er utestengt, har kun adgang til å fremstille seg til neste ordinære eksamen i emnet. En eksamen som blir annullert etter denne paragraf, teller som ett forsøk.~~

Høgskolens nemnd for studentsaker Studenter kan utestenges *studenten* fra høgskolen og fratras *studenten* retten til å gå opp til eksamen ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i inntil ett år som følge av fusk eller forsøk på fusk, *jf. lovens § 4-8 § 12-4 tredje ledd. I særlig grove tilfeller kan studenten utestenges i inntil to år*

~~En student som mistenkes for fusk eller forsøk på fusk, har ikke rett til å framstille seg til eksamen eller prøve i det faget eller emnet som omfattes av mistanken, så lenge saken er under behandling.~~

Ved mistanke om fusk avbrytes sensuren eller vurderingen til det foreligger vedtak i saken.

Kapittel 10. Vitnemål og karakterutskrift *dokumentasjon*

§ 10-3. Vitnemål

Høgskolen tildeler *utsteder digitalt* vitnemål for oppnådd grad *jf. lovens § 3-11 § 11-12*, og utsteder vitnemålstillegg på engelsk (Diploma Supplement). *Oppnådd grad med resultater er tilgjengelig via Studentweb og Vitnemålsportalen.*

~~Studenter som har avlagt eksamen i emner som ikke samlet gir grunnlag for å utstede vitnemål, skal få karakterutskrift for dette.~~

Minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for vitnemålet, må være avlagt ved høgskolen i Innlandet. Rektor kan fastsette unntak for tilknytningskravet for fellesgrader, jf. forskrift om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse § 5.

Vitnemål for oppnådd grad skal *inneholde opplysninger* opplyse om grunnlaget for tildeling av graden. Kun de emner som inngår i graden, skal fremkomme på av vitnemålet. *Faglig godkjenning etter § 3-7 skal framgå av vitnemålet, med merknad om grunnlaget for fritaket godkjenningen.*

Vitnemålet skal inneholde generell informasjon om graden, studieprogrammets målsetting, innhold og organisering, samt beskrivelse av læringsutbytte.

Det utstedes kun ett vitnemål til en student for hvert studieprogram som gir grunnlag for vitnemål. ~~Dersom en student etter fullført studieprogram avlegger ny eksamen i et~~

emne som kan påvirke karakteren på det opprinnelige vitnemålet, dokumenteres dette med karakterutskrift. *Det utstedes ikke nytt eller endret vitnemål dersom studenten går opp til eksamen på nytt etter at studieprogrammet er fullført.*

Godskriving Godkjenning av utdanning og tilknytningskrav i forbindelse med utskrivning utstedelse av vitnemål, reguleres i forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskriving av høyere utdanning 21. desember 2018 nr. 2221 om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse, samt denne forskriften §§ 3-6 og 3-7.

Der det kan dokumenteres at vitnemålet er tapt i brann, tyveri eller lignende kan det etter søknad skrives ut utstedes et duplikat etter fastsatt gebyr.

For bachelorgrad etter § 3-2 bokstav b) og c) utstedes vitnemål etter søknad fra studenten. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt på søknadstidspunktet.

Vitnemålet utstedes på bokmål eller på nynorsk. For engelskspråklige studieprogrammer utstedes vitnemålet på engelsk. Høgskolen oversetter ikke vitnemål.

Deleksamen føres ikke på vitnemål, med mindre det er gitt nasjonale føringer om dette.

§ 10-2 Dokumentasjon på fullført studieprogram og resultater

For utdanninger som ikke fører frem til grad utstedes digital dokumentasjon på fullført studieprogram.

Studenten kan fortløpende hente ut resultater i Studentweb

Kapittel 11. Utfyllende regler og ikrafttredelse

§ 10-1. Dispensasjon

Søknader om dispensasjon fra forskriften avgjøres av rektor.

§ 11-1. Utfyllende bestemmelser

Rektor kan fastsette utfyllende bestemmelser, regler og retningslinjer til denne forskriften. *Fakultetet fastsetter regler som er særegne for den enkelte eksamen, som tillatte hjelpemidler og regler for samarbeid.*

Informasjon som er publisert på høgskolens nettsider, Studentweb eller læringsplattform anses som gitt til den enkelte student.

§ 11-2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. februar 2017.

Forskriften trer i kraft 1. august 2024.

~~Samtidig oppheves forskrift 1. mars 2010 nr. 300 om opptak til studier ved Høgskolen i Hedmark, forskrift 1. mars 2010 nr. 306 om opptak til masterstudier ved Høgskolen i Hedmark og Kapittel 2. Opptak og rangering til grunnutdanninger i forskrift 28. mai 2013 nr. 551 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer.~~

~~Før studenter som har fått innvilget opptak til studieprogram, eller har påbegynt sine studier, før 1. februar 2017 gjelder denne forskrift fra 1. august 2017.~~

~~Forskrift 9. juni 2016 nr. 923 om studier og eksamen ved Høgskolen i Hedmark og forskrift 28. mai 2013 nr. 551 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer oppheves fra og med 1. august 2017.~~

~~Samtidig oppheves forskrift 26. januar 2017 nr. 98 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet.~~

Høringsinnspill på Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet fra HSV

Fakultet for helse- og sosialvitenskap har hatt forslag til ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HiNN ute til intern høring. Vi takker for muligheten til å komme med våre tilbakemeldinger.

§ 1-1. Virkeområde

I tredje avsnitt benyttes ordet *obligatoriske arbeidskrav* til forskjell fra *obligatoriske aktiviteter* som benyttes i resten av forskriften. Videre brukes ordet opplæringsdelen, uten at dette ordet er nærmere forklart.

§1-2. Definisjoner og terminologi

Under *obligatoriske aktiviteter* bør *ferdighetstrening* nevnes eksplisitt. I definisjonen av *selvstendig arbeid* er det ikke sagt noe om omfang. Tanken er vel at dette skal gjelde større oppgaver, og da bør det kanskje sier noe om omfang.

§ 6-2. Forkunnskapskrav.

Denne bestemmelsen medfører en innstramming av praksis. Kravet i tidligere forskrift knyttet seg til å få fremstille seg til eksamen, mens nå vil det ikke være mulig å følge emnet. Dette vil få konsekvenser for hvordan studieplaner er utformet med hensyn til bruken av absolutte og anbefalte forkunnskapskrav og plassering av kontinuasjonseksamen. HSV har studier der påfølgende emne har forrige emne som forkunnskapskrav. Fakultetet vil enten måtte justere studieplaner eller godta lavere gjennomstrømming.

§ 6-14. Muntlig justerende eksamen.

Tilbakemelding fra fagmiljøene viser at forskriften er noe uklar på dette punktet. Fagmiljøene oppfatter ikke at dette er en egen eksamensform som defineres i studieplanen. Kan det være behov for en definisjon (§ 1-2.)? Bør det henvises til studieplanen for hvor mye en justerende muntlig kan endre karakter?

§ 6-15. Gruppeeksamen.

Fagmiljøene opplever at dette i utgangspunktet er en god bestemmelse. Det bør imidlertid være tydelig hva som utløser ulik karakterfastsettelse, og lista for å gå fra samlet karakter til individuelle karakterer bør være høy. Det kan heller ikke være en rettighet som studentene kan påberope seg dersom de opplever at det har vært ulik innsats og faglige bidrag til oppgaven. I denne sammenhengen etterlyses også hva som vil gjelde ved gruppearbeidskrav. Det er videre reist bekymring fra administrasjonens side rundt hvordan

dette skal håndteres ifm. klager, dokumentasjon, anonyme hjemme-eksamener osv. Oppsummert er det noe utfordrende å ta stilling til denne bestemmelsen, når vi ikke vet om vi klarer å lage retningslinjer som sikrer studentene en rettferdig og lik behandling.

Kapittel 7. Praksis.

HSV har mange studier med praksis. Her er det noe uenighet i fakultetet om dette kapittelet. Et av instituttene har ytret bekymring for at praksisbestemmelser i forskrift kan komme i konflikt med lokale retningslinjer utarbeidet på instituttet. For eksempel vises det til veiledning og vurdering, og at forskriften blir for styrende for hvordan praksis kan gjennomføres.

§ 7-2. Praksis i profesjonsutdanninger med rammeplan.

Generelt er det noe uklart om det er et krav at midtveisvurdering skal gis skriftlig. Fakultetet har flere studier med korte praksisperioder der det ikke vil være mulig å gjennomføre midtveisvurdering.

Følgende presisering i andre avsnitt foreslås: *«For hver av praksisperiodene med sammenhengende varighet på fire uker eller mer, skal det gis tilbakemelding midtveis og en avsluttende skriftlig vurdering hvor studentens prestasjoner vurderes opp mot målene for praksisperioden.»*

For praksisperioder på under fire uker, foreslås følgende presisering etter første punktum i avsnitt to: *«For praksisperioder med sammenhengende varighet på under fire uker, skal studenten få en skriftlig sluttvurdering».*

§ 7-3. Ikke bestått praksis.

I forskriften står det: *«Praksisperioden kan også vurderes til ikke bestått ved manglende oppfylning av obligatoriske aktiviteter eller tilstedeværelse».* Vi foreslår å sette inn en ekstra setning her som sier noe om at slike krav skal være nedfelt i studieplanen eller i retningslinje for praksisperioden.

I nest siste avsnitt står det: *«Praksisperioden kan i disse tilfellene bli vurdert til «ikke bestått», og telle som et forsøk».* Her foreslås å bytte ut ordet kan med vil normalt bli. Argumentasjonen er at det er mest vanlig at studentene får ikke bestått i en slik situasjon.

De to siste avsnittene kan med fordel slås sammen til ett, for å tydeliggjøre sammenhengen.

§ 7-4. Utsatt praksis.

Her er det litt uklart hva som ligger i utsatt praksis. Noen studier ved HSV har ingen mulighet for å ta igjen praksis på annet vis enn en ny ordinær praksisperiode. Vil denne bestemmelsen gjelde også i slike tilfeller? Hvis det er tilfellet er det litt utydelig om studenter da må ha et skriftlig vedtaksbrev. På større kull, vil dette kunne gjelde mange studenter og medføre en del merarbeid. I dag justerer vi kun utdanningsplanen etter avtale. Det er også reist spørsmål ved om forskriften bør regulere antall ganger man kan få utsatt praksis.

§ 8-2. Sensurordninger.

I første avsnitt står det at studentens anonymitet skal sikres så langt eksamensordningen tillater. Betyr dette at veiledere på for eksempel bacheloroppgaver ikke bør være intern sensor? Dette praktiseres ulikt i fakultetet.

Ordlyden under denne paragrafen, og oppbygningen av den, medfører litt forvirring om hva som faktisk gjelder. For eksempel sier andre avsnitt: «*Det skal enten brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse ved den enkelte eksamen...*». Denne setningen indikerer at det skal være ekstern sensor tilknyttet alle eksamener. Men under «Omfang av sensur», punkt d, fremgår at ekstern sensor brukes på minst en tredjedel av emnene hvert år.

Under omfang av sensur forslås å ta inn: «*Som hovedregel skal alle ny-oppstartede emner ha ekstern sensor inne på emnet det første året emnet gjennomføres*».

§ 8-3. Sensurfrister og bekjentgjørelse av sensur.

Her benyttes ordet «virkedager» uten at dette er nærmere definert. Bør det defineres under Definisjoner og terminologi (§1-2.) at dette er mandag til fredag?

§ 8-4. Begrunnelse

Det fremgår ikke eksplisitt i hvilken form begrunnelse kan/skal gis. Er dette tilsiktet for å gi større frihet?

Høringsinnspill på ny Forskrift om opptak, studier og eksamen

- Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi

Det vises til studiedirektør sitt høringsnotat vedrørende utkast til ny Forskrift om opptak, studier og eksamen for Høgskolen i Innlandet.

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi har følgende innspill:

Generelle kommentarer

ALB synes at det har blitt gjort en god jobb med utkastet til ny forskrift, og at presiseringene og omstruktureringene som har blitt gjort, gjør det enklere å forstå og finne frem i forskriften. ALB er positive til at det har blitt lagt til et eget kapittel om praksis i forskriften.

ALB ønsker at en engelsk oversettelse av forskriften er klar til studiestart, og at det brukes samme terminologi i den engelske versjonen av forskriften og på inn.no.

Kommentarer til de enkelte paragrafene

§ 1-2. Definisjoner og terminologi

I definisjonen av «emnebeskrivelse» står «arbeidskrav», dette bør rettes til «obligatoriske aktiviteter».

§3-3 Tilleggsbetegnelse for graden bachelor

I forskriftens §3-3 står det følgende:

«For oppnådd bachelorgrad etter § 3-2 c), angis gradens faglige innhold på vitnemål i henhold til fagområdet for fordypningen, forutsatt at høgskolen tilbyr fordypningen:

Bachelor med fordypning i <fagområde for fordypningen>».

ALB foreslår at ordet «fordypning» i betegnelsen for bachelorgrader oppnådd etter § 3-2 c) (sammensatt grad) erstattes med «med vekt på». Ordlyden i §3-2 c) får det til å høres det ut som en kandidat med sammensatt grad har en fordypning, som en kandidat som har fullført et studieprogram på 180 studiepoeng ikke har. Et eksempel for å belyse dette: Kandidat A har oppnådd en bachelorgrad etter § 3-2 c), og får en «Bachelor med fordypning i skogbruk», mens kandidat B som har fullført og bestått studieprogrammet bachelor i skogbruk «bare» får tittelen «Bachelor i skogbruk». Dette kan tolkes som at kandidat A har mer inngående kunnskap en kandidat B, mens kandidat A med en sammensatt grad i realiteten har færre studiepoeng innen skogbruk.

§5-1 Studierett

I fjerde avsnitt står det blant annet:

«Dersom studenten ikke fullfører innen normert tid, kan studieretten etter avtale beholdes i inntil ett år i tillegg. I særlige tilfeller kan studieretten utvides ytterligere, etter søknad fra studenten. I slike tilfeller har høgskolen mulighet til å begrense rettighetene som følger med utvidet studierett».

Når det gjelder utvidet studierett utover ett år, bør det spesifiseres hvilke rettigheter som begrenses for studenten, eller eksempler på hva det kan være.

§ 5-4. Tap av studierett

I utkastet til forskrift står det at studenten mister studieretten på studieprogram de er tatt opp til i følgende tilfeller:

b) Studenten har brukt opp sine eksamensforsøk til samme emne eller praksisperiode i henhold til studieplan eller etter denne forskrift.

Studenten bør få lov å fortsette på studiet selv om antall eksamensforsøk er brukt opp i et emne. Studenten har i mange tilfeller mulighet til å avlegge eksamen som privatist eller enkeltemnestudent ved en annen institusjon, slik at vedkommende kan få fullført sin grad ved Høgskolen i Innlandet (på normert tid eller etter søknad om utvidet studierett).

§ 5-6 Individuell tilrettelegging

Det er mange studenter som ønsker tilrettelegging av obligatoriske aktiviteter, og dette bør synliggjøres i første avsnitt i denne paragrafen.

I siste avsnitt står det at «Det må søkes om tilrettelegging av eksamen og praksis innen fastsatte frister». Vi opplever at det er en økning av studenter som ønsker tilrettelegging av obligatoriske aktiviteter, og da spesielt muntlige fremføringer. Vi mener derfor at «obligatoriske aktiviteter» må nevnes i dette avsnittet.

§ 6-8. Kontinuasjoneksamen

I tredje avsnitt står det «Som gyldig fravær ved eksamen regnes sykdom eller sterke velferdsgrunner. Disse forholdene skal kunne dokumenteres».

ALB foreslår at «Disse forholdene skal kunne dokumenteres» erstattes med «Disse forholdene *må* dokumenteres».

§ 6-11

Denne paragrafen mangler i utkastet til forskrift (nummereringsfeil).

§ 6-15. Gruppeeksamen

Når det gjelder individuell karaktersetning ved gruppeeksamener stiller vi spørsmål ved hvordan eksamenskommisjonen skal kunne vite hvor mye hvert enkelt gruppemedlem har bidratt i arbeidet med eksamen ved en anonymisert skriftlig gruppeeksamen, og derved kunne gi ulike karakterer til de enkelte gruppemedlemmene? Bør det stå noe mer utfyllende her om hvordan dette skal dokumenteres?

Kapittel 7 - Praksis

Det bør legges til en paragraf om at studenter som ikke svarer ærlig på en eller flere av egenerklæringene på Studentweb ved semesterregistrering på starten av hvert semester, kan få vurdert sin skikkethet.

§ 7-4 Utsatt praksis

De to første avsnittene i denne paragrafen har samme innhold.

§ 8-1. Karaktersystem

Det er presisert i definisjonen i av sensorveiledning i § 1-2, at den kan den skal være skriftlig. I avsnittet om sensurveiledning i § 8-1 kan det gjerne gjentas at sensorveiledningen skal være skriftlig.

§ 8-2. Sensurordninger

Når det gjelder omfang av sensur:

a) Det skal være to sensorer på eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer.

Det er en viss bekymring angående dette på vårt fakultet, både med tanke på tilgang på fagpersoner på instituttene og økonomiske konsekvenser, da vi har mange emner på 15 studiepoeng med bare en vurdering. Det kan også være utfordrende i små fagmiljøer å finne en intern sensor som har en uavhengig rolle overfor studentene vedkommende skal være sensor for.

I fjerde avsnitt står det følgende:

«Bruk av ekstern sensor til karakterfastsettelse skal komme alle kandidater til gode. Ekstern sensor kan benyttes på en fastsatt del besvarelsene i et emne på store kull. Denne vurderingen legges da til grunn for sensur av de øvrige besvarelsene».

- Hva er definisjonen på et stort kull?

Når det gjelder omfang av sensur, så står under punkt d:

d) På eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år benyttes ekstern sensor på minst 1/3 av emnene. I løpet av en treårsperiode bør alle emner ha hatt ekstern sensur.

Bør ordet «bør» byttes ut med «skal» i setningene nevnt ovenfor?

§ 10-3. Vitnemål

Første avsnitt:

Bør det presiseres i siste setning at Studentweb og Vitnemålsportalen kun er tilgjengelig for kandidater med norsk personnummer?

I femte avsnitt står det at det kun utstedes ett vitnemål til en student for hvert studieprogram som gir grunnlag for vitnemål. Her bør det legges til at det finnes unntak:

- Ved bytte av juridisk kjønn ([ref sak likestillings- og diskrimineringsombudet](#))
- Ved klage på karakter etter at vitnemålet er produsert
- Saksbehandlingsfeil

Ridabu, 24.05.24

Elisabeth Røe

Prodekan utdanning

Generelle bemerkninger

De ulike teamene i studieadministrasjonen ved LUP har studert forslag til ny studieforskrift særlig opp mot det som er viktig i vår respektive saksbehandling og spørsmål i arbeidshverdagen. Her har det kommet opp noen konkrete kommentarer til foreslåtte paragrafer i forskriften (gjennomgått under). I tillegg har vi noen generelle kommentarer til forslag til ny studieforskrift.

Vi legger merke til at den del detaljer er tatt ut fra forskriften, og at forslag til innhold i ny studieforskrift dermed er mer generelt enn hva som er tilfelle for gjeldende forskrift.

Vi ser at en konsekvens av at ny studieforskrift gjennomgående er på et mer generelt nivå, kan være at det vil utvikle seg mer skjønnsmessig behandling av saker. I en så stor organisasjon som HINN, er det med tanke på likebehandling av studenter svært viktig at det utarbeides gode og fyldige retningslinjer, hvor detaljene nedfelles. Dette fordrer at fagteamene har riktig mandat i forhold til retningslinjene, og at disse eies av fagteamene.

En fordel med at mer legges til retningslinjene, er at disse kan endres raskere enn forskrift. Fakultetet ønsker imidlertid å poengtere viktigheten av involvering av fagteamene i disse prosessene. Det er også viktig at retningslinjer blir tilgjengelig for studentene, eller at mer informasjon legges på nettsidene (særlig i forbindelse med tilrettelegging, der mange detaljer nå er fjernet fra forskrift).

Enkeltkommentarer til ulike kapitler og paragrafer

Kapittel 3:

- Det er hoppet over § 3-6, så de to siste skal endres til § 3-6 og § 3-7.

Kapittel 4:

- **§ 4-6 Datamaskin:** Hva med reiseutgifter ved gjennomføring av obligatorisk praksisopplæring? Forskrift om egenbetaling bør også omtale slike reiseutgifter.

Kapittel 5:

- **§ 5-4 Tap av studierett:** Fakultetet mener det er viktig å diskutere hensikten med bestemmelsene her.
  - **5-4 b)** Fakultetet ønsker at studenter som har en mulighet til å få fullført studiet på tross av oppbrukte eksamensforsøk i et emne (for eksempel ved å få tilsvarende emnet godkjent fra en annen institusjon), skal ha mulighet til å beholde studieretten.
  - **5-4 c)** Fakultetet har tidligere spilt inn at denne bestemmelsen bør nyanseres, og står fortsatt ved dette. Vi oppfatter hensikten med denne bestemmelsen som å få inndratt studieretten til de som ikke er reelt aktive studenter. Studenter som har vist aktivitet på studiet med godkjente obligatoriske aktiviteter, legeerklæring eller stryk på eksamen, må sikres mulighet til å fortsette på studiet forutsatt at de har igjen eksamensforsøk.
- **§ 5-6 Individuell tilrettelegging:**
  - Tilrettelegging av praksis, studie og eksamen bør skilles i forskriften da man behandler disse forskjellig. For eksamen er det behov for søknad og frister for å kunne tilrettelegge, mens for studier og praksis praktiseres det ikke at studentene søker om tilrettelegging innen fastsatte frister, da

tilretteleggingsbehovet ofte oppstår i forbindelse med gjennomføring av praksis/emne.

Kapittel 6:

- **Generelt:** Det er hoppet over § 6-3, § 6-9 og § 6-11, så alle nummer på paragrafer fra § 6-4 og ut, må justeres. Påfølgende kommentarer her henviser til det paragrafnummeret som står i den forskriften som er lagt ved høringsrunden:
- **§ 6.6 Eksamensforsøk**
  - Hva defineres som «vurdert»? Hvis en student leverer blankt og får F, er det da vurdert?
  - I listen over hva som regnes som tellende eksamensforsøk, står det ikke noe om en eksamen som er avlagt og vurdert til «ikke bestått». Dette må vel inn i listen? Da må teksten i neste paragraf også justeres.
- **§ 6.7 Antall eksamensforsøk for masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad**
  - Hva defineres som vurdert. Hvis en student leverer blankt, får F, er det da vurdert?
  - Fakultetet mener at eksamensforsøk på eksamener etter denne paragraf også bør reguleres mer enn kun om den har vært vurdert. Begrunnelser for dette er blant annet:
    - Det er uheldig om det ikke reguleres antall ganger studenten kan få «ikke møtt», da oppfølging ifht veiledning, sensoroppnevning etc. er ressurskrevende for fakultetene.
    - Ettersom vi har flere studier som kan tas både på heltid eller deltid, vil disse studentene kunne beholde studieretten ganske lenge, og melde seg opp flere ganger uten å levere, uten at de stoppes av studieretten.
    - Gjennom studieveiledernetverk for grunnskolelærerutdanninger i Norge, har vi blitt kjent med at flere institusjoner har en streng linje på tap av studierett etter to forsøk på slike oppgaver, hvor også «ikke møtt» telles som forsøk. Vi har opplevd at studenter som har mistet studierett på denne måten har søkt seg inn hos oss for å fullføre.
  - **Første ledd:** Her fremgår det at en masteroppgave eller selvstendig arbeid i lavere grad som er **annullert**, kan omarbeides og leveres på nytt. Dette er motsatt av dagens retningslinje, hvor det fremgår at en annullert oppgave ikke kan omarbeides, men det må skrives en helt ny. Er det tenkt en endring av retningslinjer her, eller bør ordlyden omformuleres?
- **§ 6.8 Kontinuasjoneksamen**
  - **Femte avsnitt:** Her mener vi det er unødvendig å eksemplifisere unntaket med produksjoner og gruppeeksamen, og at det heller kun bør stå: *Unntak kan forekomme for eksamener som vanskelig lar seg gjennomføre for enkeltstudenter.*
  - **Siste avsnitt:** Her mener vi bestemmelsen ikke burde begrenses til kun mappeeksamen, men også inkludere semesteroppgaver, prosjektoppgaver, oppgaver uten gitt problemstilling og lignende, som man har jobbet med over lengre tid, hvor man ikke kan skrive en ny oppgave under konten.
- **§ 6.14 Muntlig justerende eksamen**

- 24 timers regelen er svært sårbar og vanskelig å følge opp på innleveringer med mange kandidater. Ansvar for puring og publisering ligger på studieadministrasjonen i en ellers sårbar periode. Punktet om 24-timers regelen kommer igjen i § 8-3 og det virker unødvendig at dette skal stå både under § 6.14 og § 8-3
- **§ 6-15 Gruppeeksamen**
  - Fakultetet ønsker at bestemmelsene rundt gruppeeksamen utvides til å regulere mer om følgene rundt oppsplitting av en gruppe tett opp til eksamen. Dette gjelder både dersom et gruppemedlem ikke har bidratt tilstrekkelig, men også om gruppemedlem(mer) velger å trekke seg fra eksamen. Kan resten av gruppen da benytte materialet som vedkommende har vært med på å utarbeide? Hvilke rettigheter har en student som blir stående uten gruppe tett opp til eksamen, men ønsker å gjennomføre denne?
  - **Andre avsnitt:** Hva er tilstrekkelig for å fatte vedtak om at en student ikke har bidratt tilstrekkelig, og hvem har ansvaret for å ta denne beslutningen?

Kapittel 7:

- **§ 7-2 Praksis i profesjonsutdanninger med rammeplan:**
  - Ordene «kravene» og «målene» i første og andre avsnitt bør erstattes med «læringsutbyttene»
  - Ordet «praksisperioden» bør byttes ut med «praksisemnet»
- **§7-3 Ikke bestått praksis:**
  - I andre setning bør ordet «retningslinjer» bytte med «føringene», slik at det står «Nærmere frister for slikt varsel kan være gitt i føringene for den enkelte utdanning». Ordet retningslinje bør ikke benyttes da dette kan forveksles med retningslinjene for praksis som obligatorisk aktivitet.
  - Tredje setning: Ordet «kravene» ønskes byttet med «læringsutbyttene»
  - Andre avsnitt: Ordet «praksisperioden» ønskes byttet med «praksisemnet»
- **§ 7-4 Utsatt praksis**
  - I første setning ønskes ordet «søknad» byttet med «helhetsvurdering», da vi har mange avgjørelser om utsatt praksis som ikke er søknadspliktig. Det ønskes også at setningen avsluttes med «utsatt praksis *innenfor samme studieår.*»
  - I andre avsnitt ønskes også ordet «søknad» byttet med «helhetsvurdering».
  - Lærerutdanningene har ikke **gyldig** fravær da vi allerede tilbyr studentene et minimum av praksisdager lagt i forskrift. Alle dager uansett årsak må tas igjen.
  - Ordet «gyldig» i andre avsnitt, siste setning må fjernes, jf. kommentar over.
  - Fakultetet mener at andre avsnitt egentlig tas ut, da resten av teksten ivaretar innholdet.
  - I siste avsnitt ønskes ordet «praksisperiode» erstattet med «praksisemne».
  - Fakultetet lurer også på hva som vil være konsekvens ved manglende innlevering av dokumentasjon jf. første og andre avsnitt.
- **§ 7-5 Antall praksisforsøk:**
  - I første setning foreslås «har adgang» byttet med «gis anledning til». Det bør presiseres at nytt forsøk vil være *neste gang emnet gjennomføres.*

Kapittel 8:

- **§ 8-2 Sensurordning:**
  - **Andre avsnitt:** Denne bestemmelsen medfører vel ikke så stor forskjell fra dagens ordning med oppgavekonsulent? Skal den forstås slik at dersom man har ekstern evaluering så slipper man ekstern sensor, men hvert tredje år må man ha ekstern sensur og trenger da ikke oppgavekonsulent? Eller kan eksamensordningen godkjennes for en periode på flere år? Dersom dette i praksis innebærer en ordning som gjør at det må gjøres ekstern evaluering for hver eksamensavvikling, påpekes viktigheten av å ha retningslinjer på institusjonsnivå for hva dette vil innebære, og for avlønning av dette i en tid med økonomiske innsparinger.
  - Det påpekes at denne bestemmelsen var lettere å forstå ved hjelp av høringsnotatet, og ordlyden i bestemmelsen bør derfor ses på slik at budskapet fremgår klarere.
  - **Fjerde avsnitt:** Hva er definisjonen av store kull og er det fastsatt hvor stor del av besvarelsene som da skal gå til ekstern sensur?
  - **§ 8-2 (c):** Hvorfor legger HINN seg strengere enn ny UH-lov her? UH-loven krever to sensorer, men sier ingenting om ekstern sensor ved bachelor.
- **§ 8-5 Klage over karaktersetting**
  - § 8.2 (d) bør stå under § 8-5. Det handler mer om klagebehandling enn sensur.
  - Fjerde avsnitt: Slik ordlyden er nå, betyr det da at man kan drøye innhenting av klagesensur for å forskyve frister, for eksempel i forbindelse med ferieavvikling? Hva er «god nok» grunn til å utsette klagesensur?

Kapittel 10:

- Første paragraf står som § 10-3, det skal vel være § 10-1.

Høringsuttalelse fra Studentorganisasjonen rundt “ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN”

Arbeidsutvalget i studentorganisasjonen i Innlandet har gjennomgått høringsforslaget angående ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN. Vi setter pris på at vi tidlig ble involvert, og at vi har hatt mulighet til å følge hele prosessen rundt det nye høringsforslaget. Det er også fint å se at de politiske plattformene og tidligere fanesakene ble tatt hensyn til i prosessen.

Kapittel 6. Eksamen

Arbeidsutvalget i Studentorganisasjonen i Innlandet støtter kapittel 6 i sin helhet. Vi har dog noen tanker rundt hvordan man skal forholde seg til forskriften etter den blir vedtatt.

Studentorganisasjonen i Innlandet mener:

8. Eksamensform, vurderingsform og gjennomføring

Stlnn mener at HINN bør jobbe aktivt med rettferdige eksamensformer og sensurer. Eksamensformene bør være varierte gjennom studieløpet, grunnet studenter med ulik læringspotensialet og prestasjonsevner. Stlnn ønsker å motarbeide dårlige eksamensformer og sikre gode prosedyrer og vaner innad i eksamen prosedyrene. Stlnn ønsker åpenhet for variasjon i eksamensformene i HINN, og at dette går i samsvar med studentene. Vurderingene og behandlingen av hver enkelt student skal være rettferdige og tilrettelagte den enkelte students behov. Stlnn mener at HINN skal

fase ut bruken av skoleeksamen uten hjelpemidler. Disse eksamenene gjenspeiler ikke hvordan det er å jobbe i arbeidslivet (Fag-og forsknings politisk plattform).

I paragraf **§ 6.8- kontinuasjonseksamen** er det viktig at man, etter forskriften trer i kraft, spesifiserer alternativet for gjennomføring av eksamen i tilfeller der man må gjennomføre en kontinuasjonseksamen. Argumentet for dette er at det kan oppstå usikkerhet blant studentmassen uten en spesifisering. Dette i tilfeller der man ikke vet om man kommer til å bli ferdig som student til tilregnet tid og den eventuelle konsekvensen av å stå over et semester for å delta på den “originale” eksamen. Denne situasjonen kan for eksempel oppstå for studenter i studier der eksamen kun gjennomføres i ett spesifikt semester.

Kapittel 8. karaktersystem, sensur og klage

§ 8. 4- Begrunnelse for karakterfastsetting

Vi stiller spørsmålsteget rundt paragraf § 8.4 sett i sammenheng med § 8.3, og at sensurfristen er gitt i virkedager i § 8.3, men i § 8.4 er det gitt i tidsperspektivet uker. For å ikke skape forvirring og usikkerhet ønsker vi at klage- og sensurfristen skal bli vurdert gjennom på samme måte, enten i virkedager eller i uker. På denne måten blir det enklere for studentene å ha *ét* tidsbegrep å forholde seg til.

Forslag til endring: alt i tidsperspektivet “uker”, blir endret til virkedager.

Kapittel 9. Fusk, annullering og utestening

For at vi skal stille oss bak kapittel 9 ønsker vi endring i ordlyden i setningen (§ 9-1.Fusk);

“En student kan anses å ha fusket ~~eller forsøkt å fuske~~ fra det tidspunkt *en* eksamen eller ~~prøve~~ *et obligatoriske aktivitet* er påbegynt”.

Slik som setningen står i dag, er den motstridende fra vår politikk (Politikk vedtatt i Fag- og forskningspolitisk plattform) da dette kan tolkes som at studenten kan bli tatt for fusk ved antagelser. Setningen kan tolkes som om studenten er dømt skyldig før man har begynt med selve eksamen. Vi mener at man skal ha konkrete bevis for å kunne bli dømt for fusk. Ingen studenter skal bli vurdert ut fra antagelser og betraktningene/ synspunktene av hvordan en eksamen skal gjennomføres.

Forslag til endring: Ordet “anses” endrer ordlyd. “En student kan bli tatt i fusk fra det tidspunktet en eksamen eller en obligatorisk aktivitet er påbegynt”.

Vi biter oss også merke i

“(…) Fusk, *forsøk på fusk eller medvirkning til fusk* foreligger når en student handler i strid med kapittel 8 i denne forskrift eller *med de angitte reglene for gjennomføringen av eksamen eller obligatorisk aktivitet på en slik måte at handlingen kan være egnet til å gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller andre.*”

å ~~gjengi innhold fra sitere eller på annen måte benytte egne tidligere beståtte eksamensarbeider eksamensbesvarelser eller godkjente obligatoriske aktiviteter uten å opplyse om at dette er eget arbeid~~ tilstrekkelige kildehenvisninger

Vi i Stlnn mener at det er brudd på anonymisering av studentene under eksamen når de må sitere seg selv for å ikke få selvplagiering.

Skolesystemet er til for å lære og derfor der det viktig å klare å anvende det man har lært samtidig som man produserer noe nytt. Derfor setter vi spørsmål ved at

studenter som skriver/fremfører/fremlegger gode obligatoriske arbeidskrav/aktiviteter blir straffes for dette.

Forslag: Det må legges til rette for at studentene vet hvordan man skal kildeføre til seg selv og samtidig holde anonymiteten sin. HINN er ansvarlig for at studentene er innført i dette.

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet

Høringsinnspill fra Handelshøgskolen - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

I avsnitt 3 står det at «Forskriften vil likevel få anvendelse på...» Her ønsker vi at det står «Forskriften vil også gjelde for...»

Ph.D-programmene jobber med å bli så like som mulig som andre studieprogram, f.eks ta i bruk de samme begrepene. På Ph.D heter det opplæringsdel og det er det som står i forskriften. Her ønsker vi at det skal stå utdanningsplan.

§ 1-2. Definisjoner og terminologi

Fordypning:

- Hva vil dette bety i praksis? Betyr det en strammere retningslinje for hva som kan utgjøre en fordypning?

Mappeeksamen:

- Hvorfor defineres mappeeksamen i definisjonslista, og ikke andre eksamensformer? Bør mappeeksamen også beskrives under kapittel 6 Eksamen?

Selvstendig arbeid:

- Setningen "Arbeid av teoretisk., praktisk og kunstnerisk art" er fjernet. Setningen brukes i beskrivelsen av selvstendig arbeid i § 3-2 Krav til graden bachelor. Her bør det være samsvar.
- Master-, bachelor- eller fordypningsoppgave eller annet arbeid som viser forståelse, refleksjon og modning, og som blir til under veiledning. Spørsmål til begrepet veiledning som er lagt til: Har studenter plikt til å ta i mot veiledning? Tydeliggjøre selvstendigheten? Hvor mye forventes det at studentene skal gjøre selv, og hvor mye veiledning skal de få og ta i mot. De tilbys veiledning, men hvor mye (avklare hva skal i forskrift og hva skal i retningslinjer rundt kravene til veiledning?)

- Det er endret fra «Master-, bachelor- eller fordypningsoppgave eller annet arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art i henhold til studiets egenart.» til «Master-, bachelor- eller fordypningsoppgave eller annet arbeid som viser forståelse, refleksjon og modning, og som blir til under veiledning.» Det savnes en forklaring på hvorfor denne endringen er lagt inn det i de andre dokumentene, det kan leses som at ppgavene skal vise frem personlighetstrekk hos studenten mer enn å leve opp til faglige standarder? Og «modning» får det til å høres ut som det er relativ forbedring hos studenten ikke absolutte faglige standarder som gjelder?

Studiepoeng (sp):

- Setningen blir lang. Kan siste setning om normert arbeidsbelastning på 1500-1800 timer være en egen setning?

Studieprogram:

- Setningen “og som studentene kan knyttes til ut fra hvilke emner de har rett til å ta” er vanskelig å forstå. Studentene har studierett på et studieprogram for så å få tilgang til emner, ikke omvendt, som det kan forstås som ut fra definisjonen nå. Definisjonen i eksisterende forskrift er lettere å forstå.
- Definisjonen av «sakkyndig instans» er strøket. Det er uheldig, for termen brukes i § 6-8 om dokumentasjonskrav for sykdom og sterke velferdsgrunner.
- «Profesjonsstudier» er tatt ut av definisjonslista, men begrepet «profesjonsutdanning» brukes under «Rammeplan». HINN har mange viktige profesjonsutdanninger, så bør de da også være med i definisjonslista?

Kapittel 2. Opptak

Det vises i kapittelet til utfyllende bestemmelser. Dersom dette er interne bestemmelser bør det da stå f.eks «høgskolens utfyllende bestemmelser»?

Kapittel 3. Grader og faglig godkjenning

§ 3-2. Krav til graden bachelor

Fakultetet har kommentar til § 3-2 c). Den er slik vi ser det noe uklar.

I andre setning brukes begrepet "fagområde". HHS mener at begrepet studieprogram (i entall) vil fungere bedre. Dette er et innarbeidet begrep, og det er også et begrep som er definert i kapittel 2 i forskriften, i motsetning til fagområde.

Fakultetet har et forslag til formulering som vi mener kan funngere bedre med måten HHS i dag arbeider med sammensatt bachelorgrad.

Fordypning i fagområde på minimum 80 studiepoeng. Fordypningen må være godkjent av fakultetet og foreligge i form av fullførte studieprogram.

Ytterligere studieprogram på minimum 30 studiepoeng. Studieprogrammet må fremgå av studieplan og være fullført.

I siste setning av står det at det i grunnlaget for graden skal det inngå et selvstendig arbeid av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk arbeid: Her vises det til kunstnerisk arbeid som er tatt ut av definisjonen av selvstendig arbeid i kapittel 2. Her bør det være samsvar.

Er det riktig at det er høgskolestyret som er de som kan gjøre unntak for kravet om selvstendig arbeid? Eller er det fakultetet?

§ 3-8. Forutsetninger for tildeling av ny grad

- HHS foreslår at det fremkommer av bestemmelsen at de 60 nye studiepoengene må være avlagt ved HINN. Slik blir det også samsvar mellom § 3-8 og kapittel 10 der det står at minst 60 av studiepoengene som skal inngå i grunnlaget for vitnemålet, må være avlagt ved høgskolen i Innlandet. Vi har flere studenter som ikke forstår at de 60 stp må tas ved HINN.
- § 3-8 tredje punktum
Vil bestemmelsen om at studentene må skrive ny masteroppgave «ødelegge» for en +1-master MRR (Master i regnskap og revisjon)? HHS har i sin søknad til NOKUT lagt opp til at +1-masteren skal være uten skriving av ny masteroppgave så lenge man har en relevant master (Master i økonomi og ledelse e.l.). Slik er det også hos de andre som tilbyr +1-master (unntatt NTNU som endret forskriften sin i 2023). Vi vil ikke konkurrere om studentene dersom de hos oss må skrive en ny masteroppgave. (Det er sannsynligvis på +1-master studenttilfanget vil være størst).

Det bør avklares om bestemmelsen er til hinder for en slik mastergrad uten krav til ny masteroppgave.

Kapittel 4. Studier og utdanningsplaner

§ 4-2. Studieplaner

§ 4-2 fjerde ledd

«Mindre endringer må ikke medføre at studenten blir forsinket i sin progresjon.» Vi vil foreslå at denne setningen fjernes. Det kan være vanskelig å definere hva som er mindre endringer. Vi vil miste en del handlingsrom til å kunne gjøre små endringer ved at dette står. Om det skal stå sette det i sammenheng med en oversikt over hva som regnes som mindre endringer?

I hvilken grad gjør bestemmelsen det mulig å gjøre mindre endringer (som ikke er vesentlige) i emnebeskrivelsene? Det kan være behov for endringer i hjelpemidler, obligatoriske krav eller eksamensform på «kort varsel» - for kommende semester. Det er sagt i høringsnotatet at endring av eksamensordning uten endring av nivå eller læringsutbytter alene ikke anses som en vesentlig endring.

§ 4-3. Utdanningsplaner

Begrepet forkunnskapskrav brukes i sjette ledd, mens det er fjernet som begrep i andre deler av forskriften. Skaper usikkerhet om hvordan begrepet skal brukes.

Kapittel 5. Studierett og permisjoner

§ 5-4. Tap av studierett

Bokstav b): Studentene kan ta emner ved andre institusjoner og så søke om godkjenning av de ved HINN. Dette har vært og er praksis ved HHS. HHS mener det er lite hensiktsmessig at studenter mister studieretten på hele studieprogrammet dersom de har brukt opp forsøk i ett emne. De bør allikevel få mulighet til å fullføre graden dersom de kan ta tilsvarende emne ved et annet lærested og så få det godkjent ved HINN. HHS mener det er uheldig at studentene mister retten til å fullføre et studium og som også har økonomiske konsekvenser

for høgskolen ved at vi ikke får studiepoeng.

§ 5-5. Permisjoner

- Hva er andre særskilte grunner? Reguleres det i underliggende retningslinjer?
- Studenten skal ha permisjon så lenge behovet tilsier det. Kan det her føyes til “så lenge studieprogrammet finnes”.
- Studenter som er i permisjon kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon: Her bør det også føyes til “under forutsetning av at studiet fortsatt finnes”.
- Hvordan reguleres hvor mye studiepoeng studentene kan ta når de er i permisjon? Studenten har studierett under permisjonen, og kan ta enkelteksamener. Fakultetet foreslår at hvor mye studier studentene kan ta under permisjonstiden reguleres tydelig i retningslinjer, slik at studentene ikke kan bruke permisjon til å utvide sin studierett og ha tilnærmet normert studieprogresjon.

§ 5-6 Individuell tilrettelegging

Ved bytte av studieprogram må studenten søke om tilrettelegging på nytt: Foreslår at “ved bytte av” fjernes. Studenter må uansett søke ved hvert studieprogram.

Kapittel 6. Eksamen

§ 6-1. Generelt om eksamen

Første ledd:

- «Eksamensbesvarelser skal alltid være originale, selvstendige og individuelle arbeider,...»
  - Hva betyr «selvstendig» her?»
  - Ved å bruke begrepet «Individuelle arbeider» mister man eksamener som er samskrevet i gruppe.
  - «Besvarelsen, eller deler av denne, skal ikke tidligere ha vært innlevert som eksamen på egen eller andre institusjoner». Forslag om å erstatte «egen» med «HINN»

§ 6-2. Rett til å gå opp til eksamen eller fortsette studiet

- Fra høringsnotatet står det at § 6-3 om forkunnskapskrav videreføres ikke da dette allerede er dekket av § 6-2 andre ledd. “Rektor kan fastsette krav til

godkjente obligatoriske aktiviteter og bestått eksamen eller praksis og som forutsetning for å gå opp til en eksamen eller fortsette studiet. Opplysninger om dette skal fremgå av studieplan og emnebeskrivelsen”

Vi mener imidlertid at ny formulering er noe uklar. Forkunnskapskrav erstattes av “bestått eksamen eller praksis”. At begrepet forkunnskapskrav fjernes vurderes av fakultetet som noe uheldig. Dette er et innarbeidet begrep, om brukes både i maler for emnebeskrivelser og studieplaner..

§ 6-4. Obligatoriske aktiviteter

Siste ledd: Bør setningen Reglene om klage på karakterfastsettelse og formelle feil ved eksamen i kapittel 8 gjelder ikke for obligatoriske aktiviteter heller flyttes til kapittel 8, og i §6-4 kun si hvilke regler som gjelder for obligatoriske aktiviteter?

§ 6-5. Oppmelding til eksamen

Første ledd: “Eksamensoppmelding skjer normalt ved at studenten bekrefter utdanningsplanen”. Få inn at dette gjøres i Studentweb?

§ 6-7. Antall eksamensforsøk for masteroppgaver og selvstendig arbeid i lavere grad

§ 6-7 andre ledd: At det ikke er mulighet til å få vurdert ny eller omarbeidet masteroppgave er et problem i profesjonsutdanninger med karakterkrav for å få autorisasjon. Dette er tilfelle i Master i regnskap og revisjon der det er C-krav i alle emner, inklusive masteroppgaven. En svakere karakter enn C på masteroppgaven vil da stoppe muligheten til å oppnå autorisasjon, selv om man ellers oppfylder karakterkravet. Konsekvensene av denne formuleringen bør vurderes. Enkelte andre institusjoner som tilbyr en master i regnskap og revisjon har i sin forskrift åpning for at studenter kan få levere masteroppgave på nytt, bør det vurderes om det skal åpnes for det også ved HINN. Se f.eks UiS.

§ 6-8. Kontinuasjoneksamen

- Andre ledd: “Ved graviditet og fødsel har studenter rett til kontinuasjonseksamen iht. lovens § 10- 6.”. Flytte denne sammen med tredje ledd for å få frem at også denne gruppen også må dokumentere forholdene.
- Femte ledd: “Kontinuasjonseksamen skal som hovedregel ha samme

eksamensform som ordinær eksamen”: Bør det også nevnes i forskriften at kontinuasjonseksamen skal ha samme sensorordning som ved konteeksamen?

Det foregår en diskusjon i fakultetet rundt ressurser brukt til kontinuasjonseksamen, og mulighetene for å redusere mulighetene til konte, f.eks ved å begrense adgangen til kun de som har gyldig fravær, og henvise studenter med ikke bestått til ordinær eksamen. Vi ser samtidig at det får store konsekvenser for studenter dersom mulighetene til konteeksamener reduseres, med forsinkelser, studierett o.a. Det er altså noe ulikt syn på dette innad i fakultetet. Innspill fra ett fagmiljø nedenfor.

Innsspill fra Institutt for økonomi:

- Første avsnitt: Vi ønsker ”ikke bestått” fjernet og at automatikken ligger i gyldig fravær/graviditet? Ref §5-5 i UIO sin forskrift ser det ut til at de gjennomfører i hovedsak ved gyldig fravær. Vi brukes veldig mye ressurser på konte som vi mener at ikkje gir noen særlig positive effekter.
- Fjerde avsnitt: Studenter som ønsker å forbedre karakter, får som hovedregel anledning....ta med forbedre karakter eller strøket
- Det må tas en diskusjon om muligheten for å konte. Dette krever mye ressurser – internt og bruk av eksterne til godkjenning av oppgaver, ekstern sensur, begrunnelser og klagesensur. I høringsnotatet sies det at siden det allerede er etablert praksis (med konte), foreslås det å forskriftsfeste dette som hovedregel – med konte i påfølgende semester.

Innstramming kan for eksempel være at man ved strykkarakter må vente til neste ordinære eksamen, mens sykdom etc. gir mulighet for å konte påfølgende semester. Formodentlig vil dette redusere antall konteeksamener og dermed også redusere bruk av interne og eksterne ressurser.

Man ser i dag at mange konteeksamener har få studenter – spesielt da man kommer til år 2 og 3 i bachelor.

Kan man forvente at kandidater som stryker i et semester er bedre forberedt til en konteeksamen som kommer ganske raskt etter en sommerferie eller en juleferie, hvor studentene da er i gang med et nytt semester og nye emner? Vi stiller oss tvilende til om det bidrar til god studiekvalitet/gode læringsprosesser, og argumenterer for at studenten kan oppnå en modning gjennom å følge ordinær fremdrift uten å måtte ha fokus på konte.

§ 6-12. Hjelpemidler ved eksamen med tilsyn

At hjelpemidler skal framgå av emnebeskrivelsen må medføre at det er fleksibelt å endre emnebeskrivelsen på dette punktet. Jfr. kommentar til § 4-2.

§ 6-14. Muntlig justerende eksamen

Andre ledd: "Foreløpig karakter kunngjøres seinest 24 timer før muntlig justerende eksamen jf. § 8-3": Senest, ikke seinest.

Tredje ledd: "Ved ikke bestått resultat på muntlig justerende eksamen, vil dette resultatet gjelde for hele eksamen". Bør det stå noe om hvor mye en karakter kan justeres opp/ned ved muntlig eksamen? Enten i forskrift eller i retningslinjer/emnebeskrivelser? Dette opplever HHS at er et vanlig spørsmål fra sensorer.

§ 6-15. Gruppeeksamen

Andre ledd: Er det høgskolen eller fakultet som skal fatte vedtak?

Kapittel 8. Karaktersystem, sensur og klage

§ 8-2. Sensurordninger

Det er behov for en tydeliggjøring av bestemmelsen. Hva skal reguleres av forskrift og hva kan man ha i underliggende retningslinjer?

Andre ledd: Det skal enten brukes ekstern sensor til karakterfastsettelse ved den enkelte eksamen eller gjennomføres ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen.

- Inngår sensorveiledningen her i eksamens- og sensurordninger?
- Betyr dette at eksamensoppgaven ikke trenger og kvalitetssikres av en ekstern før eksamen?
- Vil det si at en må velge om ekstern sensor skal brukes til å godkjenne eksamensoppgave eller til karakterfastsettelse?
- Skal sensorveiledning fortsatt forelegges ekstern sensor?
- Det er utydelig om 2. ledd kan bortfalle ved to-sensor omfang på selve besvarelsen (slik det kan med dagens forskrift),men kanskje blir klarere hvis begreper ryddes i.

Vi synes forskriftens § 8-2 ikke er tydelig nok på hvordan vi skal sette opp kommisjoner og hvordan vi skal bruke ekstern sensor i forkant av eksamen.

Ny UH lov § 11-7 stadfester at det skal alltid utarbeides sensorveiledning – derfor bør kravet stå i forskriften

Tredje ledd: «Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved høgskolen, og kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet. Tilsatte ved samarbeidsinstitusjoner bør ikke benyttes som eksterne sensorer dersom de har nær tilknytning til det fagmiljøet som har ansvar for undervisningen i emnet.»

Forslag endring i første setning: Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved høgskolen, og kan heller ikke ha hatt eksamensrelevante undervisningsoppgaver i det aktuelle emnet.

Begrunnelse: kriterier for timelærer er ukjent for mange jf adm retningslinjer og de ulike avlønningstypene. Eksamenskull fjernes; studenter leverer hovedsakelig under kandidatnummer og kan ta eksamen år etter undervisning. Vi mener sannsynligheten for at sensor gjenkjenner studentformuleringer er marginale.

Kan andre setning sløyfes; det er viktig at vi har faglig betryggende sensorer, og høgskolen samarbeider med store institusjoner og vi har noen studieprogram i smale fagmiljøer. Jf notat s 9 «Departementet understreker at selv om begge sensorene kan være ansatt ved samme institusjon, bør institusjonene forsøke å finne minst én sensor som har en mest mulig uavhengig rolle overfor studentene vedkommende skal være sensor for, jf. også institusjonenes ansvar for å sørge for en betryggende og upartisk vurdering....» Det må være håndterbart å fremskaffe sensorer, spesielt på muntlig høringer, og ikke lage ugunstige begrensninger.

- Tydelighet i fjerde. ledd: «Bruk av ekstern sensor til karakterfastsettelse skal komme alle kandidater til gode...» Under «Omfang av sensur» har flere av punktene ikke krav til ekstern sensor. Hvis krav til ekstern sensor så må det også skrives inn f eks under bokstav a og b.
- Kan definisjon på ekstern sensor og dens tilhørighet/rolle/forventninger beskrives nærmere enten i forskrift eller utfyllende bestemmelser. Departementet skriver at begge sensorer kan være tilsatt ved samme institusjon, og da må det defineres om dette gjelder også eksterne sensorer.

Femte ledd: Bokstav d: Hvordan skal denne bestemmelsen forstås i forhold til bruk av ekstern sensor på deler av besvarelsene – er det «hatt ekstern sensor». Eller betyr bestemmelsen at man må ha full ekstern sensur på 1/3 av emnene hvert år og i alle emner innenfor en tre-års-periode. Og – alle emnene – er det alle emner i et studieprogram?

Tredje ledd: "Rektor kan gjøre unntak". Skal det være fakultetet?

Kapittel 9. Fusk, annullering og utestenging

§ 9-1.Fusk

- «å presentere innhold som er frembrakt ved hjelp av kunstig intelligens eller annen teknologi som sitt eget»
  - Presiseringsbehov: føy til «arbeid» etter «sitt eget».
- I formuleringen «å ha deltatt i regelstridig samarbeid mellom eksamenskandidater, eller grupper eller andre personer» er «eller grupper» overflødig.
- Skrivefeil markert i gult: «En student kan anses å ha fusket eller forsøkt å fuske fra det tidspunkt en eksamen eller prøve et obligatoriske aktivitet er påbegynt.»
- Formuleringen «Fuskehandlinger som skjer før eksamen starter regnes som forsøk på fusk.» ser ikke ut til å være forenelig med det som står i begynnelsen av avsnittet over hvor fusk teller først fra eksamen er påbegynt: «En student kan anses å ha fusket fra det tidspunkt en eksamen eller et obligatoriske aktivitet er påbegynt». Definere hva som regnes som at eksamen er påbegynt.
- Det ser ut som at medvirkning til fusk er mindre presist beskrevet i den nye forskriften.

Kapittel 10. Vitnemål og dokumentasjon

§ 10-3. Vitnemål

Sjuende ledd: Se på ordlyd mtp at alle nye vitnemål nå utstedes digitalt. Tapte vitnemål gjelder da tidligere utstedte grader eller evt utenlandske.

Åttende ledd: "For bachelorgrad etter § 3-2 bokstav c) utstedes vitnemål...". Gjelder ikke dette også for § 3-2 b?

§ 10-2 Dokumentasjon på fullført studieprogram og resultater

Første ledd: Foreslår at det det stå noe mer om hvilke studier dette gjelder,

halvårsheter, årsstudier? Hva ligger i digital dokumentasjon? Sette inn vitnemålsportalen også her?

Fra: Janicke Langvik Vibe <Janicke.Vibe@inn.no>

Sendt: fredag 24. mai 2024 13:42

Til: Esben Dybvik <Esben.Dybvik@inn.no>

Kopi: Hans Josef Tandsether <Hans.Tandsether@inn.no>; Fredrik Graver <Fredrik.Graver@inn.no>; Frederik Hestvold <frederik.hestvold@inn.no>; Kjersti Normann <kjersti.normann@inn.no>

Emne: Høring - Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved HINN

Hei Esben,

Følgende kommentarer kommer fra DNF:

Ordlyden til «bachelorutdanning» falt ut på § 5-1

Vi ønsker å fjerne ordlyden til «bachelorutdanning» på § 6-6, "Ved den norske filmskolens bachelorutdanning kan studenter framstille seg til ordinære eksamen én gang."

Dette fordi det medfører store kostander (produksjonsbudsjetter) ved gjennomføring av de fleste eksamen ved masterutdanningen også.

Med vennlig hilsen

Janicke Langvik Vibe

Administrativ leder

Den norske filmskolen

Telefon 61 28 84 12 - Mobiltelefon 938 53 532

Besøksadresse: Vormstuguvegen 2, Lillehammer

Arkivsak-dok. 24/01413-13
 Saksbehandler Gunn Heidi Sorknes Holme
 Saksbehandler Hans Petter Nyberg

Saksgang
 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
 19.06.2024

FAKULTETSRÅD HØGSKOLEN I INNLANDET

Forslag til vedtak/innstilling:

Dekanene gis ansvar for at fakultetsråd opprettes på hvert av fakultetene. Fakultetene er ansvarlige for sammensetningen ihht. mandat og at prosess med utpekning av ansatte gjennomføres med involvering av representanter for ansatte.

Sammenheng:

Høgskolestyret vedtok i styresak (62/18) 22.11.2018 at det skulle etableres fakultetsråd ved Høgskolen i Innlandet. Med bakgrunn i styrets vedtak ble det utarbeidet et mandat. Vedtak av valgreglement ble vedtatt i styremøtet 12.03.2019 (sak 17/19) Det ble gjennomført valg av ansattes representanter og oppnevning av eksterne representanter høsten 2019.

Det har det siste året vært utfordrende å få ansattrepresentanter til å stille til valg til enkelte av fakultetsrådene. Våren 2023 ble det ikke gjennomført valg, pga. for få kandidater fra fakultetene. Våren 2024 ble det igjen annonsert valg, uten at det førte til nok kandidater for å få gjennomført reelle valg. Det er problematisk at fakultetsrådene ikke fungerer som forutsatt fordi de er viktig organ som utfyller de andre medbestemmelses- og medvirkningsorganene på fakultetet med et særlig fokus på relasjonen til våre omgivelser.

Valgperioden for sittende fakultetsråd ved HINN utløp 31.07.2023. Ledermøtet har diskutert saken våren 2023 og våren 2024. Dekaner har oppfordret ansatte til å stille som kandidater.

I 2023 og 2024 er følgende kandidatantall er registrert:

Fakultet	Antall kandidater TA / UFF, 9. mai 2023	Antall kandidater TA / UFF 2024, 1. mars	Antall kandidater etter aktiv kontakt fra dekaner og adm.ledere, 22.april 2024
ALB	1 / 0	0 / 0	0 / 0
AMEK			
DNF			

HHS	0 / 1	0 / 1	1 / 2
HSV	0 / 0	0 / 0	2 / 3
LUP	2 / 1	1 / 2	1 / 3

(DNF videreførte eksisterende råd og fulgte ikke dette valget i 2023. I påvente av opprettelsen av det nye fakultet er det ikke forsøkt gjennomført valg ved AMEK og DNF i 2024)

Det foreslås derfor at HINN går bort fra at representantene fra de ansatte i fakultetsrådene skal velges. Det foreslås at mandat og sammensetning videreføres, men at ansattmedlemmer i fakultetsrådet ikke lenger velges. Forslaget innebærer at de i stedet utpekes av dekan etter en prosess med bred involvering av ansatte f.eks. med deltakelse av tillitsvalgte og verneombud på fakultetet.

Etter sammenslåingen av Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark beholdt Den Norske Filmskolen sitt opprinnelige utvidede fakultetsmandat fra etableringen i 1997. I sak 31/23 *Omorganisering av HINNs audiovisuelle fagmiljøer – sammenslåing av Den Norske Filmskole og fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi*, ble det vedtatt å etablere nytt fakultetsråd etableres fra 01.08.2024 i tråd med HINNs vanlige ordninger.

Dersom det fattes vedtak i tråd med forslaget vil Valgreglement for Høgskolen i Innlandet bli oppdatert ved at bestemmelsene om valg til fakultetsråd tas ut.

Vedlegg: mandat

Mandat fakultetsråd Høgskolen i Innlandet

I høgskolestyrets behandling av sak om samarbeid, medvirkning og medbestemmelse på høgskolens fakulteter 22.11.2018 (sak 62/18) ble det vedtatt å etablere fakultetsråd.

Sammensetting

Sammensetning av fakultetsrådet er fastsatt i ovennevnte styresak. Ansattes representasjon er konkretisert i valgreglement for Høgskolen i Innlandet som ble vedtatt i styremøte 12.03.2019 (sak 17/19)

Fakultetsrådet skal ha følgende sammensetting:

- a. Dekan (leder)
- b. 4 representanter fra fakultetenes fagmiljø, valgt blant de ansatte.
Det skal velges tre representanter fra gruppen ansatte i undervisnings- og forskerstilling. En representant skal velges fra gruppen ansatte i teknisk og administrative stillinger. Det skal velges minst to numeriske vararepresentanter uavhengig av ansattgruppe
- c. 2 studentrepresentanter fra fakultetet, utpekt av STINN
- d. 4 eksterne representanter fra arbeids-, samfunns- og næringsliv, oppnevnt av rektor etter dialog med dekan
- e. Fakultetsrådene skal ha en valgperiode på 4 år. Studentene oppnevnes for ett år om gangen

Hvert fakultet regnes som egen valgkrets.

Mandat:

Fakultetsrådene er rådgivende organ som behandler saker knyttet til fakultetets strategi og faglige virksomhet. Rådene skal ha et særlig fokus på å styrke fakultets samarbeid med samfunns-, arbeids-, og næringsliv.

Saksområder som bør være på agendaen for fakultetsrådene¹:

- Fakultetsstrategi, planer på kort og lang sikt
- Kvalitetsrapport for utdanningsvirksomheten
- Studieportefølje
- Planer for FoU-virksomheten
- Samarbeidsarenaer med samfunns-, arbeids- og næringsliv
- Kompetanse- og bemanningsplaner på overordnet nivå
- Studiestedsutvikling / infrastruktur

Rådet kan etter fakultets beslutning, tillegges andre oppgaver som ikke ivaretas av andre organer på fakultet.

Det avholdes minimum 3 møter pr studieår. Ett av møtene planlegges slik at fakultetets kvalitetsrapport for utdanning behandles av fakultetsrådet. Rådets sammensetting og virksomhet skal omtales i fakultetets årsrapport.

¹ Fakultetsrådet er en del av samarbeids- og medvirkningsordningen på fakultetet. Det vil i oppstart av fakultetsråd være spesielt viktig å være oppmerksom på grensesnitt mot fakultetets ID organ som behandler saker etter Hovedavtalen i Staten. Det vises i denne sammenheng spesielt til §18 om drøftinger.

Arkivsak-dok. 23/02821-9
Saksbehandler Lars Petter Mathisrud

Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

PRINSIPPER FOR HINNs ARBEIDSTIDSORDNING - DISKUSJONSSAK

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret tar de fremlagte prinsipper for HINNs arbeidstidsordning for undervisnings- og forskningsansatte til informasjon og ber om at de forhold som fremkommer i styrets diskusjon tas med i det videre arbeidet med å ferdigstille disse.
2. Styret ber rektor om å legge fram det endelige forslaget til prinsipper som vedtakssak i høstsemesteret 2024

Sammendrag:

I styresak 3/24 fra møte 7.5.2024 ble det fremmet forslag til prinsipper for HINNs arbeidstidsordning til behandling. Rektor besluttet ifm. behandling i møte med hovedtillitsvalgte (IDF-møte) å endre saken fra vedtakssak til diskusjonssak i styret. Ifm. diskusjonen i høgskolestyret ble rektor bedt om å sikre bedre involvering i prosessen og legge saken på nytt fram for høgskolestyret som diskusjonssak før behandling som vedtakssak senere.

I dette styremøte fremmes prinsippene for HINNs arbeidstidsordning til ny diskusjon. Styret fremlegges også forslag til normer og normalspenn for arbeidstidsfordeling i og med at dette er et sentralt utgangspunkt for planleggingen. Rektor ønsker styrets synspunkter og innspill til de foreslåtte prinsippene. I saken gjentas også hensikten med revisjonen. De enkelte endringene fra siste styresak er kommentert. Forslaget diskuteres også med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud i IDF-møte 14. juni. Det vil blir redegjort for kommentarer og innspill fra dette møtet ved fremleggelse i styremøtet.

I styremøtet 7.5. ble det gitt en rekke innspill og kommentarer fra styrets medlemmer som primært handler om utkastet til oppfølgende retningslinjer og kriterier som var lagt med som vedlegg til saken. Innspillene, slik som ulike utgangspunkt for fakultetene mht. ekstern finansiering, tas med i det videre arbeidet med å utvikle planleggings- og oppfølgingskriterier, men er ikke omtalt nærmere i denne saken.

Som det fremgår av [artikler i Khrono](#) er det flere UH-institusjoner som nå jobber med sine ordninger for arbeidstidsplanlegging og oppfølging.

Bakgrunn:

Arbeidet med å revidere HINNs arbeidstidsordning er initiert i langtidsplan for perioden 2023 - 2025 og i årsbudsjett for 2024. I styresaken fra styremøtet 07.05.og bakgrunnsnotat til styret ifm., styreseminar i februar 2024 er det redegjort nærmere for bakgrunn for revisjonen og gjeldende arbeidstidsordning.

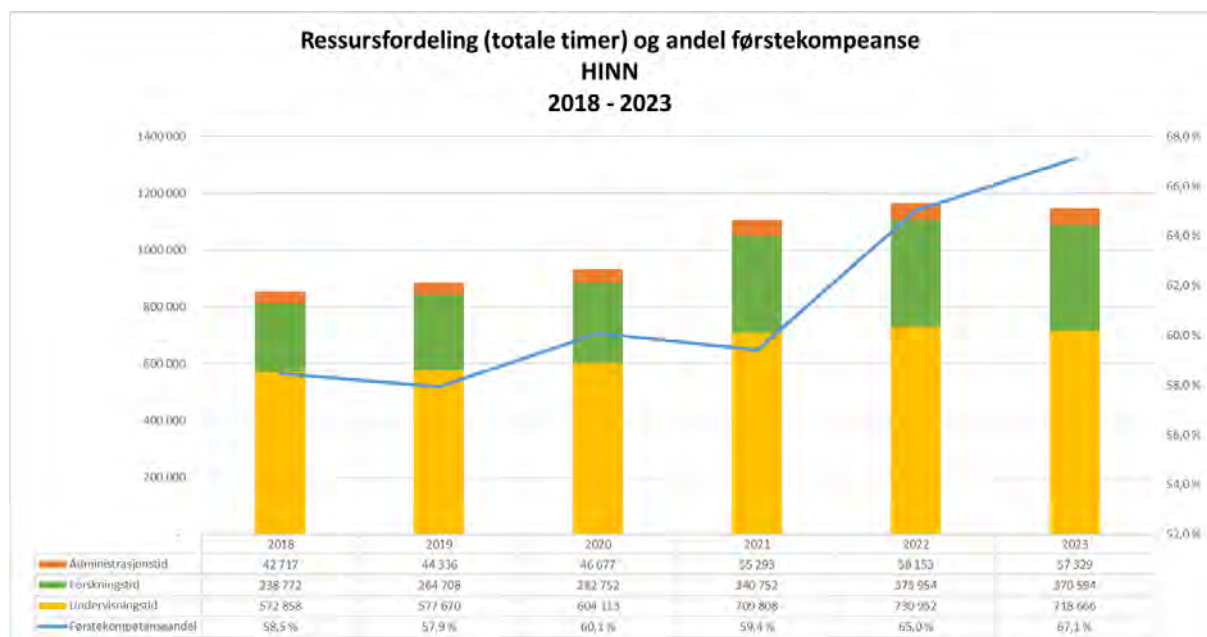
Hensikten med revisjonen er tre-delt:

1. Tilpasse høgskolens arbeidstidsordning til endrede økonomiske rammebetingelser.
2. Legge til rette for at arbeidstidsordningen i større grad kan bidra til å styrke HINNs samlede FoU/KU-virksomhet.
3. Legge til rette for like arbeidsvilkår for medarbeidere i UFF-stillinger

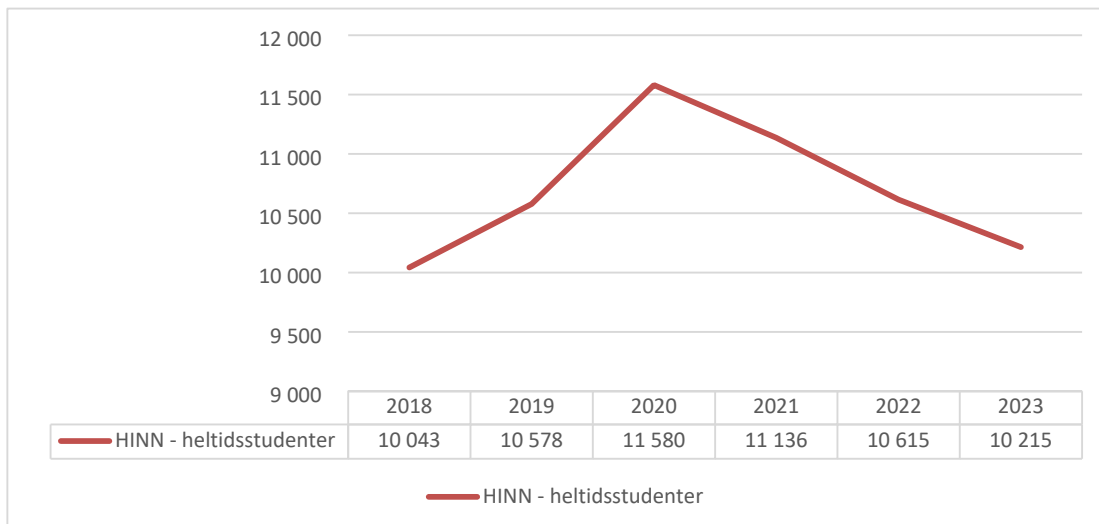
Til punkt 1) endrede økonomiske rammebetingelser

Ansattes kompetanse og hvordan den anvendes, er den viktigste innsatsfaktoren for at HINN skal oppfylle samfunnsoppdrag, følge opp politiske prioriteringer og nå målene som er satt i eksterne og interne styrende dokumenter. HINN har opplevd vekst både i økonomi og antall ansatte over en årrekke. Med de endringene vi nå ser knyttet til fermtidige økonomiske rammebetingelser, er det behov for å nytte våre samlede ressurser bedre enn vi gjør i dag. Dette gjelder på alle områder i høgskolen, noe som bl.a. beskrives i saken om faglig og økonomisk bærekraft som fremmes i samme styremøte. Planlegging og oppfølging av ansattes arbeidstid er en viktig del av dette.

Diagrammet under illustrerer veksten i antall årsverk og faglig kompetanse og med det tid til disposisjon (teoretisk) basert på dagens normer for arbeidstidsfordeling

Holdt opp mot utvikling i antall studenter som er hovedfinansieringskilden for undervisnings- og forskningsårsverkene, synliggjøres den økonomiske utfordringen, også uavhengig av den forventende nedgangen i økonomien de kommende år. Det er enkelt sagt færre studenter som skal finansiere flere ansatte med mer FoU-tid. Når i tillegg grunnbevilgningen reduseres bl.a. som følge av ABE -reform og andre politiske prioriteringer får vi et utfordrende bilde.

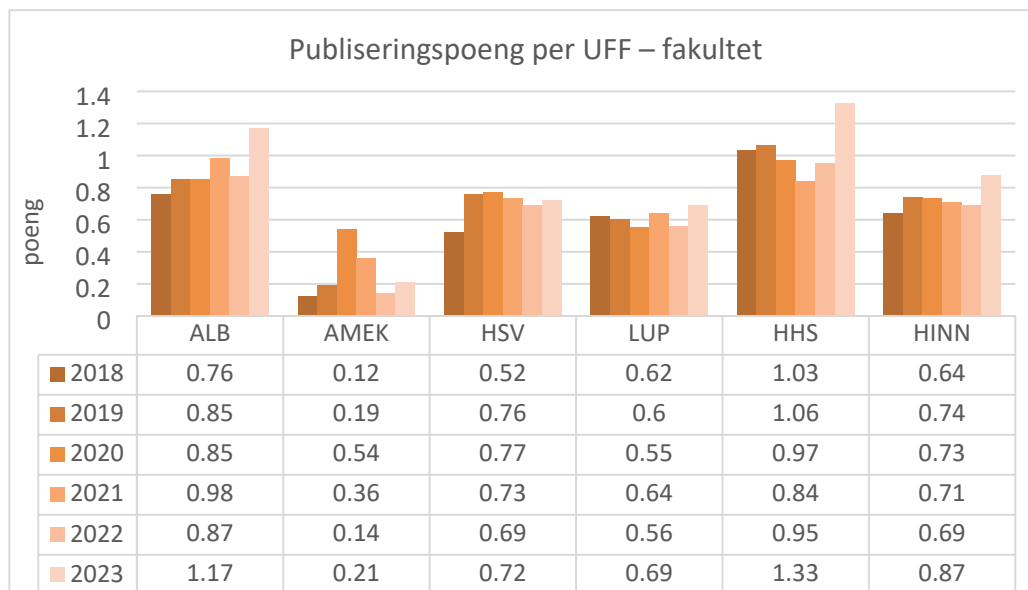

Planlegging og oppfølging av arbeidstiden for undervisnings- og forskningsansatte er et også viktig element i arbeidet med mer tilpassede karriereplaner (ref. bl.a. prinsipper i NOR-CAM og i HINNS Charter ande code sertifisering).

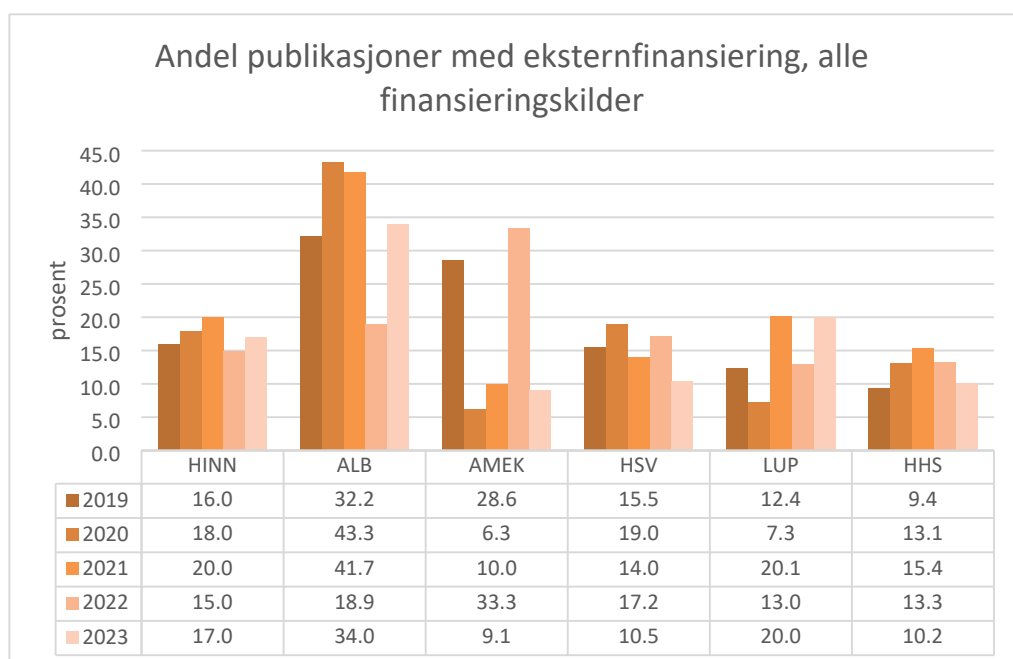
Oppsummert gir dette strammere økonomiske rammer for HINN som institusjon. Situasjonen krever en mer differensiert arbeidsplanlegging, noe som igjen vil måtte innebære at tidsrammer i flere tilfeller må strammes inn i forhold til i dag, med mindre det tilføres eksterne inntekter.

Til punkt 2) – styrket FoU/KU-virksomhet

HINN har særlig det siste året hatt en positiv utvikling i sin FoU virksomhet noe som bl.a. kommer fram i registrerte publiseringspoeng. Det er likevel stor variasjon mellom fakulteter og fagmiljøer. Diagrammet under viser utvikling i publiseringspoeng pr. undervisnings- og forskningsansatt pr fakultet

Når vi også ser dette i forhold til andel publiseringspoeng med eksternfinansiering understrekes forskjellene i høgskolen.

I styrets diskusjon 7.5. vises det til ulikheter mellom fakulteter og fagområder. De ulike kontekstene kan i noen grad være med å forklare det vi ser av forskjeller, men sett opp mot HINNs målsettinger om styrke den samlede FoU og KU virksomheten (KU synliggjøres ikke i disse oversiktene) er dette bekymringsfullt. Sett i sammenheng med de økonomiske utsiktene framover vurderes det som helt nødvendig å sikre at den tiden som er avsatt til FoU/KU gir synlige resultater, og at en større andel av HINNs FoU/KU virksomhet eksternfinansieres fremover.

Til 3) like arbeidsvilkår

Dagens arbeidstidsordning ble utviklet i en nyfusjonert høyskole i 2018. Fra de to tidligere institusjonene var det slik at det var én ordning for Høgskolen i Lillehammer, mens det var ulike ordninger på de fire fagavdelingene ved Høgskolen i Hedmark. Ordningen som ble utviklet la vekt på å etablere felles institusjonelle rammer, med stor grad av autonomi for fakultetene innenfor disse rammene. Dette har ført til ulike konkretiseringer av arbeidstidsordninger på de ulike fakultetene, ulike faktorer for undervisning og ulike standarder for hvordan FoU-virksomhet måles/vurderes og hva forskningstiden kan benyttes til. Samlet har dette gitt ulike rammevilkår for ansatte for i stor grad likeartede oppgaver.

Det er ønskelig å etablere felles rammevilkår for våre ansatte uavhengig av hvor i organisasjonen de jobber gjennom å etablere felles prinsipper og kriterier for planlegging og oppfølging av arbeidstiden på alle likeartede oppgaver. I styremøtet 7.5. ble det hevdet at en slik likhetstenkning er uheldig fordi fakultetene og fagområdene er så vidt ulike. Det er likevel slik at det er mange felles / likeartede oppgaver som bør vurderes likt, men med åpning for ulikhet der det er vurderes hensiktsmessig og naturlig, noe det også ble argumentert for i forrige styremøte.

Prinsipper for HINNs arbeidstidsordning

Hensikten med å fastsette prinsipper er å lage et felles grunnlag for hvordan HINNs arbeidstidsordning skal fungere. I gjeldende ordning er dette delt i overordnede og underliggende prinsipper. Dette var videreført som utgangspunkt for revideringen som ble presentert i styresaken 7.5. Med bakgrunn i innspill i dette møtet er dette nå samlet i totalt 15 punkter, og det er gjort flere endringer ift. det som ble presentert i forrige møte. Endringene kommenteres under de enkelte punktene:

1. *Høgskolen i Innlandet planlegger og gjennomfører sin virksomhet i tråd med Universitets- og høyskolelovens fastsettelse av formål og oppgaver jf. UH-lovens §§ 1-1 og 1-3.*
2. *Planlegging og oppfølging av undervisnings- og forskningsmedarbeideres arbeidstid og oppgaver gjøres innenfor rammer som er beskrevet i UH-lovens § 1-5 om faglig frihet og ansvar.*

Til punkt 1. og 2.

I styremøtet 07.05. ble det gitt innspill på at forslaget som ble fremmet ikke forholdt seg til hva som er høgskolens oppgaver og formål. Dette er nå ivaretatt gjennom henvisning til sentrale bestemmelser om formål, oppgaver og faglig frihet i universitets- og høyskoleloven.

3. *Arbeidsgiver har innenfor rammene av punkt 1 og 2 ansvar for å organisere, lede, fordele og kontrollere arbeidet. Ansvar utøves i tillegg til 1. og 2. innenfor rammer avtalt i den enkeltes arbeidsavtale og gitt i sentralt og lokalt regelverk.*

Til punkt 3: Her er det tatt inn ny henvisning med bakgrunn i nytt punkt 1. og 2.

4. *Forvaltning av høgskolens arbeidstidsordning for medarbeidere i undervisning- forskning- og formidlingsstillinger (UFF-stillinger) er et lederansvar. Arbeidstidsordningen skal gi grunnlag for fleksibel disponering av høgskolens samlede personalressurser i tråd med HINNs og de enkelte fagmiljøes mål og faglige behov, og skal utøves innenfor høgskolens tilgjengelige ressurser (økonomi, arbeidskraft og kompetanse).*

Til punkt 4: Dette er en sammenslåing av to punkter for å begrense gjentakelser som var i det forrige utkastet.

5. *Planlegging gjøres i dialog med medarbeidere. Det skal tilstrebes like rammevilkår gjennomgående i HINN, autonomi og forutsigbarhet i arbeidssituasjonen.*
6. *Dekan er ansvarlig for arbeidstidsplanlegging og -oppfølging innenfor det enkelte fakultet og at dette gjøres i samsvar med overordnede prinsipper.*
7. *Medarbeidere som er ansatt i fast UFF-stilling (50 % eller mer) skal som hovedregel ha både undervisning, FoU/KU, og formidlingsoppgaver i sine stillinger. Unntak fra dette kan gjøres for medarbeidere som er ansatt i eksternfinansierte stillinger.*
8. *Alle medarbeidere skal gis muligheter for faglig oppdatering/utvikling, administrasjon av eget arbeidsforhold og deltakelse i eget arbeidsmiljø innenfor årsverket. Medarbeidere som er ansatt i fast stilling (50 % eller), eller i midlertidig stilling utover ett år skal med mindre annet avtales, kunne benytte 15 % av arbeidstiden til vedlikehold og utvikling av egen kompetanse og/eller FoU/KU-virksomhet. Arbeidstidsplanleggingen skal legge til rette for individuell karriereutvikling.*

Til punkt 8: Her er det tatt inn en ny setning om rett til vedlikehold og utvikling av egen faglig kompetanse og om individuell karriereplanlegging i tråd med bl.a.HINNs charter and code sertifisering og prinsippene i NOR-CAM

9. *Det fastsettes følgende veiledende normer og normalspenn for fordeling av arbeidstid:*

Stillingskoder	Til til studentrelatert virksomhet/undervisning (%)	Tid til forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) / kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) (%)	Administrasjonstid (%) (administrasjon av eget arbeidsforhold, deltakelse i arbeidsmiljø mm)
Professor og dosent	50	45 (normalspenn FoU/KU: 30 – 50)	5
Førsteamanuensis	55	40 (normalspenn FoU/KU: 25 – 45)	5
Førstelektor	60	35 (normalspenn FoU/KU: 15 – 35)	5
Medarbeider uten førstekompetanse	80	15 (for medarbeidere som er i et kvalifiseringsløp kan FoU-/KU-tid økes)	5

Forvaltningen av arbeidstiden gjøres med utgangspunkt i beskrivelsene i de øvrige prinsippene.

Til punkt 9: Tabellen er ikke endret siden styremøtet 07.05., men det diskuteres om det er riktig å opprettholde dagens normer i den økonomiske situasjonen høgskolen er i. Begrepet «normalspenn» er også problematisert. Hensikten er med å bruke normalspenn er å synliggjøre en normal variasjon på hvordan den individuelle arbeidstiden kan planlegges, prinsipp 4 om forvaltning innenfor tilgjengelige ressurser er overordnet. Det kan også være slik at det kan legges til grunn høyere andel FoU/KU tid i perioder med eksternt finansiert forskningsprosjekt, eller lavere andel (ned til 15 %) dersom FoU/KU-tiden ikke benyttes eller viser resultater.

Et alternativ som har vært diskutert kan være å fastsette en grunnsats som ligger lavere enn dagens «norm» og samtidig synliggjøre tydelig gjennom kriteriene hva som skal til for å motta en resultatbasert tilleggstilordning av FoU/KU-tid utover grunnsatsen (se også prinsipp 12). Dette kan fremstilles slik i tabellform:

Stillingskoder	Til til studentrelatert virksomhet/undervisning (%)	Tid til forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) / kunstnerisk utviklingsarbeid (KU) (%)	Administrasjonstid (%) (administrasjon av eget arbeidsforhold, deltakelse i arbeidsmiljø mm)
Professor og dosent	45 – 65	30 – 50	5
Førsteamanuensis	50 – 70	25 – 45	5
Førstelektor	60 – 80	15 – 35	5
Medarbeider uten førstekompetanse	80	15 (for medarbeidere som er i et kvalifiseringsløp kan FoU-/KU-tid økes)	5

Det er ønskelig med styrets tilbakemeldinger på de to alternative måtene å beskrive utgangspunktet for arbeidstidsfordeling.

10. *Normene for fordeling av arbeidstid er et utgangspunkt for disponering av tid til den enkelte ansatte og er ikke en individuell rett til fordeling av arbeidstid. Fordeling av tid vil variere basert på HINNs behov, oppnådde resultater, tilgjengelige ressurser og individuelle forhold.*
11. *Unge/nye medarbeidere / medarbeidere i tidlig karriere gis arbeidstidsfordeling basert på en vurdering som gjøres av nærmeste leder og i tråd med prinsippene beskrevet i disse prinsippene.*

Til punkt 11: Dette punktet er endret fra forrige utkast og basert på de mer generelle bestemmelsene for ansatte for øvrig.

12. *Endelig fordeling av planlagt arbeidstid gjøres av nærmeste leder etter dialog med den enkelte medarbeider. Fordeling foretas på grunnlag av en samlet vurdering som skal ta utgangspunkt i instituttet / fagmiljøets behov og tilgjengelige ressurser samt resultatoppnåelse i forhold til de forventede resultatene av tid tildelt til arbeid med FoU eller KU som er tydeliggjort i den årlige medarbeidersamtalen, veiledende normer, og individuelle vurderinger.*
13. *Individuell FoU/KU-tid i tråd med norm (eventuelt utover grunnsats dersom alternativ modell velges) forutsetter som hovedregel resultatoppnåelse iht. fastsatte kriterier, strategisk tildeling fra høgskolen eller tildelt stipend og/eller finansiering gjennom eksterne inntekter.*

Til punkt 13: På dette punktet er rekkefølgen i hva som skal til endret etter diskusjonen i styret

14. *Medarbeidersamtale benyttes systematisk til planlegging og oppfølging av arbeidstid, oppgaver og karriereutvikling og skal gjennomføres minst en gang pr. år.*
15. *Prorektor FoU gis i samarbeid med fakultetenes prodekaner FoU et særlig ansvar for å følge opp at tid til FoU/KU gir forsknings- og utviklingsresultater i tråd med HINNs målsettinger, gi råd og støtte til nærmeste leder og kan anbefale overfor dekan å overprøve nærmeste leders vurderinger ved behov*

Oppfølgende kriterier og involvering

De konkrete kriteriene for planlegging og oppfølging fastsettes i et vedlegg til prinsippene. Det skal utarbeides felles kriterier for likeartede oppgaver som skal gjelde på tvers av fakulteter og fagmiljøer, fakultetene kan utarbeide supplerende kriterier på områder som ikke dekkes av felles kriterier. Behov for supplerende kriterier skal være faglig begrunnet.

Utarbeidelse av de oppfølgende kriterier skal gjøres gjennom prosesser som involverer faglige ledere, ansatte og ansattes organisasjoner og vil bli presentert for styret på et senere tidspunkt.

Arkivsak-dok. 24/03018-2
Saksbehandler Hans Petter Nyberg

Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

ØKONOMISK BÆREKRAFT HØGSKOLEN I INNLANDET

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saken til orientering

Sammendrag:

Styret ble i møtet 07.05.24 orientert om den økonomiske situasjonen og hvordan høgskoleledelsen arbeidet med utfordringsbildet. I møtet ble det gjennomgått bakgrunnen for utfordringsbildet på kr 150 mill. i 2027, og at høgskolens dekaner, prorektorer og direktører hadde fått i oppdrag å se på mulighetsrommet for tiltak innenfor de ordinære fullmaktene de har som ledere.

Resultatet fra denne prosessen ble diskutert i ledermøtet 15.05.24 og viser at med de tiltakene som er kommet gjennom økt studentopptak, mål om økte eksterne inntekter og en reduksjon i planlagt bemanning (midlertidige, vikarer, timelærere o.l.) ikke er tilstrekkelig for å oppnå økonomisk bærekraft på dagens aktivitets- og forpliktete kostnadsnivå.

Aktiviteten og tilhørende kostnader er i stor grad knyttet til lengre forpliktelser, enten i form av kontraktsfestede avtaler som husleie eller ansettelseskontrakter og studietilbud der studenter har studierett. For å komme i inngrep med den økonomiske situasjonen er derfor HINN nødt til å gjøre tiltak med endringer som krever en større grad av medvirkning og involvering.

Rektor ber derfor om styrets tilslutning til å starte arbeidet med å tilpasse aktiviteten til rammebetingelsene innenfor høgskolens strategiske fundament og fremtidige rammebetingelser.

Ønsket slutttilstand

HINN har faglig og økonomisk bærekraft i fremtiden med en noe smalere fagportefølje i henhold til et konkretisert strategisk fundament. HINNs mål om høy studiekvalitet og økte forskningsresultater per faglig tilsatte målt på institusjonsnivå ligger fast. Nasjonale ansvar (tildelingsbrev, utsynsmeldingen og langtidspan for forskning og høyere utdanning) skal ivaretas, men ambisjonene kan måtte justeres iht. høgskolens rammebetingelser.

Dekaner, direktører og prorektorer har innarbeidet tiltakene i årsbudsjett og årsplan, og gis oppdraget med å gjennomføre og implementere tiltakene i den daglige ledelsen med støtte fra institusjonsnivået.

Bakgrunn

Som kjent har HINN jobbet med et økonomisk utfordringsbilde den siste tiden som er større enn det som ligget til grunn for tidligere langtidsplaner og prioriteringer. Rammene for intern fordeling ventes i 2025 å bli kr 60 mill. lavere enn i 2024, og de foreløpige estimatene frem mot 2027 viser en reduksjon på ca. kr 150 mill. I tillegg har HINN et budsjett inneværende år (2024) som er supplert med kapitalbruk, og dermed et høyere kostnadsnivå enn inntektsnivå (marsjfart).

Det er flere forhold som samlet skaper den økonomiske utfordringen for HINN:

- Vi har færre studenter enn før.
- Søkingen til enkelte utdanninger har stor svikt, blant annet lærerutdanning.
- Studentene fullfører færre studiepoeng enn tidligere.
- Finansiering av midlertidige studieplasser i forbindelse med covid-pandemien faller bort.
- Sektorens nye finansieringsmodell ventes å gi store utslag i den økonomiske bærekraften til ulike studietilbud.
- Vi er i en dyrtid og alle kostnader har økt.
- Vi har ikke fått den veksten i forskningsinntekter og annen eksternfinansiert virksomhet som vi hadde forutsatt.

HINNs strategi 2021 – 2026 og utviklingsavtalen 2023-2026 er knyttet opp til Kunnskapsdepartementets sektormål, og skal fungere som et retningsgivende kompass i strategiske valg og beslutninger for HINN. De siste årene har HINN vært i vekst og hatt en klar felles ambisjon om å kvalifisere til universitet, det har krevd satsing og utvikling på flere områder i hele organisasjonen. I en tid der HINN skal tilpasse aktivitet knyttet til nye rammebetingelser, og finne frem til en intern finansieringsmodell som setter høgskolen i stand til å nå mål er tydelige strategiske retninger et viktig fundament for å forankre og forklare beslutninger som tas. Når satsingene skal spisses ytterligere må tolkningen av strategien også være noe smalere enn i vekstperioder.

Figur 1: strategisk styringssystem ved HINN

Arbeidet med å konkretisere høgskolens strategiske fundament gjennomføres i løpet av perioden juni til august og tar utgangspunkt i:

- Strategisk plan 2021 – 2026
- Utviklingsavtale 2023 – 2026

I tillegg til de direkte føringene som gis i de årlige tildelingsbrevene, legger rektor vekt på at HINN skal operere innenfor de styringssignaler som gis fra overordnede myndighet gjennom:

- Meld. St. 14 (2022-2023); [Utsynsmeldingen](#)
- Meld. St. 5 (2022-2023); [Langtidsplan for forskning og høyere utdanning](#)
- Meld. St. 19 (2023 – 24); [Profesjonsmeldingen](#)

Videre må høgskolen forholde seg til endringer i finansieringen av UH-sektoren og de føringer som gis fra Regjeringen i forbindelse med innføring av det nye finansieringssystemet. Prosjektet skal hensynta endringene i rammebetingelser som en del av vurderingene i beslutningsgrunnlagene for å sikre faglig og økonomisk bærekraft for HINN som helhet.

Prosessplan

HINNs retningsvalg er avhengig av at den strategiske retningen er noe mer definert og konkret enn hva tilfellet er i dag. Rektor har derfor initiert en prosess internt sammen med ledergruppen for å diskutere hva strategien og regjeringens føringer og styringssignaler vil si for dagens rammebetingelser ved HINN. Det er ikke å anse som en ny strategiprosess, og alle fremtidsbilder ligger fortsatt fast slik styret har vedtatt dem. I denne situasjonen og i denne prosessen ligger også mulighetene for å styrke et fellesskap for alle ansatte i å oppfatte retning og samfunnsoppdrag for enkeltperson, avdeling, men også institusjon.

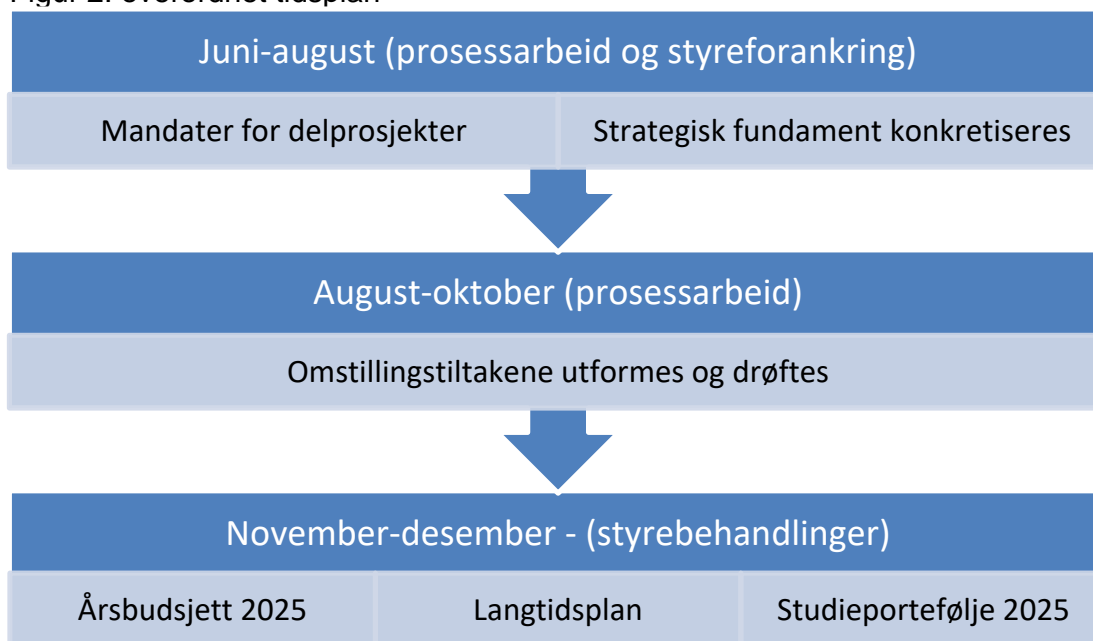
I figuren under fremgår de ulike prosessene tidfestet i et intervall der sluttproduktene munner ut i styrebehandlinger i november og desember som vedtakssaker. I løpet av denne tiden vil involvering, medvirkning og forankring foregå i de foraene som allerede eksisterer ved HINN. IDF-møtet og HAMU vil i hovedsak være kanalen som benyttes opp imot høgskolens ansatte på institusjonsnivå, men det vil også kunne være aktuelt å benytte digitale allmøter der det anses som fornuftig.

Utvidet behov for drøfting, medvirkning og involvering vurderes i samråd med IDF-møtet og fastsettes i en mer detaljert prosessbeskrivelse.

Mellomledere som står i den daglige kontakten med høgskolens ansatte og som har personalansvar i sine stillinger er sentrale i oppfølgingen av omstillingsarbeidet. Det vil derfor bli lagt stor vekt på å holde disse løpende orientert om prosessen, og følge opp og legge til rette for at de skal kunne ivareta sine roller i arbeidet, bl.a. gjennom lederstøtte og opplæring.

For øvrig vil prosessene være naturlige saker som settes opp på alle ledermøter (styringsgruppe) og styremøter fremover.

Figur 2: overordnet tidsplan

Arbeidet med årsbudsjett, langtidsplan og studieportefølje går som normalt i faglinjene til økonomidirektør og prorektor utdanning, men vil innarbeide eventuelle beslutninger/retningsvalg som tas underveis.

Prosjektorganisering

Det videre arbeidet prosjektorganiseres for å koordinere tiltak som har konsekvenser på tvers av organisasjonen. Eks. kan en beslutning om å avvikle et fagmiljø gi direkte konsekvenser for behovsvurderingene av areal og infrastruktur, samt hvilke støttetjenester som skal være tilgjengelig. Selve gjennomføringen av tiltakene blir lagt til de ordinære lederlinjene, men støttes og følges opp av en prosjektorganisasjon på institusjonsnivå.

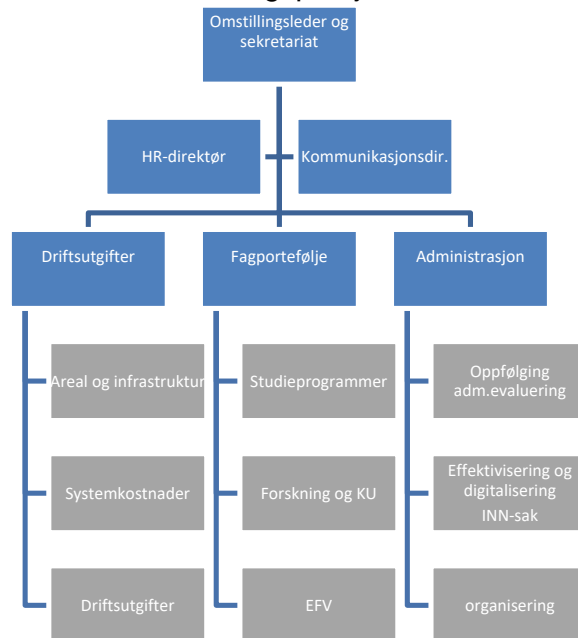
Hovedprosjektet organiseres videre i tre delprosjekter med hver sin leder som igjen utgjør den overordnede prosjektgruppen. Det vil utarbeides mandater til hovedprosjektet og hvert av delprosjektene som vil bli gjenstand for involvering og drøfting. I mandatene vil det også komme frem en mer detaljert tidsplan for arbeidet, med milepæler og drøftingspunkter med de tillitsvalgte. Fakultetenes involvering og

involvering av ulike ansattgrupper i delprosjekter vil bli nærmere beskrevet når mandater utformes.

På innafor.no vil det fortløpende publiseres informasjon til organisasjonen som helhet på en egen ressurside for arbeidet frem mot faglig og økonomisk bærekraft. Risikovurderinger knyttes til hvert delprosjekt og ulike forslag til tiltak skal gjennomføres og legges med som en del av beslutningsgrunnlaget.

Arbeidsmiljøet er et område som trenger et særskilt fokus og prosjektet vil også se på risikovurderingene knyttet til prosjektet som helhet, men også i de videre forslagene til tiltak som vurderes. ARK-undersøkelsen vil bli gjennomført som en del av det ordinære årshjulet ved HINN og gi nødvendig informasjon rundt arbeidsmiljøet ved HINN.

Figur 3: organisasjonskart for omstillingsprosjektet

De grå boksene er mulige temaer som hvert delprosjekt kan ta utgangspunkt i for å identifisere tiltak. Det kan også tenkes andre mulige innganger for å identifisere tiltak både på kort og lang sikt.

HR-avdelingen utgjør kompetansemiljøet som ivaretar bemanningskonsekvenser fra de ulike delprosjektene, samt andre aspekter som for eksempel kompetansetiltak, arbeidsmiljø og medbestemmelse.

Arkivsak-dok. 24/04062-1
Saksbehandler Marte Tøndel
Saksbehandler Marit Sletmoen
Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

HØGSKOLEN I INNLANDET OG FORSKNINGSAKTIVITET I SAMARBEID MED EKSTERNE AKTØRER

Forslag til vedtak/innstilling:

Høgskolestyret tar saken til orientering

Bakgrunn

HINNs formål er å drive forskning, undervisning og formidling til gans for et bærekraftig samfunn; miljømessig, sosialt og økonomisk. HINN har et samfunnsansvar for at resultater fra HINNs virksomhet skal komme til bred bruk i samfunns- og næringslivet og bidra til bærekraftig utvikling, samtidig som HINN skal sikre at den enkeltes akademiske frihet og åpenhet om høgskolens resultater ivaretas. Høgskolen i Innlandet skal være en regional aktør og søker samarbeid med andre, både innenfor og utenfor academia.

Høgskolens samarbeid med eksterne aktører er mangfoldig, både lokalt, regional og internasjonalt.

Hvordan ser samarbeidet ut?

HINNs forskningssamarbeid med eksterne aktører vises på ulike måter gjennom publisering, eksterntfinansierte prosjekter og deltakelse i klynger, Science park og nasjonale og internasjonale nettverk. For Høgskolen er det derfor viktig å ha infrastruktur og støttestrukturer som gjør det lett å gjøre rett. Arbeidet med infrastruktur og støttestrukturer pågår kontinuerlig, og vil også beskrives nedenfor.

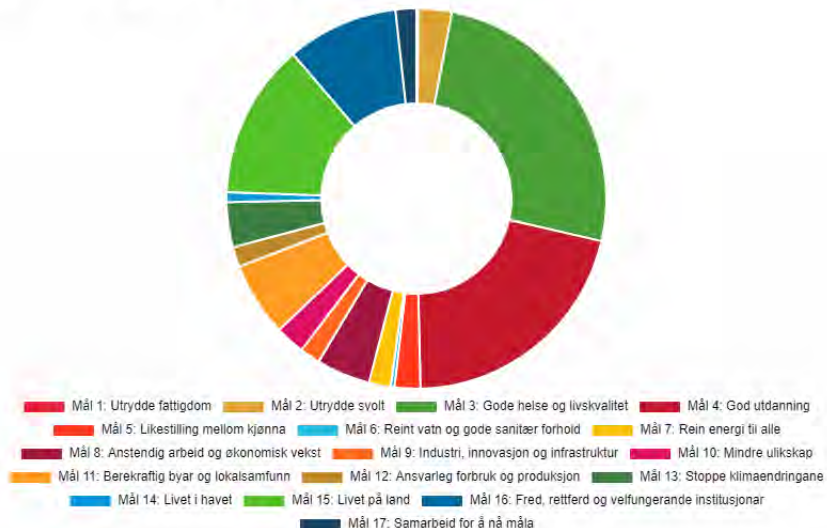
Publisering

Publisering og internasjonal sampublisering er en indikator på forskningssamarbeid, i 2023 var 49,93% av publikasjonene ved HINN publisert med internasjonalt samarbeid. HINNs ansatte sampubliserte med 676 institusjoner i 90 land vist nedenfor.

Videre ser vi at HINNs relevans i en global kontekst har en tydelig profil mot bærekraftsmålene og dreier seg om god helse og livskvalitet (SDG 3), god utdanning (SDG 4), livet på land (SDG 15) og fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner (SDG 16). Dette kan tyde på at HINN har en profil som i hovedsak er rettet mot offentlig sektor, noe som en gjennomgang av samarbeidspartnere også bekrefter.

Publikasjoner om berekraftsmål

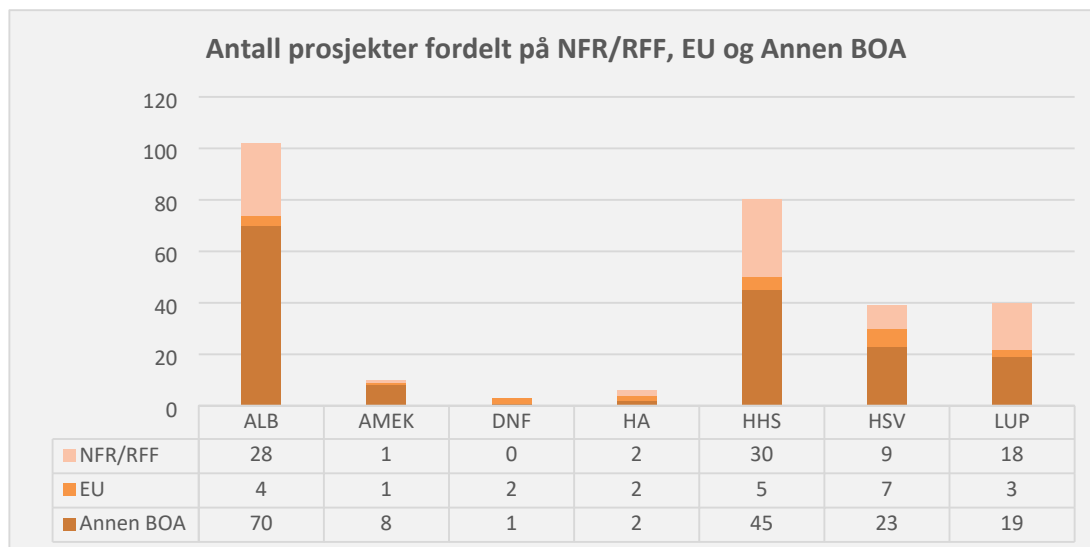
Eksternfinansiert virksomhet

Hovedvekten av samarbeidet med eksterne aktører utføres i eksternfinansierte prosjekter. Når HINNs ansatte inngår prosjektsamarbeid med eksterne aktører skal Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (F 07/13) følges. Prosjektene skal være av faglig interesse, styrke HINNs evne til å utføre sine oppgaver og være forankret i høgskolens strategi. De skal også være av en slik karakter at den ivaretar institusjonens faglige uavhengighet.

Eksternfinansiert virksomhet deles opp i bidragsfinansierte prosjekter og oppdragsfinansierte prosjekter. I *bidragsfinansierte* prosjekter henter institusjonen støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås.

I *oppdragsfinansierte* prosjekter utfører institusjonen arbeid mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) og det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås. Det er likevel slik at HINN har rett til vederlagsfritt å utnytte alle oppdragsresultatene i sin undervisning og forskning.

I 2023 hadde HINN 280 pågående prosjekter, 219 av disse var bidragsfinansierte og 61 var oppdragsfinansierte. Figuren nedenfor viser antall prosjekter fordelt på finansieringskilde.

HINN sendte 85 søknader til eksterne forskningsmidler i 1. kvartal 2024, med totalt 266 samarbeidsinstitusjoner. Hovedvekten av samarbeidspartnere for HINN er akademiske institusjoner. Av ikke-akademiske partnere er hovedvekten i offentlig sektor, samtidig varierer samarbeidsinstitusjonene fra små og større næringsvirksomheter, foreninger, kommuner og statlige/offentlige virksomheter, til internasjonale konsern. HINNs ulike fagmiljøer er med andre ord relevante både lokalt og i en internasjonal kontekst.

Nærings- og offentlig ph.d.:

HINNs vitenskapelige doktorgradsprogram har alle stipendiater som kommer fra, og jobber hos, eksterne, ikke-akademiske virksomheter. Disse rekrutteres inn i doktorgradsprogrammene gjennom Forskningsrådets ordninger knyttet til offentlig og nærings-ph.d. PROFF har tre offentlig-ph.d.-kandidater og HELVEL har en. INTOP har to offentlig-ph.d.-kandidater og to nærings-ph.d.-kandidater, mens AØB har tre nærings-ph.d.-kandidater.

Deltakelse i klynger og nettverk

HINNs fagmiljø deltar aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk med vekt på akademiske nettverk. Utover dette er deltakelse i klynger en arena for samarbeid med næringslivet. De viktigste er VRINN (VR/AR (XR)), HelseINN, Heidner biocluster, 7 sterke i Kongsvingerregionen og Norwegian Wood Cluster. Samarbeidet tar form i konkrete prosjekter, i deltakelse på arrangementer og deltakelse i styrings- og kompetansegrupper.

Infrastruktur og støttestruktur for forskingssamarbeid

HINN skal samarbeide med eksterne. I økende grad er det også forventet at HINNs ansatte skal samarbeide med aktører utenfor academia, dette ser vi både i norsk og internasjonal politikk. Kunnskap skal tas raskere i bruk og finansierer av forskning

krever reelt samarbeid med de som eier problemene. Dette stiller krav til fagmiljøene og HINN om å håndtere flere perspektiver samtidig, den enkelte forsker og institusjonen skal ivareta og beskytte den akademiske friheten, holde høy håndverksmessig standard i åpne forskningsprosesser (så åpent som mulig, så lukket som nødvendig), være relevante og ha god forskningsetisk praksis. Det er viktig at prosjekter som gjennomføres av ansatte ved HINN er et institusjonelt ansvar og en forpliktelse institusjonen har inngått. For å gjøre det lett å gjøre rett har HINN en rekke funksjoner og kompetansetiltak:

Publisering

Vitenskapelig ansatte ved HINN har frihet til å selv velge publiseringskanal for sine forskningsresultater. Det regnes som en del av akademisk frihet å velge hvor og hvordan man formidler sine forskningsresultater. HINNs publiseringspolicy sier at ansatte skal publisere åpent der dette er faglig forsvarlig. Prop. 126 L (2022–2023) slår fast at å publisere åpent, er «fullt forenlige med akademisk frihet og den enkelte forskers rett til å velge publiseringskanal». For å støtte forskerne i valg av publiseringskanal forholder HINN seg til det nasjonale «Register over vitenskapelige publiseringskanaler (kanalregisteret)» – som kategoriserer tidsskrift og forlag som godkjente vitenskapelige eller ikke. Den administrative støtten er organisert i høgskolebiblioteket hvor det blant annet tilbys informasjon, veiledning og kurs om blant annet kvalitetsvurdering av tidsskrift og åpen publisering.

Infrastruktur for samhandling

HINNs forskere og studenter som behandler gule og røde data skal bruke IT-infrastruktur tilpasset dette, som for eksempel Nettskjema, EduCloud og TSD som leveres av Universitetet i Oslo. Dette er også plattformer som legger til rette for samhandling og samarbeid med partnere utenfor akademien.

Forskningsadministrasjonen, biblioteket og IT-avdelingen tilbyr rådgivning og kursing i datahåndtering.

Forsk-klyngen

Forskningsstøtteklyngen ble i 2021 opprettet for å styrke samarbeidet og kompetanseutviklingen til forskningsstøtten på HINN. Det er gjennomført opplæring av forskningsstøtten i for eksempel IPR og avtalerett og åpen vitenskap. Det er gjennomføres jevnlig møter for erfaringsutveksling og i 2024 er det opprettet to prosjekter for å styrke både støtten til prosjektutvikling (pre-prosjekt) og til gjennomføring av prosjekter.

- **Pre-prosjekt**

I Pre-prosjekt deltar alle fakultet og HA-avdelinger for å utvikle tydeligere og likere praksis for godkjenning og utvikling av søknader gjennom felles retningslinjer og prosedyrer for prosjektutvikling, inkludert idégenerering, beslutningspunkter og planlegging av prosjekter. Fokus er på kvalitet i prosjekter og kompetanse, både administrativt og for vitenskapelig ansatte om hva prosjekter innebærer av forpliktelser og muligheter.

- **Prosjektgjennomføring**

Det er et behov for et prosjektstyringsverktøy for alle typer forskningsprosjekter som støtter prosjektledere og prosjektdeltakere i gjennomføringen av prosjektet. Derfor har forskningsadministrasjonen startet utviklingen av et slikt verktøy. Verktøyet bygger på statens prosjektmodell og er tilpasset HINNs og de vitenskapelig ansattes behov, flere prosjekt har tatt verktøyet i bruk med godt resultat.

Videre tilbyr Forskningsadministrasjonen kurs for prosjektledere. Kurset dreier seg ikke først og fremst om prosjektstyringsverktøyet, men om hva rollen som prosjektleder innebærer, inkludert kontraktile forhold og forpliktelser.

Tilbakemeldinger fra kursdeltakerne peker på at prosjektlederne tidligere har opplevd for liten støtte i prosjektgjennomføringen, både administrativt og fra prosjekteier.

Forskningsadministrasjonen har derfor utviklet et kurs for prosjekteiere om deres rolle i prosjektene i tillegg til verktøyet som støtter prosjektgjennomføringen.

Avtaler, IPR-politikk og juss

I 2023 ansatte HINN en jurist i forskningsavdelingen, dette har styrket arbeidet med avtaler, redelighet og IPR. HINN bruker standardavtaler for sektoren og har i tillegg utarbeidet egne maler for avtaler for oppdragsprosjekter og konsortier/samarbeidsavtaler. For å sørge for god kompetanse om kontraktile forhold i samarbeidsprosjekter med eksterne aktører er dette eget tema i ulike kurs, som for eksempel i prosjektlederkurset nevnt ovenfor. Rådgivning tilbys også i forkant av kontraktsinngåelser.

HINN har fått midler fra Forskningsrådet for å styrke arbeidet med kommersialisering av forskningsresultater og forretningsutvikling gjennom tydeligere retningslinjer og etablering av en TTO-funksjon. Samlet har dette fått frem et behov for å revidere HINNs IPR-politikk. Høgskolestyret vil få fremlagt forslag til revidert politikk i en egen sak. Forskningsavdelingen planlegger nå informasjons-, forankrings- og kompetansehevingstiltak på fakultetene for å styrke oppmerksomheten og kunnskapen om rettigheter og avtaleverk knyttet til dette.

Forskningsetikk

Samarbeid med eksterne og ikke-akademiske partnere kan også by på utfordringer knyttet til forskningsetiske problemstillinger. HINNs komité for forskningsetikk behandler søknader om etisk forhåndsgodkjenning av forskningsprosjekter som innebærer risiko for belastning for forskningsdeltakerne eller skade på natur og miljø. Hensikten er å sikre at forskningsprosjektene gjennomføres etter anerkjente forskningsetiske retningslinjer. Videre tilbys seminarer om forskningsetikk og en side på inn.no som beskriver hvordan man kan jobbe med forskningsetikk i tillegg til en rekke ressurser for ytterligere fordypning.

Arkivsak-dok. Dokumentnummer
Saksbehandler Arve Thorsberg
Saksbehandler Stine Grønvold

Saksgang
Høgskolestyret

Møtedato
19.06.2024

FORELØPIG STUDIEPORTEFØLJE 2025/2026

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar beskrivelsen av status i arbeidet med å utforme studieporteføljen for 2025-2026 til orientering.

Sammendrag:

Foreløpig studieportefølje presenteres årlig for høgskolestyret i juni. Høgskolen ønsker å se studieporteføljen samlet og skape handlingsrom for videreutvikling. Studieporteføljen er tema i forbindelse med årlig styringsdialog og ressursdialog mellom høgskolens ledelse og fakultetene. Prorektor utdanning har, som del av arbeidet med å utforme forslaget til neste års studieportefølje, i tillegg gjennomført kartleggingsmøter med alle fakulteter (Kartleggingsmøtene ble gjennomført i ukene 16 og 17). Rektor er orientert om innholdet i disse kartleggingsmøtene. Foreløpig studieportefølje har også vært tema i rektors ledermøte i april og mai. Foreløpig versjon av styresaken har også blitt diskutert i Utdanningsutvalget 31. mai.

I denne saken oppsummeres planlagte og ønskede endringer i studietilbudet ved det enkelte fakultet. I henhold til prosess for studieportefølje i høgskolens kvalitetssystem for utdanning, skal endelig studieportefølje vedtas av styret i november.

Det vises her til vedtak i høgskolestyret 22. november 2023

Studieportefølje for HINN 2024-2025 vedtas i tråd med styrets behandling av saken og tabell Studieportefølje 2024-25 med dimensjonering.

For de studiene som avventer endelig avklaring, ber styret om at dette legges frem for behandling i neste møte.

Styret ber om at styresaken om studieporteføljen vår 2024 blir vurdert mht prioriteringer og satsninger innenfor fakultetene og deres doktorgrader, og mht HINNs strategi.

Det ble også gjort følgende vedtak i høgskolestyret 14. desember 2023

Høgskolestyret akkrediterer studiene:

- Bachelor i kunstig intelligens – utvikling og anvendelse (180 sp, AMEK, Hamar)
- Master in Art and Technology for game- and virtual productions (120 sp, AMEK, Hamar)
- Master i bærekraftig skogforvaltning (120 sp, ALB, Evenstad)
- Bachelor i filosofi, politikk og økonomi (180 sp, HHS, Lillehammer)
- Årsstudium i filosofi (60 sp, HHS, Lillehammer)
- Master i grunnskolefag, erfaringsbasert (90 sp, LUP, Hamar)
- Master i realfagenes didaktikk, erfaringsbasert (90 sp, LUP, Hamar)

Vedtak om igangsetting av studiet Bachelor i kunstig intelligens - utvikling og anvendelse forutsetter avklaringer rundt finansiering medio desember og delegeres til rektor. Igangsetting av studiet Master in Art and Technology for game- and virtual productions vedtas av styret på et senere tidspunkt.

Premisser/styringssignaler som er underlag for saken (De enkelte punktene vies noe mer oppmerksomhet i innledningen av selve styresaken):

- Prinsippene for studieporteføljeutvikling som høgskolestyret vedtok i november 2021 (Se vedlegg 1).
- Høgskolens utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet (Se vedlegg 2).
- Arbeidet med universitetssøknaden gir fortsatt føringer for arbeidet med studieporteføljen. Herunder at tilbudene under ph.d.-områdene henger godt sammen og at fagmiljøene er robuste. Forholdstallet mellom antallet studenter og UV-ansatte bør ikke endres vesentlig.
- Utsynsmeldingens signaler for faglige satsninger.
- Profesjonsmeldingen, der regjeringen blant annet ønsker å gjøre profesjonsutdanningene mer fleksible og praksisnære.
- Implementering av endringene i egenbetalingsforskriften (fra 1. jan. 2024), som også vil bety at den eksternfinansierte utdanningen i større grad må sees i sammenheng med den ordinære porteføljen.

I tillegg har høgskolens økonomiske situasjon medført behov for å pause flere studier enn tidligere for høsten 2024. Oversikt over disse følger i saken.

Det er først og fremst det egenfinansierte studietilbudet som presenteres i saken.

Saken viser at fakultetene jobber aktivt med å utvikle høgskolens studieportefølje. Det kan komme endringer i fakultetenes arbeid med studieporteføljen gjennom høsten og styret vil holdes orientert.

Rektors foreløpige vurdering og anbefaling kommer avslutningsvis i dokumentet.

Innhold

Kort bakgrunn	3
Søkertall per 15. april 2024	4
Om økning i fleksible utdanninger i søkertallene for 2024	5
Søkertall og økonomisk bærekraft – trekk av studier høst 2024 og økt dimensjonering på studier som har kapasitet	6
Utsynsmeldingen, profesjonsmeldingen, nye finansieringskategorier og endringer i egenbetalingsforskriften	7
Føring for studieportefølje 2025-2026 av kriteriene for utvikling av studieporteføljen og høgskolens utviklingsavtale	9
Dimensjonering av studieporteføljen	9
Implikasjoner ved opprettelse av flere engelskspråklige studietilbud	10
Mulig samordning av tilbud/emner på tvers av fakultet	10
Fakultetsvise oppsummeringer	11
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)	11
Fakultet for film, TV og spill – (Foreløpig navn på nytt fakultet)	13
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)	15
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)	19
Handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)	23
Oppsummering av kjente planer for opprettelse og nedlegging av studier	26
Rektors foreløpige vurdering	27

Kort bakgrunn

Fakultetene har ambisjoner om å starte flere studietilbud de kommende årene.

De innledende kapitlene i dokumentet utgjør aktuell bakgrunnsinformasjon og beslutningsunderlag for studieporteføljen 2025-2026, så langt fakultetene har kommet i sine vurderinger.

Rektors vurdering knyttet til hvor vi nå står i planleggingen av studieportefølje 2025-2026 fremkommer avslutningsvis i dokumentet.

Søkertall per 15. april 2024

Høgskolens søkertall er et mål på attraktivitet. Totalt har 16 047 personer søkt studier ved HINN som sitt førstevalg, om vi slår sammen tallene fra årets Samordna opptak (SO) med vårt lokalt opptak (LOK). Den fakultetsvise fordelingen vises i tabell 1 (For mer detaljerte fremstillinger se vedlegg: Søkertallsrapport 2024).¹

Tabell 1: Totale søkertall for Høgskolen i Innlandet 15. april 2024

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i antall	Endring i %
ALB	975	1293	1140	1171	785	-386	-32,96 %
AMEK	496	433	300	247	439	192	77,73 %
DNF	67	396	111	379	170	-209	-55,15 %
HHS	5585	6801	6953	7291	7473	182	2,50 %
HSV	4222	4437	4548	4406	5079	673	15,27 %
LUP	2683	2954	2370	1967	2101	134	6,81 %
Sum	14028	16314	15422	15461	16047	586	3,79 %

Det er en oppgang på nesten 586 søkere (eller nær 3,8%) om en sammenligner med fjorårets totaltall. Gjennom SO var det 1049 flere primærsøkere enn i fjor, og gjennom LOK var det en nedgang på 463 søkere. Oversikt for SO-studiene er vist i tabell 2 under.

Tabell 2: Antall primærsøkere i SO pr fakultet siste 4 år og endring i søkerinteresse

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring ant	Endring %
ALB	377	549	505	484	540	56	+11,57
AMEK	318	303	275	212	377	165	+77,83
HHS	3150	3654	4903	4791	5001	210	+4,38
HSV	2221	2083	2289	1920	2633	713	+37,13
LUP	1189	1200	1048	901	806	-95	-10,54
HINN	7255	7789	9020	8308	9357	1049	+12,63

Tabellen viser at alle fakultet, med unntak av LUP, har økning (DNF har ikke studier i SO, kun LOK). Det er imidlertid store variasjoner i søkerutviklingen på enkeltstudier.

Tabell 3 viser utviklingen innen utdanningsområdene i SO for HINN og nasjonalt. Igjen blir utslagene store på enkeltkategorier. Stor søkning til ny bachelor i kunstig intelligens forklarer økningen innenfor utdanningsområdet INFOTEK. Etableringen av bachelor i fysioterapi ved studiested Elverum og ny vernepleierutdanning ved studiested Kongsvinger bidrar også i stor grad til økningen innen HELSEFAG.

¹ Se også nyhetssak på inn.no om søkertallene. <https://www.inn.no/om-hogskolen/aktuelt-fra-hinn/oker-mest-i-landet/index.html>

Tabell 3 viser utviklingen innen utdanningsområdene i SO for HINN og nasjonalt.

Utdanningsområde	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i % HINN	Nasjonal endring
ESTETISK	107	115	130	119	100	-15,97	-1,64
HELSEFAG	1716	1715	2064	1772	2472	+39,5	+5,92
HISTORIE					44		+13,03
IDRETT	307	368	292	184	202	+9,78	+0,17
INFOTEKN	84	61	56	29	212	+631,03	-0,46
JUS	258	264	228	228	233	+2,19	-1,21
LANDBRUK	377	455	415	433	479	+10,62	+0,10
LÆRER	681	661	534	456	425	-6,8	-4,24
MEDIEFAG	193	186	132	117	109	-6,84	+1,90
PEDFAG	566	512	391	336	310	-7,74	+0,21
REISELIV	121	83	74	35	40	+14,29	-21,65
SAMFUNN	1120	1329	1031	1034	1148	+11,03	+9,07
SPRÅK	76	58	91	47	36	-23,63	+2,96
ØKADM	1649	1982	3582	3518	3547	+0,82	+10,19
I alt	7255	7789	9020	8308	9357	+12,63	+4,73

Tabell 4 viser at det er relativt store endringer i søkningen til studier i lokalt opptak ved HINN. Totalt sett er det en nedgang på nær 6,5 % i perioden 2023-2024. Det er også her variasjoner på enkeltstudier, som gir til dels store utslag (For detaljer, se vedlagte søkerfallsrapport).

Tabell 4: Søkerfall lokalt opptak per 15. april 2024

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i antall	Endring i %
ALB	598	744	635	687	245	-442	-64,34 %
AMEK	178	130	25	35	62	27	77,14 %
DNF	67	396	111	379	170	-209	-55,15 %
HHS	2435	3147	2050	2500	2472	-28	-1,12 %
HSV	2001	2354	2259	2486	2446	-40	-1,61 %
LUP	1494	1754	1322	1066	1295	229	21,48 %
Sum	6773	8525	6402	7153	6690	-463	-6,47 %

Tallgrunnlag fra søkerfall og tidligere opptaksrapporter, med utfyllende statistikk, benyttes i arbeidet med dimensjonering og justering av opptaket.

Om økning i fleksible utdanninger i søkerfallene for 2024

Nasjonalt opplever Samordna opptak også i 2024 rekordmange søkere til fleksible utdanninger som nett- og samlingsbaserte studier. Søknadstallene har for denne typen studier økt 35,7% fra i fjor til rene nettstudier (og veksten var fra 2021 til 2022 også på 34,2% totalt for de nett- og samlingsbaserte studiene).

Høgskolen har nedfelt i sin strategi at HINN skal øke antall tilbud og antall studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og i etter- og videreutdanning og bli nasjonalt ledende innen livslang læring. HINNs søkerfallsrapport kan også vise til at flere av de nett- og samlingsbaserte studiene har god søkning.

Søkertall og økonomisk bærekraft – trekk av studier høst 2024 og økt dimensjonering på studier som har kapasitet

Fakultetene har gjort sine vurderinger, primært basert på økonomisk bærekraft, gjennomstrømming og rekrutteringsutfordringer. Rektor har vurdert søknadene om trekk av studier fra fakultetene og vedtatt å trekke de studiene som fremgår under. Det er åpnet for å kunne øke dimensjonering på studier med kapasitet og tilgjengelig infrastruktur. Under er det, til hvert fakultet, foreløpige oversikter over studier med kapasitet til å øke dimensjoneringen. Dette vil for en del studier være foreløpige vurderinger og det kan bli justeringer. Praktisk håndteres dette i dialog med opptakskontoret.

ALB

Ingen trekk i Lokalt opptak og Samordna opptak høst 2024.

Kan bli noe økning i dimensjonering høst 2024 på årsstudiene ved studiested Blæstad.

AMEK/DNF

Trekk i lokalt opptak høst 2024

- Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, deltid, Hamar, 60 sp

Samordna opptak – Ingen trekk fra AMEK eller DNF i Samordna opptak høst 2024.

Endring i dimensjonering høst 2024

- Bachelor i prosjekt- og produksjonsledelse for dokumenter og TV, Lillehammer, så var det lagt inn for høyt dimensjoneringstall i styresak desember 2023. Det står 40, men det riktige er 13.
- Bachelor i dokumentar og TV-produksjon, Lillehammer økes fra 40 til 49.
- Bachelor i Kunstig intelligens, Hamar. Økes fra 50 til 100.
- Bachelor in animation and digital art, Hamar (Første år med navn og undervisning på engelsk) Økes fra 50 til 65.
- Bachelor in game technology and simulation, Hamar (Første år med navn og undervisning på engelsk) Økes fra 20 til 45.

HSV

Trekk i Lokalt opptak høst 2024

- Master i barnevern, Lillehammer, 120 sp
- Master i karriereveiledning, bredde, Lillehammer, 120 sp
- Master i karriereveiledning, dybde, Lillehammer, 120 sp
- Veilederutdanning for praksisveiledere i helse-, sosial og velferdstjenesten, Lillehammer, 10 sp
- Master i folkehelse og helsefremmende arbeid, Elverum, 120 sp
- Videreutdanning i eldreomsorg med vekt på psykisk helse, Elverum, 60 sp

Trekk i Samordna opptak høst 2024

- Bachelor i idrett – spesialisering i trenerrollen, Elverum, 180 sp
- Årsstudium i mat, ernæring og helse, Elverum, 60 sp

Endring i dimensjonering høst 2024

- Årsstudium i mat, ernæring og helse, deltid, Elverum. fra 60 til 100 plasser inkl 20 plasser overført fra MAH. Dvs. en økning på 20 totalt.
- Bachelor i tannpleie, Elverum – Økning fra 35 til 45.
- Bachelor i sykepleie – deltid, Elverum – Økning fra 70 til 120.
- Bachelor i vernepleie – fleksibel. Kongsvinger – Økning fra 35 til 50.

- Bachelor i fysioterapi. Har fått 20 studieplasser, men dimensjoneres med 40
- Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse, rus og avhengighetsarbeid, Elverum – Økning fra 55 til 100 inkl 20 plasser til MMHHCD. Totalt økning på 25
- Master i avansert klinisk allmennsykepleie, Elverum – Økning fra 35 til 45.
- Master i helsesykepleie, Elverum – økning fra 30 til 60.
- Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier – sosialfaglig retning, Lillehammer (MATBU) – Økning fra 25 til 45 inkl 20 plasser overført fra master i barnevern.

LUP

Trekk i Lokalt opptak høst 2024

- Spill, animasjon og læring, Hamar, 30 sp
- Inkluderende miljøer og likeverd i barnehage og skole, Hamar, 15 sp
- PPU naturfag, Hamar, 60 sp
- PPU KRLE, Hamar, 60 sp
- PPU matematikk, Hamar, 60 sp
- Master in Special Education – Practical skills Transformative learning, Lillehammer, 120 sp

Ingen trekk ved LUP i Samordna opptak høst 2024.

Om endring i dimensjonering ved LUP høsten 2024. LUP har søkt Kunnskapsdepartementet om 30 studieplasser til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning med oppstart høst 2024. Betingelsen fra KD er at vi gjør om studieplasser på BLU/S som vi allerede har dimensjonert for. Reelt sett blir det ingen endring i dimensjoneringen

HHS

Trekk i lokalt opptak høst 2024

- Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger, deltid, 60 sp
- Enkeltemne i etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller, Kongsvinger, deltid, 15 sp
- Ma i økonomi og ledelse (siviløk) digital ledelse og forretningsutvikling, Kongsvinger, deltid,
- Ma i økonomi og ledelse (siviløk) digital ledelse og forretningsutvikling, Kongsvinger, heltid

Trekk i Samordna opptak høst 2024

- Bachelor i eiendomsmegling, Rena, heltid, 180 sp
- Bachelor i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger, heltid, 180 sp
- Bachelor i bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse, Lillehammer, heltid, 180 sp
- Årsstudium i reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv, Lillehammer, heltid 60 sp

Kan bli endring i dimensjonering høst 2024 på noen studier (Er under avklaring).

Utsynsmeldingen, profesjonsmeldingen, nye finansieringskategorier og endringer i egenbetalingsforskriften

Stortingsmelding 14 (2022-2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge (Utsynsmeldingen) som kom 23. mars 2023 peker på de viktigste kompetansebehovene framover og redegjør for regjeringens tiltak. Forsknings- og høyere utdanningsminister ber universiteter og høgskoler om å omdisponere sine ressurser og prioritere studieplasser innen IT, helse og utdanninger som er nødvendig for det grønne skiftet. Og, meldingen sier at dette skal skje ved at institusjonene omprioriterer ressurser innenfor sine egne budsjetter til disse utdanningene.

Meldingen reduserer antallet finansieringskategorier for den resultatbaserte uttellingen for studiepoeng fra seks til tre. Ved tildeling av nye studieplasser brukes samme standardsats, med unntak for lege-, tannlege- og veterinærutdanninger. De nye finansieringskategoriene vil bli lagt frem i budsjettproposisjonen for 2024 og vil bli benyttet i beregningen av den resultatbaserte uttellingen i 2025-budsjettet².

Utsynsmeldingen blir sammen med Høgskolens utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet styrende for videre utvikling av HINNs studieportefølje. For utvikling av nye tilbud, må HINN enten omprioritere ressurser, få tildeling av nye studieplasser eller skaffe annen ekstern finansiering. For å realisere planene om nye studietilbud, må det også gjøres om tilbud skal tas ned.

Utsynsmeldingen trekker også frem at regjeringen vil legge til rette for fleksibel utdanning i hele landet, der bosted ikke blir en hindring for å ta utdanning og oppdatere kompetansen gjennom livet.

Profesjonsmeldingen ble debattert i Stortinget 30. mai 2024 og vedtatt 4. juni 2024.³ Regjeringen ønsker flere veier inn i utdanningene, mer faglig frihet og mer erfaringsbasert undervisning. Meldingen ser spesielt på sammenhengen mellom den teoretiske og praktiske delen av utdanningsløpet til lærer- og helse- og sosialfagene. Noen konkrete tiltak fra profesjonsmeldingen som har betydning for HINNs studieportefølje tas inn her.⁴

Regjeringen vil:

- foreslå å endre forskrifta om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, slik at det blir mogleg å tilby ein komprimert og integrert PPU-master
- foreslå å gjere eit mellombels unntak frå masterkravet for opptak til PPU fram til 2030 for personar med relevant bachelorgrad og minst to års relevant arbeidserfaring frå skulen
- foreslå å forlenge unntaket frå krav om mastergrad for opptak til PPU fram til 2030, for dei som har bachelor i praktiske og estetiske fag
- oppmode til forsøk med kvalifisering for tilsette i skulen utan lærarutdanning
- opne for forsøk med alternative organiseringar av grunnskulelærarutdanningane med mål om å auke rekrutteringa, til dømes grunnskulelærarutdanning for trinn 1–10
- overlate til institusjonane å avgjere om og kor mykje ein skal samkøyre undervisning på tvers av dei to grunnskulelærarutdanningane
- legge til rette for at fleire grupper lærarar kan kvalifisere seg til å undervise i småskulen gjennom vidareutdanning
- avvikle nasjonale nivåkrav for opptak til sjukepleiarutdanninga
- føre vidare nasjonale nivåkrav for opptak til lærarutdanningane inntil vidare
- opne for at universitet og høgskular som ønsker det, kan få dispensasjon frå nivåkrava for opptak til lærarutdanningane
- opne for fleire forsøk med kvalifisering frå fagbrev til sjukepleiaryrket

Et viktig premiss for fremtidig eksternfinansiert utdanning ved HINN kommer gjennom endringene i egenbetalingsforskriften som gjelder fra 1. januar 2024. Utsynsmeldingen trekker frem at dette betyr mer fleksibilitet i reglene om egenbetaling for studier som er tilpasset personer i arbeid. Det vil samtidig bety at den eksternfinansierte utdanningen i større grad må sees i sammenheng med den ordinære porteføljen. Her vet vi også at det er ulike betalingsvilje og -evne i ulike bransjer og geografier. Prorektor utdanning ønsker å sette i gang en kartlegging av dette i løpet av 2024, og foreløpig resultater vil bli lagt frem på slutten av året.

² Fra Khronosak <https://khrono.no/vil-ha-stor-omlegging-av-studietilbudet/770127>

³ <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=98337>

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringa-opnar-fleire-vegar-til-lararutdanning/id3041108/>

Det vil bli utviklet en rapporteringsordning for den eksternfinansierte utdanningen og utviklingen vil følges opp gjennom etatsstyringsmøtet.

Føring for studieportefølje 2025-2026 av kriteriene for utvikling av studieporteføljen og høgskolens utviklingsavtale

Kriteriene for utvikling av studieporteføljen legger vekt på at studietilbudene skal bidra til å styrke høgskolens samlede kapasitet og forsterke HINNs doktorgradsprogrammer. Dette gjelder for eksisterende programmer, men også for forslag om nye tilbud. Kriteriene for utvikling av porteføljen skal revideres jevnlig og ble sist gang behandlet i høgskolens utdanningsutvalg den 4.10.2023. Tilbakemeldingen fra fakultetenes prodekaner for utdanning var at kriteriene i stor grad fungerer godt og gir hensiktsmessige føringer for utvikling av studieporteføljen. Det kan være forhold som vil fremkomme gjennom kommende Statsbudsjett med ny finansieringsmodell som vil påvirke våre prioriteringer. Dette må vi ta høyde for ved senere revisjoner og bearbeiding av kriteriene.

HINNs utviklingsavtale med KD er et viktig premiss for høgskolens studieporteføljeutvikling. I utviklingsavtalen med kunnskapsdepartementet for perioden 2023- 2026, står det følgende mål:⁵

- Mål 1: Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet
- Mål 2: Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet
- Mål 3: Pådriver for livslang læring
- Mål 4: En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Utviklingsavtalen er et verktøy i styringsdialogen, og skal bidra til å utvikle institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og god arbeidsdeling. Differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Dimensjonering av studieporteføljen

Alle fagmiljø skal benytte et dimensjoneringstall som angir reelt det antall studenter som det planlegges for møter til studiestart. Dimensjoneringstallene settes av fakultetene basert på erfaringer fra tidligere års opptak, programmets utvikling over tid og andre relevante forhold. Dimensjoneringstallet må ta høyde for hvor mange studenter som forventes ferdig uteksaminert og ta hensyn til frafall undervegs. Antall studenter som tilbys studieplass i opptaket vurderes i samarbeid mellom fakultetene og seksjon for opptak.

Ved opptaket til studiene som starter høsten 2024 har det vært behov for å se mer

⁵ <https://www.inn.no/om-hogskolen/organisering/styringsdokumenter/tildelingsbrev-2023---hogskolen-i-innlandet-.pdf>

fleksibelt på dimensjoneringstallene. Som en følge av at flere tilbud har blitt satt på pause pga. lav rekruttering og/eller økonomisk bærekraft, så har det blitt åpnet opp for at andre tilbud skal kunne øke dimensjoneringen om det er faglig- og infrastrukturkapasitet til dette. Fakultetene trenger noe mer tid til å konkretisere dimensjoneringen for studieporteføljen 2025-2026.

Høgskolen har nasjonalt fastsatte kandidatmåltall innenfor flere av helse – og lærerutdanningene, noe som også speilles i måten utviklingsavtalen er utformet på:

HINN skal utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren⁶.

Fakultetene tilbyr en rekke mindre studieprogrammer (under 30 studiepoeng) og enkeltemner som gjerne er en del av eksisterende studieprogrammer. Disse mindre enhetene kommenteres ikke i studieporteføljesaken, men utlysning håndteres i dialog mellom fakultetene og Seksjon for opptak. Vedlegget Søker tall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024 viser alle egenfinansierte tilbud HINN håndterer gjennom lokalt og samordna opptak.

Høgskolen ønsker å øke muligheten for å lyse ut enkeltemner og mindre tilbud (Micro credentials), men trenger mer tid til sikre gode administrative ordninger for å få dette til.

Implikasjoner ved opprettelse av flere engelskspråklige studietilbud

Høgskolen tilbød høsten 2024 flere engelskspråklige tilbud enn tidligere. Samtidig skal HINN forholde seg til kravet om norsk som fagspråk. Engelskspråklige tilbud må derfor argumentere spesielt for hvorfor de ikke skal undervises på norsk. Videre krever det både ekstra opptaksressurser, ressurser til å håndtere innreisende studenter og mer koordinert markedsføring. Nye engelskspråklige studietilbud trenger også å bli markedsført tidligere, for å nå ut internasjonalt innen de søknadsfristene som gjelder for søkere utenfor EU/EØS (her åpnes søknadsportalen 1. november med søknadsfrist 15. januar). Det betyr samtidig at slike tilbud fremover må legges frem for høgskolestyret for godkjenning av oppstart tidligere, enn den ordinære studieporteføljen.

I dialogen med fakultetene våren 2024 ble det påpekt at det er behov for en strategi for internasjonal studentrekruttering. De enkelte fakultetene er også ulikt administrativt rigget til å kunne følge opp dette området på en god måte. Høgskolens arbeid med en handlingsplan for internasjonalisering vil blant annet fokusere på dette.

Flere fakulteter melder at de kan tilby emner på engelsk på bachelor- og masternivå, men dette har samtidig en kostnadsside. Dette må derfor koordineres bedre enn i dag, slik at det er mulig å tilby gode og forutsigbare semesterpakker for innreisende studenter.

Mulig samordning av tilbud/emner på tvers av fakultet

Prorektor utdanning ønsker å nedsette arbeidsgrupper på områder ved høgskolen som har behov for samordning på tvers av fakultet. Her nevnes spesielt behovet for å se musikk- og

⁶ Se <https://www.inn.no/om-hogskolen/organisering/styringsdokumenter/tildelingsbrev-2023---hogskolen-i-innlandet-pdf-side-6>. Mål 2, styringsparameter 6.

lyduttanninger i sammenheng. Emner innen metode og vitenskapsteori er et annet område HINN bør samkjøre i større grad enn i dag – på alle sykluser. Vurderingene tilknyttet en klinisk psykologiutdanning er også nødvendig å vurdere på tvers av fakulteter. Det nye fakultetet for Film, TV og Spill har også løftet frem behovet for å se nærmere på fakultetets samlede portefølje generelt og muligheter innenfor området dokumentar spesielt.

Fakultetsvise oppsummeringer

Under følger kommentarer knyttet til det enkelte fakultet. Studieprogrammer det ikke kommenteres på, planlegges videreført uten nevneverdige endringer. For noen studier vil det være naturlig å nevne kjent utviklingsarbeid, selv om det ikke vil innebære endringer før ved senere studieporteføljesaker. I tilknytning til det enkelte fakultets oversikter gis det også en kommentar til utviklingen av det kjente og planlagte eksternfinansierte utdanningstilbudet for kommende studieår.

Rektors foreløpige vurdering av studieporteføljen for 2025-2026 fremkommer etter gjennomgangen av fakultetenes planer.

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)

Fakultet arbeider med en langtidsplan for studieporteføljen der perspektivet er 10 år frem i tid. For studieåret 2025/2026 er det ingen planer om nye tilbud og i hovedsak tilbys studieporteføljen som for 2024/2025.

Fakultetet har ikke trukket studier fra lokalt eller Samordna opptak høsten 2024.

Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi

Fakultetet vurderer på sikt å utvide ph.d.-programmet i anvendt økologi og bioteknologi til også å inkludere jord- og skogbruk som fagområde, men det blir ikke arbeidet med dette før universitetsakkrediteringen er avklart. ALB vil fortsette med å tilby betalte kurs for PhD-studenter utenfor HINN gjennom den internasjonale forskerskolen koordinert av fakultetet (IRSAE).

Masterstudier

Fakultetet starter en samlingsbasert master i bærekraftig skogforvaltning på studiested Evenstad høsten 2024. Søkertallene per 15. april var gode og viser at tilbudet ser ut til å treffe godt.

Master i næringsrettet bioteknologi ble til opptaket høsten 2024 revidert og endret navn til Master i anvendt bioteknologi og biomedisin, bl.a. på grunn innføring av skolepenger for utenlandske studenter utenfor EU/EØS, og for å kunne rekruttere bedre til norsk arbeidsliv. Masteren bestod opprinnelig av to fordypninger. Fordypningen i kommersiell bioteknologi ble satt på vent for studieåret 2023 og dimensjoneringen for fordypningen i eksperimentell bioteknologi ble som følge av dette økt. Kandidater fra Bachelor i bioingeniør (første kull startet høst 2021), kan søke seg til masteren, men Høgskolen må fortsatt gjøre vurderinger av hva som er den beste løsningen for å sikre gode sammenhenger mellom de ulike nivåene innenfor fagområdet. Studiet undervises kun på engelsk.

Master in Applied Ecology ble også revidert til opptaket høsten 2024, blant annet på grunn av innføring av skolepenger for utenlandske studenter. Studiet tilbys kun på engelsk.

Master i bærekraftig jordbruk ved studiested Blæstad, ble startet opp som samlingsbasert deltidsstudium høst 2022. Studiet har rekruttert bra, men hadde noe nedgang i søkningen for høsten 2024.

Bachelorstudier

Bachelor i skogbruk fikk i 2020 tildelt 5 studieplasser i revidert nasjonalbudsjett og har økt dimensjonering til 25 fra 2020. Samme dimensjonering ønskes for 2025⁷.

Fakultetet hadde første opptak til Bachelor i bioingeniør høst 2021 og det var dimensjonert med 30 studenter. Dimensjoneringen ble økt til 40 i 2023 og ble opprettholdt også for 2024. På grunn av utfordringer med praksisplasser i Sykehuset Innlandet var det behov for gjøre justeringer i studiet våren 2024 både for kullet som startet høst 2023 og kullet som starter høst 2024.

Det er forventninger til at ALB skal bidra inn med emner på det nye tverrfakultære bachelorstudiet i kunstig intelligens. Det trengs enkelte avklaringer, slik at man kan komme i gang med å rekruttere aktuelle fagpersoner. Følgende emner planlegges å bli gitt av ALB:

- KIUA2006 Bruk av KI og ML innen kjemi – 10 ECTS (2026 vår)
- KIUA2007 Anvendt bioinformatikk for sekvensdataanalyse – 10 ECTS (2026 vår)
- KIUA2008 Teknologi for jord- og plantehelse – 10 ECTS (2026 vår)
- KIUA2009 Bruk av AI og ML innen biokjemi – 10 ECTS (2026 høst)
- KIUA2010 Analyse av store og komplekse datasett i livsvitenskap – 10 ECTS (2026 høst)

Årsstudier

Det planlegges ikke med endringer på fakultetets årsstudier.

For nettbasert årstudium i jordbruk har dimensjonering vært satt til 50 plasser, selv om kapasiteten kan økes. Studiet har gode søkertall og dimensjonering vurderes økt for 2025.

Årsstudium i økologisk landbruk, deltid, har også kapasitet til å ta opp mange studenter, men dimensjoneringen har vært satt til 70. Studiet har gode søkertall og dimensjonering vurderes økt for 2025.

Årsstudium i naturmangfold har rekruttert dårlig de siste årene. Studiet ble ikke lyst ut i perioden 2020-2024. Det forberedes nedleggingsvedtak for å flytte kapasitet til ny master i skogbruk.

---

⁷ Tildelte studieplasser gjelder for opptakene fra høst 2020 og frem til høst 2024

Videreutdanninger

Det arbeides med å utvikle flere videreutdanningstilbud skreddersydd for laboratoriepersonell på sykehuslaboratoriene. Sammen med en masteroppgave kan dette bli en egen master på sikt. Dette er et samarbeid med UiT, Sykehuset Innlandet og Helse Bergen HF Haukeland Universitetssykehus.

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

- Bachelor og master innen Agrifoodtech (samarbeid med Blæstad, Evenstad, Spillskolen og Klosser)
- Årsstudium i helseteknologi (samarbeid med HSV)
- Årsstudium i biologi – digitalt - basisår
- Lektor i realfag (samarbeid med LUP)
- Master/Joint master i OneHealth (samarbeid med HSV, Universitet i Alaska)

Kort om det eksternfinansierte studietilbudet ved ALB

Fakultetet har i dag en stor EFV-forskningsportefølje, men relativt liten EFV-studieportefølje. Det er krevende for fakultetet å administrere dagens aktivitet. Det er ikke realistisk på kort sikt at det utvikles en betydelig EFV-portefølje knyttet til utdanning.

Fakultet for film, TV og spill – (Foreløpig navn på nytt fakultet)

I fakultetet ligger tre skoler (eller institutter); Den norske filmskolen (DNF), TV-skolen (TVS) og Spillskolen (SPS). Fra 1. august 2024 er de slått sammen til et felles fakultet. Vi ønsker derfor her å gi et helhetsbilde av status på startstedet for det nye fakultetet.

Fakultetet har pga lav søkning trukket Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, deltid, Hamar, 60 sp fra lokalt opptak.

Ph.d

Den norske filmskolen arbeider med ny fellesgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid på ph.d.-nivå. Det arbeides også med en omlegging av bachelor- og mastertilbudet på fakultetet, som vil gi endringer for studieporteføljen 2025/2026.

TV-skolen og Spillskolen har ikke egen ph.d, men samarbeider med Den norske filmskolen om innholdet i en fellesgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid.

NOKUT har godkjent søknad om ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid innen film og beslektede audiovisuelle kunstformer. Den godkjenningen løper ut 2024. Parallelt med dette har DNF opprettet samarbeid med Akademi for scenekunst ved Høgskolen i Østfold og Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen ved Universitetet i Tromsø.

Målsetningen er å opprette en felles grad i kunstnerisk utviklingsarbeid, som bygger på de tre enhetenes tilnærming til KU og tverrfaglighet. Det ble gitt positive signaler fra sakkynndig komite (Se også <https://www.khrono.no/far-klarsignal-for-felles-doktorgrad-i-kunst/876920>) Det er Høgskolen i Østfold som søker NOKUT på vegne av institusjonene. Det er avklart hva slags overgangsordninger som må på plass for stipendiater som er tatt opp på FILMART (I brev fra KD av 30. mai 2024 (Se Referatsak til høgskolestyret).

Master

Den norske filmskolen: Master i film har normalt opptak annet hvert år. Det var opptak i 2020 og 2022 og nytt opptak 2024 (kull 5). Filmskolen la om mastertilbudet til en dybdemaster uten krav til praktisk erfaring ved opptaket høst 2024.

Studiemodellen vurderes videre omlagt før neste opptak. Det nye, eller reviderte masterprogrammet, må akkrediteres under dagens ph.d.-program ved HINN (som legges ned ved utgangen av 2024 og erstattes av en ny fellesgrad)

Spillskolen: Høgskolestyret akkrediterte en master innen spillutvikling i desember 2023. Igangsetting forutsetter finansiering og fakultetet jobber for å på plass ekstern finansiering.

Felles på fakultetet: Det bør jobbes for et felles masterprogram for de tre instituttene i det nye fakultetet, også sett i lys av felles doktorgradsprogram.

Prorektor utdanning ønsker å nedsette en arbeidsgruppe fra fakultetene med musikk- og lydutdanninger (HHS, LUP, AMEK og DNF), for å se på samarbeidsmuligheter generelt og innenfor studieprogramutvikling spesielt.

Bachelorstudier

Filmskolen: Bachelorstudiene (linjene) har opptak annet hvert år. Det var oppstart for kull 14 høst 2023. Studieplanen ble for dette kullet endret fra et studieprogram per linje til ett studieprogram med flere spesialiseringer. Dimensjoneringen av skolens bachelor har vært på 42 studenter. Det neste kullet er planlagt høst 2025, men avhenger av arbeidet med mastertilbudet.

TV-skolen: Det legges ikke opp til endringer for bachelorutdanninger for studieåret 2025/2026.

Spillskolen: Bachelorstudiene på spillskolen ble fra høst 2024 kun tilbudt på engelsk. Erfaringene fra dette tas med inn i vurderingen for neste studieår. Søkertallene våren 2024 indikerer at det var en god strategi, men møtt-tallene til høsten vil gi mer tydelige signaler.

Ny bachelor i kunstig intelligens blir startet opp høst 2024. Studiet er utviklet på tvers av flere fakulteter på HINN, og vil ha tre semestre med grunnleggende teknologiinnføring, og tre semestre med anvendelse og valgemenner knyttet til de ulike fakultetene og fagretninger. Studietilbudet er finansiert fra Sparebankstiftelsen og vil inngå i fremtidige planer i Science Park Hamar. God søkning har gitt mulighet til å øke dimensjoneringen på studiet.

Årsstudier

Ingen av skolene/instituttene har egne årsstudier. Den norske filmskolen har ønske om en åpen og nasjonal årsenhet. Det vil være naturlig å se på om en slik eventuell årsenhet kan være noe felles for det nye fakultetet.

Etter- og videreutdanning

Det har vært lite kapasitet til å jobbe med EFV-tilbud til nå. Det nye fakultetet arbeider sammen med Senter for livslang læring ved HHS og Filmskolen med å lage en etter- og videreutdanningskatalog av mindre studier som tilbys fleksibelt.

Spillskolen: Opprettholder sitt videreutdanningstilbud på 60 sp i Virtual Reality and Augmented Reality i påvente av at det blir akkreditert en master innen spillutvikling på

et senere tidspunkt. Studiet ble også tilbudt som deltidsmulighet til opptaket høsten 2024, men søkningen var lav og tilbudet ble trukket fra opptaket.

Eksternfinansiert studietilbud

Studiet i filmmusikk-komposisjon (30 studiepoeng) har potensiale til å kunne utvikles til en master på et nytt fakultet. Spillskolen har også utviklet et tilbud innen Skyutvikling (7,5 sp) sammen med SELL og Studiesenteret på Kongsvinger.

Det er muligheter for å utvikle en bredt sammensatt kursportefølje i en felles EVU-organisering mellom de tre skolene. Det er samtidig utfordrende å få til EFV eller BOA innenfor kunst- og kulturfag, siden næringen preges av begrenset betalingsevne. Det nye fakultetet vil se på hva som er mulig for å omstrukturere enkelte studieplaner noe, slik at det kan bli enklere å lyse ut enkeltemner eksternt (eksternfinansiert).

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på det nye fakultetet

- Studier innen sosiale medier. Først som 30 sp, men senere som års- og bachelorutdanning.
- Avklare revidering av programmene på Den norske filmskolen
- Master i filmmusikk-komposisjon
- Få realisert master i spillutvikling
- Se videre på mulighetene som ligger i studieprogram og emner innen animasjon/VFX/VP/KI

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)

Fakultetets tanker om endringer i studieportefølje for perioden 2024-2027 ligger innenfor fakultetets kjerneområder og bygger opp under fakultetets nye ph.d.-program.

Høgskolen fikk i Statsbudsjettet 2024 tildelt 20 studieplasser til opprettelse av fysioterapiutdanning i Elverum fra høst 2024. Fysioterapi er en ny helseprofesjonsutdanning for fakultetet, som komplementerer eksisterende utdanningsprogrammer og som passer til eksisterende master- og doktorgradsprogrammer.

Studentopptaket i 2023 og søkertall for 2024 viste en nedgang i opptaket på enkelte fulltidsstudier og en økende interesse for deltidsprogrammer og enkelte nettstudier. Denne utviklingen i etterspørselen etter helse- og sosialfaglig utdanning tas det hensyn til i planene for studieporteføljen for kommende år. Høgskolen fikk i Statsbudsjettet 2024 også tildelt 20 studieplasser til fleksibel vernepleierutdanning på Kongsvinger. Høgskolen har som mål å tilby bærekraftig desentralisert helse- og sosialfaglig utdanning for å møte spesielt regionale behov. Fakultetet vil arbeide videre med å utvikle og tilby desentralisert utdanning.

Fakultetet har trukket følgende studier fra opptaket høst 2024:

Trekk i Lokalt opptak høst 2024

- Master i barnevern, Lillehammer
- Master i karriereveiledning, bredde, Lillehammer
- Master i karriereveiledning, dybde, Lillehammer
- Veilederutdanning for praksisveiledere i helse-, sosial og velferdstjenesten, Lillehammer

- Master i folkehelse og helsefremmende arbeid, Elverum
- Videreutdanning i eldreomsorg med vekt på psykisk helse, Elverum

Trekk i Samordna opptak høst 2024

- Bachelor i idrett – spesialisering i trenerrollen, Elverum
- Årsstudium i mat, ernæring og helse, Elverum

Master i barnevern vil ikke tilbys i 2025, men for de øvrige studiene som er trukket fra opptak 2024 er intensjonen å sette i gang nødvendig revideringsarbeid og tilby dem for opptak 2025. Innen Master i karriereveiledning vil det kun tilbys et studium videre, og ikke to ulike retninger.

Ph.d. i barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling erstattes av ph.d. i helse og velferd

Ph.d. i barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling (BUK) er under utfasing som følge av ny ph.d. i helse og velferd⁸

Masterstudier

Fakultetet hadde høst 2022 oppstart av første kull på ny studieplan for integrert 5-årig lærerutdanning i praktisk og estetiske fag for 1-13 trinn, kroppsøving og idrettsfag (MAKROI). Den erstatter tidligere bachelorstudium.⁹ Dimensjoneringen har vært satt til 30 og likt som tidligere bachelorstudium, men studiet har ikke klart å rekruttere dette antallet. Det ble, for om mulig å bidra til økt rekruttering, gjort endringer i årsstudiet i idrett på studiested Elverum, slik at dette ble likt førsteåret på masteren (opptak 2024). Dette har foreløpig vist seg å ikke slå helt til. Master i kroppsøving og idrettsfag har sitt siste opptak høst 2024. Det er ønskelig å revidere dagens master i kroppsøving og idrett slik at den kan samkjøres med syklus to i MAKROI, men da muligens som en deltids- og/eller samlingsbasert variant. En slik master vil kunne tilstrekke seg lærere uten masterkompetanse.

Fakultetet jobber også med å revidere dagens masterprogram i helse- og treningsfysiologi til en master i human performance and health, der en slår sammen mastertilbud innen folkehelse og idrett til ett mastertilbud. Masterprogrammet vil inneha flere engelskspråklige emner, som muliggjør inn- og utveksling. Studiet planlegges ferdig revidert i 2025, med oppstart høsten 2026. Masteren utvikles blant annet i samarbeid med Forsvaret og den organiserte idretten nasjonalt og internasjonalt.

Masterprogrammet i folkehelse revideres høsten 2024, med virkning fra høsten 2025. Dersom revideringen ikke bidrar til flere studenter, vil mastertilbudet innenfor dette fagområdet ivaretas gjennom master i human performance and health.

⁸ Det er for tiden 16 aktive kandidater på BUK. Fire av disse har levert avhandlingen sin og vil få den vurdert av bedømmelseskomité i løpet av våren, og forhåpentligvis disputere i løpet av høsten. To av disse har levert tidligere, en fikk omarbeiding og skal levere i juli, mens den siste fikk ikke godkjent og skal levere andre forsøk rundt jul. Det forventes også to innleveringer til før sommeren.

Siste disputas i BUK er forventet i 2026. Det er ikke satt noen maksdato for når HINN kan tildele ph.d.-graden for BUK. Men dette er en diskusjon en har oppe for tiden. Vi opplever at noen av kandidatene søker om forlengelse i programmet, selv om de vet det skal fases ut. Vi vil nå vurdere kriteriene vi har for å gi slike forlengelser og se på om de må strammes inn. Forlengelser på bakgrunn av sykemeldinger, permisjoner osv. vil bli innvilget som ellers.

Vi hadde en overgangsordning for BUK-kandidater til det nye programmet HELVEL: tre stk. ble ansatt og tatt opp i BUK med forutsetning om at de ville søke opptak i HELVEL når programmet startet opp, og så hadde vi vel en som søkte overgang til HELVEL. De siste kandidatene som ble tatt opp i BUK og som fortsatt er aktive, ble tatt opp i 2021. Alle som nå er aktive i BUK fullfører i BUK.

⁹ Det samme gjelder faglærerutdanningen i musikk ved LUP. Fakultetene er i dialog og samarbeider.

Fakultetet startet ny master i barnevern høsten 2023. KD har tildelt 20 studieplasser til HINN. Studiet har ikke rekruttert tilfredsstillende og det er behov for å gjøre noen endringer. Masteren i barnevern tilbys ikke for opptak høst 2025, og Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier revideres og tilpasses KDs forskriftskrav for Master i barnevernsarbeid slik at det godtgjør de 20 studieplassene i kommende og fremtidige studieår.

Fakultetet startet høsten 2023 en tverrprofesjonell breddemaster i klinisk sykepleie med spesialisering (videreutdanning i ABIOK¹⁰). Dette utvider videreutdanningene i intensivsykepleie, operasjonssykepleie og kreftsykepleie fra hhv. 90 sp, 90 sp og 60 sp til master på 120 sp. i tråd med nye nasjonale retningslinjer (RETHOS-3). Det skal fortsatt være mulig for studenter å avslutte etter 90 sp og kvalifisere til arbeid som intensiv-, operasjon eller kreftsykepleier. Det har vært utfordrende å sikre bærekraft for fordypningene i intensivsykepleie og operasjonssykepleie pga lavt antall praksisplasser. Søkerantallet er langt større enn antall praksisplasser kan gi og tilbudet blir videreført for 2025, også med kreftsykepleie.

Fakultetet startet 2023 Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid 60 sp (RETHOS-3). Denne erstatter videreutdanning i psykisk helsearbeid 60 sp og videreutdanning i rus, avhengighet og psykiske lidelser 60 sp. Dette har medført endringer på de første 60 sp av master i psykisk helsearbeid fra høst 2024. Studiet rekrutterer svært godt.

Master i helsesykepleie hadde første opptak høst 2022. Masterstudiet erstatter tidligere videreutdanning i helsesykepleie, og det er åpning for at studenter kan avslutte etter 90 sp. Det tas også inn studenter til 3. og 4. studieår. Det er svært høy interesse for studiet og innværende år øker dimensjoneringen fra 30 til 60 studieplasser.

Endringer i praktisering av gradsforskriften åpner opp for at HINN kan få profesjonsutdanning i psykologi. Fakultetet vil få en rolle i dette. Det er nedsatt en arbeidsgruppe sammen med HHS som har jobbet med et utredningsarbeid. Høgskolestyret holdes orientert om dette arbeidet i egne saker.

Bachelorstudier

Høgskolen fikk i Statsbudsjettet 2024 tildelt 20 studieplasser til opprettelse av fysioterapiutdanning i Elverum fra høst 2024. Studiet har veldig god søkning og det dimensjoneres for 40 studenter for å sikre et godt læringsmiljø. Videreføres i 2025.

Bachelor i sykepleie, heltid fikk tildelt 15 ekstra studieplasser for opptaket f.o.m. høst 2020.¹¹ Fakultetet jobber med å innrette deltidsvarianten enda mer fleksibelt knyttet til desentral praksis. Det innebærer at studenter fra Valdres, Gudbrandsdalen og Hadeland, som er tatt opp på sykepleie deltid på studiested Elverum, vil kunne gjennomføre praksis nært hjemstedet fra opptaket høst 2024. Deltidsstudiet rekrutterer bedre enn heltidstilbudet og det er ønskelig å utrede nærmere om Bachelor i sykepleie ved Kongsvinger bør legges om fra heltid til deltid for å sikre tilstrekkelig studentgrunnlag. Avhengig av utredningen vil dette kunne bli aktuelt fra høst 2025.

Bachelor i sykepleie, deltid (Tynset) hadde første opptak høsten 2020. Siste opptak var

¹⁰ ABIOK = videreutdanningene i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie

¹¹ Tildelte studieplasser gjelder for opptakene fra høst 2020 og frem til høst 2024. Må etter dette reduseres igjen.

planlagt 2023, men ble forlenget med ett år til siste opptak 2024. Det er egen kvote for Fjellregionen på ca. 15 studenter. Studiet videreføres ikke, men det tilrettelegges for desentral praksis i fjellregionen for studenter som søker seg inn på bachelor i sykepleie deltid på Elverum og som har bostedsadresse i disse områdene.

Bachelor i vernepleie, deltid (Lillehammer) har opptak hvert år fra høst 2022. Studiet fikk tildelt midler til fleksibilisering gjennom DIKU. Høgskolen fikk tildelt 20 studieplasser til deltid vernepleie på Kongsvinger med oppstart første gang i 2024. Søkertallene er gode og det er dimensjonert med 50 studenter for 2024. Dimensjonering for 2025 er under vurdering.

Dagens bachelorstudier i barnevern og sosialt arbeid har til nå ikke vært tilbudt som fleksible deltidstilbud (som bachelor i vernepleie). Dette er til vurdering i fagmiljøet og kan bli aktuelt på et senere tidspunkt.

Bachelor i idrett – spesialisering i trenerrollen ble fra opptaket høst 2021 tilbudt i to varianter (hel- og deltid). Heltidstilbudet ble trukket fra opptaket for høst 2024 pga. dårlig rekruttering/søking. Deltidsutdanningen tilbys som et samlingsbasert og fleksibelt studium. Det er åpnet opp for at aktuelle studenter fra Hæren kan komme inn på studiet og ha sin praksis i Hæren.

Årsstudier

Årsstudium i Mat, ernæring og helse var frem til høst 2024 tilbudt i to varianter (både heltid campusbasert og nettbasert). Den nettbaserte varianten er utviklet med midler fra DIKU, og hadde svært gode søkertall i 2022, 2023 og 2024. Heltidsvarianten rekrutterer dårligere og ble trukket fra opptaket høst 2024, og det vurderes om dette kan gjøres om til et samlingsbasert tilbud fra høst 2025, for å kunne utnytte godt tilpasset infrastruktur.

Årsstudiet i idrett (Elverum) har rekruttert dårlig de siste årene og ble fra høst 2024 revidert likt som første år i integrert 5- årig lærerutdanning i praktisk og estetiske fag for 1-13 trinn, kroppsøving og idrettsfag. Fakultetet tilbyr også et 'Fag 2' i masterens 3. studieår¹²

Det arbeides med et årsstudium i menneskelig yteevne i samarbeid med Forsvaret. Blir i første omgang aktuelt å tilby som et eksternfinansiert tilbud (Kanskje allerede fra høst 2024), men muligens omgjort til egenfinansiert fra høst 2026. Her vil det legges frem en utredningssøknad.

Videreutdanninger

Videreutdanning i intensiv-, operasjon- og kreftsykepleie er erstattet av master i klinisk sykepleie med spesialisering og det tas fra og med høst 2023 ikke opp studenter til videreutdanningen. I tråd med nasjonale retningslinjer skal det være mulig for studenter å avslutte etter 90 sp.

Videreutdanning i helsesykepleie er erstattet av master, og det tas fra og med høst 2022 ikke opp studenter til videreutdanningen. I tråd med nasjonal retningslinje skal det være mulig for studenter å avslutte etter 90 sp.

Videreutdanning i psykisk helsearbeid 60 sp og videreutdanning i rus, avhengighet og

¹² 'Fag 2' i MAKROI (3. studieår) er et samarbeid med LUP og vil være et tilbud mer rettet mot idrettsfag.
Side 18 av 27

psykiske lidelser 60 sp er fra høst 2023 slått sammen til en tverrfaglig videreutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid 60 sp (RETHOS- 3).

Videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (60 sp, er tilbudt både ved Elverum og Lillehammer) blir finansiert av KD til og med opptak 2024. Fra høst 2025 endres det fra eksternfinansiert til bevilgningsfinansiert studietilbud. Studiet vil kun bli tilbudt fra Elverum i fremtidige opptak.

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

- Profesjonsutdanning i psykologi. Her er det satt i gang et utredningsarbeid hvor både HHS og HSV er representert. Dette skal være en helseutdanning og vil ligge under Ph.d. i Helse og velferd.
- Videreutvikle bærekraftige studieprogram preget av høy kvalitet, som møter samfunnets behov for kompetanse og gir mulighet for livslang læring.
- Utvikle robuste masterprogram som understøtter nytt ph.d.-program Helse og velferd.
- Videre utvikling av fakultetets studieportefølje vil skje i tett samarbeid med regionale aktører som for eksempel forsvaret og NAV.

Kort om det eksternfinansierte studietilbudet

HSV jobber hele tiden for å videreutvikle EFV/BOA-studieporteføljen, for å svare ut etterspørsel og behov i samfunnet innenfor fakultetets primære fagområder; helse, idrett og sosialfag. Det er både krevende å få økonomisk bærekraft i disse tilbudene og ha robust nok fagmiljø til å kunne utvikle den eksternfinansierte studieporteføljen. Det blir trolig flere satsninger knyttet til Forsvaret (Eksempel - se årsstudium over).

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)

Fakultetet fortsetter arbeidet med justeringer og omlegging av flere studieprogram for å utvikle bredere og mer fleksible og attraktive utdanninger, samt å styrke den faglige profilen ved utdanningene. Stadig flere tilbud gjennomføres som fleksible samlingsbaserte studier og dette utfordrer fagmiljøenes mer heltids- og campusbaserte logikk.

Flere av utdanningene på fakultetet rekrutterer for tiden dårligere enn forventet, og fordrer tilpasninger i valgmenyer, i fagportefølje internt i studieprogram og på tvers av studieprogram. En krevende økonomisk situasjon kombinert med svakere rekruttering, medførte behov for pausing av studieprogram høst 2023, for å arbeide fram mer robuste utdanninger med restart høst 2024, og dette vil også være pregende for studieporteføljen for 2025-2026.

Trekk i Lokalt opptak høst 2024

- Spill, animasjon og læring, 30 sp, Hamar
- Inkluderende miljøer og likeverd i barnehage og skole, 15 sp, Hamar
- PPU naturfag, 60 sp Hamar
- PPU RLE, 60 sp Hamar
- PPU matematikk, 60 sp, Hamar
- Master in Special Education – Practical skills Transformative learning, Lillehammer, 120 sp

Ingen trekk fra LUP i Samordna opptak høst 2024

Endring i dimensjonering: LUP har søkt Kunnskapsdepartementet om 30 studieplasser til

arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning med oppstart høst 2024. Betingelsen fra KD er at vi gjør om studieplasser på BLU/S som HINN allerede har dimensjonert for.

Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag

Fakultetet arbeider med en utvidelse av ph.d.-programmet i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF) slik at den også favner pedagogikk som disiplin fag. Dette arbeidet avventer behandlingen av universitetssøknaden.

Masterstudier

Oppstart av ny femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag (LUPE) musikk startet opp som planlagt med første kull høst 2022. 3-årig faglærerutdanning i musikk fases ut i takt med innføring av LUPE musikk. Fakultetet arbeider med å utvikle en MA utøvende musikk med samkjøring med LUPE, med oppstart høst 2025. Utreddingssøknad er under arbeid.

Fakultetet har pauset opptak på Master in special education (engelskspråklig deltidsmaster over 3 år) høst 2022 og høst 2023. Studiet har gjennomgått en omfattende revidering, og var planlagt restartet høst 2024, men ble trukket fra opptaket pga lav søkning. Fakultetet vurderer å legge ned studiet.

Masterprogrammet i digital kultur og kommunikasjon (DIGKOM) har hatt svak rekruttering de siste årene og ble pauset i studieåret 2023-2024. Studieprogrammet har gjennomgått en større revidering med en sterkere faglig profilering på digital dannelse og digital kritisk lesekunnskap både utenfor og innenfor skoleverket, herunder også kunstig intelligens. Studiet restartes høst 2024. Studiet tilbys på engelsk og styrker dermed fakultets internasjonalt orienterte studieportefølje. Studiet er dessuten sentralt i fakultetets strategiske satsing på digital teknologi i utdanning og er et mastertilbud knyttet til høgskolens Bachelor i kunstig intelligens (Mer om dette se under DNF/AMEK). Studiet har svært gode søkertall i 2024, både heltid og deltid.

For å styrke rekrutteringsgrunnlaget til grunnskolelærerutdanningene, blir det startet en samlingsbasert versjon av grunnskolelærerutdanning 5-10 fra høst 2024.

Høst 2024 blir det også startet opp ny master i grunnskolefag, erfaringsbasert (90 sp) og ny master i realfagenes didaktikk, også den erfaringsbasert (90 sp). Disse tilbudene er ikke å betrakte som nye tilbud, siden de er forankret i eksisterende fagmiljø og tar utgangspunkt i eksisterende og tidligere godkjente studietilbud. Dette er en tilpasning til målgruppa for mastertilbud, som er lærere med fullført tre- eller fireårig lærerutdanning. Målsettingen er at det kan rekruttere flere lærere som allerede har tre- og fireåriglærerutdanning til å ta masterutdanning. Det innebærer ingen endringer i antall studieplasser, eller rekruttering av fagpersoner. Finansieringen skjer gjennom omdisponering av studieplasser fra eksisterende mastere.

Som en oppfølging av profesjonsmeldingen (Stortingsvedtak) og endringer i rammeplanstyring, ønsker fakultetet å utrede og vurdere alternative organisasjonsformer for grunnskolelærerutdanninger (1-7 og 5-10), for eksempel i retning av grunnskolelærerutdanning 1-10, samlingsbasert og campusbasert. Dagens utdanninger er i stor grad allerede samkjørt for å kunne opprettholde fagporteføljen i utdanningen, som er viktig både av rekrutteringshensyn (mer attraktivt) og av hensyn til skolesektorens behov.

Dimensjoneringen er fra høst 2024 justert ned for de ekstra studieplassene som ble tildelt

i forbindelse med koronapandemien (Til Bachelor i pedagogikk - fleksibel, barnehagelærerutdanning og grunnskolelærerutdanning), og som ikke lenger tildeles institusjonen. I tillegg er det gjort en omfordeling av studieplasser i tilfeller der fakultetet har både fleksible, samlingsbaserte studietilbud og campustilbud (GLU, BLU og BA pedagogikk), slik at studieplassene er i samsvar med utviklingen vi har sett på søkermassen. Hensynet til kandidatmåltall er ivaretatt og vil også være styrende for dimensjoneringen for høst 2025.

Lektorutdanningen vurderes å utvides med Realfag (som Fag 1) og Religion, samfunn og etikk, Historie med vekt på formidling og Matematikk og Naturfag (som Fag 2) fra høst 2025. Å utvide lektorutdanningen til å omfatte realfag er i tråd med anbefalinger fra NOKUTs evaluering av lektorutdanningen. En større faglig bredde vil dessuten bidra til å gjøre lektorutdanningen attraktiv for flere når flere fagkombinasjoner er mulig. Utvidelsen til realfag ses i sammenheng med allerede eksisterende Master i realfagenes didaktikk, der samkjøring på tvers av studieprogram er ønskelig. Realfagskompetanse er etterspurt i skolen og et nasjonalt satsingsområde. Realfagene vil tilbys i samarbeid med ALB og AMEK. Fag 2 i Religion, etikk og samfunn og historie med vekt på formidling kan også lyses ut som ÅR. Utredningssøknader for henholdsvis årsstudium Religion, etikk og samfunn og årsstudium i historie med vekt på formidling, er sendt. Utredningssøknad for lektor i realfag er under arbeid.

Bachelorstudier

Det er arbeidet fram en arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU), samlingsbasert deltid over 4 år. Studiet er utviklet etter initiativ fra Kunnskapsdepartementet, og det er søkt om utviklingsmidler for opprettelsen av studiet. Forutsetning for å få midler fra KD er at studieplassene på eksisterende barnehagelærerutdanninger som tilbys ved institusjonen, ikke blir fylt opp. Styret får akkreditering og etablering av ABLU som egen sak.

Den fagdidaktiske porteføljen i praktisk pedagogisk-utdanning (PPU) er omfattende. PPU norsk, engelsk, matematikk og RLE ble pauset til høst 2024 på bakgrunn av lave søkertall. Fakultetet har utarbeidet fagdidaktiske fellesemner i språkfagene norsk og engelsk og de ble lyst ut som del av studietilbudet høst 2024. Det arbeides med fellesemner i realfagene (matematikk og naturfag), og PPU naturfag og PPU matematikk ble lyst ut som tidligere i påvente av ferdigstilling av fellesemner i realfag. PPU KRLE ble også lyst ut for høst 2024. PPU naturfag, matematikk og RLE er trukket fra opptaket 2024. PPU naturfag og matematikk skal utvikles til en felles PPU i realfagsdidaktikk med mulig oppstart høst 2025. PPU RLE vurderes samkjørt med nytt årsstudium i Religion, etikk og samfunn (utredningssøknad er sendt til rektoratet).

Med forbehold om Stortingets vedtak rundt profesjonsmeldingen og oppfølgingen av denne i etterkant, vurderer fakultetet å tilby en PPU for søkere med relevant bachelorgrad og to års skoleerfaring fra høst 2024, og i løpet av studieåret 2024-2025 rigge bachelorprogram ut fra fakultets eksisterende studieportefølje (årsstudier og fordypninger i ulike humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag. Fakultetet vil også se på mulighetene for å utvikle en master i PPU, en såkalt PPU-master gjennom å justere det eksisterende studietilbudet for master i kultur- og språkfagenes didaktikk.

Fakultetet vurderer om fagporteføljen i praktisk-pedagogisk utdanning fra høst 2025

skal utvides med tilbud i tråd med HINNs øvrige fakultets bachelor- og mastertilbud, som er skolefag i videregående skole. Dette er aktuelt for eksempelvis økonomi- og ledelsesfag, mediefag og psykologi.

Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning har vært en suksess og flere kandidater er allerede uteksaminert. Ordningen videreføres.

Skolesektoren signaliserer et behov for kompetanse innenfor SFO-pedagogikk etter at det ble utviklet en egen rammeplan for skolefritidsordningen (SFO). Et SFO-studium på deltid er opprettet ved UiS med god søkning. LUP har kompetanse på feltet og ønsker å starte opp en fleksibel bachelorutdanning i SFO-pedagogikk med vekt på praktiske og estetiske fag (4-årig deltid). Studiet er planlagt som et samarbeid mellom pedagogikk-instituttet på Hamar, samt institutt for matematikk, naturfag og kroppsøving og institutt for kunst- og kulturstudier på Hamar. Det legges opp til stor grad av samkjøring med emner på samlingsbasert barnehagelærerutdanningen og samlingsbasert grunnskolelærerutdanning, 1-7. Utrekningssøknad er under arbeid

Årsstudier

Fakultetet har sendt utredningssøknad på studiene Årsstudium i historie med vekt på historieformidling (Digitalt/fleksibelt, som fag 2 i lektorutdanningen) og Årsstudium i religion, etikk og samfunn (Digitalt/fleksibelt, som fag 2 i lektorutdanningen). Planen er at disse studiene skal tilbys som fag 2 i lektorutdanningen fra høst 2025, i tillegg til at de kan tilbys som selvstendige årsstudier og inngå i en bachelorgrad som kan rekruttere til PPU.

Som en del av fakultetets strategiske satsing på bruk av digital teknologi i utdanning, har fakultetet videreutviklet og utvidet det eksisterende 30 sp- tilbudet i spillpedagogikk med 30 nye studiepoeng. Det eksisterende 30 sp-tilbudet ligger i dag til grunnskolelærerutdanningen og lyses i tillegg ut som et videreutdanningstilbud. Med utvidelsen av spillpedagogikk-tilbudet tilbyr fakultetet et årsstudium på 60 sp fra høst 2024, som både knyttes til kunstig intelligens (AI), til en mulig bachelor i AI og maskinlæring (med humanistiske og pedagogiske perspektiv), og til den reviderte MA i digital kommunikasjon og kultur. Studietilbudet knyttes til læringsverkstedet (Future Classroom Lab).

Øvrige fremtidstanker for studieporteføljen på fakultetet

Som oppfølging av profesjonsmeldingen:

- Videreutvikle dagens grunnskolelærerutdanninger (GLU) i retning 1-10
- Tilby en PPU for søkere med relevant BA og to års skoleerfaring, og i tillegg rigge BA-program ut fra fakultets eksisterende studieportefølje (årsstudier og fordypninger i ulike humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag)
- Utvikle en MA i praktisk-pedagogisk utdanning (PPU-master) som innebærer justeringer av dagens MA i kultur- og språkfagenes didaktikk

Om fremtidige eksternfinansierte studietilbud

Fakultetet har omfattende virksomhet innenfor etter- og videreutdanning. Virksomheten er i all hovedsak knyttet til ordninger for etter- og videreutdanning i utdanningssektoren og samsvarer med fakultetets fagportefølje og kjernevirksomhet. EVU-virksomheten er i tråd med forventninger eller pålegg fra myndighetene. Ordningene omfatter både studiepoenggivende videreutdanninger som finansieres og

forvaltes av Utdanningsdirektoratet (Kompetanse for Kvalitet - KfK, Kompetanse for framtidens barnehage - KfBHG) og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (tidligere Kompetanse Norge), samt lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring (regionale og desentraliserte ordninger for kompetanseutvikling og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis), som forvaltes av Statsforvalteren.

Regjeringen har varslet en større omlegging av etter- og videreutdanningsordningen for barnehager og skoler en konsekvens av utredningen *Med videre betydning. Et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole* (NOU 2022: 13). Endringen vil tre i kraft tidligst høst 2025, og trolig senere. I påvente av beslutning fra regjeringen, er flere av HINNs avtaler rundt KfK, KfBHG prolongert for studieåret 2024-2025.

Handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)

HHS jobber systematisk med utvikling av studieporteføljen, med mål om å styrke sammenheng mellom bachelor, master og ph.d.-nivå. Fakultetet har styrket seg iht. til forskning og det jobbes med å knytte studieporteføljen tettere opp mot forskningsaktiviteten ved fakultetet. Fakultetet har en stor utdanningsportefølje, med en overvekt av studier på lavere grad (årsstudier og BA-studier) og har en uttalt strategi knyttet til å styrke andel studenter i masterutdanning.

Fakultetet har trukket følgende studier fra opptaket høst 2024:

Trekk i lokalt opptak høst 2024

- Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger, deltid, 60 sp
- Enkeltemne i etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller, Kongsvinger, deltid, 15 sp
- Ma i økonomi og ledelse (siviløk) digital ledelse og forretningsutvikling, Kongsvinger, deltid, 120 sp
- Ma i økonomi og ledelse (siviløk) digital ledelse og forretningsutvikling, Kongsvinger, heltid, 120 sp

Trekk i Samordna opptak høst 2024

- Bachelor i eiendomsmegling, Rena, heltid, 180 sp
- Bachelor i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger, heltid, 180 sp
- Bachelor i bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse, Lillehammer, heltid, 180 sp
- Årsstudium i reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv, Lillehammer, heltid 60 sp

Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting i offentlig og privat sektor

Fakultetet gjennomfører en bredde- og dybdeevaluering av ph.d.-programmet INTOP. Første del av evalueringen ble ferdigstilt i februar 2023, og komitéen anbefalte at HHS designer et nytt og bredere Ph.d-program, blant annet med begrunnelse i at fakultetet har et bredt spekter av fagmiljøer som kan mobiliseres under et bredere ph.d.-program. Arbeidsgruppen er nå i gang med fase to som innebærer å utvikle forslag til en ny ph.d. ved HHS. Arbeidet forventes å være ferdig i løpet av 2024. Det legges ikke opp til vesentlige endringer før HINN har fått svar på universitetssøknaden.

Masterstudier

Side 23 av 27

Fakultetet har en overordnet målsetting om å styrke andel studenter på masternivå, og jobber videre med ambisjonen om å etablere Master i regnskap og revisjon og Master i rettsvitenskap. Søknad om akkreditering av Master i regnskap og revisjon er fortsatt til behandling hos NOKUT. HINN fikk tilbakemelding på akkrediteringssøknaden for Master i offentlig rett i mai 2024. Tilbakemeldingene gir verdifulle innspill til videre arbeid. Fakultetet har også i samarbeid med HSV utredet HINNs faglige og økonomiske forutsetninger for å etablere Profesjonsstudium i psykologi. Prorektor utdanning har initiert og gjennomført møter med Helse Sør-Øst og Sykehuset Innlandet om en intensjonsavtale for videre samarbeid og for avklaringer vedrørende praksisplasser.

Utviklingsplanene nevnt over vil møte uttalte kompetansebehov i Innlandet, samt understøtte utviklingsavtalen om å styrke profesjons- og yrkesrettede utdanninger ved HINN. En etablering av Master i regnskap og revisjon vil være viktig for næringslivet i innlandet, og også bidra til å styrke faglig- og forskningsmessig utvikling innenfor et av fakultetets kjerneområder; økonomifag. Master i regnskap vil tidligst kunne realiseres fra og med studieåret 2025/2026. Videreutvikling av masterporteføljen innen rettsvitenskap og psykologi vil bidra til å sikre fremtidig rekruttering til to av HINNs mest populære og for fakultet mest inntektsbringende studier; Bachelor i rettsvitenskap og Bachelor i psykologi. Fakultetet arbeider videre med styrking av fagmiljø med ambisjon å søke akkreditering for Master i rettsvitenskap, og vil bidra sterkt i arbeidet med å realisere ambisjonene om Profesjonsstudium i Psykologi i Innlandet.

Fakultetet har arbeidet systematisk med å kartlegge den økonomiske bærekraften i samtlige studieprogram. Det overordnede bildet viser at fakultetet har lavere lønnsomhet i flere av mastertilbudene, enn det som er økonomisk forsvarlig. Det vil derfor være nødvendig å gå gjennom hele dagens masterportefølje og vurdere hvordan rekrutteringen kan styrkes og lønnsomheten økes. Dette arbeidet er igangsatt, og vil fortsette fremover. Basert på gjennomgang av økonomisk bærekraft i studieporteføljen, valgte høgskolen å pause Master i økonomi og ledelse, fordypning i digital ledelse og forretningsutvikling, som tilbys på Kongsvinger.

Bachelorstudier

Det er besluttet å pause i alt tre bachelortilbud og ett årsstudium for opptak i 2024. Fakultetet vil fremover vurdere nærmere hvordan lønnsomheten i bachelorporteføljen kan styrkes ytterligere. En mulighet som vil vurderes er hvorvidt bachelortilbudene innen økonomi- og ledelsesfag i større grad bør samkjøres med felles første år og fordypninger senere i studieløpet. I disse prosessene bør fakultetet bruke noe tid, for å gjøre gode vurderinger som både sikrer drift innenfor gitte økonomiske rammer - men også som styrker rekruttering og sikrer god studiekvalitet i tilbudene.

Fakultetet vil bidra i HINNs arbeid med å utvikle felles metodeemner som kan tilbys på tvers av fakultetene, samt også tettere samarbeid om musikkutdanningene ved HINN. Innenfor begge disse områdene har prorektor utdanning foreslått å igangsette utviklingsarbeid. Fakultetet imøteser også en grundigere diskusjon om hvordan HINN skal ivareta studiestedsutvikling i en tid der også 'tradisjonelle' heltidsstudenter i større grad etterspør fleksible og samlingsbaserte studietilbud.

Videreutdanninger

Innen bevilningsfinansierte studier har fakultetet Helserett, Arbeidsrett og Personalutvikling og ledelse som deltidsutdanninger og betraktes som EVU-tilbud. Disse studiene har god søkning. Fakultetet ønsket imidlertid å pause

videreutdanningstilbudet i Arbeidsrett i 2024, grunnet forventet endring i fagmiljøets kompetanseprofil. Det er et mål å igangsette Arbeidsrett fra neste studieår.

Mulige tilbud frem i tid:

- Master i Master i rettsvitenskap (Tidligst høst 2025)
- Master i regnskap og revisjon (Tidligst høst 2025)
- Profesjonsstudium i psykologi
- Executive Master innen HHS fagområder (eksternfinansierte)

Kort beskrivelse av det eksternfinansierte studietilbudet

Handelshøgskolens eksternfinansierte studieportefølje er forankret på faginstutter og tilbys gjennom Senter for livslang læring (SELL). EVU-porteføljen inkluderer i dag blant annet flere kompetanseutviklingsprogram for NAV, Helselederutdanning, Innovasjonsskolen for å nevne noen tilbud.

HHS arbeider p.t. med å se nærmere på hvordan EVU-studieporteføljen bør videreutvikles i samsvar med økte behov for kompetanse og endringer i markedet for EVU (eks. økt fleksibilisering og digitalisering). Tilbakemeldingene fra arbeids- og næringsliv tilsier at det er en økt etterspørsel etter EVU-tilbud også på masternivå, noe HHS anser å understøtte fakultetets strategiske retning for videre utvikling av studieporteføljen.

HHS ønsker å videreutvikle EVU for arbeidslivet innen følgende relevante fagområder:

- Samfunnssikkerhet, krise og beredskap
- Innovasjon og ledelse
- Bærekraftig reiseliv og arrangement
- Offentlig rett
- Business analytics og sirkulær økonomi
- Miljøpsykologi

Oppsummering av kjente planer for opprettelse og nedlegging av studier

Tabellen viser kjente planer på kort og litt lenger sikt. Det er satt kryss for tidligste mulighet for når tilbudet kan starte opp.

Fakultet	Studietilbud	Forberedes nedleggingsvedtak	Nytt 2025/2026	Nytt 2026->
ALB	Utvivelse av ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (inkludere jord- og skogbruk)			x
	Årsstudium i naturmangfold	x		
	Videreutdanning i bioteknologi	x		
AMEK DNF	Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid – fellesgrad med HiØ og UiT		x	
	Master in Art and Technology for game- and virtual productions			x
	Master i filmmusikk			x
	Årsstudium i film/grunntdanning i film (som også kan bli et førsteår i et 5-årig masterløp på sikt)		x	x
	Revidert/ny master DNF			x
	Master i film- og fjernsynsvitenskap	x		
	Bachelor i film- og fjernsynsvitenskap	x		
	Videreutdanning i Virtual Reality and Augmented Reality (kun dersom master i spillutvikling blir realisert)	x		
HSV	Master i Human Performance		x	x
	Bachelor i sosialt arbeid og barnevern, deltid			x
	Årsstudium i menneskelig yteevne (i samarbeid med Forsvaret)		x	x
	Årsstudium i mat, ernæring og helse, samlingsbasert		x	x
	Bachelor – Faglærer i kroppsøving og idrettsfag (videreføres i master)	x		
	Årsstudium i sosialpedagogikk	x		
LUP	Utvivelse av ph.d.-programmet PROFF		x	x
	Master i utøvende musikk		x	x
	Master - lektorutdanningen vurderes utvidet med flere fag (Realfag, Religion, samfunn og etikk, Historie med vekt på formidling og Matematikk og Naturfag)		x	
	Grunnskolelærer trinn 1-10 år, samlingsbasert/campusbasert utredes			x
	Praktisk-pedagogisk utdanning utvides med nye fag (Realfagene matematikk og naturfag)		x	
	PPU-master			x
	Bachelor i SFO-pedagogikk, deltid over 4 år		x	
	Årsstudium i historie med vekt på historieformidling (digitalt/fleksibelt)		x	
	Årsstudium i religion, etikk og samfunn (digitalt/fleksibelt)		x	
	Master in special education	x		
HHS	Executive Master innen HHS fagområder (eksternfinansierte)			x
	Master i regnskap og revisjon		x	
	Master i psykologi/profesjonsstudium i psykologi			x
	Master i offentlig rett (på lenger sikt Master i rettsvitenskap)		x	x
	Bachelor i kulturprosjektledelse	x		
	Årsstudium i kulturprosjektledelse	x		
	Årsstudium i reiseliv og turisme	x		
	Bachelor i reiselivsledelse	x		
	Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser	x		
	Årsstudium i bedriftsøkonomi (Hamar, nett- og samlingsbasert)	x		

Rektors foreløpige vurdering

Høgskolen skal nå sitt mål om å akkrediteres som universitet, og ønsker samtidig å bli en foregangsinstitusjon på fleksible tilbud og læring gjennom hele livsløpet. Noen tilbud vil kunne vurderes som særskilt viktige fordi de bygger opp om institusjonelle og nasjonale strategiske vegvalg. Høgskolen har også behov for engelskspråklige tilbud.

Rektors vurdering er at utviklingen av høgskolens samlede studieportefølje skjer i henhold til de kriterier som er satt. Det er allikevel en utfordring at arbeidet og ønsker om utviklingen av nye studietilbud, ikke har med seg tildelte studieplasser. Dette vil bety at Høgskolens samlede ressurser må fordeles på flere initiativ.

Det er i saken signalisert oppstart av noen tilbud i kommende periode og det har kommet inn noen utredningssøknader fra fakultetene. Alle utredningssøknader vil bli vurdert i tråd med høgskolens rutiner. Rektor har ikke fått anledning til å vurdere utredningssøknadene samlet, og vil komme tilbake til styret med sine vurderinger.

Høgskolen har våren 2024 trukket flere tilbud fra lokalt og samordnet opptak. Fakultetene vil nå arbeide videre for å se hvilke tiltak som bør iverksettes for å sikre bærekraftighet i den samlede studieporteføljen.

Vedlegg:

1. Kriterier for studieporteføljeutvikling
2. Høgskolens utviklingsavtale
3. Søkertallsrapport 2024
4. Oversikt studieplasser og søkertall 2023 og 2024.

Kriterier for studieporteføljeutvikling ved HINN

Bakgrunnen for kriteriene kom med arbeidet med høgskolens studieportefølje 2021, der rektor gjorde en vurdering av den samlede effekten av de tilbudene som var foreslått opprettet og konkluderte med at «det synes å være et behov for å utarbeide rammer og prinsipper for studieporteføljeutvikling som følger med studieporteføljesaken når den legges frem til høsten». Prinsippene ble godkjent i Høgskolestyret 9. november 2021. Prinsippene skal være retningsgivende for porteføljeutviklingen kommende periode.¹

1. Strategisk betydning

[Høgskolens strategi](#) tegner fire fremtidsbilder for hvordan høgskolen – eller Universitetet i Innlandet – ønsker å være i 2026. HINN har ambisjon om å være en foregangsinstusjon for livslang læring og fleksibel utdanning og skal øke andelen studenter i fleksible utdanninger, både i grunnutdanning og etter- og videreutdanning. Vi skal også øke andelen studenter som deltar på ulike utvekslingsopphold.

Vurderingskriterier:

- a. Samspill med samfunn og arbeidsliv (nasjonalt, regionalt og lokalt), herunder forskning, praksis og relevante arbeids- og undervisningsformer.
- b. Ordninger for internasjonalisering
- c. Styrking av doktorgradsområdene (og de tilbakemeldingene som vil komme fra NOKUT-komiteer) og universitetsambisjonen.

2. Etterspørsel/rekrutteringsgrunnlag

Her vurderes utdanningstrender og søkernes etterspørsel etter studier. Høgskolen skal tilby utdanninger som er relevante for samfunnets behov.

Vurderingskriterier:

- a. Ønsket fra omgivelsene/regionen, og/eller har studiet bakgrunn i at fagmiljøer utvikler tilbud som er innovative og nyskapende, eller der høgskolen allerede er nasjonalt ledende.
- b. Tilbud som må justeres, eller opprettes som følge av nasjonale føringer.

¹ Kriteriene anvendes primært for studier som tenkes tilbudt over tid. Det vurderes som hensiktsmessig at disse ikke er for «finmaskede». De bygger på en kjerne av kvantifiserbare- og målbare kriterier. I tillegg må det inngå strategiske og kvalitative vurderinger. Kriteriene bør årlig tilpasses og justeres i tråd med høgskolens institusjonsstatus.

På kort sikt blir hensynet til universitetssøknaden styrende og en utvidelse av studieporteføljen bør vurderes på bakgrunn av om det vil styrke arbeidet mot å nå en universitetsakkreditering. Det innebærer primært å styrke ph.d-områdene, men det må også gis mulighet for de fagområdene som ikke ligger under ph.d-områdene til å utvikle seg. Det er en målsetning om å bedre forholdstallet mellom antall faglige årsverk og studenter i dagens studieportefølje og nye tilbud må ikke bidra til å endre utviklingen i negativ retning. Høgskolen har også betydelige plassutfordringer ved flere campus og utvidelser i studieporteføljen blir på disse stedende ekstra utfordrende.

Kriteriene er ikke bygget opp hierarkisk eller i prioritert rekkefølge, og det er ikke sikkert at alle punktene skal tillegges lik vekt for alle studier. Der enkelte kriterier ikke anvendes, må det begrunnes hvorfor.

- c. Mulighet for jobb og videre studier.
- d. Andre tilbydere/institusjoner med tilsvarende utdanning.

3. Faglig bærekraft

Her vurderes fagmiljøenes faglige og pedagogiske kompetanse (herunder fagmiljøenes kvalitet, størrelse, aktivitet og utviklingsevne innen forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning)

Vurderingskriterier:

- a. Vurdering opp mot studietilsynsforskrift/studiekvalitetsforskrifts forventninger om solide fagmiljøer.
- b. Godt læringsmiljø for studentene.
- c. God utnyttelse av faglige ressurser på tvers av studiesteder og fagmiljø. Mulighet til samarbeid på tvers av fakultet er ønskelig.
- d. Bemanningsplanlegging og mulighet for å rekruttere fagpersoner.
- e. Mulighet for at rekrutterte fagpersoner kan inngå i annen utdanning, om tilbudene ikke viser seg å rekruttere tilstrekkelig med studenter, eller være bærekraftige.

4. Økonomisk bærekraft og infrastrukturbehov

Studietilbudenes økonomi og ressursutnyttelse, herunder undervisnings-, lærings- og personalressurser

- a. Finansiering (fullfinansiert/tildelte studieplasser eller ekstern finansiering/strategiske midler). Herunder om det finnes midler til å rekruttere nye medarbeidere. Alternativt nedleggelse av program av tilsvarende omfang.
- b. Studiepoeng- og/eller kandidatproduksjon for å gå i balanse. Studietilbud må planlegge for lavt frafall og høy gjennomstrømming. Det må fremvises en beregning av at studiet går i balanse (over en gitt periode).
- c. Rom-/infrastrukturutfordringer for studenter og ansatte må tydeliggjøres og forslag til løsning må være basert på rammene som finnes i høgskolens overordnede studiestedsutviklingsplan og studiestedsvis utviklingsplaner.

Kriteriene 2-4 følges av risikovurderinger på de punktene det er aktuelt, og ved behov innhentes uttalelser fra andre/eksterne ved usikkerhet.

Versjonshistorikk:	
23. sept 2021	Utdanningsutvalget
6. okt 2021	Rektors ledermøte
9. november 2021	Godkjent i Høgskolestyret. Kriteriene skal årlig revideres i forbindelse med arbeidet med kommende års studieportefølje.
26. oktober 2022	Kriteriene diskutert i Utdanningsutvalget
4. oktober 2023	Kriteriene diskutert i Utdanningsutvalget

2.3 Utviklingsavtale for HINN 2023 – 2026 (Hentet fra Tildelingsbrev 2023)

Mål 1: Åpen, nyskapende og relevant forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

HINN vil videreutvikle forskningsinnsatsen i forskergruppene tilknyttet høgskolens ph.d.-områder. HINN vil styrke arbeidet med opplæring i forskningsledelse for ledere av forskergrupper, herunder arbeidet med forskningskvalitet, -etikk, åpen vitenskap, publisering og forskningsfinansiering.

HINN vil oppmuntre ansatte og studenter til å formidle kunnskap gjennom utviklingsarbeid og tilgjengelige vitenskapelige formidlingsarenaer, og i den allmenne samfunnsdebatten.

Styringsparametere:

1. Videreutvikle forsknings- og KU-aktivitet av høy internasjonal kvalitet i samspill med samfunns- og arbeidsliv.
2. Styrke arbeidet for åpen forskning.
3. Vitenskapelige ansatte og studenter tar aktivt del i samfunnsdebatten.

Mål 2: Forskningsbaserte profesjons- og yrkesrettede utdanninger med høy utdanningskvalitet

HINN vil gi studentene god faglig veiledning og evaluering, og lett tilgang til relevante fagmiljøer. HINN vil involvere studentene i beslutningsprosessene internt ved HINN, og legge til rette for at studentdemokratiet og valgdeltakelsen styrkes. HINN vil i perioden arbeide for økt grad av internasjonalisering i alle våre utdanninger. HINN vil styrke kjennskapen til fremtidige behov innenfor profesjonssektoren og utvikle studieporteføljen og den faglige kompetansen i takt med samfunnets utfordringer. HINN vil ta i bruk sine faglige fortrinn innenfor de audiovisuelle fagene, og etablere tverrfaglige satsinger som utforsker AV fagenes muligheter i pedagogisk- og kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Styringsparametere:

4. Legge til rette for et bredt studentengasjement.
5. Fremme et globalt og interkulturelt perspektiv gjennom internasjonal mobilitet og samhandling.
6. Utvikle fremragende og innovative profesjons- og yrkesrettede utdanninger som svarer på morgendagens kompetanse- og kapasitetsbehov i helse-, omsorgs- og utdanningssektoren.
7. Styrke utviklingen av fremtidige fortellere gjennom forskning, utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid innenfor film, TV og spill.

Mål 3: Pådriver for livslang læring

HINN vil tydeliggjøre ulike former for livslang læring med målrettede tiltak tilpasset de ulike utdanningsformene og vurdere hvilke utdanninger som skal tilbys med fleksible løsninger. HINN vil utvikle administrative systemer for oppfølging og kvalitetssikring helt ned på delemnenivå.

Styringsparametere:

8. Videreutvikle konsepter for livslang læring av høy kvalitet i samspill med samfunns og arbeidsliv.
9. Utvikle fleksibel utdanning på emne og delemnenivå (micro credentials).

Mål 4: En regional kraft i Innlandet, og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst

HINN vil videreutvikle arenaer og nettverk for samhandling, og etablere metoder for å måle høgskolens gjensidige samspill med omverdenen. HINNs regionale tilstedeværelse i Innlandet skaper forutsetning for samhandling. HINN vil legge vekt på at fysisk og teknisk infrastruktur er åpen og tilgjengelig. HINN vil gjennom sin forsknings- og utdanningsprofil skape innovasjon og utvikling som sikrer bærekraftige lokalsamfunn.

Styringsparametere:

10. Styrke kontakten med samfunns- og arbeidsliv gjennom videreutvikling av regionale og nasjonale nettverk og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere.
11. Videreutvikle fysisk og teknisk infrastruktur som legger til rette for at fremtidsrettet utdanning, innovasjon og forskning skapes sammen med samfunns- og arbeidsliv.
12. Sammen med partnere øke kompetansen og formidlingen om bærekraftige lokalsamfunn.

Søkertall april 2024

Samordna opptak

- 9 357 personer har søkt studier ved HINN som sitt førstevalg via Samordna opptak
- HINN har 1049 flere primærsøkere enn i fjor
- HINN har 2,18 søkere pr studieplass

Lokalt opptak- master- og videreutdanninger

- 6 690 personer har søkt lokale studier ved HINN i år.
- En nedgang på 463 søkere sammenlignet med fjoråret.

Totalt 16 047 søkere til høgskolen

En oppgang på 586 søkere eller 3,79%

Innhold

Søkertall Samordna opptak	3
Universiteter og høyskoler i Norge – rangert på grunnlag av antall primærsøkere	4
Søkertall Høgskolen i Innlandet	5
Endring i førstevalg fordelt på utdanningsområder for HINN og nasjonalt	6
Søkertall – studiumnivå	6
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)	6
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)	7
Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)	8
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)	9
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)	10
Hvilke institusjoner øker mest/minst?	11
Antall søkere pr studie plass – HINN	12
Søkertall lokalt opptak pr april 2024	14
Totale søkertall for Høgskolen i Innlandet april 2024	23

Søkertall Samordna opptak

Kilde: Samordna opptak (www.samordnaopptak.no)

Alle statistikker som er levert fra SO baserer seg på ca. 99 % av den totale søkermassen.

Nasjonalt er det **142 416** søkere til studier som er med i det nasjonale opptaket. I 2023 var tilsvarende søkertall **135 980**. I fjor var det en nasjonal nedgang på 0,76 %, mens i år har det nasjonalt vært en oppgang på 4,73 %.

Oppstillingen nedenfor viser antall personer som har søkt høyere utdanning i perioden 2006 – 2024 og hvor mange primærsøkere HINN har hatt i samme periode:

Tabell 1

År	Nasjonalt		HINN	
	Ant 1.pri	%-endring	Ant 1.pri	%-endring
2024	142 416	+ 4,73	9357	+12,63
2023	135 980	+ 0,76	8308	-7,89
2022	134 954	-12,42	9020	+ 15,8
2021	154 088	+2,19	7789	+ 7,36
2020	150 784	+8,69	7255	+1,81
2019	138 732	- 2,31	7126	+ 2,77
2018	142 004	+ 4,73	6932	+ 12,75
2017	135 587	+ 2,7	6148	+ 3,32
2016	132 021	+ 3,2	5950	-1,6
2015	127 929	+ 6,68	6047	+ 8
2014	119 914	+ 2,35	5599	+ 2,32
2013	117 159	+ 1,21	5472	+ 10,43
2012	115 764	+ 6,59	4955	+ 13,96
2011	108 605	+ 5,03	4348	+ 1
2010	103 404	- 0,7	4305	+ 0,49
2009	104 168	+ 12,6	4284	+ 10,02
2008	92 506	+ 0,1	3894	+ 8,26
2007	92 441	- 1,2	3597	+ 0,28
2006	93 522	- 2,7	3587	+ 2,05

Universiteter og høgskoler i Norge – rangert på grunnlag av antall primærsøkere

Tabell 2

Lærested	Lærestedsnavn	Plasser	Søknader førstevalg	Antall studier	Førstevalg pr plasser
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	9588	23888	184	2,49
UIO	Universitetet i Oslo	6430	19202	114	2,99
OSLOMET	OsloMet – storbyuniversitetet	5343	14227	69	2,66
UIB	Universitetet i Bergen	4151	11400	107	2,75
HINN	Høgskolen i Innlandet	4295	9357	83	2,18
UIT	UiT Norges arktiske universitet	6010	9077	122	1,51
HVL	Høgskulen på Vestlandet	3976	7911	95	1,99
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	4533	7306	116	1,61
UIS	Universitetet i Stavanger	2417	6287	54	2,6
UIA	Universitetet i Agder	3380	6059	82	1,79
NORD	Nord universitet	2846	4300	83	1,51
NMBU	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	1995	4139	37	2,07
HIØ	Høgskolen i Østfold	1701	3046	39	1,79
NHH	Norges Handelshøyskole	500	2830	2	5,66
HIM	Høgskolen i Molde, Vitenskaplig høgskole i logistikk	1342	2320	21	1,73
VID	VID vitenskapelige høgskole	1044	2161	15	2,07
NLA	NLA Høgskolen	1314	2113	53	1,61
PHS	Polithøgskolen	500	1732	3	3,46
NIH	Norges idrettshøgskole	387	1310	9	3,39
AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	110	1203	3	10,94
HVO	Høgskulen i Volda	888	898	31	1,01
LDH	Lovisenberg diakonale høgskole	266	673	1	2,53
AHS	Ansgar høyskole	255	328	12	1,29
DMMH	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	400	300	6	0,75
FIH	Fjellhaug Internasjonale Høgskole	115	176	11	1,53
MF	MF vitenskapelig høyskole	260	162	10	0,62
SA/SH	Sámi allaskuvla / Sámi University of Applied Sciences	40	11	2	0,27
		64086	142416	1364	2,22

Søkertall Høgskolen i Innlandet

Høgskolen tilbyr 83 studier i det nasjonale opptaket og vi har en oppgang i søkingen på 12,63%. Nasjonalt går søkingen til høyere utdanning opp med 4,73% (+ 6436 søkere).

Høgskolen har en oppgang på 1049 primærsøkere i det nasjonale opptaket.

Antall primærsøkere i NOM pr fakultet siste 4 år og endring i søkerinteresse

Tabell 3

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring ant	Endring %
ALB	377	549	505	484	540	56	+11,57
AMEK	318	303	275	212	377	165	+77,83
HHS	3150	3654	4903	4791	5001	210	+4,38
HSV	2221	2083	2289	1920	2633	713	+37,13
LUP	1189	1200	1048	901	806	-95	-10,54
HINN	7255	7789	9020	8308	9357	1049	+12,63

Endring i førstevalg fordelt på utdanningsområder for HINN og nasjonalt

Tabell 4

Utdanningsområde	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i % HINN	Nasjonal endring
ESTETISK	107	115	130	119	100	-15,97	-1,64
HELSEFAG	1716	1715	2064	1772	2472	+39,5	+5,92
HISTORIE					44		+13,03
IDRETT	307	368	292	184	202	+9,78	+0,17
INFOTEKN	84	61	56	29	212	+631,03	-0,46
JUS	258	264	228	228	233	+2,19	-1,21
LANDBRUK	377	455	415	433	479	+10,62	+0,10
LÆRER	681	661	534	456	425	-6,8	-4,24
MEDIEFAG	193	186	132	117	109	-6,84	+1,90
PEDFAG	566	512	391	336	310	-7,74	+0,21
REISELIV	121	83	74	35	40	+14,29	-21,65
SAMFUNN	1120	1329	1031	1034	1148	+11,03	+9,07
SPRÅK	76	58	91	47	36	-23,63	+2,96
ØKADM	1649	1982	3582	3518	3547	+0,82	+10,19
I alt	7255	7789	9020	8308	9357	+12,63	+4,73

Søkertall – studiumnivå

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)

Tabell 5

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2023	1.pri 2024	23- >24
209 172	Jakt, fiske og naturveiledning	20	22	35	13
209 311	Landbruksteknikk	25	20	14	-6
209 320	Agronomi	25	45	45	0
209 322	Skogbruk	25	32	28	-4
209 323	Utmarksforvaltning	25	43	38	-5
209 409	Økologisk landbruk, deltid	70	164	202	38
209 702	Bioingeniør	40	51	61	10
209 730	Jordbruk	20	13	15	2
209 733	Jordbruk, deltid	50	94	102	8

		300	484	540	56
--	--	-----	-----	-----	----

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)

Tabell 6

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2023	1.pri 2024	23->24
183	Animasjon og digital kunst	50	66	56	-10
264	Dokumentar- og TV-produksjon	40	46	59	13
395	Kunstig intelligens	50	0	171	171
534	Prosjekt- og prod.ledelse for dokumentar og TV	40	28	26	-2
839	Spillteknologi og simulering	20	29	41	12
847	Dokumentar- og TV-regi	15	43	24	-19
Totalt		215	212	377	165

Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)

Tabell 7

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2023	1.pri 2024	23->24
35	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, bachelor	80	101	124	23
162	Organisasjon og ledelse, Rena	30	20	28	8
164	Bedriftsøkonomi, Rena	20	9	19	10
207	Bedriftsøkonomi, Rena, deltid	65	232	382	150
215	Offentlig styring, ledelse og økonomi, deltid	80	115	118	3
232	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, årsstudium	20	33	52	19
239	Krisehåndtering, deltid	110	390	448	58
288	Internasjonale studier, årsstudium	25	26	21	-5
358	Music Business and Production, bachelor	20	0	39	39
366	Filosofi	25	0	12	12
368	Eiendomsmegling	40	159	139	-20
369	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor	40	24	23	-1
389	Bærekraftsøkonomi	20	29	24	-5
398	Bedriftsøkonomi, Hamar, deltid	0	192	0	-192
404	Regnskap og økonomirådgivning, deltid	85	414	500	86
470	Serviceledelse og markedsføring	25	25	18	-7
479	Filosofi, politikk og økonomi	30	0	32	32
485	Sport Management	30	50	40	-10
515	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor, deltid	100	411	433	22
516	Regnskap og økonomirådgivning	40	26	19	-7
525	Organisasjon og ledelse, Lillehammer	70	96	109	13
526	Rettsvitenskap	120	228	233	5
527	Reiseliv og arrangement i et bærekraftsperspektiv	20	13	23	10
530	Beredskap og krisehåndtering	85	312	364	52
583	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid, nettbasert	200	1391	1279	-112
591	Bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse	30	22	17	-5
607	Music Business and Production, årsstudium	20	0	17	17
664	Organisasjon og ledelse, Rena, deltid	150	153	132	-21
867	Ledelse og digitalisering	45	38	52	14
872	Internasjonale studier, bachelor	40	30	41	11
876	Psykologi	140	252	263	11
Totalt		1805	4791	5001	210

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)

Tabell 8

	Studieprogram	St.plasser	1.pri 2023	1.pri 2024	23- >24
50	Sykepleie, Elverum	180	173	166	-7
51	Sykepleie, Tynset, deltid	35	65	62	-3
52	Sykepleie, Elverum, deltid	70	139	260	121
53	Sykepleie, Kongsvinger	60	90	76	-14
60	Vernepleie	75	147	117	-30
61	Vernepleie, deltid	50	309	197	-112
62	Vernepleie, deltid, Kongsvinger	35	0	292	292
70	Barnevern	100	100	140	40
80	Sosialt arbeid	100	176	198	22
185	Idrett, Elverum	30	17	6	-11
440	Idrett - spesialisering i trenerrollen	30	19	26	7
446	Mat, ernæring og helse	20	31	15	-16
486	Folkehelsearbeid	30	20	24	4
488	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	40	54	52	-2
489	Idrett med fordypning i helse og treningsfysiologi	60	48	53	5
507	Idrett, Lillehammer	40	26	41	15
566	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og Idrettsfag	30	15	20	5
646	Mat, ernæring og helse, nettbasert	60	418	481	63
703	Fysioterapi	40	0	333	333
743	Tannpleie	35	73	74	1
Totalt		1120	1920	2633	713

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)

Tabell 9

	Studieprogram	Plasser	1.pri 2023	1.pri 2024	23->24
130	Barnehagelærer	100	59	51	-8
132	Barnehagelærer, samlingsbasert	100	176	160	-16
220	Pedagogikk, årsstudium	100	122	91	-31
242	Samfunnsfag	30	24	11	-13
437	Musikkformidling	20	32	21	-11
547	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	50	40	24	-16
548	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	50	76	76	0
568	Pedagogikk - fleksibelt, deltid	100	128	95	-33
575	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	20	9	10	1
623	Engelsk	30	22	16	-6
624	Spillpedagogikk	20	0	17	17
651	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	30	59	32	-27
660	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn, samlingsbasert	30	0	32	32
667	Musikk	20	21	23	2
672	Norsk	25	25	20	-5
852	Pedagogikk, bachelor	50	25	29	4
853	Spesialpedagogikk	50	61	78	17
935	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	30	22	20	-2
Totalt		855	901	806	-95

Hvilke institusjoner øker mest/minst?

Tabell 10

Lærested	Lærestedsnavn	2023	2024	Endring antall	Endring%
HINN	Høgskolen i Innlandet	8308	9357	1049	+12.63%
HVL	Høgskulen på Vestlandet	7031	7911	880	+12.52%
UIB	Universitetet i Bergen	10569	11400	831	+7.86%
NLA	NLA Høgskolen	1341	2113	772	+57.57%
UIO	Universitetet i Oslo	18495	19202	707	+3.82%
NHH	Norges Handelshøyskole	2170	2830	660	+30.41%
HIM	Høgskolen i Molde, Vitenskaplig høgskole i logistikk	1768	2320	552	+31.22%
NMBU	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	3631	4139	508	+13.99%
UIS	Universitetet i Stavanger	5812	6287	475	+8.17%
USN	Universitetet i Sørøst-Norge	6868	7306	438	+6.38%
UIT	UiT Norges arktiske universitet	8657	9077	420	+4.85%
NIH	Norges idrettshøgskole	1212	1310	98	+8.09%
HIØ	Høgskolen i Østfold	2964	3046	82	+2.77%
NORD	Nord universitet	4219	4300	81	+1.92%
OSLOMET	OsloMet – storbyuniversitetet	14188	14227	39	+0.27%
FIH	Fjellhaug Internasjonale Høgskole	149	176	27	+18.12%
AHS	Ansgar høyskole	305	328	23	+7.54%
DMMH	Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	286	300	14	+4.90%
MF	MF vitenskapelig høyskole	153	162	9	+5.88%
VID	VID vitenskapelige høgskole	2178	2161	-17	-0.78%
SA/SH	Sámi allaskuvla / Sámi University of Applied Sciences	48	11	-37	-77.08%
LDH	Lovisenberg diakonale høgskole	713	673	-40	-5.61%
UIA	Universitetet i Agder	6112	6059	-53	-0.87%
NTNU	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	23981	23888	-93	-0.39%
HVO	Høgskulen i Volda	1092	898	-194	-17.77%
AHO	Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	1446	1203	-243	-16.80%
PHS	Politi høgskolen	2284	1732	-552	-24.17%
I alt		135980	142416	6436	+4.73%

Antall søkere pr studieplass – HINN

Tabell 11

Studiekode	Studiumnavn	Plasser	1 pri	1pri pr plass
209 062	Vernepleie, deltid, Kongsvinger	35	292	8,34
209 703	Fysioterapi	40	333	8,32
209 646	Mat, ernæring og helse, nettbasert	60	481	8,02
209 583	Organisasjon og ledelse, deltid, nettbasert	200	1279	6,39
209 404	Regnskap og økonomirådgivning, deltid	85	500	5,88
209 207	Bedriftsøkonomi, deltid	65	382	5,88
209 515	Økonomi og administrasjon, deltid	100	433	4,33
209 530	Beredskap og krisehåndtering	85	364	4,28
209 239	Krisehåndtering, deltid	110	448	4,07
209 061	Vernepleie, deltid, Lillehammer	50	197	3,94
209 052	Sykepleie, deltid, Elverum	70	260	3,71
209 368	Eiendomsmegling	40	139	3,47
209 395	Kunstig intelligens	50	171	3,42
209 409	Økologisk landbruk, deltid	70	202	2,89
209 232	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, årsstudium	20	52	2,6
209 743	Tannpleie	35	74	2,11
209 839	Spillteknologi og simulering	20	41	2,05
209 733	Jordbruk, deltid	50	102	2,04
209 080	Sosialt arbeid	100	198	1,98
209 358	Music Business and Production, bachelor	20	39	1,95
209 526	Rettsvitenskap	120	233	1,94
209 876	Psykologi	140	263	1,88
209 320	Agronomi	25	45	1,8
209 051	Sykepleie, deltid, Tynset	35	62	1,77
209 172	Jakt, fiske og naturveiledning	20	35	1,75
209 132	Barnehagelærer, samlingsbasert	100	160	1,6
209 847	Dokumentar- og TV-regi	15	24	1,6
209 060	Vernepleie	75	117	1,56
209 853	Spesialpedagogikk	50	78	1,56
209 525	Organisasjon og ledelse, Lillehammer	70	109	1,56
209 035	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, bachelor	80	124	1,55
209 702	Bioingeniør	40	61	1,52
209 548	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	50	76	1,52
209 323	Utmarksforvaltning	25	38	1,52
209 215	Offentlig styring, ledelse og økonomi, deltid	80	118	1,47
209 264	Dokumentar- og TV-produksjon	40	59	1,47

Høgskolen
i Innlandet

209 070	Barnevern	100	140	1,4
209 485	Sport Management	30	40	1,33
209 488	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	40	52	1,3
209 053	Sykepleie, Kongsvinger	60	76	1,27
209 389	Bærekraftsøkonomi	20	24	1,2
209 867	Ledelse og digitalisering	45	52	1,16
209 527	Bærekraftig reiseliv og arrangement	20	23	1,15
209 667	Musikk	20	23	1,15
209 183	Animasjon og digital kunst	50	56	1,12
209 322	Skogbruk	25	28	1,12
209 479	Filosofi, politikk og økonomi	30	32	1,07
209 651	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	30	32	1,07
209 660	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn, samlingsbasert	30	32	1,07
209 437	Musikkformidling	20	21	1,05
209 507	Idrett	40	41	1,02
209 872	Internasjonale studier , bachelor	40	41	1,02
209 568	Pedagogikk - fleksibelt, deltid	100	95	0,95
209 164	Bedriftsøkonomi	20	19	0,95
209 162	Organisasjon og ledelse, Rena	30	28	0,93
209 050	Sykepleie, Elverum	180	166	0,92
209 220	Pedagogikk, årsstudium	100	91	0,91
209 489	Idrettsvitenskap- helse og treningsfysiologi	60	53	0,88
209 664	Organisasjon og ledelse, deltid	150	132	0,88
209 440	Idrett - spesialisering i trenerrollen	30	26	0,87
209 607	Music Business and Production, årsstudium	20	17	0,85
209 624	Spillpedagogikk	20	17	0,85
209 288	Internasjonale studier , årsstudium	25	21	0,84
209 486	Folkehelsearbeid	30	24	0,8
209 672	Norsk	25	20	0,8
209 446	Mat, ernæring og helse	20	15	0,75
209 730	Jordbruk	20	15	0,75
209 470	Serviceledelse og markedsføring	25	18	0,72
209 566	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og Idrettsfag	30	20	0,67
209 935	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	30	20	0,67
209 534	Prosjekt- og prod.ledelse for dokumentar og TV	40	26	0,65
209 852	Pedagogikk, bachelor	50	29	0,58
209 369	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor	40	23	0,57
209 591	Bærekraftig reiselivs- og arrangementsledelse	30	17	0,57
209 311	Landbruksteknikk	25	14	0,56
209 623	Engelsk	30	16	0,53
209 130	Barnehagelærer	100	51	0,51
209 575	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	20	10	0,5
209 547	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	50	24	0,48
209 366	Filosofi	25	12	0,48
209 516	Regnskap og økonomirådgivning	40	19	0,47
209 242	Samfunnsfag	30	11	0,37
209 185	Kroppsøving og idrett	30	6	0,2

Søkertall lokalt opptak pr april 2024

Kilde: FS

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i antall	Endring i %
ALB	598	744	635	687	245	-442	-64,34 %
AMEK	178	130	25	35	62	27	77,14 %
DNF	67	396	111	379	170	-209	-55,15 %
HHS	2435	3147	2050	2500	2472	-28	-1,12 %
HSV	2001	2354	2259	2486	2446	-40	-1,61 %
LUP	1494	1754	1322	1066	1295	229	21,48 %
Sum	6773	8525	6402	7153	6690	-463	-6,47 %

	ALB	Plasser	2023	2024	Endring
5398	Agronomi, 2. og 3. studieår	0	4	4	0
5399	Landbruksteknikk, 2. og 3. studieår	0	2	2	0
5451	Master i bærekraftig jordbruk, deltid over 3 år	20	36	26	-10
5459	Master i bærekraftig skogforvaltning	20	0	70	70
5461	Master i anvendt bioteknologi og biomedisin (engelskspråklig)	0	0	23	23
5462	Master i anvendt økologi (engelskspråklig)	0	0	31	31
5452	Master in Biotechnology - Commercialisation	0	12	0	-12
5453	Master in Applied Ecology	0	240	12	-228
5455	Master in Biotechnology - Experimental	0	297	0	-297
5458	Master in Applied Biotechnology and Biomedical Sciences	0	0	35	35
5454	Master in Applied Ecology	25	54	30	-24
5457	Master in Biotechnology - Experimental	0	42	0	-42
5460	Master i anvendt bioteknologi og biomedisin	20	0	12	12
Totalt			687	245	-442

Høgskolen
i Innlandet

	AMEK	Plasser	2023	2024	Endring
6005	Internasjonal filmhistorie, høst	10	8	0	-8
6464	Virtual Reality og Augmented Reality, heltid (engelskspråklig)	0	0	18	18
6465	Virtual Reality og Augmented Reality, deltid (engelskspråklig)	0	0	3	3
6008	Bachelor i animasjon og digital kunst	10	0	22	22
6009	Bachelor i spillteknologi og simulering	10	0	18	18
6451	Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, fulltime	23	23	1	-22
6452	Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, part-time	23	4	0	-4
Totalt			35	62	27

	DNF	Plasser	2023	2024	Endring
1000	Bachelor i film og TV - Foto	0	78	0	-78
1001	Bachelor i film og TV - Lyd	0	18	0	-18
1002	Bachelor i film og TV - Klipp	0	29	0	-29
1003	Bachelor i film og TV - Manus	0	41	0	-41
1004	Bachelor i film og TV - Produsent	0	34	0	-34
1005	Bachelor i film og TV - Produksjonsdesign	0	24	0	-24
1006	Bachelor i film og TV - Regi	0	155	0	-155
1401	Master i film - Fiksjonsregi	0	0	69	69
1402	Master i film - Konseptuell dokumentarregi	0	0	28	28
1403	Master i film - Produsent	0	0	10	10
1404	Master i film - Manus	0	0	48	48
1405	Master i film - Visuell design	0	0	15	15
Totalt			379	170	-209

Høgskolen
i Innlandet

	HHS	Plasser	2023	2024	Endring
2302	Bachelor i reiselivsledelse- 2 og 3 år	0	1	0	-1
2303	Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeoppl 2-3 år	0	6	0	-6
2000	Personalutvikling og ledelse	60	141	162	21
2008	Arbeidsrett 15 sp	0	331	0	-331
2052	Halvårsstudium i risiko, sårbarhet & beredskap	90	283	328	45
2053	Bachelor i serviceled & m.føring,Rena (gjelder KUN søkere med fagbrev)	0	28	19	-9
2091	Halvårsstudium i Kunnskapledelse, Kongsvinger	90	151	155	4
2093	Bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering, Kongsvinger	20	0	9	9
2300	Helserett	70	328	346	18
2351	Påbygging i regnskap og økonomirådgivning – nettbasert	70	149	157	8
2352	Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger	20	16	5	-11
7090	Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller, Kongsvinger	20	12	6	-6
2400	Master i bærekraftig innovasjon og ledelse	30	81	65	-16
2401	Master i psykologi med fordypning i miljøpsykologi	20	51	56	5
2449	Ma i økonomi og ledelse- digital ledelse & forr.utvik, deltid,K.vinger	15	42	44	2
2450	Ma i økonomi og ledelse- digital ledelse & forr.utvik, heltid,K.vinger	5	29	27	-2
2451	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom-økonomistyring, heltid, Rena	5	47	48	1
2452	Master i økonomi og ledelse- Siviløkonom-økonomistyring, deltid, Rena	25	86	74	-12
2453	Ma i økonomi og ledelse -Siviløkonom - markedsføringsledelse, heltid	5	13	20	7
2454	Ma i økonomi og ledelse -Siviløkonom - markedsføringsledelse, deltid	5	8	13	5
2455	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 120 sp.deltid	15	43	45	2
2456	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 90 sp.deltid	40	87	92	5
2458	Ma i off. ledelse og styring -organisasjon og ledelse, 90 sp.deltid	30	126	141	15

Høgskolen
i Innlandet

	HHS	Plasser	2023	2024	Endring
2459	Ma i off. ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 120 sp.deltid	5	54	62	8
2465	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, heltid, Rena	5	20	20	0
2466	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, deltid	5	15	27	12
2467	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndtering	30	185	254	69
2468	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndtering	15	91	109	18
2469	Økonomi og ledelse, siv.økonom, business analytics, deltid (engelsk)	0	0	49	49
2470	Økonomi og ledelse, siv.økonom, business analytics, heltid (engelsk)	0	0	50	50
2446	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, heltid	0	0	67	67
2447	Master i økonomi og ledelse – siviløkonom - business analytics, deltid	10	40	9	-31
2448	Master i økonomi og ledelse – siviløkonom - business analytics, heltid	20	36	13	-23
Totalt			2500	2472	-28

Høgskolen
i Innlandet

	HSV	Plasser	2023	2024	Endring
3395	Lærerutd, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag, 2. -5. studieår	0	1	2	1
3396	Idrett - treningsfysiologi, 2. og 3. studieår - Lillehammer	0	15	21	6
3397	Folkehelse, 2. og 3. studieår	0	8	6	-2
3399	Idrett trenerrollen, 2.år og 3. studieår - Elverum	0	4	3	-1
3300	Karriereveiledning	50	126	123	-3
3301	Veiledning i Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV)	40	67	58	-9
3303	Veilederutd for praksisveiled. for helse, sosial og velferdst. Lilleh.	30	29	24	-5
3304	Beslutninger og tiltak i barnevernet, deltid	0	6	0	-6
3305	Miljøarbeid og miljøterapi, deltid	0	7	0	-7
3351	Veilederutd for praksisveiled. for helse, sosial og velferdst. Elverum	30	40	42	2
3353	Videreutdanning i eldreomsorg med vekt på psykisk helse	35	55	43	-12
3359	Videreutdanning i rehabilitering, samhandling og ledelse	35	69	64	-5
3366	Videreutdanning i sosialpedagogikk	60	86	84	-2
3368	Tverrfaglig videreutd. i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid	55	299	296	-3
3440	Kommunikasjon i profesjonelle kontekster	0	0	13	13
3443	Integrert karriereveiledning	0	0	14	14
7500	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Lhmr	40	61	51	-10
7565	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Elverum	40	46	40	-6
3400	Master i karriereveiledning, bredde, deltid	20	54	57	3
3401	Master i karriereveiledning, dybde, deltid	15	30	22	-8
3402	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - tverrfaglig	20	38	46	8
3403	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - sosialfaglig	25	119	96	-23
3404	Master i treningsfysiologi	25	51	39	-12
3450	Master i avansert klinisk allmennsykepleie	35	75	115	40
3451	Master i kroppsøving og idrett	25	46	45	-1
3452	Master i folkehelse og helsefremmende arbeid	30	80	64	-16

Høgskolen
i Innlandet

	HSV	Plasser	2023	2024	Endring
3453	Master i psykisk helse i et livsløpsperspektiv, deltid	20	86	58	-28
3454	Master i psykisk helsearbeid, 3. og 4. år, deltid	0	75	94	19
3455	Master i helsesykepleie, deltid	30	672	721	49
3456	Master i barnevern, deltid eller heltid	20	72	52	-20
3457	Master i klinisk sykepleie med spes. i intensivsykepleie, deltid - Trukket	0	10	0	-10
3458	Master i klinisk sykepleie med spes. i operasjonssykepleie, deltid- Trukket	0	15	0	-15
3459	Master i klinisk sykepleie med spes. i kreftsykepleie, deltid- Trukket	0	9	0	-9
3460	Master i helsesykepleie, 3. og 4.år, deltid	0	54	49	-5
3461	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Intensiv, deltid	12	35	34	-1
3462	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Operasjon, deltid	12	24	24	0
3463	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Kreft, deltid	20	22	46	24
Totalt			2486	2446	-40

Høgskolen
i Innlandet

	LUP	Plasser	2023	2024	Endring
4302	Pedagogikk flexibel, 2. og 3. studieår	0	24	23	-1
4303	Pedagogikk, bachelor, 2. og 3. studieår	0	5	3	-2
4306	Bachelor i musikkformidling, 2. og 3. studieår	0	9	12	3
4040	Pedagogisk kompetanseutvikling (for ansatte ved HINN) - høst	0	0	31	31
4056	Pedagogisk utviklingsarbeid	0	0	6	6
4057	Mediepedagogikk og pedagogisk formidling	0	0	3	3
4253	Matematikk 1 for grunnskolen 1.-7. trinn	25	41	44	3
4262	Samfunnsfag 1 for grunnskolen, trinn 1-7	10	9	7	-2
4263	Spill, animasjon og læring	10	5	2	-3
4268	Videreutdanning i spesialpedagogikk, Hamar	50	69	70	1
4269	Samfunnsfag 2 for grunnskolen, trinn 5-10	10	3	3	0
4270	Norsk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	10	2	5	3
4271	Matematikk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	10	5	4	-1
4300	Spesialpedagogikk - deltakelse og marginalisering	40	24	26	2
4301	Språk i spesialpedagogisk teori og praksis, deltid	15	5	13	8
4304	Spesialpedagogisk rådgivning og endringsarbeid	15	32	36	4
4357	Engelsk fordypning	10	3	2	-1
4358	Norsk fordypning	10	6	3	-3
4374	Andrespråksdidaktikk, samlingsbasert	10	5	12	7
4376	Psykisk helse og livsmestring i barnehage og skole	0	29	0	-29
4378	Inkludering i teknologirike læringsmiljø	10	0	3	3
4379	Inkluderende miljøer og likeverd i barnehage og skole	10	0	6	6
4401	Master i pedagogikk	30	70	73	3
4402	Master i spesialpedagogikk - rådgivning og endringsarbeid	15	221	237	16
4403	Master i spesialpedagogikk -språk i spesialpedagogisk teori og praksis	15	76	53	-23
4404	Ma i spesialpedagogikk - tilrettelegging for et inkl. barnehagemiljø	0	0	19	19
4405	Master in Special Education - Practical skills Transformative learning	0	0	16	16
4453	Master i utdanningsledelse, 2. studieår	0	20	0	-20
4460	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid	10	0	7	7
4461	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, deltid	10	7	11	4
4462	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, heltid	10	9	2	-7
4463	Master i tilpasset opplæring, deltid	30	43	47	4

Høgskolen
i Innlandet

	LUP	Plasser	2023	2024	Endring
4464	Master i tilpasset opplæring, heltid	30	58	51	-7
4465	Master i utdanningsledelse	25	0	35	35
4470	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, deltid	10	2	2	0
4471	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, deltid	10	6	5	-1
4472	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, heltid	10	10	8	-2
4473	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, heltid	10	6	5	-1
4477	Master i grunnskolefag - KRLE, heltid	0	1	0	-1
4478	Master i grunnskolefag - Norsk, heltid	0	2	0	-2
4479	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, heltid	0	2	0	-2
4480	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, heltid	10	3	2	-1
4481	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, heltid	10	3	2	-1
4482	Master i grunnskolefag - Engelsk, deltid	5	2	1	-1
4483	Master i grunnskolefag - KRLE, deltid	5	1	1	0
4484	Master i grunnskolefag - Norsk, deltid	5	4	4	0
4485	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, deltid	5	1	2	1
4486	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, deltid	5	10	4	-6
4487	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, deltid	5	5	0	-5
4488	Master i realfagenes didaktikk. naturfag, deltid og samling	5	0	14	14
4489	Master i realfagenes didaktikk. naturfag, heltid og samling	5	0	4	4
4490	Master i realfagenes didaktikk – matematikk, heltid og samling	5	0	7	7
4491	Master i realfagenes didaktikk – matematikk, deltid og samlin	5	0	24	24
4492	Master i grunnskolefag – engelsk, deltid og samling	5	0	5	5
4493	Master i grunnskolefag – KRLE, deltid og samling	5	0	2	2
4494	Master i grunnskolefag – norsk, deltid og samling	5	0	9	9
4495	Master i grunnskolefag – samfunnsfag, deltid og samling	0	0	5	5
4497	Master i digital kommunikasjon og kultur, deltid (engelskspråklig)	0	0	56	56
4498	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid (engelskspråklig)	0	0	34	34
4052	Norsk språk & kultur, Deltid - Hamar	0	46	34	-12
4272	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 1-7 trinn	0	22	11	-11

Høgskolen
i Innlandet

	LUP	Plasser	2023	2024	Endring
4273	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 5-10 trinn	0	12	12	0
4395	Overflytting til Grunnskolelærer 5-10. 4 studieår	0	0	3	3
4396	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 campus, - 4 studieår	0	2	2	0
4399	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 samlingsbasert, - 4 studieår	0	11	8	-3
4350	PPU, språkdidaktikk, heltid	0	0	14	14
4364	PPU, Matematikk, heltid	5	0	8	8
4366	PPU, Naturfag, heltid	10	20	21	1
4368	PPU, Samfunnsfag, heltid	15	37	28	-9
4370	PPU, KRLE, heltid	5	0	4	4
4372	PPU, Kroppsøving, heltid	15	73	80	7
4054	Education for Diversity and Sustainable Living	20	5	2	-3
4400	Master in special education - Sustainability, inclusion and participat	25	0	3	3
4458	Master i digital kommunikasjon og kultur, deltid - Hamar	10	0	4	4
Totalt			1066	1295	229

Totale søkertall for Høgskolen i Innlandet april 2024

Fakultet	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i antall	Endring i %
ALB	975	1293	1140	1171	785	-386	-32,96 %
AMEK	496	433	300	247	439	192	77,73 %
DNF	67	396	111	379	170	-209	-55,15 %
HHS	5585	6801	6953	7291	7473	182	2,50 %
HSV	4222	4437	4548	4406	5079	673	15,27 %
LUP	2683	2954	2370	1967	2101	134	6,81 %
Sum	14028	16314	15422	15461	16047	586	3,79 %

For spørsmål eller andre statistikker ta kontakt med:

Opptaksleder Elisabeth Nikolaisen: elisabeth.nikolaisen@inn.no

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N
1	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram	Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ heltid	2023 studieplasser	2023 førsteprø- søkere	2024 studieplasser	2024 førsteprø- søkere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)
2	5398	ANDRÉAR	ALB	Agronomi, 2. og 3. studieår	Blæstad			Heltid	0	4	0	4	4
3	5399	ANDRÉAR	ALB	Landbruksteknikk, 2. og 3. studieår	Blæstad			Heltid	0	2	0	2	2
4	5461	MASTER	ALB	Master i anvendt bioteknologi og biomedisin (engelskspråklig)	Hamar			Heltid	0	0	0	23	23
5	5462	MASTER	ALB	Master i anvendt økologi (engelskspråklig)	Evenstad			Heltid	0	0	0	31	31
6	5451	MASTER	ALB	Master i bærekraftig jordbruk, deltid over 3 år	Blæstad	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid	20	36	20	26	6
7	5459	MASTER	ALB	Master i bærekraftig skogforvaltning	Evenstad	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid	20	0	20	70	50
8	320	NOM	ALB	Agronomi	Blæstad			Heltid	25	45	25	45	20
9	702	NOM	ALB	Bioingeniør	Hamar			Heltid	40	51	40	61	21
10	172	NOM	ALB	Jakt, fiske og naturveiledning	Evenstad			Heltid	20	22	20	35	15
11	730	NOM	ALB	Jordbruk	Blæstad			Heltid	20	13	20	15	-5
12	733	NOM	ALB	Jordbruk, deltid	Blæstad		Nettbasert	Deltid	50	94	50	102	52
13	311	NOM	ALB	Landbruksteknikk	Blæstad			Heltid	25	20	25	14	-11
14	322	NOM	ALB	Skogbruk	Evenstad			Heltid	25	32	25	28	3
15	323	NOM	ALB	Utmarksforvaltning	Evenstad			Heltid	25	43	25	38	13
16	409	NOM	ALB	Økologisk landbruk, deltid	Blæstad		Nettbasert	Deltid	70	164	70	202	132
17	5458	UTA	ALB	Master in Applied Biotechnology and Biomedical Sciences	Hamar			Heltid	0	0	0	35	35
18	5453	UTA	ALB	Master in Applied Ecology	Evenstad			Heltid	0	240	0	12	12
19	5452	UTA	ALB	Master in Biotechnology - Commercialisation	Hamar			Heltid	0	12	0	0	0
20	5455	UTA	ALB	Master in Biotechnology - Experimental	Hamar			Heltid	0	297	0	0	0
21	5460	UTA-EU	ALB	Master i anvendt bioteknologi og biomedisin	Hamar			Heltid	20	0	20	12	-8
22	5454	UTA-EU	ALB	Master in Applied Ecology	Evenstad			Heltid	25	54	25	30	5
23	5457	UTA-EU	ALB	Master in Biotechnology - Experimental	Hamar			Heltid	0	42	0	0	0
24	AMEK/DNF												
25	6005	LOK	AMEK	Internasjonal filmhistorie, høst	Lillehammer		Nettbasert	Deltid	10	8	10	0	-10
26	6465	LOK	AMEK	Virtual Reality og Augmented Reality, deltid (engelskspråklig)	Hamar			Deltid	0	0	Trukket	3	3
27	6464	LOK	AMEK	Virtual Reality og Augmented Reality, heltid (engelskspråklig)	Hamar			Heltid	0	0	0	18	18
28	183	NOM	AMEK	Bachelor i animasjon og digital kunst (Fra 2024 Bachelor in animation and digital art)	Hamar			Heltid	50	66	65	56	-9
29	264	NOM	AMEK	Dokumentar- og TV-produksjon	Lillehammer			Heltid	40	46	13	59	46
30	847	NOM	AMEK	Dokumentar- og TV-regi	Lillehammer			Heltid	15	43	15	24	9
31	395	NOM	AMEK	Kunstig intelligens	Hamar			Heltid	0	0	100	171	71
32	534	NOM	AMEK	Prosjekt- og prod.ledelse for dokumentar og TV	Lillehammer			Heltid	10	28	49	26	-23
33	839	NOM	AMEK	Bachelor i spillteknologi og simulering (Fra 2024 Bachelor in game technology and simulation)	Hamar			Heltid	20	29	45	41	-4
34	6451	UTA-EU	AMEK	Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, fulltime	Hamar			Heltid	23	23	23	1	-22
35	6452	UTA-EU	AMEK	Add-on programme in Virtual Reality and Augmented Reality, part-time	Hamar			Deltid	23	4	Trukket	0	-23
36	6008	UTA-EU	AMEK	Bachelor i animasjon og digital kunst (Fra 2024 Bachelor in animation and digital art)	Hamar			Heltid	10	0	10	22	12
37	6009	UTA-EU	AMEK	Bachelor i spillteknologi og simulering (Fra 2024 Bachelor in game technology and simulation)	Hamar			Heltid	10	0	10	18	8
38	1000	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Foto	Lillehammer			Heltid	0	78	0	0	0
39	1002	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Klipp	Lillehammer			Heltid	0	29	0	0	0
40	1001	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Lyd	Lillehammer			Heltid	0	18	0	0	0
41	1003	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Manus	Lillehammer			Heltid	0	41	0	0	0
42	1005	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Produksjonsdesign	Lillehammer			Heltid	0	24	0	0	0
43	1004	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Produsent	Lillehammer			Heltid	0	34	0	0	0
44	1006	DNF	DNF	Bachelor i film og TV - Regi	Lillehammer			Heltid	0	155	0	0	0
45	1401	DNF	DNF	Master i film - Fiksjonsregi	Oslo			Heltid	0	0	0	69	69
46	1402	DNF	DNF	Master i film - Konseptuell dokumentarregi	Oslo			Heltid	0	0	0	28	28
47	1404	DNF	DNF	Master i film - Manus	Oslo			Heltid	0	0	0	48	48
48	1403	DNF	DNF	Master i film - Produsent	Oslo			Heltid	0	0	0	10	10
49	1405	DNF	DNF	Master i film - Visuell design	Oslo			Heltid	0	0	0	15	15

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N	
	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram	Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ heltid	2023 studieplasser	2023 første- støpplere	2024 studieplasser	2024 første- støpplere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)	
50														
51		HHS												
52	2303	ANDRÉAR	HHS	Bachelor i markedsføring og ledelse av turismeoppl 2-3 år	Lillehammer			Heltid	0	6	0	0	0	
53	2302	ANDRÉAR	HHS	Bachelor i reiselivsledelse- 2 og 3 år	Lillehammer			Deltid	0	1	0	0	0	
54	2008	LOK	HHS	Arbeidsrett 15 sp	Lillehammer			Nettbasert	0	331	0	0	0	
55	2053	LOK	HHS	Bachelor i serviceled & m.føring,Rena (gjelder KUN søkere med fagbrev)	Rena			Heltid	0	28	0	19	19	
56	2093	LOK	HHS	Bærekraftsregnskap og samfunnsansvarsrapportering, Kongsvinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Heltid	20	0	20	9	-11	
57	7090	LOK	HHS	Etikk, samfunnsansvar og bærekraftige forretningsmodeller, Kongsvinger	Kongsvinger			Deltid	20	12	Trukket	6	-14	
58	2091	LOK	HHS	Halvårsstudium i Kunnskapledelse, Kongsvinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Deltid	90	151	90	155	65	
59	2052	LOK	HHS	Halvårsstudium i risiko, sårbarhet & beredskap	Rena	Samlingsbasert		Deltid	90	283	90	328	238	
60	2300	LOK	HHS	Helsesett	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	70	328	70	346	276	
61	2000	LOK	HHS	Personaltutvikling og ledelse	Lillehammer			Deltid	60	141	60	162	102	
62	2352	LOK	HHS	Påbygging i bærekraftsøkonomi, Kongsvinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Deltid	20	16	Trukket	5	-15	
63	2351	LOK	HHS	Påbygging i regnskap og økonomirådgivning - nettbasert	Rena			Deltid	70	149	70	157	87	
64	2467	MASTER	HHS	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndtering	Rena	Samlingsbasert		Deltid	30	185	30	254	224	
65	2468	MASTER	HHS	Ma i off. ledelse og styring - beredskap og krisehåndtering	Rena	Samlingsbasert		Deltid	15	91	15	109	94	
66	2459	MASTER	HHS	Ma i off. ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 120 sp.deltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	5	54	5	62	57	
67	2458	MASTER	HHS	Ma i off. ledelse og styring - organisasjon og ledelse, 90 sp.deltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	30	126	30	141	111	
68	2449	MASTER	HHS	Ma i økonomi og ledelse - digital ledelse & forr.utvik, heltid,K.vinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Deltid	15	42	Trukket	44	29	
69	2450	MASTER	HHS	Ma i økonomi og ledelse - digital ledelse & forr.utvik, heltid,K.vinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Heltid	5	29	Trukket	27	22	
70	2454	MASTER	HHS	Ma i økonomi og ledelse - siviløkonom - markedsføringsledelse, heltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	5	8	5	13	8	
71	2453	MASTER	HHS	Ma i økonomi og ledelse - siviløkonom - markedsføringsledelse, heltid	Rena	Samlingsbasert		Heltid	5	13	5	20	15	
72	2400	MASTER	HHS	Master i bærekraftig innovasjon og ledelse	Lillehammer			Heltid	30	81	30	65	35	
73	2455	MASTER	HHS	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 120 sp.deltid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	43	15	45	30	
74	2456	MASTER	HHS	Master i offentlig ledelse og styring - off. innovasjon, 90 sp.deltid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	40	87	40	92	52	
75	2401	MASTER	HHS	Master i psykologi med ferdypning i miljøpsykologi	Lillehammer			Heltid	20	51	20	56	36	
76	2466	MASTER	HHS	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, heltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	5	15	5	27	22	
77	2465	MASTER	HHS	Master i økonomi og ledelse - markedsføringsledelse, heltid, Rena	Rena	Samlingsbasert		Heltid	5	20	5	20	15	
78	2452	MASTER	HHS	Master i økonomi og ledelse - siviløkonom - økonomistyring, heltid, Rena	Rena	Samlingsbasert		Deltid	25	86	25	74	49	
79	2451	MASTER	HHS	Master i økonomi og ledelse - siviløkonom - økonomistyring, heltid, Rena	Rena	Samlingsbasert		Heltid	5	47	5	48	43	
80	2469	MASTER	HHS	Økonomi og ledelse, siviløkonom, business analytics, heltid (engelsk)	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	49	49	
81	2470	MASTER	HHS	Økonomi og ledelse, siviløkonom, business analytics, heltid (engelsk)	Lillehammer	Samlingsbasert		Heltid	0	0	0	50	50	
82	164	NOM	HHS	Bedriftsøkonomi	Rena			Heltid	20	9	20	19	-1	
83	207	NOM	HHS	Bedriftsøkonomi, heltid	Rena			Nettbasert	Deltid	65	232	65	382	317
84	398	NOM	HHS	Bedriftsøkonomi, Hamar, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	90	192	0	0	0	
85	530	NOM	HHS	Beredskap og krisehåndtering	Rena	Samlingsbasert		Heltid	85	312	85	364	279	
86	527	NOM	HHS	Bærekraftig reiseliv og arrangement	Lillehammer			Heltid	20	13	Trukket	23	3	
87	591	NOM	HHS	Bærekraftig reiseliv og arrangement	Lillehammer			Heltid	45	22	Trukket	17	-13	
88	389	NOM	HHS	Bærekraftsøkonomi	Kongsvinger			Heltid	35	29	Trukket	24	4	
89	368	NOM	HHS	Eiendomsregling	Rena			Heltid	50	159	Trukket	139	99	
90	366	NOM	HHS	Filosofi	Lillehammer			Heltid	0	0	25	12	-13	
91	479	NOM	HHS	Filosofi, politikk og økonomi	Lillehammer			Heltid	0	0	30	32	2	
92	872	NOM	HHS	Internasjonale studier , bachelor	Lillehammer			Heltid	40	30	40	41	1	
93	288	NOM	HHS	Internasjonale studier , årsstudium	Lillehammer			Heltid	25	26	25	21	-4	
94	239	NOM	HHS	Krisehåndtering, heltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	100	390	110	448	338	
95	867	NOM	HHS	Ledelse og digitalisering	Rena			Heltid	50	38	45	52	7	
96	358	NOM	HHS	Music Business and Production, bachelor	Rena			Heltid	0	0	20	39	19	
97	607	NOM	HHS	Music Business and Production, årsstudium	Rena			Heltid	0	0	20	17	-3	
98	215	NOM	HHS	Offentlig styring, ledelse og økonomi, heltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	80	115	80	118	38	
99	664	NOM	HHS	Organisasjon og ledelse, heltid	Rena	Samlingsbasert		Deltid	120	153	150	132	-18	

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D		E	F	G	H	I	J	K	L	N
	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram		Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ Nettbasert	2023 studieplasser	2023 førsteprø- søkere	2024 studieplasser	2024 førsteprø- søkere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)
100	583	NOM	HHS	Organisasjon og ledelse, deltid, nettbasert		Rena			Heltid	220	1391	200	1279	1079
102	525	NOM	HHS	Organisasjon og ledelse, Lillehammer		Lillehammer			Heltid	80	96	70	109	39
103	162	NOM	HHS	Organisasjon og ledelse, Rena		Rena			Heltid	30	20	30	28	-2
104	876	NOM	HHS	Psykologi		Lillehammer			Heltid	150	252	140	263	123
105	516	NOM	HHS	Regnskap og økonomirådgivning		Rena			Heltid	40	26	40	19	-21
106	404	NOM	HHS	Regnskap og økonomirådgivning, deltid		Rena		Nettbasert	Deltid	85	414	85	500	415
107	526	NOM	HHS	Rettsvitenskap		Lillehammer			Heltid	120	228	120	233	113
108	470	NOM	HHS	Serviceledelse og markedsføring		Rena			Heltid	20	25	25	18	-7
109	485	NOM	HHS	Sport Management		Lillehammer			Heltid	30	50	30	40	10
110	515	NOM	HHS	Økonomi og administrasjon, deltid		Rena		Nettbasert	Deltid	110	411	100	433	333
111	35	NOM	HHS	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, bachelor		Lillehammer			Heltid	85	101	80	124	44
112	232	NOM	HHS	Økonomi og administrasjon, Lillehammer, årsstudium		Lillehammer			Heltid	20	33	20	52	32
113	369	NOM	HHS	Økonomi og administrasjon, Rena, bachelor		Rena			Heltid	40	24	40	23	-17
114	2446	UTA	HHS	Master of Science in Business Adm - Business Analytics, heltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Heltid	0	0	0	67	67
115	2447	UTA-EU	HHS	Master i økonomi og ledelse - siviløkonom - business analytics, deltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	10	40	10	9	-1
116	2448	UTA-EU	HHS	Master i økonomi og ledelse - siviløkonom - business analytics, heltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Heltid	20	36	20	13	-7
117	HSV													
118	3397	ANDREÅR	HSV	Folkehelse, 2. og 3. studieår		Elverum			Heltid	0	8	0	6	6
119	3396	ANDREÅR	HSV	Idrett - treningsfysiologi, 2. og 3. studieår - Lillehammer		Lillehammer			Heltid	0	15	0	21	21
120	3399	ANDREÅR	HSV	Idrett trenerrollen, 2.år og 3. studieår - Elverum		Elverum			Heltid	0	4	0	3	3
121	3395	ANDREÅR	HSV	Lærerutd, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag, 2. -5. studieår		Elverum			Heltid	0	1	0	2	2
122	3304	LOK	HSV	Beslutninger og tiltak i barnevernet, deltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	6	0	0	0
123	3443	LOK	HSV	Integrert karriereveiledning		Lillehammer	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid	0	0	0	14	14
124	3300	LOK	HSV	Karriereveiledning		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	50	126	50	123	73
125	3440	LOK	HSV	Kommunikasjon i profesjonelle kontekster		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	13	13
126	3305	LOK	HSV	Miljøarbeid og miljøterapi, deltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	7	0	0	0
127	3368	LOK	HSV	Tverrfaglig videreutd. i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	55	299	100	296	196
128	7565	LOK	HSV	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Elverum		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	40	46	40	40	0
129	7500	LOK	HSV	Tverrfaglig videreutd. i psykososialt arbeid med barn og unge, Lhm		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	40	61	40	51	11
130	3351	LOK	HSV	Veilederutd for praksisveiled. for helse, sosial og velferdst. Elverum		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	30	40	30	42	12
131	3303	LOK	HSV	Veilederutd for praksisveiled. for helse, sosial og velferdst. Lilleh.		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	30	29	Trukket	24	-6
132	3301	LOK	HSV	Veiledning i Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV)		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	40	67	40	58	18
133	3353	LOK	HSV	Videreutdanning i eldreomsorg med vekt på psykisk helse		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	35	55	Trukket	43	8
134	3359	LOK	HSV	Videreutdanning i rehabilitering, samhandling og ledelse		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	35	69	35	64	29
135	3366	LOK	HSV	Videreutdanning i sosialpedagogikk		Elverum	Samlingsbasert		Heltid	60	86	60	84	24
136	3450	MASTER	HSV	Master i avansert klinisk allmennsykepleie		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	35	75	45	115	70
137	3456	MASTER	HSV	Master i barnevern, deltid eller heltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	20	72	Trukket	52	32
138	3452	MASTER	HSV	Master i folkehelse og helsefremmende arbeid		Elverum	Samlingsbasert		Heltid	30	80	Trukket	64	34
139	3460	MASTER	HSV	Master i helsesykepleie, 3. og 4.år, deltid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	0	54	0	49	49
140	3455	MASTER	HSV	Master i helsesykepleie, deltid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	30	672	60	721	661
141	3400	MASTER	HSV	Master i karriereveiledning, bredde, deltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	20	54	Trukket	57	37
142	3401	MASTER	HSV	Master i karriereveiledning, dybde, deltid		Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	30	Trukket	22	7
143	3457	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spes. i intensivsykepleie, deltid - Trukket		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	0	10	0	0	0
144	3459	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spes. i kreftsykepleie, deltid- Trukket		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	0	9	0	0	0
145	3458	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spes. i operasjonssykepleie, deltid- Trukket		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	0	15	0	0	0
146	3461	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Intensiv, deltid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	12	35	12	34	22
147	3463	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Kreft, deltid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	20	22	20	46	26
148	3462	MASTER	HSV	Master i klinisk sykepleie med spesialisering - Operasjon, deltid		Elverum	Samlingsbasert		Deltid	12	24	12	24	12

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N
	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram	Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ heltid	2023 studieplasser	2023 førsteprø- søkere	2024 studieplasser	2024 førsteprø- søkere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)
149													
150	3451	MASTER	HSV	Master i kroppsøving og idrett	Elverum			Heltid	25	46	25	45	20
151	3453	MASTER	HSV	Master i psykisk helse i et livsløpsperspektiv, deltid	Elverum	Samlingsbasert		Deltid	20	86	20	58	38
152	3454	MASTER	HSV	Master i psykisk helsearbeid, 3. og 4. år, deltid	Elverum	Samlingsbasert		Deltid	0	75	0	94	94
153	3404	MASTER	HSV	Master i treningsfysiologi	Lillehammer			Heltid	25	51	25	39	14
154	3403	MASTER	HSV	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - sosialfaglig	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	25	119	45	96	51
155	3402	MASTER	HSV	Master i tverrfaglig arbeid med barn, unge og familier - tverrfaglig	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	20	38	20	46	26
156	70	NOM	HSV	Barnevern	Lillehammer			Heltid	95	100	100	140	40
157	486	NOM	HSV	Folkehelsearbeid	Elverum			Heltid	30	20	30	24	-6
158	703	NOM	HSV	Fysioterapi	Elverum			Heltid	0	0	40	333	293
159	507	NOM	HSV	Idrett	Lillehammer			Heltid	40	26	40	41	1
160	440	NOM	HSV	Idrett - spesialisering i trenerrollen	Elverum			Heltid	23	19	Trukket	26	-4
161	488	NOM	HSV	Idrett - spesialisering i trenerrollen, deltid	Elverum	Samlingsbasert		Deltid	30	54	40	52	12
162	489	NOM	HSV	Idrettsvitenskap- helse og treningsfysiologi	Lillehammer			Heltid	60	48	60	53	-7
163	185	NOM	HSV	Kroppsøving og idrett	Elverum			Heltid	45	17	30	6	-24
164	566	NOM	HSV	Lærer, 1.-13. trinn, kroppsøving og idrettsfag	Elverum			Heltid	30	15	30	20	-10
165	446	NOM	HSV	Mat, ernæring og helse	Elverum			Heltid	20	31	Trukket	15	-5
166	646	NOM	HSV	Mat, ernæring og helse, nettbasert	Elverum		Nettbasert	Heltid	30	418	100	481	381
167	80	NOM	HSV	Sosialt arbeid	Lillehammer			Heltid	95	176	100	198	98
168	52	NOM	HSV	Sykepleie, deltid, Elverum	Elverum	Samlingsbasert		Deltid	34	139	120	260	140
169	51	NOM	HSV	Sykepleie, deltid, Tynset	Tynset	Samlingsbasert		Deltid	30	65	35	62	27
170	50	NOM	HSV	Sykepleie, Elverum	Elverum			Heltid	190	173	180	166	-14
171	53	NOM	HSV	Sykepleie, Kongsvinger	Kongsvinger			Heltid	45	90	60	76	16
172	743	NOM	HSV	Tannpleie	Elverum			Heltid	28	73	45	74	29
173	60	NOM	HSV	Vernepleie	Lillehammer			Heltid	28	147	75	117	42
174	62	NOM	HSV	Vernepleie, deltid, Kongsvinger	Kongsvinger	Samlingsbasert		Deltid	0	0	50	292	242
175	61	NOM	HSV	Vernepleie, deltid, Lillehammer	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	50	309	50	197	147
176				LUP									
177	4306	ANDREÅR	LUP	Bachelor i musikkformidling, 2. og 3. studieår	Hamar			Heltid	0	9	0	12	12
178	4302	ANDREÅR	LUP	Pedagogikk flexibel, 2. og 3. studieår	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	24	0	23	23
179	4303	ANDREÅR	LUP	Pedagogikk, bachelor, 2. og 3. studieår	Lillehammer			Heltid	0	5	0	3	3
180	4374	LOK	LUP	Andrespråksdidaktikk, samlingsbasert	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	5	10	12	2
181	4357	LOK	LUP	Engelsk fordypning	Hamar			Heltid	10	3	10	2	-8
182	4379	LOK	LUP	Inkluderende miljøer og likeverd i barnehage og skole	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	0	Trukket	6	-4
183	4378	LOK	LUP	Inkluderende i teknologirike læringsmiljø	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	0	10	3	-7
184	4253	LOK	LUP	Matematikk 1 for grunnskolen 1.-7. trinn	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	25	41	25	44	19
185	4271	LOK	LUP	Matematikk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	5	10	4	-6
186	4057	LOK	LUP	Mediepedagogikk og pedagogisk formidling	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	3	3
187	4270	LOK	LUP	Norsk 2 for grunnskolen, trinn 5-10	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	2	10	5	-5
188	4358	LOK	LUP	Norsk fordypning	Hamar			Heltid	10	6	10	3	-7
189	4040	LOK	LUP	Pedagogisk kompetanseutvikling (for ansatte ved HINN) - høst		Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	31	31
190	4056	LOK	LUP	Pedagogisk utviklingsarbeid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	6	6
191	4376	LOK	LUP	Psykisk helse og livsmestring i barnehage og skole	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	0	29	0	0	0
192	4262	LOK	LUP	Samfunnsfag 1 for grunnskolen, trinn 1-7	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	9	10	7	-3
193	4269	LOK	LUP	Samfunnsfag 2 for grunnskolen, trinn 5-10	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	3	10	3	-7
194	4300	LOK	LUP	Spesialpedagogikk - deltakelse og marginalisering	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	40	24	40	26	-14
195	4304	LOK	LUP	Spesialpedagogisk rådgivning og endringsarbeid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	32	15	36	21
196	4263	LOK	LUP	Spill, animasjon og læring	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	5	Trukket	2	-8
197	4301	LOK	LUP	Språk i spesialpedagogisk teori og praksis, deltid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	5	15	13	-2

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N
	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram	Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ heltid	2023 studieplasser	2023 førsteprø- søkere	2024 studieplasser	2024 førsteprø- søkere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)
198	4268	MAK	LUP	Videreutdanning i spesialpedagogikk, Hamar	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	50	69	50	70	20
200	4404	MAK	LUP	Ma i spesialpedagogikk - tilrettelegging for et inkl. barnehagemiljø	Lillehammer		Nettbasert	Deltid	0	0	0	19	19
201	4497	MAK	LUP	Master i digital kommunikasjon og kultur, deltid (engelskspråklig)	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	56	56
202	4460	MAK	LUP	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	0	10	7	-3
203	4498	MAK	LUP	Master i digital kommunikasjon og kultur, heltid (engelskspråklig)	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	0	0	34	34
204	4482	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Engelsk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	2	5	1	-4
205	4492	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - engelsk, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	0	5	5	0
206	4476	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Engelsk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	0	0	0	0
207	4483	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - KRLE, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	1	5	1	-4
208	4493	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - KRLE, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	0	5	2	-3
209	4477	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - KRLE, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	1	0	0	0
210	4484	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Norsk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	4	5	4	-1
211	4494	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - norsk, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	0	5	9	4
212	4478	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Norsk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	2	0	0	0
213	4485	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	1	5	2	-3
214	4495	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - samfunnsfag, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	0	0	0	5	5
215	4479	MAK	LUP	Master i grunnskolefag - Samfunnsfag, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	2	0	0	0
216	4471	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	6	10	5	-5
217	4473	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, engelsk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	6	10	5	-5
218	4470	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	2	10	2	-8
219	4472	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, musikk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	10	10	8	-2
220	4461	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	7	10	11	1
221	4462	MAK	LUP	Master i kultur- og språkfagenes didaktikk, norsk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	9	10	2	-8
222	4401	MAK	LUP	Master i pedagogikk	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	30	70	30	73	43
223	4486	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	10	5	4	-1
224	4491	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - matematikk, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	0	5	24	19
225	4480	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - Matematikk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	3	10	2	-8
226	4490	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - matematikk, heltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	5	0	5	7	2
227	4487	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	5	5	0	-5
228	4481	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk - Naturfag, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	3	10	2	-8
229	4488	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk, naturfag, deltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	5	0	5	14	9
230	4489	MAK	LUP	Master i realfagenes didaktikk, naturfag, heltid og samling	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	5	0	5	4	-1
231	4402	MAK	LUP	Master i spesialpedagogikk - rådgivning og endringsarbeid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	221	15	237	222
232	4403	MAK	LUP	Master i spesialpedagogikk -språk i spesialpedagogisk teori og praksis	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	15	76	15	53	38
233	4464	MAK	LUP	Master i tilpasset opplæring, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	30	58	30	51	21
234	4463	MAK	LUP	Master i tilpasset opplæring, deltid	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	30	43	30	47	17
235	4465	MAK	LUP	Master i utdanningsledelse	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	25	0	25	35	10
236	4453	MAK	LUP	Master i utdanningsledelse, 2. studieår	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	0	20	0	0	0
237	4405	MAK	LUP	Master in Special Education - Practical skills Transformative learning	Lillehammer	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid	0	0	Trukket	16	16
238	4052	NOIS	LUP	Norsk språk & kultur, Deltid - Hamar	Hamar			Deltid	0	46	0	34	34
239	130	NOM	LUP	Barnehagelærer	Hamar			Heltid	120	59	100	51	-49
240	132	NOM	LUP	Barnehagelærer, samlingsbasert	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	125	176	100	160	60
241	623	NOM	LUP	Engelsk	Hamar			Heltid	30	22	30	16	-14
242	547	NOM	LUP	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn	Hamar			Heltid	60	40	50	24	-26
243	548	NOM	LUP	Grunnskolelærer, 1.-7. trinn, samlingsbasert	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	50	76	50	76	26
244	651	NOM	LUP	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn	Hamar			Heltid	70	59	30	32	2
245	660	NOM	LUP	Grunnskolelærer, 5.-10. trinn, samlingsbasert	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	0	30	32	2
246	935	NOM	LUP	Lektor, 8.-13. trinn, språkfag	Hamar			Heltid	30	22	30	20	-10
247	575	NOM	LUP	Lærer, 1.-13. trinn, musikk	Hamar			Heltid	20	9	20	10	-10

Oversikt: Søkertall og studieplasser ved HINN 2023 og 2024

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	N
	Søkekode	Opptak	Fak.	Studieprogram	Studiested	Samlingsbasert	Nettbasert	Deltid/ Heltid	2023 studieplasser	2023 førstepr- søkere	2024 studieplasser	2024 førstepr- søkere	Dekning av studieplasser (1. pri-st.pl 2024)
248													
249	667	NOM	LUP	Musikk	Hamar			Heltid	20	21	20	23	3
250	437	NOM	LUP	Musikkformidling	Hamar			Heltid	20	32	20	21	1
251	672	NOM	LUP	Norsk	Hamar			Heltid	25	25	25	20	-5
252	568	NOM	LUP	Pedagogikk - fleksibelt, deltid	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	65	128	100	95	-5
253	852	NOM	LUP	Pedagogikk, bachelor	Lillehammer			Heltid	90	25	50	29	-21
254	220	NOM	LUP	Pedagogikk, årsstudium	Lillehammer	Samlingsbasert	Nettbasert	Heltid	100	122	100	91	-9
255	242	NOM	LUP	Samfunnsfag	Hamar			Heltid	30	24	30	11	-19
256	853	NOM	LUP	Spesialpedagogikk	Lillehammer			Heltid	35	61	50	78	28
257	624	NOM	LUP	Spillpedagogikk	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	0	20	17	-3
258	4272	OVERFLYTT	LUP	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 1-7 trinn	Hamar			Deltid	0	22	0	11	11
259	4273	OVERFLYTT	LUP	Ferdigstilling av påbegynt lærerutdanning 5-10 trinn	Hamar			Deltid	0	12	0	12	12
260	4396	OVERFLYTT	LUP	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 campus, - 4 studieår	Hamar			Heltid	0	2	0	2	2
261	4399	OVERFLYTT	LUP	Overflytting til Grunnskolelærer 1-7 samlingsbasert, - 4 studieår	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	11	0	8	8
262	4395	OVERFLYTT	LUP	Overflytting til Grunnskolelærer 5-10. 4 studieår	Hamar			Heltid	0	0	0	3	3
263	4370	PPU	LUP	PPU, KRLE, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	5	0	Trukket	4	-1
264	4372	PPU	LUP	PPU, Kroppsøving, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	15	73	15	80	65
265	4364	PPU	LUP	PPU, Matematikk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	5	0	Trukket	8	3
266	4366	PPU	LUP	PPU, Naturfag, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	10	20	Trukket	21	11
267	4368	PPU	LUP	PPU, Samfunnsfag, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	15	37	15	28	13
268	4350	PPU	LUP	PPU, språkdidaktikk, heltid	Hamar	Samlingsbasert		Heltid	0	0	0	14	14
269	4054	UTA-EU	LUP	Education for Diversity and Sustainable Living	Hamar			Heltid	20	5	20	2	-18
270	4458	UTA-EU	LUP	Master i digital kommunikasjon og kultur, deltid - Hamar	Hamar	Samlingsbasert		Deltid	10	0	10	4	-6
271	4400	UTA-EU	LUP	Master in special education - Sustainability, inclusion and participat	Lillehammer	Samlingsbasert		Deltid	25	0	Trukket	3	-22
272	Totalt									15461		16047	

Arkivsak-dok. 24/03435-3
Saksbehandler Olaf Kristian Sund
Saksbehandler Lars Petter Mathisrud

Saksgang
Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Møtedato
19.06.2024

ORIENTERING OM NY UH-LOV OG KONSEKVENSER FOR ANSETTELSESOMRÅDET

Forslag til vedtak/innstilling:

Høgskolestyret tar saken til orientering

Sammendrag:

Innledning

Ny lov om universiteter og høyskoler (UH-loven) er vedtatt, og vil tre i kraft fra 1. august 2024. Dette er en kort informasjonssak om de endringer høgskolestyret bør ha kjennskap til på ansettelsesområdet fra iverksettelsestidspunktet.

Styret vil få forelagt en mer omfattende sak på et senere tidspunkt, med forslag til en ny retningslinje for ansettelse i UFF-stillinger. Retningslinjene skal tilpasses med bakgrunn i ny UH-lov, innføringen av kompetansevurderingsmatrisen (INN KVM) som er en oppfølging av arbeidet med NOR-CAM og ny forskrift for ansettelse og opprykk i UFF-stillinger. Denne forskriften er forsinket fra HK-dir/regjeringen, og det er derfor ikke mulig å ferdigstille retningslinjene.

I tillegg skal det gjennomføres drøftinger med ansattorganisasjonene før vi innfører endringer som har betydning for ansatte.

Kort om endringene i UH-loven

Generelt:

Endringene samler bestemmelser om ansettelser i ett kapittel (nytt kapittel 7) og utformes etter en revidert og forenklet struktur. Loven klargjør forholdet til arbeidsmiljøloven og statsansatteloven, og klargjør reglens forrang.

Kallelser:

Den viktigste konkrete endringen høgskolestyret må kjenne til, er at det med ny UH-lov ikke er anledning til å delegere kallelser (ansettelser uten kunngjøring) fra styret til et ansettelsesutvalg. Det innebærer at styret selv må behandle alle saker hvor høgskolen ønsker å gjøre en ansettelse uten utlysning, jamfør den nye UH-lovens § 7-8 (1).

Kallelser forutsetter at styret er enstemmig. Departementet har ved utarbeidelse av den nye loven understreket at en kallelse forutsetter «særlige grunner», og at det skal være en høy terskel for å benytte denne unntakshjemmelen. Styret vil få en nærmere beskrivelse av hvordan unntaksbestemmelsene er ment å forstås når Retningslinjer for ansettelse i UFF-stillinger blir lagt frem for behandling.

Ansettelsesutvalget trenger ikke godkjenne utlysninger:

Ny UH-lov viderefører ikke nåværende § 6-3 andre ledd første punktum om at bare ansettelsesorganet selv kan lyse ut undervisnings- og forskningsstillinger. Det innebærer at det kan delegeres til fakultetene selv om en stilling skal lyskes ut eller trekkes. Saken er diskutert i rektors ledermøte hvor det vurderes slik er at det fortsatt er behov for en enhetlig behandling av kunngjøring av stillinger, kompetansekrav som stilles mv., og at HINN foreløpig ikke skal benytte denne åpningen.

Begrensninger på åremålsansettelser:

I forarbeidene til ny lov går det frem at departementet ønsker å redusere antallet midlertidige ansettelser i UH-sektoren, inkludert åremålsansettelser. Konsekvensen av dette arbeidet er at arbeidsgivere alltid må vurdere behovet for midlertidighet ved åremålsansettelser, og ansette fast dersom ikke midlertidighet anses som nødvendig. Innstramningen er særlig rettet mot bruken av åremål i bistillinger (som skal betegnes som *ekstraerverv* med ny lov), åremål for stillinger der skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet, men også for lederstillinger. For stillinger med kunstnerisk kompetanse er det også lagt en begrensning på maksimalt en åremålsperiode.

I HINN er det gjort en vurdering og det er allerede valgt å fase ut de fleste åremålsansettelser for stillinger med kunstnerisk kompetanse, og ansetter nå som hovedregel i faste stillinger. For bierverv/bistillinger må det fremover gjøres konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle. For lederstillinger vil det bli gjort til en vurdering av hvilke ledernivå som fortsatt bør være på åremål og hvor en bør ansette fast.

Begrensninger på midlertidige ansettelser generelt:

Det er i tillegg gjort følgende endringer i den nye UH-loven, for å begrense bruken av midlertidige stillinger i sektoren:

- Dagens § 6-5 første ledd, som sier at dersom det ikke er klart kvalifiserte søkere kan en søker kan ansettes midlertidig i inntil tre år i lavere stillingskode og i påvente av en kvalifisering, fjernes helt.
- Dagens § 6-5 andre ledd, som sier at en søker kan ansettes i lavere stilling dersom det ikke er noen kvalifiserte søkere og det er helt nødvendig av hensyn til undervisningssituasjonen, videreføres i § 7-3, men endres fra inntil tre til inntil et år.
- Dagens § 6-5 fjerde ledd, som gir hjemmel for å ansette vikar for åremålsansatte ledere, videreføres i § 7-5, men endres til at vikaren må ansettes fast etter én åremålsperiode, dersom vikarbehovet er videreført.

Arkivsak-dok. 24/03729-1
 Saksbehandler Håvard Hagaseth
 Saksbehandler Ellen Anne V. Kjendstadbakk
 Saksgang Møtedato
 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027 19.06.2024

DELÅRSREGNSKAP OG VIRKSOMHETSRAPPORT FOR 1. TERTIAL 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar delårsregnskap og virksomhetsrapport for 1. tertial 2024 til orientering.

Sammendrag:

Krav til rapportering av delårsregnskap for 1. tertial 2024 til Kunnskapsdepartementet er beskrevet i brev av 12. april 2024.

Delårsregnskapet, som rapporteres til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) innen 01. juni, avgis administrativt med rektors signatur på ledelseskommentarene, og ligger tilgjengelig på nettsiden til DBH (https://dbh.hkdir.no/tall-og-statistikk/statistikk-meny/okonomi/statistikk-side/13.1?undermeny=okonomi_regnskapoppsett).

HINN hadde et positivt resultat per 30.04.24 på kr 17,0 mill., hvorav BFV hadde et resultat på kr 15,0 mill. og BOA-O et resultat på kr 2,0 mill. I tillegg ble Note 15, del III tilført kr 2,3 mill., slik at den totale kapitalendringen i perioden var kr 19,3 mill., som er kr 22,4 mill. bedre enn budsjettet.

Tabell 1. Resultat per 1. tertial 2024.

	Per 30.04.2024		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
BFV	14 980	-4 387	19 367
BOA	2 022	1 311	711
Periodens resultat	17 002	-3 076	20 078
Note 15, del III	2 284	0	2 284
Sum kapitalendring	19 286	-3 076	22 362

Tall i 1 000,-

Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.

Virksomhetsrapport for 1. tertial 2024

Virksomhetsrapport per 30.04.2024 (1. tertial) rapporterer status for Høgskolen i Innlandet (HINN) innen områdene økonomi, HR og forskning.

Tabell 1 viser en oversikt over forkortelser benyttet i dokumentet.

Tabell 1. Forkortelser/begreper benyttet i dokumentet.

HA	Høgskoleadministrasjonen
ALB	Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi
LUP	Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk
HSV	Fakultet for helse- og sosialvitenskap
AMEK	Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi
HHS	Handelshøgskolen Innlandet – fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap
Dnf	Den norske filmskolen
AØB	Ph.d. i Anvendt økologi og bioteknologi
INTOP	Ph.d. i Innovasjon og tjenesteyting – offentlig og privat
AUD	Ph.d. i Audiovisuelle medier
PROFF	Ph.d. i Profesjonsrettede lærerutdanningsfag
BUK	Ph.d. i Barn og unges oppvekst, deltakelse og kompetanseutvikling
HELVEL	Ph.d. i Helse og Velferd
FILMART	Ph.d. i Kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer
FoU	Forskning og utvikling (inkl. kunstnerisk utvikling)
EVU	Etter- og videreutdanning
BFV	Bevilgningsfinansiert virksomhet
BOA-B	Bidragsfinansiert aktivitet
BOA-O	Oppdragsfinansiert aktivitet
Note 8 (N8)	Virksomhetskapital opptjent gjennom BOA-O (balanse)
Note 15 (N15)	Avsatte bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver (balanse)

1 Økonomi

Kapittelet beskriver status for høgskolens samlede økonomi i 1. tertial 2024, herunder vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett hittil, samt prognostisert kapitalutvikling for året.

Estimerte rammebetingelser fremover er redusert og HINN vil allerede nå kunne justere aktivitetsnivået. Innværende års tiltak vil påvirke omfanget av endringer som må iverksettes for faglig og økonomisk bærekraft.

1.1 Årsbudsjett 2024

Tabell 2 viser at HINN har budsjettert med en samlet kapitalbruk på kr 26,8 mill. i 2024. Innen den bevilgningsfinansierte virksomheten (BFV) er det budsjettert med et negativt resultat på kr 50,9 mill. og innen oppdragsvirksomheten (BOA-O) et overskudd på kr 7,7 mill. I tillegg er det budsjettert med avsatt produksjonsinntekt ved Dnf på kr 16,4 mill.¹

Tabell 2. Årsbudsjett 2024.

Budsjett	Årsbudsjett 2024
Fordelt bevilgning	1 500 699
Andre inntekter	369 526
Investeringer	-50 845
Lønnskostnader	-1 292 099
Andre driftskostnader	-554 065
Budsjettert resultat	-26 784
Herav budsjettert resultat BFV	-50 931
Herav budsjettert resultat BOA	7 700
Bruk/avsetning produksjonsinntekt Dnf*	16 447
Bruk av kapital N15, del III	-
Budsjettert kapitalbruk	-26 784

Tall i 1 000,-

1.2 Resultat og kapitalendring per 1. tertial

HINN hadde et positivt resultat per 30.04.24 på kr 17,0 mill., hvorav BFV hadde et resultat på kr 15,0 mill. og BOA-O et resultat på kr 2,0 mill. I tillegg ble Note 15, del III tilført kr 2,3 mill., slik at den totale kapitalendringen i perioden var kr 19,3 mill., som er kr 22,4 mill. bedre enn budsjettert.

Tabell 3. Regnskap per 1. tertial 2024.

	Per 30.04.2024		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
BFV	14 980	-4 387	19 367
BOA	2 022	1 311	711
Periodens resultat	17 002	-3 076	20 078
Note 15, del III	2 284	0	2 284
Sum kapitalendring	19 286	-3 076	22 362

Tall i 1 000,-

Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.

¹ Dnf har studentopptak annethvert år og mottar dermed også produksjonsinntekter for uteksaminerte studenter kun annethvert år. Dette medfører et behov for avsetning i inntektsåret for innhenting og bruk i påfølgende år.

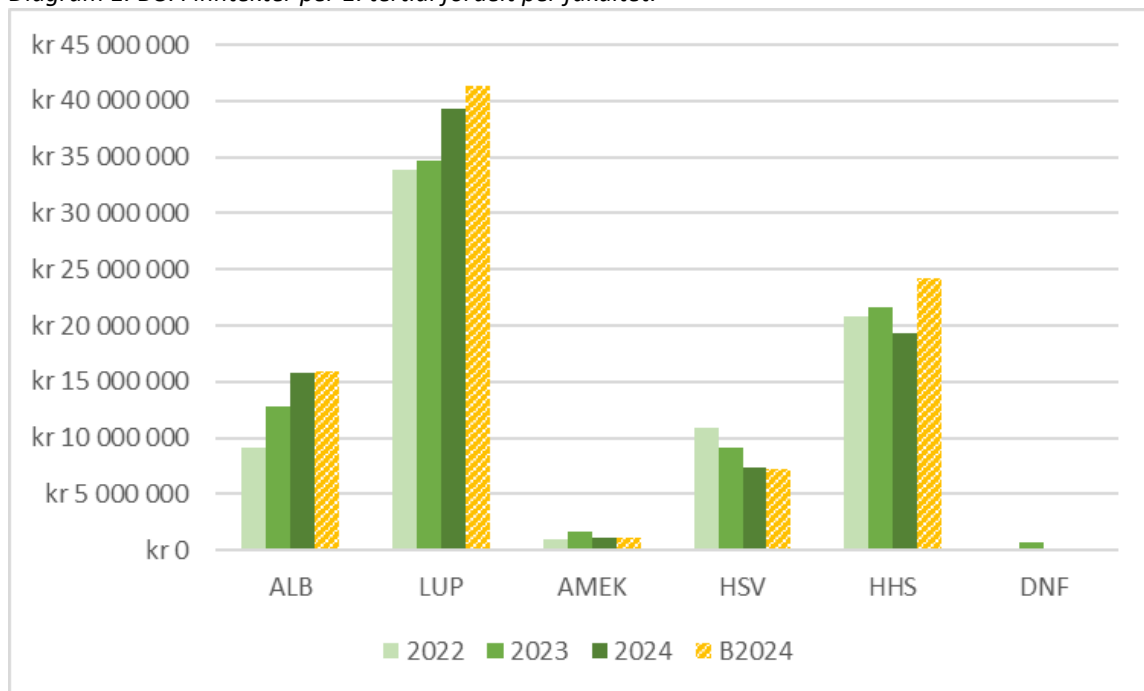

Driftsinntekter

HINN hadde per 1. tertial kr 660,1 mill. i driftsinntekter, noe som er kr 33,9 mill. høyere enn samme periode i 2023, og kr 5,8 mill. høyere enn budsjett.

Per 1. tertial var inntekter fra den eksterntfinansierte virksomheten (BOA-O og BOA-B) på kr 83,4 mill., en økning på kr 1,6 mill. sammenlignet med samme periode i 2023. Diagram 1 viser inntektene fordelt på fakultet, og som det går frem har ALB og LUP nokså sterk vekst mens øvrige fakulteter har en nedgang. Kolonnene i gult markerer fakultetenes ambisjoner hittil i årsbudsjett 2024.

Diagram 1. BOA-inntekter per 1. tertial fordelt per fakultet.

Tall i 1 000,-

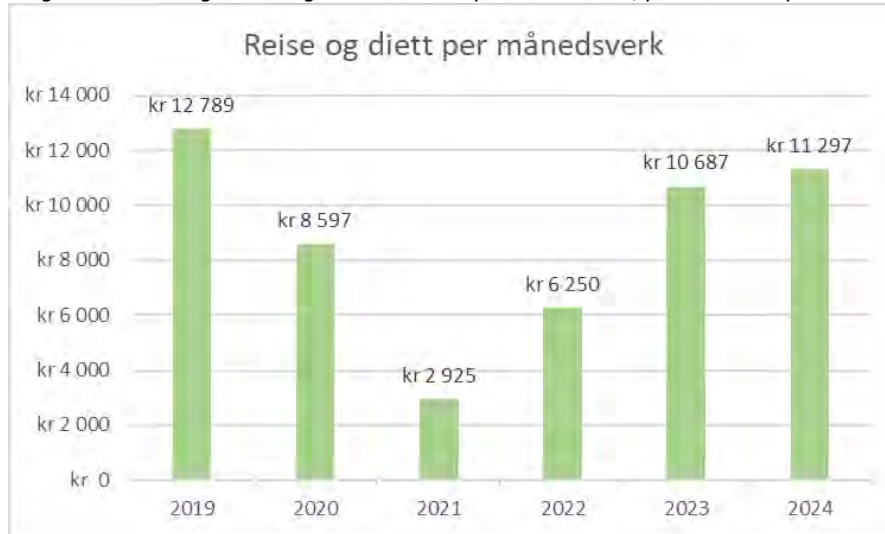
Driftskostnader

HINN hadde per 1. tertial kr 643,0 mill. i driftskostnader, som er kr 27,6 mill. høyere enn tilsvarende periode i 2023, og kr 14,3 mill. lavere enn budsjettet. Avviket mot budsjett skyldes lavere lønnskostnader som følge av stillingsvakanser i perioden, primært som følge av midlertidig ansettelsesstopp, samt noe forskyvning/forsinkelse tilknyttet andre driftskostnader.

Diagram 2 viser utviklingen i reise- og diettkostnader per månedsverk, per 1. tertial i perioden 2019-2024. Koronapandemien påvirket naturlig nok årene 2020-2022 i vesentlig grad, men dersom man sammenligner 2023 og 2024 med «normalåret» 2019 viser diagrammet fortsatt en nedgang per månedsverk. Tallene i diagrammet er ikke prisjustert, slik at nedgangen i realiteten er enda større enn søylene tilsier. Som følge av endret praksis ifm. interne reiser mellom HINNs egne studiesteder er det ventet en økning i diettkostnad fra 2024.²

² Med virkning fra 2024 skal ansatte i HINN motta kostgodtgjørelse for dagsreiser mellom interne studiesteder, dersom reisen varighet mv. tilsier det. Jf. statlige reiseregulativ.

Diagram 2. Utvikling i reise- og diettkostnader per månedsverk, per 1. tertial i perioden 2019-2024.

Ikke prisjusterte tall

1.3 Prognose og kapitalutvikling

Jf. tabell 4 er det budsjettet med en kapitalbruk på kr 26,8 mill. i 2024. Prognostisert kapitalbruk for årets slutt er kr 14,9 mill., altså kr 11,9 mill. lavere kapitalbruk enn budsjettet i 2024 totalt.

Tabell 4. Prognostisert kapitalendring per fakultet.

Fakultet	IB 01.01.24	Budsjettet kapitalendring N8 og N15	Prognostisert kapitalendring N8 og N15	Prognostisert UB 31.12.24
ALB	3 098	-5 500	-6 000	-2 902
LUP	19 959	-2 000	0	19 959
HSV	35 220	-6 550	-3 050	32 170
AMEK	9 760	-1 880	-880	8 880
HHS	31 647	-10 751	-11 935	19 712
DNF	451	11 996	12 496	12 947
HA/institusjon	68 434	-12 099	-5 540	62 894
HINN	168 569	-26 784	-14 909	153 660

Tall i 1 000,-

Negativt fortegn angir bruk av kapital, mens positivt fortegn viser tilføring av kapital.

IB=inngående balanse, UB=utgående balanse.

Dersom utgående balanse ved årets slutt blir som prognostisert vil HINN ha en total kapitalavsetning på kr 153,7 mill. Avsetninger i N15 del I og III, som ikke er øremerket investeringsformål, er prognostisert til kr 72,5 mill., tilsvarende 4,8 % av bevilgningen.

Tabell 5. Prognostisert kapitalavsetning per 31.12.2024.

HINN Avsetning	Prognostisert UB 2024			% av bevilgning		
	N15	N8	Sum	N15	N8	Sum
Fri kapital	72 438	81 207	153 645	4,8 %	5,4 %	10,2 %
Kapital med bindinger	16	-	16	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Avsatt til investeringsformål (inv.plan)	-	-	-	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sum	72 454	81 207	153 661	4,8 %	5,4 %	10,2 %

Tall i 1 000,-

N15 består av Note 15, del I og III.

2 HR

Kapittelet beskriver status på månedsverk- og kompetanseutvikling per 1. tertial, og på sykefravær per 1. kvartal.

2.1 Årsverksutvikling

Per 30.04.24 hadde HINN 1 292,2 månedsverk, som er 25,6 månedsverk mindre enn budsjettert på samme tidspunkt. Avviket skyldes i stor grad den midlertidige ansettelsesstoppen som har blitt innført som et tiltak for å imøtekomme de økonomiske utsiktene fremover.

Tabell 6. Faktiske mot budsjetterte månedsverk per 30.04.2024.

Fakultet	Budsjetterte månedsverk per april	Faktiske månedsverk per april	Avvik
ALB	106,6	110,2	3,6
LUP	282,2	277,9	- 4,3
HSV	212,3	204,1	- 8,2
AMEK	67,0	63,0	- 4,0
HHS	253,4	246,3	- 7,1
DNF	37,5	36,0	- 1,5
HA	263,3	265,7	2,5
KD-Rekruttstillinger	95,8	89,1	- 6,7
HINN	1 317,9	1 292,2	- 25,6

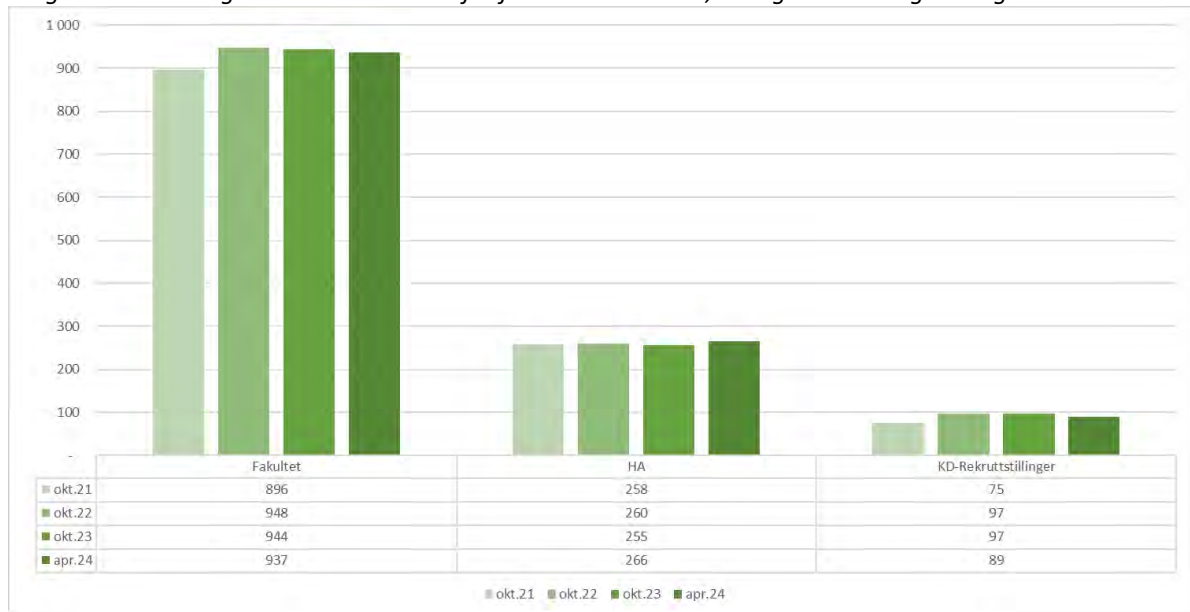
Tabell 7 viser utviklingen i antall bemannede månedsverk per oktober de siste tre årene samt status per april 2024. Diagram 3 viser samlet oversikt for fakulteter, HA og KD-stipendiater.

Tabell 7. Utvikling i antall månedsverk for fakulteter, HA og rekrutteringsstillinger.³

Fakultet	okt.18	okt.21	okt.22	okt.23	apr.24
ALB	70	84	95	103	110
LUP	196	270	286	279	278
HSV	187	200	219	207	204
AMEK	42	67	65	68	63
HHS	149	238	248	249	246
DNF	31	37	35	37	36
HA	249	258	260	255	266
KD-Rekruttstillinger	76	75	97	97	89
HINN	1 000	1 229	1 305	1 296	1 292

³ I tabell 7 vises oktobertall ut fra organisasjonstilhørighet mens månedsverk per april 2024 er fordelt ut fra hvor de ansatte er lønnet (kostnadssted). Dermed kan endringer mellom telletidspunktene skyldes dette, eksempelvis tillitsvalgte tilhørende fakultet, men avlønnet i HA.

Diagram 3. Utvikling i antall månedsværk for fakultetene samlet, HA og rekrutteringsstillinger.

Tabell 8 viser utvikling i antall månedsværk fra oktober 2021 til april 2024 fordelt på stillingsgrupper. I denne perioden har HINN hatt en økning i totalt antall årsværk på ca. 5 %.

Tabell 8. Utvikling månedsværk fordelt på stillingsgrupper.⁴

Stillingsgruppe	okt.21	okt.22	okt.23	apr.24	Endring okt.21-apr.24
Undervisning og forskerstillinger eks stip. (UN1 og 2)	656	690	679	677	21
Stipendiat	99	131	135	127	28
Faglig-administrative lederstillinger (UN3)	33	34	33	35	2
Andre UFF-stillinger (UN4)	10	11	10	12	2
Støttestillinger for UFF (ST1-3)	65	64	65	74	9
Teknisk-administrative stillinger (AD1-3)	367	375	373	367	-
HINN	1229	1 305	1 296	1 292	63

Inndelingen er basert på stillingskoder i Database for høgre utdanning (DBH):

<https://dbh.hkdir.no/datainnhold/kodeverk/stillingskoder>

2.2 Kompetanseutvikling

HINN har satt et ambisjonsnivå for andel førstestillinger på 72 % innen 2025. Per 30.04.24 var andel førstestillinger 67,7 %, mot budsjettert andel på 70,2 %.

Siden oktober 2021 har høgskolen økt med ca. 22 faglige årsværk (ekskl. stipendiater). Selv om økningen ikke er så omfattende ser man i diagram 4 en tydelig endring i kompetansesammensetningen innen stillingsgruppen. Det har vært en nedgang i faglige stillinger under førstestillingsnivå på ca. 47 årsværk, og en økning i stillinger på førstestillingsnivå med ca. 69 årsværk. Dette viser blant annet at høgskolen har lyktes med den restriktive oppfølgingen av høgskolens retningslinjer for ansettelse i undervisnings- og

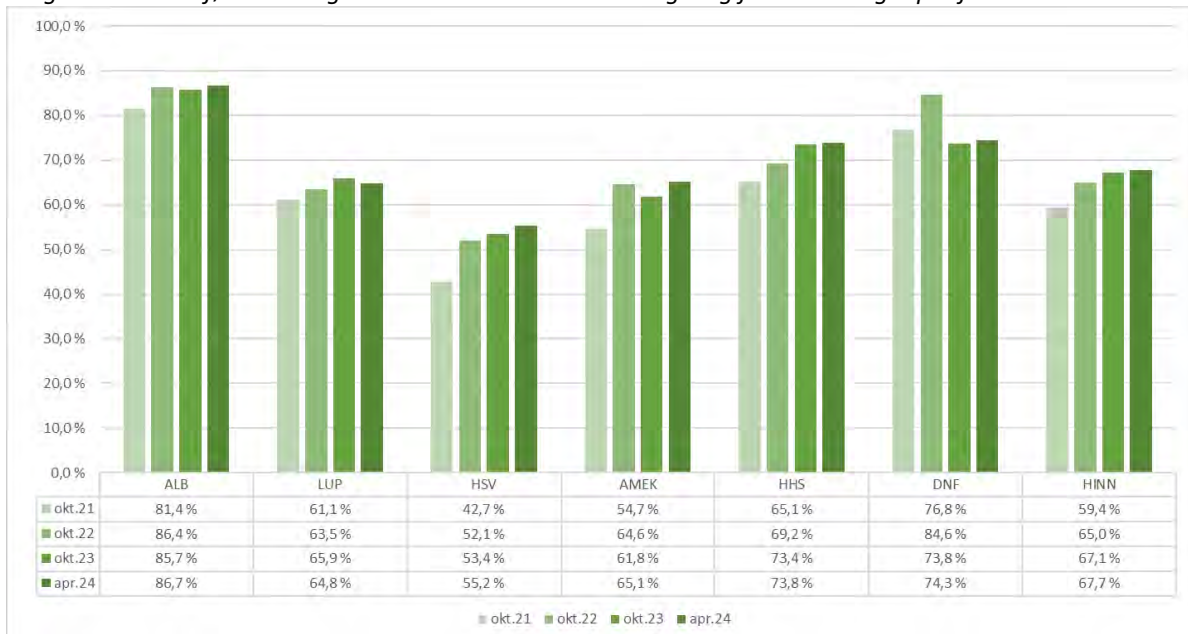
⁴ I motsetning til tabell 6 og 7, samt diagram 3, som kun teller stipendiater finansiert av KD, inkluderes i tabell 8 alle stipendiater – uavhengig av finansieringskilde.

forskerstillinger, hvor hovedregelen er ansettelse på førstestillingsnivå, i tillegg til økt satsing på intern kvalifisering.

Diagram 4. Utvikling i antall faglige årsverk og andel førstestillinger i HINN.

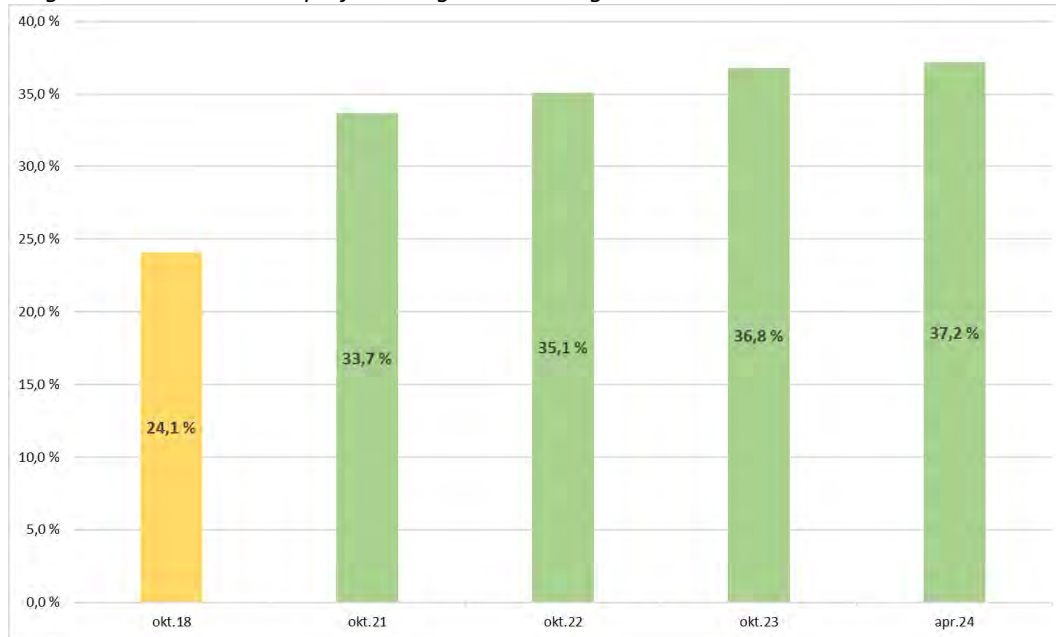

Diagram 5. Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger per fakultet.

Andelen kvinner i professor- og dosentstillinger var per 30.04.24 på 37,2 %, jf. diagram 6, noe under ambisjonen på 42 %. Videre arbeid med å øke andel kvinner i faglige toppstillinger er forankret i HINNs handlingsplan for likestilling og mangfold, og er en integrert del av arbeidet med å øke første- og toppkompetanse i HINN.

Diagram 6. Andel kvinner i professor- og dosentstillinger.

2.3 Andre nøkkeltall

Midlertidighet

Andelen midlertidige årsverk i undervisnings- og forskerstillinger, administrative stillinger og støttestillinger til undervisning og forskning var per 30.04.24 på 9,5 %. Økt tilrettelegging for kvalifisering til førstestilling og faglige toppstillinger og høy prosjektaktivitet har påvirket midlertidighetsandelen. Det vurderes imidlertid at HINN har etablert tilstrekkelig ensartet politikktutøvelse og kontrolltiltak ved ansettelses, som gjør at høgskolen har kontroll på utviklingen.

Disse stillingskategoriene⁵ inngår i beregningen:

- Undervisnings- og forskningsstillinger (UN1)
- Bibliotekstillinger (ST1)
- Ingeniører (ST2)
- Tekniske stillinger for undervisning, forskning og formidling (ST3)
- Administrative stillinger (AD2)

Tabell 9. Utvikling andel midlertidige stillinger etter ny beregningsmetode

Fakultet	okt.21	okt.22	okt.23	apr.24
ALB	16,6 %	19,4 %	16,8 %	18,6 %
LUP	17,3 %	11,3 %	10,3 %	12,3 %
HSV	14,3 %	10,1 %	5,7 %	5,3 %
AMEK	13,7 %	4,9 %	13,8 %	10,5 %
HHS	14,6 %	7,1 %	7,7 %	6,3 %
DNF	19,8 %	18,1 %	18,8 %	13,5 %
HA	5,7 %	6,0 %	4,2 %	8,1 %
HINN	13,9 %	9,7 %	8,9 %	9,5 %

⁵ Kategorisering av stillinger i DBH: <https://dbh.hkdir.no/datainnhold/kodeverk/stillingskoder>

Fra 1. august 2024 kommer det endringer i UH-loven hvor det er vedtatt innstramminger i særreglene for universitets- og høyskolesektoren som frem til nå har åpnet for midlertidige stillinger og åremål. Dagens lov åpner blant annet for at en søker til en ledig stilling kan ansettes midlertidig i inntil tre år dersom ingen av søkerne fullt ut oppfyller kvalifikasjonskravene i utlysingen. Dette er imidlertid ikke videreført i den nye loven. Dersom det ikke er noen kvalifiserte søkere og det er helt nødvendig å ansette noen av hensyn til undervisningssituasjonen, er det etter ny lov fortsatt adgang til å ansette i en lavere stilling, men bare i inntil ett år.

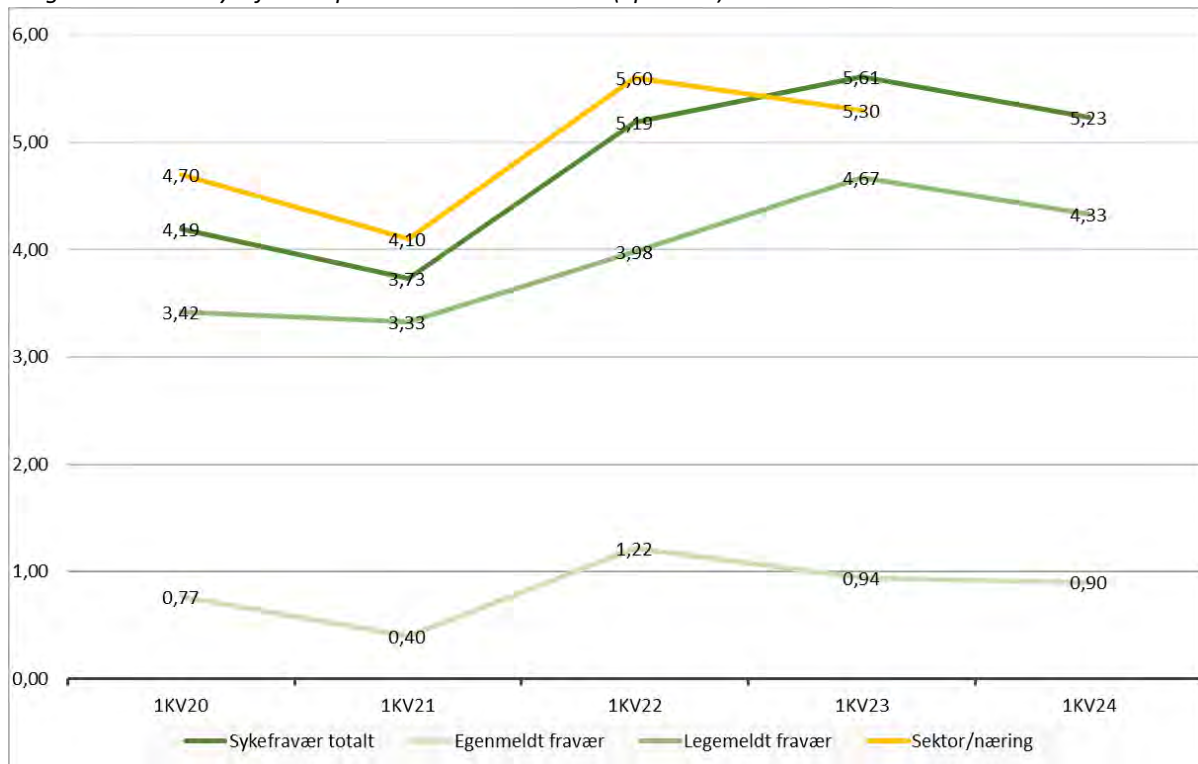
Sykefravær

Diagram 7 sammenligner sykefravær per 1. kvartal for årene 2020-2024. Det totale sykefraværet i HINN for 1. kvartal 2024 var på 5,23 %, som er en liten nedgang fra samme periode i 2023.

Det er variasjoner både mellom og innad i de ulike enhetene i høgskolen. Den prosentvise endringen må derfor ses i sammenheng med størrelsen på fakultet/enheten. Enkelte enheter med høyt sykefravær følges særskilt opp.

Diagram 8 viser sykefravær per fakultet/enhet per 1. kvartal for de siste tre årene, fordelt mellom legemeldt og egenmeldt fravær. Oppfølging av sykefravær er et fast tema i Hovedarbeidsmiljøutvalget (HAMU). Systematisk sykefraværsoppfølging har også vært sentralt i arbeidet med revidering av HMS-systemet, i forbindelse med Miljøfyrtårn-sertifisering og i LIP⁶-møter.

Diagram 7. Totalt sykefravær per 1. kvartal 2020-2024 (i prosent).

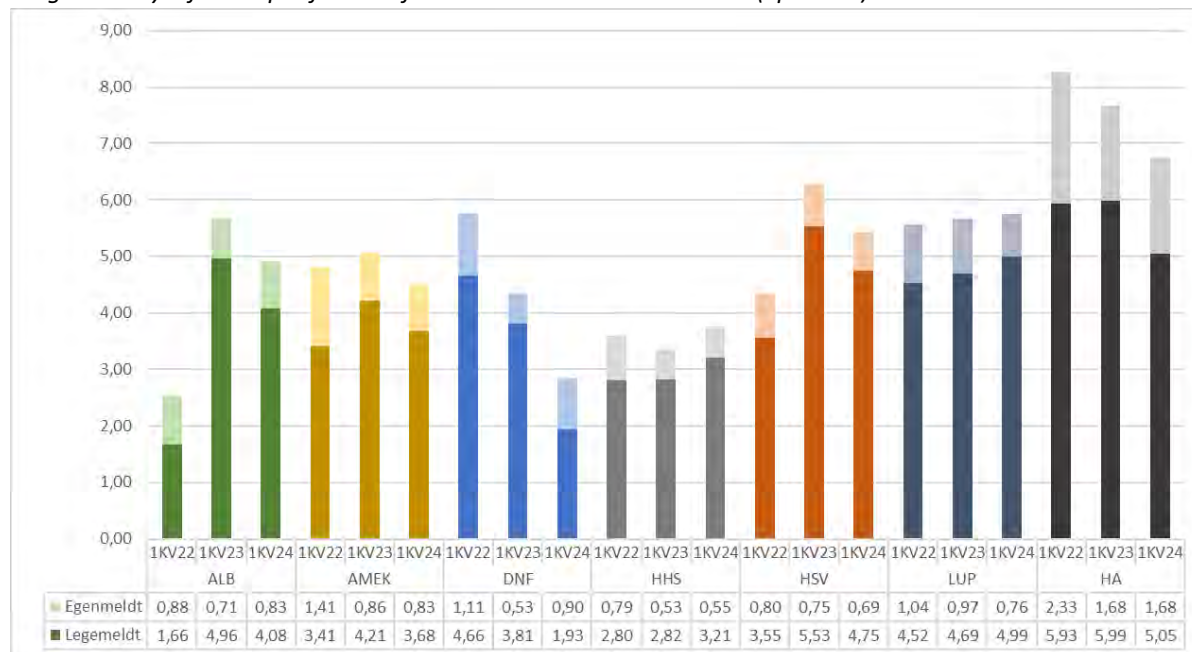

Sektor/næring viser SSBs sykefraværstatistikk for næring «Undervisning» innen sektor «Statlig forvaltning, m.m.»

⁶ LIP = Lederopplæringsprogrammet «Ledelse i praksis»

Diagram 8. Sykefravær per fakultet for 1. kvartal i årene 2022-2024 (i prosent)

3 Forskning

Kapittelet gir en status på søknadsaktivitet, ph.d.-kandidater og åpen forskning og publisering ved HINN per 1. tertial.

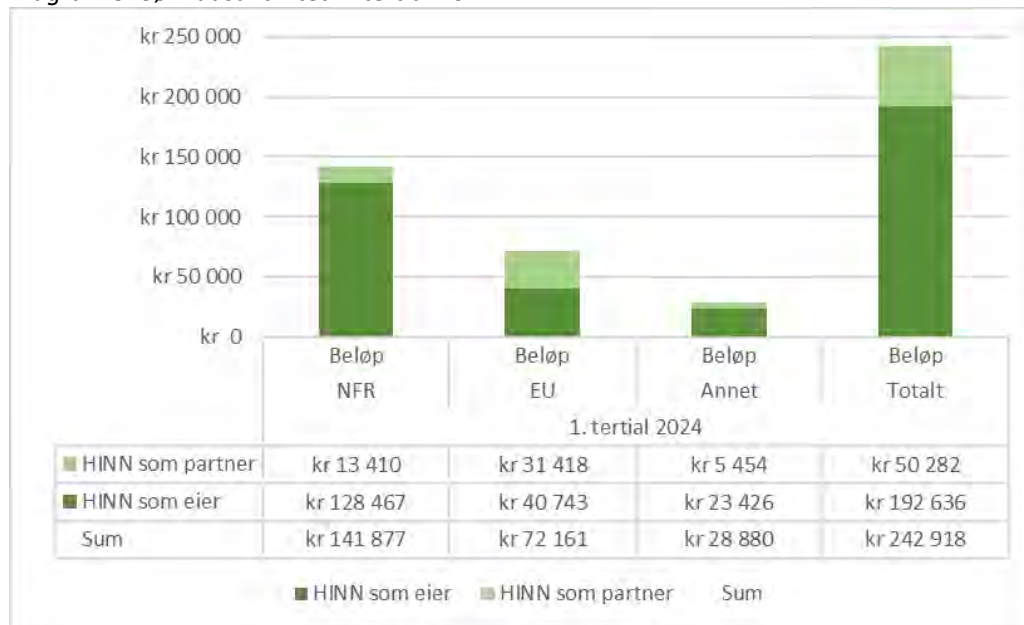
3.1 Søknadsaktivitet per 1. tertial

HINN har fått styrket den samlede oversikten over søknader som sendes fra høgskolen, som gjør at også finansieringskilder utenom NFR og EU nå kan inkluderes i fremstillingen. Som følge av dette er ikke 2024-grunnlaget direkte sammenlignbart med tidligere år, men det vil på sikt gi en bedre totaloversikt over utviklingen i samlet søknadsaktivitet.

Diagram 9 viser HINNs totale søknadsaktivitet oppgitt i kroner søkt til HINN, fordelt på hvilken rolle HINN har i de ulike prosjektsøknadene. Tabell 10 viser antall søknader og status. Fremstillingen viser en stor forsknings- og søknadsaktivitet ved HINN, hvor det totalt er blitt sendt 85 søknader for til sammen kr 243 mill. til HINN.

Om lag halvparten av prosjektsøknadene har i 1. tertial gått til Forskningsrådet, samtidig viser tabell 10 at andre finansieringskilder er viktige. Særlig Miljødirektoratet er en viktig kilde til finansiering av forskning på ALB. EU som finansieringskilde inkluderer i denne fremstillingen også Erasmus+.

Diagram 9. Søknadsaktivitet 1. tertial 2024.

Beløp i 1000,-

Tabell 10. Status for søknader sendt 1. tertial 2024

1. tertial 2024	Søknadssum til HINN	Søknader sendt	Søknader til vurdering	Søknader med tilslag	Søknader avslått
NFR (eier)	kr 128 467	25	25		
NFR (partner)	kr 13 410	17	17		
EU (eier)	kr 40 743	3	3		
EU (partner)	kr 31 418	6	6		
Annet (eier)	kr 23 426	30	14	6	10
Annet (partner)	kr 5 454	4	4		
Totalt	kr 242 918	85	69	6	10

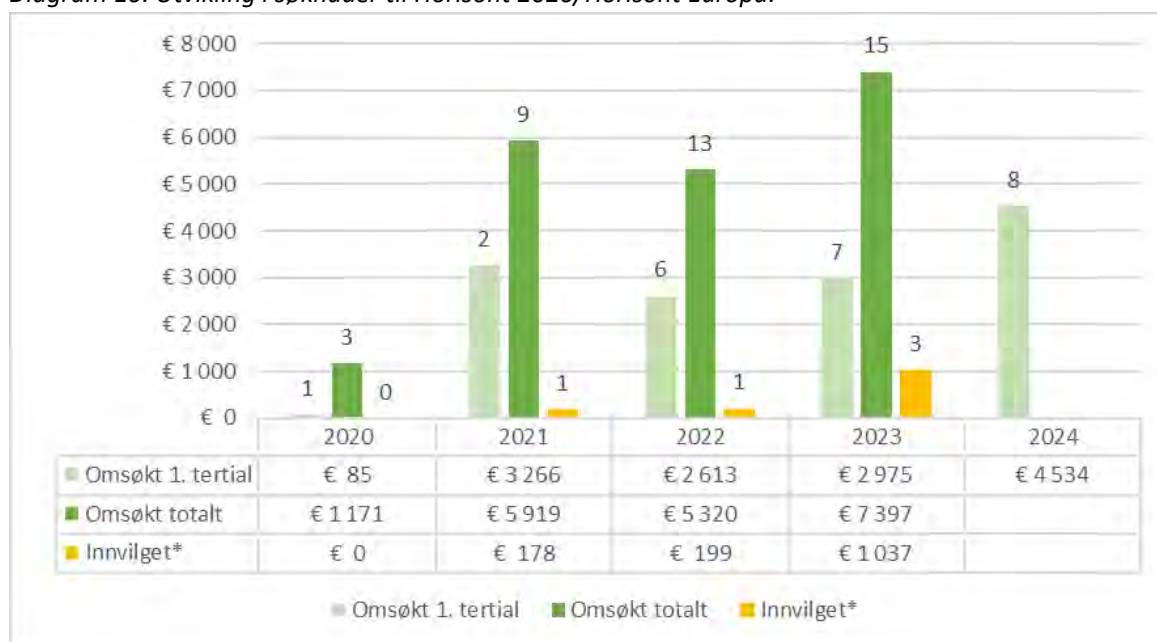
Beløp i 1000,-

Horisont 2020/Horisont Europa

Diagram 10 viser HINNs søknadsaktivitet til EUs rammeprogrammer for forskning og innovasjon. Dette inkluderer alle søknader hvor HINN deltar som partner, med HINNs andel av søkt beløp og antall prosjekter. Søknadsaktiviteten har de siste årene vist en stigende trend i antall søknader, etter at det ble sendt kun tre i 2020. Diagrammet viser også tilslag på søknader (gruppering gjort iht. søknadsår). HINN deltar i til sammen to Horisont Europa prosjekter søkt i perioden. I 2023 fikk HINN tilslag på tre søknader, i tillegg har to søknader til ERC starting grant kommet videre til intervju og er fortsatt til vurdering. Tilslagsprosenten for søknader til Horisont Europa er ved utgangen av første tertial på 14,3 %. For søknader sendt i 2024 er samtlige til vurdering.

Kvalitet i søknader er viktig og noe HINN vektlegger i sitt søknadsarbeid. De fleste søknader HINN sender er over terskelverdi, som tilsier at kvaliteten i seg selv er god nok til å kvalifisere for støtte.

Diagram 10. Utvikling i søknader til Horisont 2020/Horisont Europa.

Beløp i 1000,- (€).

*Noen søknader sendt i 2023 er fortsatt til vurdering

3.2 Ph.d.-stipendiater og disputaser

HINN har til sammen seks ph.d.-programmer, hvorav fem med fortsatt opptak. Fire er godt etablerte: INTOP, AØB, PROFF og BUK. I 2022 fikk HINN i tillegg godkjent to nye programmer: HELVEL og FILMART. BUK vil fases ut ved at det ikke tas opp flere kandidater til programmet og erstattes av HELVEL som ph.d.-program på HSV.

HINN har per 30.04.2024 totalt 65 stipendiathjemler finansiert av KD, mens tabell 6/7 viste at det på samme tidspunkt var totalt 89 månedswerk med bevilgningsfinansierte rekrutteringsstillinger. Differansen skyldes dels at HINN har prioritert midler til flere stipendiater enn de 65 finansiert direkte, og dels forsinkelser mv. som finansieres med avsetninger. I tillegg kommer stipendiater finansiert av andre finansieringskilder.

Rekruttering

Per 30. april 2024 er det totalt 212 registrerte kandidater på HINNs ph.d.-programmer, hvilket er en økning med 15 kandidater fra 30.04.2023.⁷ De fleste ph.d.-kandidatene er finansiert av bevilgningen fra KD (EGEN), mens en mindre andel er finansiert av Forskningsrådet (NFR) eller av andre virksomheter/midler (ANNEN). Sistnevnte består av kandidater finansiert av virksomheter som Sykehuset Innlandet, stiftelser og Kompetanse-, Universitets- og Forskningsfond (KUF), samt de som er finansiert av virksomheter i samarbeid med Forskningsrådet gjennom offentlig sektor- eller nærings-ph.d. ordningen.

Veksten i rekrutteringen til programmene har fortsatt, og det er en positiv utvikling i retning av en større andel eksternt finansierte ph.d.-kandidater. Diagram 11 viser antall registrerte ph.d.-kandidater per 30.04.2024, fordelt per program og finansieringskilde.⁸

Diagram 11. Antall aktive ph.d.-kandidater (studenter) på HINNs programmer per 1. tertial.

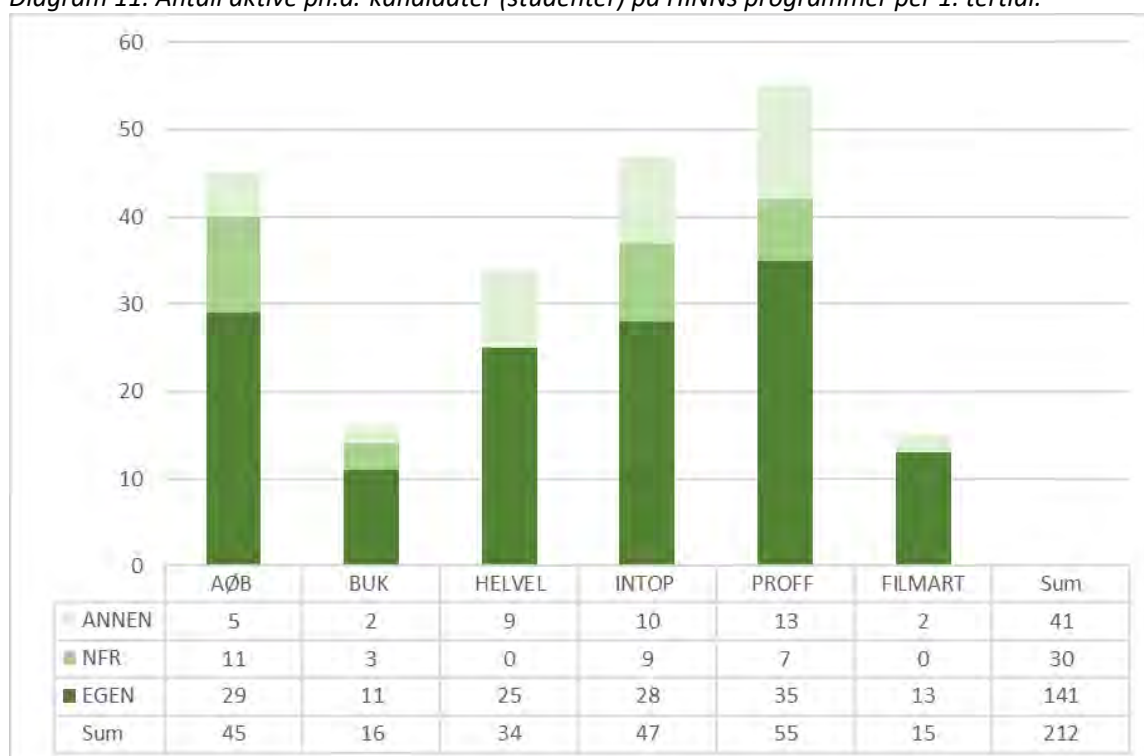
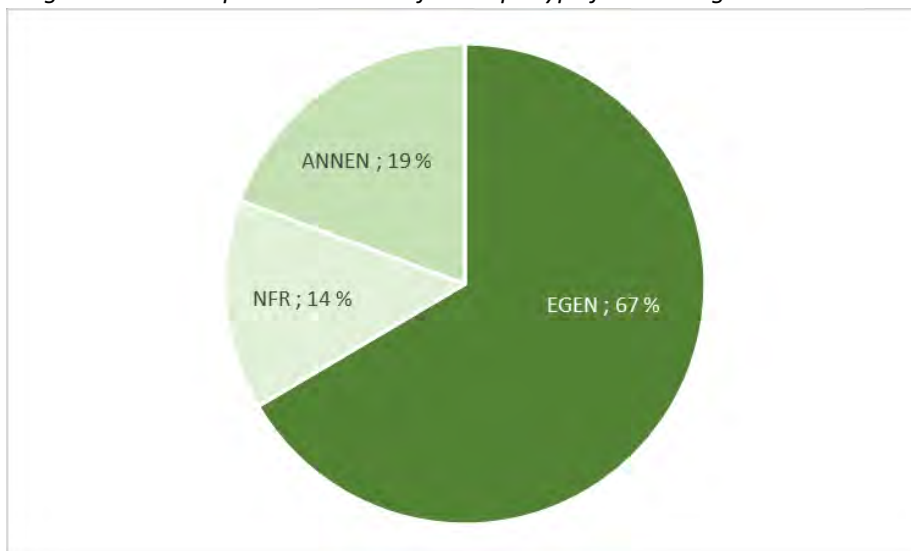

Diagram 12 viser andel ph.d.-kandidater fordelt på type finansiering. HINN har en vesentlig andel finansiert over egen bevilgning.

⁷ Foreløpige tall, siden endelig oppdatering og kontroll av data i FS gjøres ifm. rapportering til DBH når året er omme

⁸ I motsetning til kap. 2 (HR), som viser antall månedsverk/årsverk ansatt i HINN, telles her alle kandidater som er tatt opp på HINNs ph.d.-programmer – uavhengig av hvor de er ansatt og i hvilken stillingsprosent.

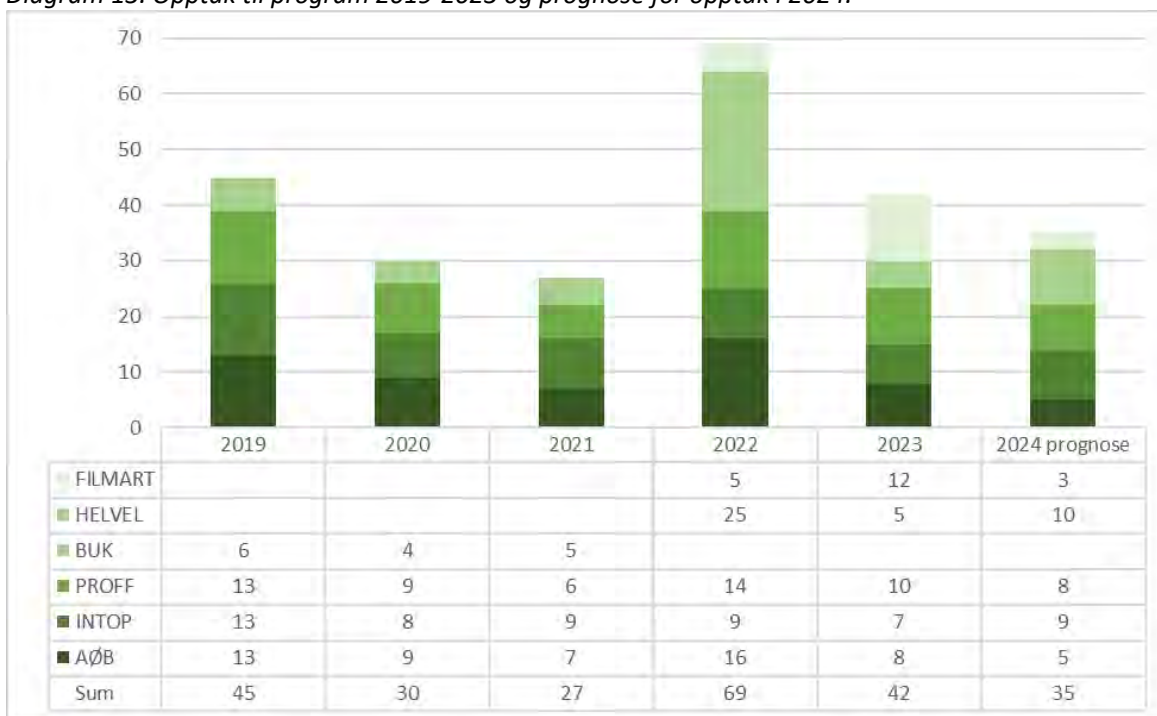
Diagram 12. Andel ph.d.-kandidater fordelt på type finansiering.

HINN har hittil i år tatt opp 9 kandidater til sine ph.d.-programmer, hvorav 1 til FILMART, 4 til HELVEL, 1 til PROFF og 3 til INTOP.

Diagram 13 viser antall kandidater som er tatt opp på høgskolens ph.d.-programmer i perioden 2018-2022, samt prognose for 2023.

Diagram 13. Opptak til program 2019-2023 og prognose for opptak i 2024.

Disputaser

I første tertial er det avholdt 7 disputaser, 2 på hver av programmene PROFF, INTOP og AØB, samt 1 på BUK. Alle programmene har flere avhandlinger til bedømmelse, og om prognosen inntreffer vil PROFF, INTOP og AØB innfri kravet om 15 disputaser i perioden 2022-2024. Overgangen fra BUK til HELVEL gir en forskyvning av antall disputaser ut i tid.

Diagram 14. Antall disputaser per ph.d.-program 2019-2023 og prognose for 2024.

Gjennomføring

Endelige tall for 2023 viser at andelen av HINNs ph.d.-kandidater som gjennomførte innen seks år var på 78,26 %, godt over det nasjonale snittet på 65,65 %. HINN vil fortsette arbeidet med å holde gjennomstrømningen oppe.

Ledelseskommentar til delårsregnskapet for 1. tertial 2024

Regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten, statlige regnskapsstandarder (SRS), rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Regnskapet gir et riktig bilde av resultatet og den økonomiske situasjonen per 30.04.2024.

Høgskolen i Innlandet (HINN) bekrefter at institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften

Per 30.04.2024 hadde HINN et positivt resultat av periodens aktiviteter på kr 17,0 mill., mot et budsjettert resultat på kr -3,1 mill., hvilket betyr at høgskolen hadde et positivt budsjettavvik på kr 20,1 mill.

HINN hadde per 30.04.24 kr 660,1 mill. i driftsinntekter, noe som er kr 32,9 mill. høyere enn samme periode i 2023, og kr 5,8 mill. høyere enn budsjettert. Budsjettavviket skyldes i hovedsak høyere inntekter fra bevilgninger enn forutsatt, mye som følge av utsatte/forsinkede investeringer. Dette er dels oppveid av noe lavere BOA-inntekter enn forutsatt.

HINN hadde per 30.04.24 kr 643,1 mill. i driftskostnader, noe som er kr 27,6 mill. høyere enn samme periode i 2023, og kr 14,3 mill. lavere enn budsjettert. Avviket mot budsjett skyldes i hovedsak lavere lønnskostnader som følge av stillingsvakanser, samt forsinkelser/forskyvninger i andre driftskostnader. Fra 30.04.2023 til 30.04.2024 økte lønnskostnadene med kr 27,2 mill., og utgjorde dermed mesteparten av økningen i driftskostnader.

HINN anser den økonomiske driften per 30.04.24 som tilfredsstillende, men i den økonomiske situasjonen som preger sektoren er høgskolen nødt til å ta betydelige grep for å få langtidsbudsjettet i balanse.

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet, størrelsen på avsetningene og hva avsetningene planlegges brukt til

Per 30.04.2024 var samlede avsetninger fra KD i Note 15 del I og III kr 59,4 mill., ned fra kr 102,5 mill. per 30.04.2023, dvs. en reduksjon med kr 43,1 mill. Avsetning til investeringer utgjorde per 30.04.2024 kr 27,8 mill. og avsetning til andre formål kr 31,6 mill. Avsetning til andre formål er økt fra kr 22,6 mill. per 30.04.2023, altså en økning med kr 9,1 mill.

Samlet utgjør avsetningene i Note 15 4,0 % av bevilgningen, hvorav avsetning til investeringer 1,9 % av bevilgningen og avsetning til andre formål 2,1 % av bevilgningen. Det er prognostisert at avsetninger til andre formål ved utgangen av 2024 vil utgjøre 4,8 % av bevilgningen.

Avsetninger til andre formål består primært av internt øremerkede midler til strategiske satsinger og rekrutteringsstillinger i Note 15 del I, i tillegg til ikke-inntektsført bevilgning i Note 15 del III.

HINN vurderer at avsetningene per 30.04.2024 er på et hensiktsmessig nivå innenfor de avsetningsreglene som er gitt. Med reduserte rammebetingelser fremover ville en noe høyere kapitalavsetning gitt mer fleksible endringsprosesser, da HINN har en høy andel kostnader bundet gjennom lengre forpliktelser i husleieavtaler og ansettelseskontrakter.

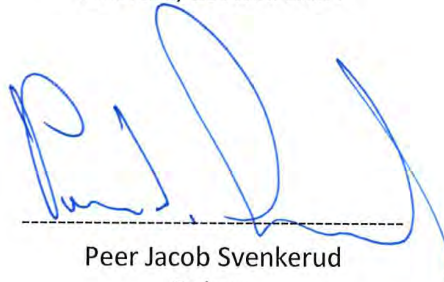
Gjennomførte og planlagte investeringer

Avsetning til investeringer er i henhold til investeringsplan vedtatt av høgskolestyret den 14.12.2023.

Det er for 2024 budsjettet med investeringer på kr 50,8 mill. Vesentlige investeringer er knyttet til PC og IT-utstyr for ansatte, utstyr til forsknings- og undervisningsarealer, møbler og inventar, infrastruktur og lab-utstyr.

Per 30.04.2024 er det investert for kr 14,2 mill., mot et budsjett på kr 22,4 mill., altså kr 8,2 mill. lavere enn budsjettet. Avviket skyldes i hovedsak forsinkelser/forskyvninger, og det ventes at investeringer i 2024 vil gjennomføres som planlagt.

Elverum, 29. mai 2024

Peer Jacob Svenkerud
Rektor

NOTAT

Til
HøgskolestyretSaksbehandler: Arve Thorsberg
arve.thorsberg@inn.no
Saknr: 23/00781-17
Dato: Velg dato
Side 1 av 2

Mulig oppstart av Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) fra høst 2024

Forslag til vedtak

Høgskolestyret støtter ønsket om å starte opp Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) fra høst 2024 og ber om at HINN søker Kunnskapsdepartementet innen fristen som er satt.

Bakgrunn for saken

Prorektor utdanning orienterte høgskolestyret 7. mai om at vi trenger en styreforankret bekreftelse på at vi ønsker å benytte KDs mulighet for å gjøre tilpasninger i studietilbud for studieåret 2024/2025. Brev fra KD datert 6. mai er vedlagt saken. Tilbudet det er snakk om er Arbeidsplassbasert barnehageutdanning, med oppstart allerede fra høst 2024.

Bakgrunnen er at sviktende rekruttering til barnehagelærerutdanningen i dag gjør at flere utdanninger ikke får fylt opp det planlagte antall studieplasser. Rekrutteringsutfordringene varierer mellom institusjonene. KD vurderer derfor å tildele ekstra midler til institusjoner som har mulighet og interesse for dette.

Midler til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil kunne tildeles på to måter (Fra KDs brev):

1. Institusjoner som i dag ikke har fylt opp det planlagte antallet studieplasser i barnehagelærerutdanning, kan få midler til å omgjøre ledig kapasitet til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.
2. Institusjoner som i dag har fylt opp det planlagte antallet studieplasser i barnehagelærerutdanning, kan få midler til å øke kapasiteten gjennom å etablere arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, eller utvide eksisterende tilbud.

Dersom departementet går videre vil det ved alternativ 1 tildeles 50 000 kroner per studieplass per år, for å dekke merkostnadene ved å omgjøre ledig kapasitet til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Ved alternativ 2 vil det tildeles 100 100 kroner per studieplass per år for å øke kapasiteten. Beløpet tilsvarer standardsatsen for studieplasstildeling i det nye finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. De nye studentene skal både i alternativ 1 og 2 registreres som studenter på egenfinansierte tilbud.

Forutsetningen for tildeling av midler i alternativ 1 og 2 i 2024 er at det tas opp studenter i 2024.

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk har vurdert KDs henvendelse og ønsker å omgjøre forventet ledig kapasitet på våre eksisterende barnehagelærerutdanninger til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) fra høst 2024 (jfr. punkt 1 over). Høgskolen kan tilby 30 studieplasser på ABLU allerede fra høst 2024 gjennom lokalt opptak. Det legges opp til samkjøring av undervisning på allerede eksisterende studieprogram, og fordi disse emnene går over to semestre, er det aktuelt med en opptaksfrekvens på årlig basis, hver høst.

En omdisponering av studieplassene medfører noe ekstra arbeid i tillegg til 50 000 kroner per studieplass per. studieår som skissert, og fakultetet kommer til å søke om noe utviklingsmidler i brevet som går til KD innen fristen 29. mai 2024.

Videre så blir prosessen for godkjenningen av studieplan og akkrediteringssøknad slik:

- 24. mai. Foreløpig studieplan og akkrediteringssøknad sendes til Utdanningsutvalget, for behandling i Utdanningsutvalgets møte 31. mai.
- Ca. 5. juni (eller ordinær papirfrist til styresakene) frist for ferdigstilling av saksnotat, akkrediteringssøknad og studieplan for oversendelse til styrebehandling (19. juni).

Vedlegg:

Forespørsel om studietilbud i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Brev fra KD datert 6. mai 2024.

Stine Grønvold
Prorektor utdanning

Arve Thorsberg
Seniorrådgiver

Kopi:

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4570-

6. mai 2024

Forespørsel om studietilbud i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning

Rekrutteringen til barnehagelærerutdanningene har vært fallende de siste årene. Pedagogandelen i barnehagen og antall barnehager som oppfyller pedagognormen har også gått ned.

Som del av arbeidet med å snu den negative utviklingen har regjeringen lagt fram strategien «[Flere lærere i barnehage og skole – Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030](#)». Ett av tiltakene i strategien er å vurdere hvordan flere ansatte i barnehagene kan utdanne seg til barnehagelærere i kombinasjon med jobb. I den sammenhengen vurderer Kunnskapsdepartementet å tildele midler til universiteter og høyskoler som har mulighet til å øke kapasiteten på dagens arbeidsplassbaserte barnehagelærerutdanninger eller som har mulighet til å starte opp slike tilbud.

Formålet med denne forespørselen er å undersøke hvilke institusjoner som har mulighet og interesse for dette og under hvilke forutsetninger. Basert på svarene vil departementet vurdere tildeling av midler i 2024 til aktuelle institusjoner.

Forutsetninger for tildeling av midler

På grunn av sviktende rekruttering til barnehagelærerutdanning er det per i dag slik at flere utdanninger ikke får fylt opp det planlagte antallet studieplasser. Rekrutteringsutfordringene varierer mellom institusjonene.

Midler til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning vil derfor kunne tildeles på to måter:

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep	Kirkeg. 18	22 24 90 90	for eierskap i høyere	Bjørn Tore
0032 Oslo		Org.nr.	utdanning og	Bertheussen
postmottak@kd.dep.no	www.kd.dep.no	872 417 842	forskning	22 24 75 72

1. Institusjoner som i dag ikke har fylt opp det planlagte antallet studieplasser i barnehagelærerutdanning, kan få midler til å omgjøre ledig kapasitet til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.
2. Institusjoner som i dag har fylt opp det planlagte antallet studieplasser i barnehagelærerutdanning, kan få midler til å øke kapasiteten gjennom å etablere arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, eller utvide eksisterende tilbud.

Dersom departementet går videre vil det ved alternativ 1 tildeles 50 000 kroner per studieplass per år, for å dekke merkostnadene ved å omgjøre ledig kapasitet til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning. Ved alternativ 2 vil det tildeles 100 100 kroner per studieplass per år for å øke kapasiteten. Beløpet tilsvarer standardsatsen for studieplassestildeling i det nye finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. De nye studentene skal både i alternativ 1 og 2 registreres som studenter på egenfinansierte tilbud. Det skiller finansieringen av disse studentene fra finansieringen av arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning gjennom Utdanningsdirektoratet i dag, som er 100 pst. eksterntfinansiert.

Forutsetningen for tildeling av midler i alternativ 1 og 2 i 2024 er at det tas opp studenter i 2024. For institusjoner som i dag ikke tilbyr arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, kan det også være aktuelt med utviklingsmidler i 2024 for å få nye tilbud på plass påfølgende år. Departementet vil prioritere tilbud som kan starte opp i 2024.

Formålet med å tildele midler til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning er å øke studenttallet i barnehagelærerutdanningene samlet sett. Det er derfor en forutsetning for tildeling av midler i begge alternativer nevnt over at institusjonene øker studenttallet sammenlignet med dagens studenttall.

Innspillet fra institusjonene

Kunnskapsdepartementet ber om at institusjoner med interesse for å tilby arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning sender et **skriftlig og styreforankret innspill** om dette **innen 29. mai 2024**.

Departementet ber om at innspillet inneholder følgende:

- Forventet tidspunkt for oppstart av tilbudet.
- Om det er behov for utviklingsmidler, og i så fall hvor mye.
- Hvilket av de to alternativene for tildeling av midler som er aktuelt. Dette må baseres på en dokumentert vurdering av om dagens kapasitet er fullt ut utnyttet eller ikke.
- Hvor mange studieplasser det er ønskelig å få finansiering for. Dersom det er et minsteantall som er nødvendig for å kunne tilby studiet, må dette presiseres.
- Hvor ofte det er ønskelig å ta opp nye studenter, hvert år eller sjeldnere, og i så fall hvor hyppig.

Midlene vil tildeles direkte fra Kunnskapsdepartementet.

Departementet vil vurdere å flytte dagens finansiering fra Utdanningsdirektoratet til arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning ved enkelte institusjoner til rammebevilgningen til institusjonene når dagens avtaler utløper. Departementet vil i så fall legge opp til en egen prosess for hvordan disse midlene skal fordeles mellom institusjonene.

Med hilsen

Hedda Huseby (e.f.)
avdelingsdirektør

Bjørn Tore Bertheussen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	Thrond Nergaards veg 7	7044	TRONDHEIM
Høgskolen i Innlandet	Postboks 400	2418	ELVERUM
Høgskolen i Østfold		1757	HALDEN
Høgskulen i Volda	Postboks 500	6101	VOLDA
Høgskulen på Vestlandet	Postboks 7030	5020	BERGEN
NLA Høgskolen	Postboks 74	5812	BERGEN
Nord universitet OsloMet – storbyuniversitetet	Postboks 1490	8049	BODØ
Samisk høgskole	Hánnoluohkká 45	9520	KAUTOKEINO
Steinerhøyskolen	Professor Dahls gate 30	0260	OSLO
Universitetet i Agder	Serviceboks 422	4604	KRISTIANSAND S
Universitetet i Stavanger		4036	STAVANGER
Universitetet i Sørøst- Norge	Postboks 235	3603	KONGSBERG
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet		9019	TROMSØ

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Hanne Iren Drønen 21540922
Vår dato 16.05.2024
Deres dato
Vår referanse 2023/01034-4
Deres referanse

HØGSKOLEN I INNLANDET
Postboks 400 Vestad
2418 ELVERUM

Revisjon av årsregnskapet for Høgskolen i Innlandet 2023

Vedlagt følger revisjonsberetningen for Høgskolen i Innlandet sitt årsregnskap for 2023.

Riksrevisjonen har revidert virksomhetens årsregnskapsoppstillinger i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Offentliggjøring av revisjonsberetning

Revisjonsberetningen inneholder Riksrevisjonens konklusjon på gjennomført revisjon av årsregnskapsoppstillingene og våre uttalelser om «øvrige informasjon» og «øvrige forhold». Denne revisjonsberetningen omfattes ikke av bestemmelsen om utsatt offentlighet i lov om Riksrevisjonen § 18 (2). ledd.

Revisjonsberetningen skal i samsvar med Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 2.3.3 publiseres på virksomhetens nettsider sammen med årsrapporten.

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Terje Ottesen
avdelingsdirektør

Brevet er godkjent og ekspedert digitalt.

Vedlegg: 1

Liste over kopimottakere:

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	E-post	Nettside	Bankkonto	Org.nr.
Postboks 6835 St Olavs plass 0130 Oslo	Storgata 16	22 24 10 00	postmottak@riksrevisjonen.no	www.riksrevisjonen.no	7694 05 06774	974760843

Vår referanse: 2023/01034-4

Riksrevisjonen

HØGSKOLEN I INNLANDET

Org. Nr.: 918108467

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Høgskolen i Innlandet for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2023. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusiv kontantstrømoppstilling og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er - 40 615 414 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav,
- gir oppstilling av bevilgningsrapporteringen et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger for 2023, og kapitalposter per 31. desember 2023, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, og
- gir oppstilling av virksomhetsregnskapet med noter et dekkende bilde av virksomhetens resultat og kontantstrømmer for 2023 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2023, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	E-post	Nettside	Bankkonto	Org.nr.
Postboks 6835 St Olavs plass 0130 Oslo	Storgata 16	22 24 10 00	postmottak@riksrevisjonen.no	www.riksrevisjonen.no	7694 05 06774	974760843

har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlige for slik intern kontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapet som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Vi kommuniserer med ledelsen og styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne

kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer overordnede departementet om funn og svakheter.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo, 16.05.2024

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Terje Ottesen
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.

Høgskolen
i Innlandet

MØTEPROTOKOLL

Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027

Dato: 07.05.2024 kl. 09:00 – 15.00

Sted:

Arkivsak: 23/04887

Tilstede: Maren Kyllingstad, Björn Olof Åstrand, Knut Olav Skarsaune, Barbara Zimmermann, Marte Monsen, Bent Sofus Tranøy, Thor Gjermund Eriksen, Marte Kvittum Tangen, Morten L. Amundsen (vara for Hanne Furuheim), Odd Einar Heggdal, Marita Sandstøl (digitalt), Gunn Heidi Sorknes Holme (ref)

SAKSKART			Side
Godkjenning av innkalling			
Godkjenning av sakskart			
Vedtaksaker			
7/24	23/04887-47	Innkalling og agenda styremøte 7.mai 2024	4
8/24	23/08483-7	Ansettelse av dekan for Fakultet for film, TV og spill - Unntatt etter offentlighetsloven Offl § 25 første ledd	5
9/24	24/03059-1	Fornyelse av leieavtale fra 2024 - studiested Blæstad	6
10/24	24/02492-1	Studentombudets årsrapport for 2022 og 2023 HINN.pdf	7
11/24	24/03060-1	Årsmelding for Felles redelighetsutvalg ved Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskolen i Innlandet 2023	8
Diskusjonssaker			
3/24	23/02821-7	Revisjon av HINNs arbeidstidsordning for UFF-medarbeidere - forslag til prinsipper	9
Orienteringssaker			

Høgskolen
i Innlandet

9/24	24/03018-1	Orientering om høgskolens økonomiske situasjon og veien videre	11
10/24	23/04887-49	Oppfølging bekymringsmelding fra fagmiljø	11
11/24	24/03070-1	Søkertall april 2024	11
Referatsaker			
5/24	23/04887-42	Protokoll Høgskolestyret 12.03.2024	11
6/24	23/04887-46	Protokoll Høgskolestyret 21.03.2024	11
7/24	24/00946-10	Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger.msg	11

Evenstad, 07.05.2024

Maren Kyllingstad
Styreleder

I forkant av styremøtets ordinære saker innledet Bent Sofus Tranøy til en diskusjon om tillitsreformen og hvilke konsekvenser den bør ha for HINN sett opp mot de overordnede føringer og krav høgskolen er underlagt som statlig virksomhet. Rektor vil komme tilbake til styret med forslag til hvordan skal jobbe mer konkret med tillitsreformen.

I lunsjpausen fikk styret presentasjon av to prosjekter fra stipendiat Mélanie Spedener og masterstudent Wessel Veenbrink på Evenstad.

Etter behandling av saker fikk styret en omvisning på campus av dekan Maria Willebrandt, instituttleder Hallgrim Breie og Per Anders Westgaard fra Statsbygg.

Rektor orienterer:

Forskningstillene viser at vi har en økning fra 2022 til 2023. Poengene per ansatt i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling ved HINN økte fra 0,69 til 0,87 publiseringspoeng i samme periode.

9357 søkere har HINN på førstevalget i årets Samordna opptak. Det er den største økningen i antall blant samtlige høyere utdanningsinstitusjoner i Norge

Oppfølgingspunkter:

Tema	Oppfølging
Habilitet	Hvert styremedlem er ansvarlig for å informere om mulige utfordringer knyttet til egen habilitet. Styret tar dette med som et fast punkt i starten av møtene
Stuedestedsutvikling Blæstad	Styret ber om oversikt over fremtidige investerings- og vedlikeholdsbehov på Blæstad.
Profesjonsutdanningene	Styret er bekymret for nedgangen i rekrutteringen i lærerutdanningen og sykepleieutdanningen ved HINN og ønsker en diskusjonssak om hva som kan gjøres for å snu den negative trenden.
Ressursallokering til studiestedene Rena og Lillehammer	
Økonomi-utfordring fra og med 2027 herunder konsekvensen av ny finansieringsmodell	

7/24 Innkalling og agenda styremøte 7.mai 2024

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	7/24

Møtebehandling

Til dagsorden: Innkalling og agenda ble godkjent.

8/24 Ansettelse av dekan for Fakultet for film, TV og spill

Unntatt etter offentlighetsloven Offl § 25 første ledd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	8/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Alternativ 1:

Leif Holst Jensen tilbys ansettelse i 4-årig åremålsstilling som dekan ved det nye fakultetet for film, TV og spill. Dersom Leif Holst Jensen takker nei tilbys ansettelsen til Eli Bø.

Alternativ 2:

Eli Bø tilbys ansettelse i i 4-årig åremålsstilling som dekan ved det nye fakultetet for film, TV og spill. Dersom Bø takker nei tilbys ansettelsen til Leif Holst Jensen.

Møtebehandling

Sakens dokumenter er unntatt offentlighet etter offentlighetsloven Offl § 25 første ledd, og møtet ble lukket under behandlingen. Rektor la fram saken. HR-nestleder Christine Haugland, HR-direktør Lars Petter Mathisrud, og prorektor forskning- og utvikling Marit Sletmoen som har deltatt i innstillingsutvalget var til stede for å kunne supplere.

Alternativ 1 til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Leif Holst Jensen tilbys ansettelse i 4-årig åremålsstilling som dekan ved det nye fakultetet for film, TV og spill. Dersom Leif Holst Jensen takker nei tilbys ansettelsen til Eli Bø.

9/24 Fornyelse av leieavtale fra 2024 - studiested Blæstad

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	9/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Rektor får fullmakt til å forhandle frem og undertegne ny avtale for studiested Blæstad innenfor de rammer som er beskrevet i saksfremlegget

Møtebehandling

Stabssjef Hans Petter Nyberg orienterte kort om leieavtalen på Blæstad.

Vedtak

Rektor får fullmakt til å forhandle frem og undertegne ny avtale for studiested Blæstad innenfor de rammer som er beskrevet i saksfremlegget

10/24 Studentombudets årsrapport for 2022 og 2023 HINN.pdf

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	10/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret godkjenner studentombudets årsrapport for 2022 og 2023.

Møtebehandling

Styret takker for godt arbeid og bekrefter at det er viktig at studentombudet er synlig på Høgskolen slik at studentene vet om tilbudet.

Vedtak

Styret godkjenner studentombudets årsrapport for 2022 og 2023.

11/24 Årsmelding for Felles redelighetsutvalg ved Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskolen i Innlandet 2023

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	11/24

Forslag til vedtak/innstilling:

Årsmelding for 2023 fra Redelighetsutvalget for forskning tas til etterretning

Møtebehandling

Vedtak

Årsmelding for 2023 fra Redelighetsutvalget for forskning tas til etterretning

3/24 Revisjon av HINNs arbeidstidsordning for UFF-medarbeidere - forslag til prinsipper

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskolestyret 01.08.2023-31.07.2027	07.05.2024	3/24

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Høgskolestyret vedtar følgende overordnede prinsipper for praktisering av arbeidstidsordningen for medarbeidere i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger:
  - a. Arbeidsgiver har ansvar for å organisere, lede, fordele og kontrollere arbeidet. Ansvar utøves innenfor rammen av den enkeltes arbeidsavtale og rammer gitt i aktuelt sentralt og lokalt regelverk.
  - b. Høgskolens arbeidstidsordning for medarbeidere i undervisning- forskning- og formidlingsstillinger (UFF-stillinger) skal gi grunnlag for fleksibel disponering av høgskolens samlede personalressurser i tråd med HINNs og de enkelte fagmiljøers mål og faglige behov.
  - c. Arbeidstidsplanlegging er et lederansvar. Planleggingen skal bidra til oppnåelse av HINNs mål og utøves innenfor høgskolens tilgjengelige ressurser (økonomi, arbeidskraft og kompetanse).
  - d. Planlegging gjøres i dialog med medarbeidere. Det skal tilstrebes like rammevilkår gjennomgående i HINN, autonomi og forutsigbarhet i arbeidssituasjonen.
2. Styret gir sin tilslutning til de underliggende prinsippene, og ber rektor følge opp og fastsett konkretisering av kriterier for oppfølging av FoU/KU-tid og planleggingsrammer for undervisning/studentrelatert arbeid slik det fremgår av saksframlegget.
3. Styret ber rektor om å komme tilbake med en sak om gjennomføringen av revisjonen innen utgangen av 2025.

Møtebehandling

Etter møte med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, på fredag 3. mai, endret rektor saken fra vedtakssak til diskusjonssak.

HR direktør Lars Petter Mathisrud orienterte om overordnede prinsipper for arbeidstidsordningen og underliggende prinsipper for praktisering.

Hensikten med å revisjonen er tre-delt:

- Tilpasse høgskolens arbeidstidsordning til endrede økonomiske rammebetingelser.
- Legge til rette for at arbeidstidsordningen i større grad kan bidra til å styrke HINNs samlede FoU/KU-virksomhet.
- Legge til rette for like arbeidsvilkår for medarbeidere i UFF-stillinger

Forslag til endret vedtak:

Høgskolestyret tar informasjon om sak vedrørende HINNs arbeidstidsordning og forslag til vedtak til orientering og ber om at de forhold som fremkom under diskusjonen tas med i det videre arbeidet fram til mulig forslag til vedtak i juni 2024.

Det endrede forslaget til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Høgskolestyret tar informasjon om sak vedrørende HINNs arbeidstidsordning og forslag til vedtak til orientering og ber om at de forhold som fremkom under diskusjonen tas med i det videre arbeidet fram til mulig forslag til vedtak i juni 2024.

Saknr	Arkivsak	Tittel
9/24	24/03018-1	<p>Orientering om høgskolens økonomiske situasjon og veien videre</p> <p>Rektor og økonomidirektør orienterte om den endrede økonomiske situasjonen til sektoren og for Høgskolen I Innlandet.</p> <p>Styret ønsker at administrasjonen kommer tilbake med saken på styremøtene fremover.</p> <p>Styret ønsker et eget seminar om den økonomiske situasjonen og for å diskutere konkrete tiltak.</p>
10/24	23/04887-49	<p>Oppfølging bekymringsmelding fra fagmiljø</p> <p>Styret ble orientert om at bekymringsmeldingene fra fakultetet HSV og HHS blir fulgt opp videre i de respektive fagmiljøene. Generelt gjelder det forhold som har med arbeidstidsordningen som HINN nå er i prosess med å revidere.</p>
11/24	24/03070-1	<p>Søkertall april 2024</p> <p>Prorektor Utdanning Stine Grønvold presenterte årets søkertall.</p>

Saknr	Arkivsak	Tittel
5/24	23/04887-42	Protokoll Høgskolestyret 12.03.2024
6/24	23/04887-46	Protokoll Høgskolestyret 21.03.2024
7/24	24/00946-10	Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger.msg

Høgskolen i Innlandet
Postboks 400
2418 ELVERUM

Deres ref

Vår ref
18/2460-

Dato
30. mai 2024

Svar på spørsmål om stipendiater på ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer

Vi viser til e-post fra Arve Thorsberg 29. mai d.å. med spørsmål knyttet til retten til å tildele graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid.

Dersom den omsøkte fellesgraden mellom Høgskolen i Innlandet, Høgskolen i Østfold (HiØ) og UiT – Norges arktiske universitet (UiT) blir akkreditert av NOKUT før 31. desember i år, vil Høgskolen i Innlandet kunne fortsette å tildele graden ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid uten tidsavbrudd. Når de formelle vedtakene er på plass, vil forskjellen være at dere går fra å kunne gi graden etter en tidsavgrenset dispensasjon for eget program, til å kunne gi den på varig basis, men da i henhold til avtalen om fellesgrad som dere har sammen med HiØ og UiT, og NOKUTs vedtak om akkreditering av denne fellesgraden.

Nåværende stipendiater på ph.d.-programmet i kunstnerisk utviklingsarbeid ved HINN, som skal disputere etter 2024, vil måtte overføres til den nye fellesgraden. Departementet har i tidligere brev om saken ikke lagt noen føringer for dette, men vi vil oppfordre til at overføringen til den nye fellesgraden gjøres så smidig som mulig for stipendiatene som nå er i gang med doktorgradsarbeidet sitt.

Når det gjelder spørsmålet om dere etter å ha etablert fellesgraden «kan fortsette å tildele graden [dere] opprinnelig søkte på», antar vi at dere viser til den gjeldende graden *ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer*. Svaret på det spørsmålet er i så fall nei. Den graden utløper senest 31. desember i år, slik det står i vårt brev 30. juni 2022. Når fellesgraden er etablert, er det den dere vil ha rett til å gi.

Det er søknaden om det felles doktorgradsprogrammet som dere har sendt til NOKUT sammen med HiØ og UiT, og NOKUTs akkrediteringsvedtak som avgjør hvilket eller hvilke

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Gro Beate Vige
22 24 77 38

fagområder den nye felles doktorgraden dekker, og navnet på den nye, felles doktorgraden. Kunnskapsdepartementet forholder seg i slike saker til NOKUTs beslutning om fagområde(r) for det akkrediterte doktorgradsprogrammet.

Med hilsen

Audun Digerud (e.f.)
avdelingsdirektør

Gro Beate Vige
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

From: "Postmottak KD" <postmottak@kd.dep.no>
Sent: Fri, 31 May 2024 15:29:37 +0200
To: "Postmottak Høgskolen i Innlandet" <postmottak@inn.no>
Subject: Svar på spørsmål om stipendiater på ph.d i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer
Attachments: Svar på spørsmål om stipendiater på ph.d i kunstnerisk utviklingsarbeid i film og beslektede audiovisuelle kunstformer.pdf

Se vedlagte saksdokumenter/Sjå vedlagde saksdokument/See attached documents.

Med hilsen/Med helsing/Yours sincerely

Kunnskapsdepartementet/Ministry of Education and Research
Postboks 8119 Dep
N 0032 OSLO
Telefon/Telephone +47 22 24 90 90
E-post/E-mail: postmottak@kd.dep.no
Nett/Web:

<https://eur04.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.regjeringen.no%2Fkd&data=05%7C02%7Cpostmottak%40inn.no%7Ce823a9c1caa34653b0f108dc8175b933%7Cd45cfa45904a497297413335dc0372b4%7C0%7C0%7C638527590228956673%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6IklhaWwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=wgkQImqUs3Zsd6vuGSpxDuZ%2Bil ejBpO7vIWf9FaHirY%3D&reserved=0>

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være underlagt lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Kunnskapsdepartementet.

Denne e-posten er meint for den institusjonen eller personen den er retta til og kan vere underlagt lovbestemt teieplikt. Ver vennleg og slett e-posten og kontakt Kunnskapsdepartementet dersom e-posten er sendt til feil mottakar.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Education and Research, Norway, immediately.